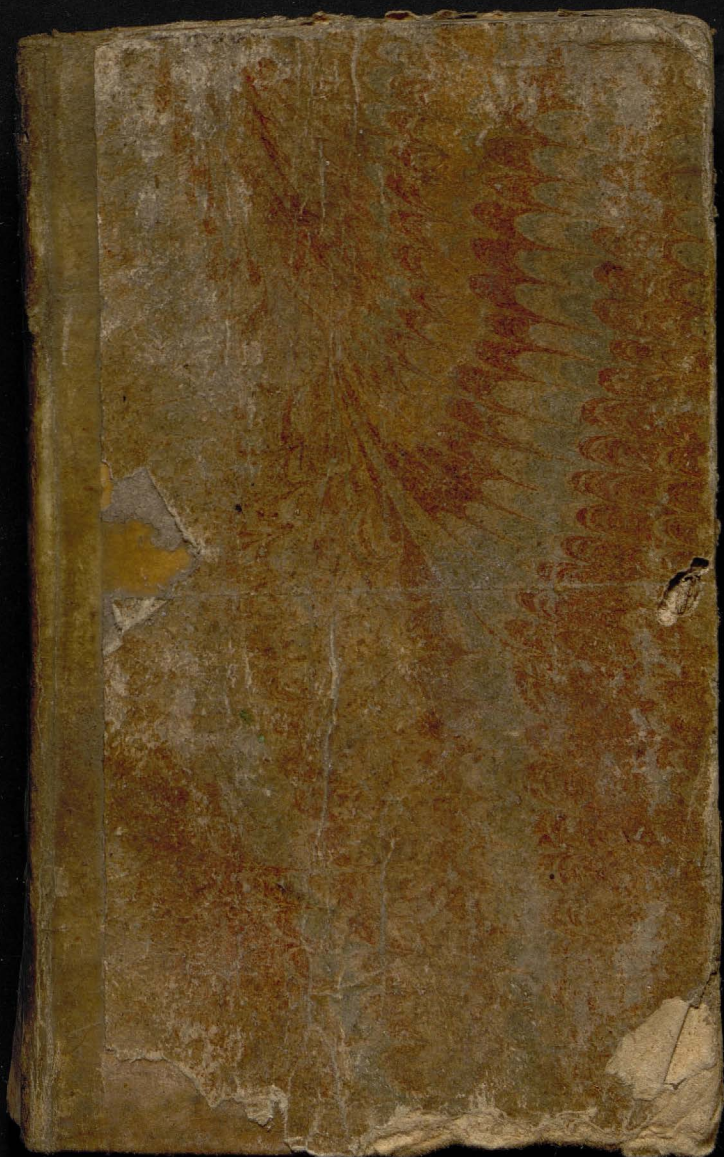
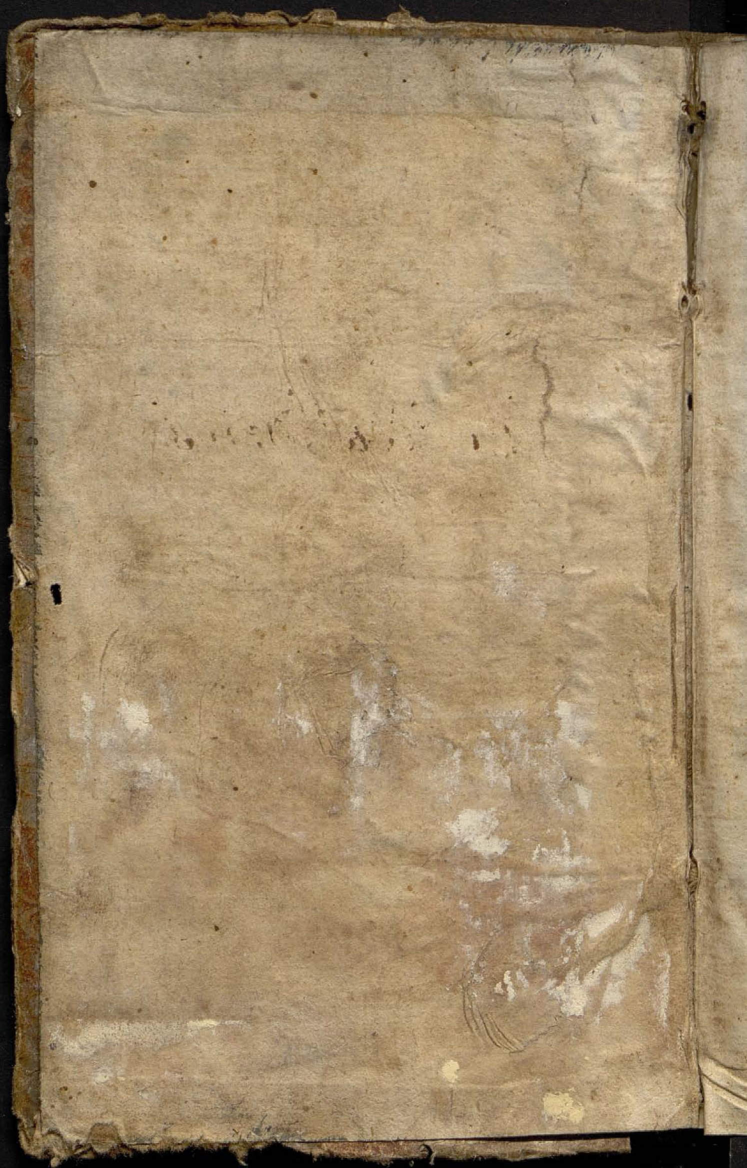
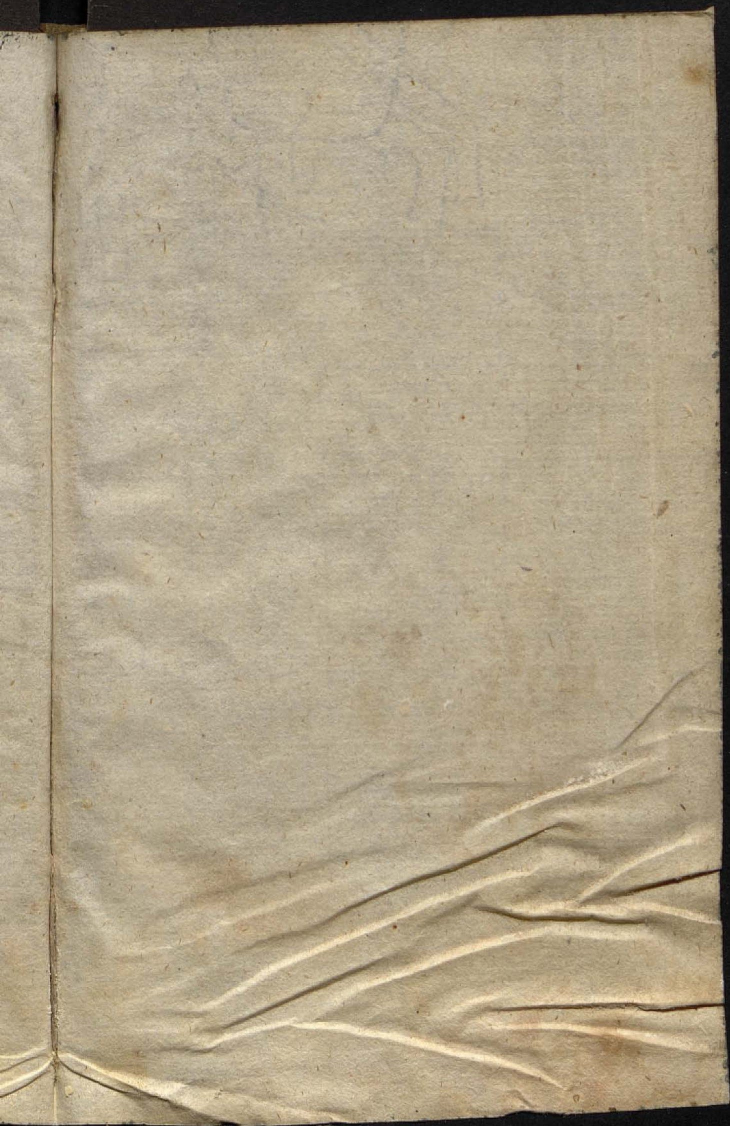

Meditationes

dem Parabolæ. *In se autem reversus dixit : Quanti mercenarij, in domo Patris mei, abundant panibus, ego autem hic fame pereo: surgam & ibo ad Patrem meum. &c. Cùm autem adhuc longè esset, vidit illum Pater ejus & Misericordiâ motus &c.* Et Considera: his verbis exprimi initia conversionis, peccatoris âd DEUM, & DEI in peccatores pietatẽ & Misericordiã, quâ ipsis subvenit, ut convertantur

Expende singula. 1mò. In se reversus, (intellige filius prodigus) dixit. Ut quis ad DEUM, convertatur, debet in se reverti. Per peccatum ita abit in regionẽ longinquam peccator, ut non solùm à DEO, ejus gratiâ, & domo Patris sui elongetur; sed etiam, ut à seipso abeat. Abit à seipso peccator, quia imaginem & similitudinem DEI, quam per Creationem accepit, fædat, amittit ac in turpissimi monstri transformat spectrum. O quàm diversus, o quàm dissimilis sibi; o quantùm à se abit! Abit à seipso, per oblivionem sui ipsius, per oblivionem suæ salutis, bonorum quæ habuit, & quæ habere potuit. Abit à se ipso, quia rationis & mentis se inopem facit, pro mòdica vanitate, momentanea voluptate, permutando inæstimabiles thesauros; & æterna gaudia; dum relicto Patre; adhæret civi regionis longiquæ, nimirum mundo, carni, & diabolo; dum filius magni regis, pascendos porcos suscipit, & qui in domo Patris voluptuosè vescebatur, qui nutriebatur in croceis, dum amplexatur stercora, siliquis ventrem implere cupit, & fame miserè perit. Qui ita à se ipso abijt peccator, si ad DEUM converti velit, debet in se ipsũ reverti per cogitationem infelicis status sui, recogitando annos suos in amaritudine animæ suæ, debet advertere unde exciderit. Debet scire se infirmum esse, in se non esse sanitatem, se malè, imò pessimè habere; tandem; quod fame pereat. Nisi enim hac ratiône in se reversus fuerit, de quærendo malis suis remedio nunquam fructuosè cogitabit.

Expende 2dò Verba. *Quanti Mercenarij in Domo Patris mei abundant panibus*, & Considera Filio prodigo in seipsum reverso, id ante omnià ocurrere: quòd mercenarij in Domo Patris ejus abundent panibus, ipse verò fame pareat. Mercenarij sunt, qui Deo serviunt ob spem mercedis qui laborant tanquam operarij conducti ex denario diurno. Hi in domo Patris cælestis antequam promissam recipiant mercedem, abundant panibus, abundant cælestibus consolationibus, fruuntur pace & tranquillitate conscientiæ. Non patitur illos Deus fame premi, famemquè experiri. supra hanc Patris sui in mercenarios liberalitatem dum se reflectit filius prodigus, in spem erigitur, cogitat fieri posse, ut fame non pereat, sed etiam ipso pane reficiatur & abundet. Dicit: Et quamdiu ego fame conficior? quamdiu siliquas appetam? cum & ego non reficior pane, quo abundant mercenarij? non debeo servire Deo ut mercenarius, sed ut filius; ex amore filiali ad Deum ut Patrem reverti me convenit. Interim quia non sum dignus recipi in filium, admittar saltem in mercenarium.

Expende 3tiò Verba illa: *surgam & ibo ad Patrem meum.* Surgam ex cæno vitiorum, ex volutabro porcorum, ex inveterata peccandi consvetudine, excutiam animi torporem, pondus illud iniquitatum mearum, quod me terræ, rebus vanis ac sensualibus affixit, abijciam, avellam, & abstraham violenter à terra affectum & animum, atque hac ratione surgam, Ibo ad Patrem meum; Ibo per fidem, quîa pius, misericors, & Pater est, Ibo per spem & fiduciam in Bonitate ipsius. Ibo per desiderium Deo adhærendi, eique serviendi, per desiderium, Deum ut Patrem amandi; Ibo per veram pænitentiam, per seriam vitæ emendationem; per aversionem mei à Creaturis, per conversionem ad Deum. Ibo superatis difficultatibus, amotis impedimentis, ibo & meipsum vincam, Ibo à mundo, carne, & diabolo, quibus adhæsi. Ibo â por-

porcis, siliquis, vanitatibus, & Mundi illecebris, super his omnibus, tanquam cibo vilissimo nauseat anima mea. Ibo ad Patrem. trahit me pissime Pater, paterna tua in filios charitas & clementia. Hæc mihi spem facit, quod non reijciar quia ad Patrem ibo, qui Pater Misericordiarum est, qui etiam; cum ego ab eo recesserim Pater esse, non desijt, qui Pater est, etiam tunc dum ego filius esse desij. Surgam & ibo. & quare non surgò? quare non eo? quare non venio? quousque differam & procrastinabo? Et quando tandem finis erit turpitudinis meæ? Ecce venio, jam exsurgo Adjuva me Domine, erige super pedes meos, fac ut eam ut curram, ut ad te perveniam.

Expende 4*tò* Cum adhuc longè esset vidit illum Pater ipsius & misericordiâ motus est. Hic est excessus Bonitatis & Misericordiæ Divinæ, in peccatores. Cum adhuc longè a Deo sumus, Pater Misericordiæ videt nos, benignissimo oculo respicit, sicut respexit Petrum, ut peccata nostra defleamus. Misericordiâ movetur, & sicut Pater miseretur filiorum. Ille nos excitat ut revertamur in nosmetipsos, ut surgamus, Ille auxiliante gratiâ sublevat, ut ad Ipsum veniamus super pedes nos statuit, ad se trahit, viam quâ debeamus redire Ipse ostendit, & ad se adducit. Hac optimi Patris bonitate accendere ô anima mea: velociter surgè & redi ad Patrem tuum, ne quæso metuas iram ejus, Pater est, tanquam Pater te redeuntem recipiet, dum adhuc longè es, antequam ipsi reconcilieris, *jam* te videt, jam super te misericordiâ movetur. Hoc ipsum, quòd surgere, & ad Patrem ire velis, Ejus misericordiæ & gratiæ opus est; quantò magis cùm ad ipsum redieris, intuebitur te tanquam filium, commovebuntur viscera, ejus, amplexabitur te, & deosculabitur.

Punctum III. Audi ulteriora verba quæ sequuntur

quuntur. *Dixit ei Filius: Pater peccavi in cælum & coram te, jam non sum dignus vocari filius tuus. Dixit autem Pater ad servos: Citò proferte stolam primam, & induite illum, date annulum in manu ejus, & calceamenta in pedibus ejus.* Et ex his agnosce, quàm facilis sit reconciliatio filij prodigi cum Patre suo, facilis inquam sive ex parte Filij deprecantis culpam, & pænitentis, sive ex parte Patris, in gratiam recipientis Filium. Iterum expende singula.

Ac inprimis expende verba: *Dixit ei filius; Pater peccavi.* Pater! quia Pater es, non potes non misereri. Quia Pater es, Major est misericordia tua, quàm iniquitas mea. Magna quidem hæc est non tamen talis, ut non consequar veniam. Pater peccavi, quia à te recessi, quia abij in regionem longinquam, quia, luxuriosè vixi, quia dissipavi tuam & meam substantiam: quia adhæsi uni civium regionis longinquæ, quia aspernatus panem filiorum, quo etiam mercenarij in Domo tua abundant, ad siliquas me converti, illisque ventrem implere cupivi quia in cæno vitiorum diu jacui; quia volens feci me fame perire, quia serò nimîs ad te ô Pater redeo. Hæc peccata, pænitens humiliter confiteor, & explicatiùs coram servis & Ministris Tuis, quibus paterni hujus fori judicium cōmisisti, confitebor adversum me omnem injustitiam meam. Peccavi in cælum, quia in te cæli Dominum, quia in Tuam Essentiam & Divinitatem, quia in omnes ac singulas Sanctissimæ Trinitatis Personas. Peccavi in cælum, quia Iure hæreditario cæli me privavi, quia cælum terræ postposui, quia Sanctissimos cælites contristavi. Pater peccavi in cælum & coram Te, Non solùm in Te, sed etiam Coram te peccavi ô Pater quia peccavi in oculis & in conspectu Tuo, peccavi te vidente, & aversante turpitudines meas; peccavi

vi cùm mihi, per immensitatem præsens adesses: cùm mihi faceres magna, qui potens es, cùm me conservares, totque conferres beneficia, cùm stares ad ostium cordis & pulsares; atque me à peccato retraheres, cùm Tuam circa salutem animæ meæ exerceres providentiam. Ita peccando: quomodò non coram te peccavi Pater?

Expende 2dò Verba: *jam non sum dignus vocari filius tuus*, O detestanda peccata mea, quò me deduxistis? Per illa factus sum, non solùm pastor, socius, sed etiam conviva porcorum: factus sum servus & mancipium infelicis civis regionis longinquæ, prodigus dissipator substantiæ mihi a Patre datæ, Et quâ ratione tuus ero filius ô Pater? Indignus planè sum vocari filius tuus, qui pridem talis esse desij: qui factus sum filius iræ, filius perditionis, filius gehennæ. tam digni Patris quomodo ero dignus filius? Quæ participatio Iustitiæ cum iniquitate? quæ societas lucis ad tenebras? Detestor & execror peccata mea. doleo de illis propter tuam bonitatem Deus, quia bonus: quia Pater optimus es; Tibi ab hinc adhærere volo: & cùm non sim dignus vocari filius tuus, & ad privilegia filiorum admitti, patere me, Sanctissime Pater, in Domo tua tanquam mercenarium, interim ego amabo te, honorabo te, ut Patrem, nullum tuum deinceps transgrediar mandatum, non ex metu pœnæ, ut servus, neque ex spe mercedis, ut mercenarius; sed ex amore filiali, ut filius; quia amo te. quia Deus meus & Pater meus es.

Expende 3tiò Dixit autem Pater ad servos: *Citò proferte stolam primam, & induite eum.* O verè Pater qui tali pænitentiâ, humili peccatorum confessione tam facilè placatur! Meruerat filius prodigus, ut contra ipsum iratus detonaret Pater, ut fulmina vibraret; nihil tale auditur à Patre, Amorem nonnisi loquitur; *Cito proferte stolam primam*

mam. Executionem Paternæ benevolentiæ serv suis, hoc eſt miniſtris Eccleſiæ demandat, ſtolâ pri mâ, ſeu primâ gratia, quam amiſerat filius, jubet il lum veſtiri, ſtolâ præſtantiſſimâ, veſte nuptiali, i qua in Nuptijs Agni comparendum eſt. Citò il lam proferri jubet, ut & in beneficij præſtiti cele ritate paternam exhibeat benevolentiam.

Expende 4*tò* reliqua verba: *Date annulum in manu eius.* Non ſolùm redeuntem peccatorem recipit Pater cæleſtis in filium; ſed etiam animam ejus ſibi deſponſat: & in ſignum perpetuæ dilectionis, quâ ipſum diligit, dat annulum, eoque illum ſibi obligat, ut nullum alium amorem, nullumque amatorem admittat. Annulus ſymbolum eſt æternitatis, hanc Pater dat in manum filij, ut deinceps pro felici laboret æternitate, ut operetur ea, quæ beata æternitate præmiari poſſunt. Date calceamenta in pedibus ejus. Hæc eſt providentia clementiſſimi Patris, ne via pænitentiæ, via mandatorum Dei, via crucis & mortificationis aſpera & ardua videatur. Pænitenti filio dat calceamenta, hoc eſt gratijs ſuis munit filium, ne ſua aſperitate via hæc, ipſum deterreat, ut aculeos viæ hujus ſpinoſæ proterat, impedimenta & difficultates ſuperet, & inoffenſo pede viam hanc decurrat. Admirare tantam Patris tui pietatem. In ſpem conſequendæ veniæ erigere. Perſonam filij prodigi indutus, actus ejuſdem pænitentis elice: & ſeriam age pænitentiam, affectumque illum habe deinceps familiarem. *Pater peccavi in Cælum & coram te.*

Colloquium. Pater Miſericordiarum, qui redeuntes ad te filios prodigos benigniſſimè recipis, nec quenquam illorum qui animo contrito ad Te revertuntur reijcis, imò ut redeant illos oculis tuæ pietatis reſpicis, gratiâ tua, ut reſurgant, adjuvas, & ad Te potenti attrahis virtute. Recipe me qui in

ter filios prodigos, maximè ſum prodigus, dum adhuc ſum longè a Te reſpice me. Miſericordiſſimè, jacentem erige, ut ex peccatis meis aliquando plenè confuggam, miſertus mei trahe me ad Te. Durum cor meum contere, ut in ſpiritu humilitatis & in animo contrito, ſuſcipiar à te Domine, Stolam primam hoc eſt gratiam tuam Sanctificantem, fac mihi reſtitui, in tuo amore me confirma: ac denique pedes meos præpara ad ingrediendum viam aſperam pænitentiæ, viam crucis & mortificationis, quam decurrendo; ad Te feliciter perveniam.

In fine Pater noſter

Meditatio II.

De Morte

Præludium 1. Imaginare te ex gravi morbo in lecto decumbentem, in extremis conſtitutum, à medicis derelictum, illud à Confeſſario tuo audire. *Morieris tu & non vives, diſpone domui tuæ.*

Præludium 2. Pete gratiam ut vivacem mortis tuæ habeas apprehenſionem, ex eaque ſpiritualia quàm plurima referas commoda, & diſcas tempeſtivè diſponere te & præparare ad mortem.

Punctum 1. Audi illa verba Pſalm. 18. *Et vos ſicut homines moriemini.* Et Conſidera unicuique noſtrum moriendum, ſicut homines moriuntur: hoc eſt ſimili morte, morti aliorum hominum, ſeu morte tali, cui illæ conditiones & proprietates conveniant, quæ conveniunt mortibus aliorum hominum. Porro conditiones & proprietates mortis, communes ſunt. 1*ma* Neceſſitas moriendi, quæ tanta eſt, ut ab hac moriendi lege, nul-

lus quantumvis Sanctus, quantumvis fortis & potens: sapiens & dives sit exemptus, ita ut nihil certius sit hac veritate, quòd moriendum sit. Quis fuit sanctior Christo Domino, Marte ejus Sanctissimâ, S. Ioanne Baptista, Sanctis Patriarchis, Prophetis, Apostolis, alisque Sanctis? qui tamen mortui sunt: vel si aliqui necdum mortui sunt, tamen & illis moriendum est. Quis fortior & potentior Abrahamo, Samsone, Davide, Alexandro Magno, & tot alijs Heroibus? & tamen, etiam hos omnes mors devicit & superavit. Quis sapientior Sapientià incarnatâ, Rege Salomone, Philosophis illis Ethnicis, orbis Sapientibus, sanctis Ecclesiæ Doctoribus? qui tamen non evitaverunt mortis insidias. Quis ditior Salomone, tot Imperatoribus, Regibus, Principibus? qui tamen nullo pretio moriendi necessitatem redimere poterant. Necessitas hæc moriendi oritur tam ex Lege & decreto Divino, quo Deus ex altissimo suo consilio constituit, ut omnes moriamur, juxta illud Apostoli: *Statutum est õnibus hominibꝰ semel mori*, tũ ex peccato, cui præter Christum & Beatissimam, omnes subjecti sumus: peccati etiam pæna & stipendium mors est; tum ex ipsa natura hominis constituti corpore obnoxio multis alterationibus, morbis, vulneribus & similibus.

2da Conditio & proprietas mortis est incertitudo ejusdem quoad tempus, locum, & modum. Nemo enim nostrûm scit quâ ætate, quo anno, mense, die, horâ sit moriturus: cùm mors rapiat singulis annis, singulis diebus, horis, imò singulis momentis. Est etiam eadem mors incerta quoad locum. Mors enim ubique exspectat, ubique insidiatur, ubique homines perimit. Abel in agro mortuus est, Saul & Ionathas in montibus, Heli ex Sella decidens, Iacob & Ioseph in Ægypto, Moyses, Aaron in deserto, Iosue & Caleb in terra

promis-

promiſſionis. Incerta adhúc mors eſt quoad modum; idque ſive per modum hunc intelligatur genus mortis: non enim omnes; eodem mortis genere moriuntur: quidam moriuntur morte violentâ, alij morte naturali: quidam moriuntur morte ſecutâ ex longiori morbo, alii morte ſubitaneâ, aliqui moriuntur in amentia, uſu ſenſuum deſtituti, alij moriuntur ſibi (ut dicitur) præſentes, rationis compotes, & utentes ſenſibus: Sive etiam per modum mortis intelligatur ſtatus interior animæ; quod adhunc modum mors incerta eſt, quia incertum eſt, in quo ſtatu animæ, unum quemque noſtrûm mors inveniet. Non poteſt tibi conſtare, qui hæc meditaris, an mors te paratum, & in gratia Dei inveniet? an ſis habiturus gratiam finalem? an habebis copiam Confeſſarij? an moriturus ſis omnibus Sacramentis inſtructus? an inter amplexus Chriſti Crucifixi? an inter oſcula imaginis Matris Beatiſſimæ? An ultimus tuus actus futurus ſit actus ſupernaturalis, ferventis Charitatis & Amoris Dei? An ultimæ voces Sanctiſſima Jesu & Mariæ nomina? Tandem incertum eſt, arbor hæc à morte ſuccisa, in quam partem cadet, an ad Auſtrum an ad Aquilonem?

3*tia* Proprietas & Conditio mortis eſt: quòd mors ſit ultima linea rerum hoc eſt; finis & terminus vitæ, viæ, & peregrinationis tuæ, ſtatûs meriti & demeriti. Eſt terminus vitæ, a qua non datur regreſſus ad vitam niſi in communi reſurrectione mortuorum. Eſt terminus viæ, quia dū vivis, viatorem agis. Vixiſti benè? cucurriſti viam Mandatorum DEI, ambulâſti ſemitam Iuſtorum. Vixiſti malè? âmbulâſti vias difficiles, laſſatus es in via iniqnitatis: iviſti viâ latâ & ſpatioſâ, quæ ducit ad interitum. Moreris? viæ attingis terminum, mors tua eſt ultimus viæ tuæ terminus. Eſt etiam mors ultimus terminus ſtatûs

meriti & demeriti, ab hoc enim momento, quo, moreris, tempus non erit ampliùs, nihil abhinc mereri, nihil pro salute animæ tuæ agere poteris. Finis hic & terminus vitæ, viæ, ſtatúſquè meriti & demeriti, talis eſt futurus, qualis fuit vita. Vixiſti Sanctè, morieris morte Sanctorum, in peccatis vixiſti, in peccatis & ſceleribus morieris; Talem enim mortem unicuique promittit S. Paulus 2. ad Corint. 11. *Quorum finis erit ſecundùm opera ipſorum.* Ambulaſti viam arctam, intrabis per anguſtam portam, quæ ducit ad vitam, ambulaſti viam ſpatioſam, intrabis per portam latam, per oſtium illud dilatatum, de quo ſcriptura: Dilatavit infernus os ſuum abſque termino. Neque enim (ut ait S. Chriſoſtomus) *Poteſt quis pervenire ad Patriam, niſi ambulaverit in via.* Licèt verò aliquando homines in vita ſua ſcelerati & improbiſſimi vitam aliquando in vera pænitentia finiverint, licet latro bonus in morte, patentes ſibi paradiſi portas invenerit, hoc in exemplum trahi non debet; id enim ita rarò & extraordinariè factum eſt ut S. Hieronymus audeat dicere. *Vix de centum millibus hominum, quorum mala fuit ſemper vita, meretur habere à DEO indulgentiam unus.*

4ta tandem mortis proprietas eſt; quod ſit Principium alterius vitæ, & ingreſſus domûs æternitatis. In Beatis mors eſt principium vitæ feliciſſimæ, nullis miſerijs, nullis doloribus obnoxiæ, in reprobris mors eſt principiū vitæ infeliciſſimæ, vitæ illius: in qua homines quærent mortem, & non invenient, vitæ quæ erit ipſa mors ſecunda.

Ex hac Mortis ſuarumque proprietatum conſideratione erue ſequentia dictamina practica, 1*mò* Stultum eſſe timeri mortem quæ evitari non poteſt. 2*do.* Cùm hora & tempus mortis incerta ſint, omni tempore te ad mortem paratum

;, omnem quoque tuam actionem, præcipuè ve-
ó omnem Confessionem sacramentalem & o-
mnem sacram Communionem debere te ita pera-
gere; atque si immediatè moriendum esset. 3*tiò* Cum locus mortis incertus sit, nulli loco te affici debere, sed ad omnem oportere te esse indifferentem. 4to Cum nescias quis sit futurus animæ tuæ status, & quæ dispositio? nunc dispositionem ad mortem inchoandum esse, curandumque tibi esse, ut semper Deo vivas, ut non sis tibi conscius peccati gravis, ut sis in gratia Divina. optima enim ad mortem dispositio est vita christianè & Sanctè instituta. Qui animæ tuæ status in vita fuerit, idem erit & in morte. Cùm S. Augustinus asseveret neminem se vidisse male mortuum, qui benè vixerit. 5*tò* Cùm mors sit ultima rerum linea, debere te instanter nunc operari, merita cumulare, nullam merendi occasionem prætermittere.

6*tò* Tandem Cùm mors in bonis, sit vitæ melioris principium, ad illam te debere aspirare cum Apostolo: *Quis me liberabit de corpore mortis hujus? Cupio dissolvi & esse cum Christo.*

Reflecte te supra singula hæc dictamina, quomodo te illis regulaveris, & regulare deinceps debeas, elice affectus materiæ huic servientes, resignationis in Dei voluntatem, circa mortis tuæ tempus, locum & modum. desiderij Sanctæ mortis, Dololris, &c. Postremò Christo agonizanti commenda agonem tuum, & postula ut ille suum tibi spritum inspiret, quo anima tua vivificata, Ipsi per tuum reddatur agonem.

Punctum II. Audi verba illa Psal. 34. *Mors peccatorum pessima.* Audi item Rationem, quam hujus ipsius reddit S. Bernardus Epist. 105. *Mala siquidem est in Mundi amissione, pejor in carnis separatione, pessima in vermis ignisquè duplici contritione*

tione. Et expende singula, atque.

Considera 1*mò* Mortem peccatorum malam esse in amissione mundi. Peccatores dum vivunt, cum magno amore possident divitias, amplas possessiones modis indebitis acquirunt, congregant aurum, argentum, pecunias, thesauros maximos, & bona fortunæ coacervant, summo studio quærunt honores, famam, nominis celebritatem, dumque talia assequuntur, in his sibi cōplacent, talibus delectantur, ac in ipsis, maximam suam reponunt felicitatem. Quare dum deinde, hæc per mortem amittunt, idque amittunt irrerparabiliter, jacturā hanc gravissimè ferunt, & ingenti hinc afficiuntur dolore. Siquidem ut ait S. Augustinus: *non Sine dolore amittitur, quod, cum amore possidetur.* Peccatores ut lucrentur mundum, æquo animo detrimentum suæ salutis subeunt: quanto igitur dolore cruciabuntur? si animæ suæ detrimentum passi, etiam mundum amittere cogentur. Tandem peccatores sperant pollicenturque sibi, quòd longo tempore divitijs a se collectis, fortunâ & mundo fruentur, illud Epulonis Evangelici ingeminantes. *Anima mea epulare, ede, bibe, habes multa bona in annos plurimos reposita.* Quantum igitur in morte torquebuntur, dum advertent hæc omnia sibi eripi: in aliorum, idque frequenter in illas manus, in quas nollent devenire, brevî deventura.

2*dò* expende illud. *Mors peccatorum pejor in carnis separatione.* Peccatoribus nihil dulcius, nihil amabilius, vitâ hac corporali, de vita alia non cogitant, ad illam non aspirant, sed in votis unicè habent, ut anima illorum nexu indissolubili, corpori semper sit conjuncta, in morte autem videbunt hâc se vitâ spoliari, nexum illum dissolvi, animam à corpore separari, idque à corpore illo, quod tot Dei offensarum, & æternæ damnationis causa sibi exstitit; ab illo corpore: cui, tantùm indulge-

dulgebant, cui nullas voluptates negabant, cuju concupiſcentiis appetitibus & inclinationibus in omnibus obſequebantur. Videbunt ulterius per hanc ſeparationem, omnes voluptates finem accepturas, videbunt corpus brevì corrumpendum & in pulverem diſſolvendum: animam vero infelicem à dæmonibus violenter rapi & in infernum trahi. Quantâ igitur amaritudine replebitur peccator? cũ quanto gemitu & ej ulatu exclamabit miſer? ſiccine ſeparas amara mors? O mors; quàm amara eſt memoria tui!

3*tiò* Expende verba illa: *Mors peccatorum peſſima, in vermis, igniſque duplici contritione.* Vermis Conſcientiæ graviſſimè in vita torquet peccatorem; ſed incomparabiliter gravius torquebit eundem in morte. In vita, taliter eum torquet ut ſpes ſaltem, vermis hujus enecandi, illum ſolari poſſit: exiſtimat enim peccator, per pœniteetiàm quam ſe aliquando facturum proponit, vermem hunc ſe exſtincturum. In morte verò ſiquidem peccator videbit jam ſe extra omnem ſpem ſalutis conſtitutum eſſe; facilè advertet quod vermis ille ſemper ſit ipſum cruciaturus. Cogitabit miſer & dicet, Ego quidem morior; ſed vermis conſcientiæ, qui me torquet, non morietur in æternum. Nulla arbor ſic à verme roditur, & in pulverem conteritur, atque vermis conſcientiæ rodet & conteret peccatorem. Ignis etiam infernalis; quem ſibi paratum ;eſſe moriens peccator intuebitur & in quem à malignis trahetur ſpiritibus, conteret eundem; mortemque ipſius peſſimam & infeliciſſimam reddet. Hunc ignem recogitans, dolore plenus ululabit miſer: Quis poterit habitare cum igne devorante & ardoribus ſempiternis? reſpondebitq; ſibi: in his tibi habitandum eſt in æternum.

Ex horum conſideratione, hæc dictamina erue. 1*mò*. Cùm per mortem amiſſurus ſis mundum, velis

velis nolis: An non ultroneè tempeſtivé ſit dimittendus? Felix es ſi hunc amore Chriſti contempſiſti & reliquiſti; ſi vivendo in Religione; intra hanc non quæris mundum: hoc eſt, ſi non quæris vanitates, honores, plauſus, officia ſpeciosa, exquiſita commoda &c. Confide in Bonitate Divina non fore tibi mortem tuam gravem ex mundi amiſſione. Quod, ſi in mundo vivis, nec hoc vitæ genus: fas eſt tibi relinquere, age ut vivens in mundo, non ſis de hoc mundo; ut affectu non adhæreas ad ea quæ mundi ſunt, ut non inhies divitijs aggregandis; quærendis honoribus, nè hæc tibi mortem tuam, malam reddant & amaram. 2*dò* non indulgendum eſſe carni, ſed potiùs eam eſſe affligendam; mortificandam, tanquam hoſtem perſequendam, commoditates illi negandas, bellum continuum gerendum; adverſùs eius concupiſcentias; ita enim fiet; ut mors quæ gravis ſolet eſſe malis, ex carnis ſeparatione; tibi non ſit futura gravis. 3*tiò* Cuſtodiendam tibi eſſe conſciencιæ puritatem; nullum committendum peccatum; de commiſſis pænitentiam ſeriam, tempeſtivè faciendam; ne in morte conſcientia te arguat de peccato, maximè gravi: ne vermis non moriturus te conterat; ne item ignis infernalis in te inveniat, quod totâ exurat æternitate.

Reflecte te deinde ſi nunc tibi moriendum eſſet; qualis mors tua foret; an non eſſet mala in mundi amiſſione, an non pejor in carnis ſeparatione; an non peſſima in vermis & ignis duplici contritione? Exhorreſce talem mortem, fac propoſita, elice affectus materiæ accõmodatos.

Punctum III. Audi illa verba Pſal. 115. *Pretioſa in conſpectu Domini mors Sanctorum ejus* Audi item verba Melliflui Doctoris D. Bernardi. hunc locum explicantis ſermone in tranſitu S. Malachiæ. *Pretioſa mors Sanctorum, tanquam finis laborum*

rum, tanquam victoriæ Consummatio, tanquam vitæ janua, & perfectæ securitatis ingressus. Expende iterum singula, & imprimis expende & considera, Pretiosam esse mortem Sanctorum; ex eo, quòd sit finis laborum. hoc est, quod sit finis omnium ærumnarum, omnium dolorum, omnium gemituum. In morte enim sperat homo justus brevi se eò perventurum ubi neque luctus, neque clamor, neque labor, neque dolor erit ultra. Mors Sanctorum erit laborum finis, sed simul merces eorundem, idque merces magna nimis, merces non alia nisi per quam possidebitur Deus. O quanto justi in morte superabundabunt gaudio? dum intelligent se non in vanum laborâsse, non recepisse se mercedem in vita sua, sed illam sibi reservari reddendam in altera vita, consecuturos se finem, in quem suis Actionibus & laboribus collimabant.

Expende 2dò. illud: *Pretiosa mors Sanctorum tanquam victoriæ consummatio.* Iusti cùm viverent, præliabantur bella Domini, adversus mundum, carnem, & Diabolum, infensissimos Dei & hominum hostes. Militia fuit vita eorum super terram. Decertabant incerti quo eventu pugna ipsorum esset terminanda. Inter spem & metum toto vitæ tempore fluctuabant; In spem victoriæ erigebat ipsos Christus Dux eorundem, erigebant tot Sanctorum exempla, qui de hostibus triumpharunt, Auxiliorum Divinæ gratiæ abundantiâ &c. Metu percellebat illos propriæ fragilitatis Conscientia, Hostilium insultuum seu tentationum assiduitas & vehementia. &c. In morte constituti vident se victores exstitisse, vident & pugnam & victoriam suam consummatam esse, vident parari sibi victrices palmas, triumphales coronas, & palmas strenui sui certaminis. Quantùm igitur lætitiæ, quantùm gaudij inde percipiunt? Nunquam sic exultant victores captâ prædâ, dum dividunt spolia,

ſpolia, quantùm Sancti exùltabunt in morte, de obtenta & conſummata ſua victoria.

Expende 3tiò *Pretioſa mors Sanctorum, tanquam vitæ Janua & perfectæ ſecuritatis ingreſſus.* Juſtus cùm viveret ſuſpirabat ſæpiùs, ut portæ, cæleſtis Ieruſalem ſibi paterent. In morte videt has portas ſibi patere, videt cum Stephano cælos apertos, videt Jesum ſtantem, Matrem éjus Sanctiſſimam, alioſque Cælites invitantes; videt mortem ſuam vitæ alterius, ejuſque ſummè felicis, & æternæ, eſſe ſibi januam. Videt ſe omnibus periculis quibus hîc jactabatur eripi, ſuis omnibus ſalvis & integris, ſalvis meritorum & bonorum ſuorum operum, gratiæque Divinæ theſauris: quibus infernales prædones ſpoliare ipſum volentes; inſidiabantur, in ſecuriſſimo portu conſtitui. Eſt igitur Juſto, mors dulcis, mors pretioſa, tanquam vitæ janua, & perfectæ ſecuritatis ingreſſus,

His expenſis, gratulare in animo, mortem tam felicem, tam pretioſam Sanctis & electis Dei. Talem tibi exopta; & ut conſequaris, vivere ſtude ſecundùm Sanctorum exempla.

In Colloquio poſtula à Chriſto & Sanctiſſima Dei Parente, ut Ipſorum meritis vita hæc tua quâ inter mortales vivis, ſit vita Sanctorum, ut ſit pretioſa propter labores pro Deo & Dei gloria ſuſceptos; ſit pretioſa propter fortem adverſùs animæ tuæ hoſtes; & victricem ſemper pugnam: ſit pretioſa propter conſtantem tuum per vias vitæ curſum. Poſt vitam verò hanc mortalem ut obtingat tibi mors Sanctorum, quæ ſit pretioſa, tanquam finis & merces laborum, tanquam victoriæ conſummatio, tanquam vitæ janua, & perfectæ ſecuritatis ingreſſus. Et ut non aliter januam vitæ llius beâtæ ingrediaris niſi deducentibus te Sanctiſſimis his Ducibus IESU & Maria.

In fine Pater noſter, Ave Maria

Medi-

Meditatio III.
De Judicio Particulari.

Præludium 1. Imaginare te esse villicum iniquitatis, & constitui ante Christum Judicem, ut reddas rationem villicationis tuæ, jamque tibi declarari, quòd ampliùs non poteris villicare.

Præludium 2. Postula gratiã, ut intelligas quanto rigore, in Judicio particulari, tuarum actionum exigetur à te ratio, & ut in vita tua Christum Judicem pro hora vel momento particularis tui judicij placatum tibi reddere possis.

PUNCTUM I. Audi verba illa Ecclesiast. 11. *In fine hominis denudatio operum ejus.* Et revoca tibi in memoriam id, quod fides & Sancti Patres docent, quód anima cujusvis hominis, immediatè post obitum, sistenda sit tribunali supremi simulque justissimi Judicis, ab eoque sit judicanda. Cujus judicij formam quò meliùs cognoscas.

Considera Coram illo Tribunali denudanda & manifestanda omnia opera hominis, quæcunque homo à primo rationis usu, ad ultimum halitum fecit, sive benè sive malè, õnia hæc clarissimè patebunt, & uno intuitu conspicientur. Denudabuntur opera occultissima, quorum neminem in hac vita cõnsciũ esse voluimus, quæ ut tegeremus rubor nobis & verecundia persvaserat. Denudabuntur illa, quæ velabantur aliquâ externâ specie pietatis, virtutis &c. decident velamina excusationum, quibus aliqua opera nostra involvebamus, sive in confessionibus, sive coram illis, quorum jurisdictioni subjecti aliquâ ratione fuimus, sive etiam apud nosmetipsos. Idque denudabuntur non solùm verba, non solùm opera, sed etiam secretissimæ cogitationes, & actus interni voluntatis. Revelabitur &

 mani-

manifestabitur non solùm id, quòd fecimus, sed etiam quod omisimus, quod neglexímus. Denudabuntur etiam ea, quæ bene egimus, & patebit, quo fervore, quâ intensione, unum quodque opus bonum egerimus; patebit quam intentionem in nostris actionibus habuerimus? quem finem per eas intenderimus? an majorem Dei gloriam, nostramque salutem & perfectionem, an certè vanitatem, inanem gloriam, aut aliquem respectum humanum;

Porro hæc denudabuntur omnia 1*mò*. Coram oculis ipsius Judicis, non quia hos oculos aliquando latebant, sed quia latere putabantur, tunc autem anima judicanda, clarissimè cognoscet, in omnibus se deprehensam esse, omnia sua opera optimè nota, ac perspecta fuisse suo Judici. O quanta tunc erit confusio animæ peccatricis? agnoscere, quòd suæ tantæ fæditates, oculum supremi Judicis non latuerint. Denudabuntur adhuc, eo etiam sensu omnia opera hominis, coram eodem Judice, quia etsi Deus viderit illa ante, non vidit tamen illa tanquam Judex, nón vidit taliter, ut de illis, & peccatore, ultimam suam ferret sententiam; non vidit eo fine ut illa præmiaret, vel puniret, præmio vel pænâ, quâ merentur; sed vidit, ut mala opera nostra misericorditer remitteret, vidit, ut nos ad pænitentiam provocaret. In fine autem, hoc est: in morte hominis, Deus Judicem aget, ut Judex nostra opera inspiciet, cùm antea misericordissimum Patrem ageret, fueritque paratus nostra remittere peccata, nobis ad se in toto corde conversis.

2*dò* Eadem opera hominis, in illo Judicio, denudabuntur coram oculis ipsius animæ, quæ judicabitur; tunc enim hæc in momento separationis suæ à corpore, clarè cognoscet omnes suos actus, omnes ipsi in uno instanti repræsentabuntur, quid quovis tempore cogitaverit, dixerit, fecerit?

In-

Intelliget perſpicaciſſimè quomodò uſa ſit medijs ſalutis ſuæ, auxilijs gratiæ Divinæ, ſenſibus, potentijs, talentis ſuis, ad ſalutem & perfectionem conſequendam. Neſcivit anima, dum in corpore eſſet, an amore, an odio digna fuerit? an peccata ſua fuerint ſibi dimiſſa, an ſufficientem de ipſis pænitentiam egerit? De plerisque ſuis peccatis fuit dubia, an attigerint gravitatem culpæ lethalis? an commiſſa ſint cum plena deliberatione? ſciet tunc dignitatem vel indignitatem ſuam. Omnia ſua dubia clarè diſſolventur. Denudabuntur opera hominis coram proprijs animæ oculis; tunc enim opera illa, quæ apud ſe & corā alijs excuſabat, apparebunt ipſi talia, qualia in ſeipſis, & coram oculis Dei fuerunt. Tandem coram oculis animæ denudabuntur opera ejus, quia tunc anima longè aliud judicium formabit de rebus omnibus, quàm judicaverit ante, ſuaque priora judicia & dictamina fuiſſe mala, & perverſa, fuiſſe inſanias falſas, vanitates vanitatum, & magnas ſtultitias cognoſcet.

3*tiò* denudabuntur eadem opera hominis coram ſeveri Judicis Aſſeſſoribus, ſcilicet corā tot Cælitibus & Beatis Spiritibus, coram S. Angelo Cuſtode, qui miſeræ animæ peccatrici exprobrabit ſuorum inſtinctuum & monitionum contemptum, tot ſuas irreverentias, tantas ingratitudines, pro impenſis circa eam obſequijs &c.

4*tò* Tandem denudabuntur opera hominis coram ipſis Dæmonibus, qui peccatori tunc vel maximè inſultabunt, accuſabunt eundem, & damnationis ſententiam à Judice expoſcent.

His conſideratis, reflecte te, quomodò tunc feres conſpectum ſupremi Judicis; quanta tua erit confuſio audire tunc exprobrationem S. Angeli tui Cuſtodis, S. Patroni nominis tui, Fundatoris Religionis, ſi Religioſus es, aliorumque Cælitùm; quā graves tibi erunt inſultationes hoſtium animæ tuæ

Ex eadem consideratione, erue hæc dictamina practica *1mò* Deberet te, in omni actione tua, præ oculis habere DEUM, quẽ aliquando experturus es severum Judicem. Debere te, meminisse, quòd DEUS omnes tuas actiones spectet, omnes semitas observet, vestigia pedum tuorum consideret, & gressus dinumeret, quòd (ut loquitur S. Augustinus) ipse erit Judex causæ tuæ, qui modò est testis vitæ tuæ. *2dò* Nè ad tuã confusionẽ denudentur corã DEO Judice opera tua, debere nunc te ipsum per humilem, integram, & sinceram Confessionem, superato quovis pudore & verecundiâ, denudare hæc ipsa opera coram Sacerdote, Christi locum tenente. *3tiò* Ita tibi nunc vivendum esse, ut non sit de quo tantopere confundi te oporteat in illa operũ denudatione. *4to* Debere te nunc talia de rebus formare judicia, qualia formaturus es, in terribili illo judicio. *5tò* S. Angeli Custodis instinctibus monitionibusq; internis obtemperandum e sse, ipsique in omni loco, in omni angulo, maximam reverentiam exhibendam.

Fac proposita, elice affectus confusionis, de tot tuis malis operibus, doloris, deprecationis, desiderij, perfectæ emendationis. Tandem postula à Matre Beatissima, ut illa suo contegat pallio nuditatem tuam, ut tibi, tanquam filio prodigo impetret primam stolam, quâ vestitus; coram illo tribunali securus, & sine metu confusionis, ex denudatione operum tuorum compareas.

PUNCTUM II. Audi illa verba DEI Judicis apud Psalmistam dicentis Psal. 74, *Cùm accepero tempus, Ego justitias judicabo* Et considera, in particulari hominis judicio, post denudationem & manifestationem operum ejus, hæc ipsa opera, à justissimo Judice, discutienda, examinanda & rigidissimè judicanda esse. Porro non aliter Judex ad causã dijudicandã accedet, nisi, accepto prius tẽpore; *Cùm accepero tẽpus, Ego justitias judicabo*, hoc est quàndo non erit amplius

erit ãpliùs tẽpus merendi, tẽpus pænitendi, quando transibit tempus miserendi, quando jam nobis nec intercessio Sanctorum proderit, nec ullæ nostræ supplicationes exaudientur: quando nullis lacrymis, nullis gemitibus, nullâ pænitentiâ, Judex flecti poterit. Post hoc tempus acceptum, quando homo jam erit in limine æternitatis, Christus, Judicis personam assumet.

Ut verò meliùs intelligas rigorem & severitatem illius Judicij, noveris, quia ipsas etiam justitias judicabit. O quantas in his injustitias & imperfectiones inveniet? 1*mò* judicabit justitias non quòd tales in se fuerint, sed quòd pro talibus à nobis habitæ fuerint: sæpe enim (ut ait S. Augustinus) *in oculis Judicis DEI sordet, quod fulget in conspectu operantis* O quanta tunc judicij Divini à nostris judicijs diversitas apparebit? judicamus frequenter esse nos justos, & DEUS arguet nos de peccato. Fortasse (ut dicit idem Augustinus,) *dum te putas agnum, DEVS probabit te esse hircum.* Unde exclamat ulterius: *Væ etiam laudabili vitæ hominum, si remotâ misericordiâ, discutias eam.*

2*dò* Judicabit Judex ille supremus justitias etiam hoc sensu: quia judicabit illas actiones, quarum natura ipsa exigit, ut sint justitiæ, ut sint sanctæ, ut ordinentur ad DEI gloriam & animæ salutem. Quales actiones sunt confessiones & communiones sacramentales, piæ precationes, meditationes rerum spiritualium, examina conscientiæ, opera misericordiæ, aliæque his similes actiones. Has omnes examinabit DEUS Judex; an non fuerint sacrilegæ? quâ perfectione factæ sunt? quâ dispositione & animi applicatione? quâ intentione? quo fine & respectu? quo item fructu? scrutabiturque Jerusalem in lucernis, hoc est: minimos defectus, tantò magis palmares imperfectiones, tepiditates, tædia, quæsitas distractiones investigabit.

Judicabit 3*tiò* juſtitias veras. Quod ſi autem has judicabit, tantò magis juſtitias fictas & ſimulatas, quæ extrinſecùs patent, intrinſecùs verò ſunt veræ impietates. Quod ſi Judex ille judicabit juſtitias, ſubjungit S. Bernardus. *Quid injurias? quid contumelias; quid blaſphemias; quid ſcandala & tot aperta ſcelera.*

Hæc conſiderans, reflecte te; quæ & quanta Deus Judex in te judicaturus & condemnaturus eſt? Reflecte te ſupra tuas juſtitias, ſupra pia opera tua, an non ſint vitiata ſtudio vanitatis? reſpectibus humanis? alijſque imperfectionibus? Reflecte te, ſupra tuas confeſſiones, abſque prævia conſcientiæ diſcuſſione, ſine ſeriò dolore & emendationis propoſito, & fortè cum non requiſita integritate factas, ſupra Communiones tepidè & nonniſi ex conſvetudine peractas, & agnoſce juſtitias has rigidè à Chriſto judicandas. Reflecte deinde te, ſupra aperta tua vitia, ſcandala à te data, ſupra converſationes tuas, ſupra legum tam Divinarum, quàm humanarum transgreſſiones. Omnia hæc, copioſa materia judicij Divini eſt futura.

Quòd ſi nolis de his à Deo Judice judicari, ipſe te nunc judica, tuo te condemna judicio, condemna tuas imperfectiones & nequitias, de his te accuſa, ea in te vindica. Hoc medium, effugiendi judicij Divini proponit S. Paulus Apoſtolus: *Si nos ipſos judicaremus non utique judicaremur* à *Domino.* Vel certè contra te ipſum actoris & accuſatoris perſonam aſſume, & coram Sacerdote, Chriſti Vicario, te accuſa, & ipſius judicio ac ſententiæ humiliter ſubjice, ab hoc abſolutus, judicium illud ne formides. Quidquid hîc ſolutum fuerit, erit ſolutum & in Cælis. Cave etiam ne facilis ſis in judicandis & malè interpretandis aliorum actibus, Chriſto ipſo monente: Nolite judicare & non judicabimini nolite condēnare & non condemnabimini

Elice

Elice affectus, confusionis, aliosque materiæ accōmodatos: fac etiam proposita particularia. Ad extremum, humilia te coram Judice tuo, ab eoque supplex postula, Non intres in judicium cum servo tuo Domine, quia non justificabitur in conspectu tuo, omnis vivens.

PUNCTUM III. Audi Ecclesiasticum Cap. 11 dicentem *Facilè est coram DEO, in die obitûs retribuere cuique secundùm vias suas.* Et considera, in particulari judicio, quòd fit in die obitûs, seu in morte cujusque hominis, post manifestationem & denudationem omnium operum, post rigidum eorūdem examen & discussionem, ex nunc ferendam esse ultimam sententiam & decretum, post quod selatum, intra idem momentum perfecta ejusdem sequetur executio. Nullæ tunc erunt difficultates in formando decreto; quia infinitæ Judicis sapientiæ nulla astutia & versutia fucum facere poterit, quominùs totam causam plenissimè cognoscat, & perspectam habeat, adeoque, ut aliquâ dilatione opus sit, propter meliorem causæ cognitionem. Præterea nulla tunc remedia juris locum habebunt, nullæ etiam preces, nulla patrocinia evincere poterunt, ut sententiæ pronuntiatio differatur. Non erit etiam ulla difficultas in executione decreti, quia à supremo Judice ejusque sententia, nulla restabit provocatio, nulla appellatio.

Porro Decreti executio, fiet per retributionem cuique secundùm vias suas. Justi tunc præmiabuntur, impij punientur. Qui ambulaverunt vias vitæ, ibunt in vitam æternam, qui ābulaverunt vias mortis, lassati sunt in via iniquitatis, ibunt in supplicium æternum, ubi mors depascet eos. Anima quæ progredietur speciosis pedibus tota pulchra & sine macula, à Sponso cælesti, ad præmia æterna evocabitur. Quæ verò inquinatis & lutosis pedibus apparebit coram illo Judice, & quibus aliquid de luto

luto & imperfectionum pulveribus adhæsit, Anima quæ ita est munda tota, ut tamen indigeat ut pedes lavet: hæc in purgatorio priùs purgabitur, siquidem nihil coinquinatum intrabit in regnum cœlorum.

His consideratis, intuere mentis oculo, & observa vultum & affectus tam animæ in cœlum euntis, quàm animæ ad purgatorium relegatæ, quàm etiam animæ ad pænas, & supplicia æterna damnatæ. simulque te reflecte, cujus animæ sortem exoptes. Nec dubium est, quòd omnibus votis & desiderijs suspires, ut inter Sanctos & Beatos sors tua obveniat. Hoc ut assequaris, noveris; sortem hanc retributionem esse secundùm uniuscujusque vias, adeoque, nemini alteri obtingere posse; nisi illi, qui vias vitæ ambulat, qui Christum per imitationem ejusdem, sequitur, qui procedit semitâ Justorum.

Statue firmiter recto justitiæ tramite te progressurum, illâ viâ, quam tibi Spiritus S. per vocationem suam ostendit, quâ te ducit; Dux & Caput omnium Electorum Dominus noster JESUS CHRISTUS, nec te unquam viam hanc derelicturum.

Colloquium ad Christum Dominum, à quo postulabis, ut qui aliquando Judex tuus est futurus, sit modò Advocatus tuus, ut eâ te via ducat, secundùm quam, in die retributionis, retribuat tibi vitam & beatitudinem æternam.

In fine Pater noster.

DIEI. IV.

Meditatio I.
De Judicio universali.

Præludium 1. Imaginare te in pulvere sepulchrali dormien-

dormientē, audire tubam Archangeli, eâque ad judicium universale evocari.

Præludium 2. Pete à Deo gratiam, ut hæc tuba ita sonet in auribus tuis, sicut aliquando sonabat in auribus S. Hieronymi, hoc de se ipso testantis, utque Deus timore hujus judicij, carnes tuas configat.

Punctun I. Audi verba illa Dei Judicis, apud Jöëlem Cap. 3 *Congregabo omnes gentes, & deducam illas in vallem Josaphat, & disceptabo cùm eis.*

Et considera: præter judicium illud particulare, quod fiet in fine hominis, hoc est in morte uniuscujusque, aliud judicium universale instituendum in fine mundi, juxta formam, adductis Prophetæ verbis expressam: scilicet.

Congregabuntur imprimis omnes gentes, per admirandam corporum resurrectionem: quòd ipsum, tali ratione fiet: congregabuntur priùs omnes pulveres, in quos, unumquodque corpus mortuì hominis dissolutum fuerat, ex ijsque congregatis, coalescet corpus, cui deinde corpori, sua reunietur anima, quæ illud ante informabat & animabat, Atq; hoc modo, congregabuntur omnes gentes, omnes scilicet homines, a primo nostro Parente Adam incipiendo, ad ultimum hominem nasciturum. Nullus poterit se subducere, nullus effugiet judicium illud, sed omnes omnino oportebit resurgere & manifestari. Quare congregabuntur tam justi, seu Beati: quàm etiam impij, seu damnati. Beati congrebuntur, ut in reassumpto corpore glorificentur, damnati congregabuntur, ut qui ante Judicij diem solùm in anima puniebantur, postea etiam in corpore pænam damnationis suæ sustineant. Beatorū animæ, ut se coram illo tribunali sistant, libenter relinquent sedes illas, quas in cœlis occupant, descendent exultantes à summo cœlo ad sua corpora, quibus reunitæ, ibunt obviam Christo in àéra: qui

 dein-

deinde, cum ijsdem veniet cum Majestate magna: Damnati autem inviti ex inferno trahentur ante illud tribunal: vellentque protunc in inferno profundissimè mergi, vellent à montibus cadentibus tegi; ne vultu irati Judicis feriantur, & ne intolerabili illâ confusione; quàm sustinere cogentur, repleantur.

Considera 2dò Quòd ipse Judex, illas õnes gentes deducet in vallem Josaphat, hoc est non casu aliquo fortuito, in valle illa congregabuntur; sed congregabuntur ex altissimo DEI Judicis consilio. Deducet illas (id est, omnes creaturas rationales) Quia ipse Christus in illo Judicio Judex futurus, personaliter descendet & veniet, ipse sedem Judiciorum occupabit & coram suo Tribunali easdẽ creaturas statui volet. Deducet illas in vallem Josaphat, per ministros suos, qui in illa die, separabunt malos de medio Justorum, malosque statuent à sinistris, bonos autem à dextris.

Considera 3tiò Quòd Judex, in illa die pro tribunali sedens disceptabit cùm gentibus, seu creaturis à se judicandis. Vultum terribilem Judicis inspicere, intolerabile erit. Ejus enim oculi erunt tanquam flamma ignis, ex ore verò procedet gladius, utrâque parte acutus. Quantò magis intolerabile ijsdem erit, audire non tam verba, quàm fulmina de ore judicis procedentia. Satis esset ad confusionem damnatorum, videre Eum, quem confixerunt: quò autem major sit confusio ipsorum, disceptabit cùm eis Christus Judex, exprobrando ingratitudinem illorum, & in se crudelitatem ac tyrannidem, contemptum tot gratiæ suæ auxiliorum, tot mediorum ad consequendam salutem, à Deo ipsis liberaliter oblatorum, neglectum tot inspirationum, tot merendi occasionũ, neglecti obsequij & servitij sibi debiti, neglectæ pænitentiæ. Disceptabit tunc cum unoquoque, rationem exigendo omnium fa-

ctorum

ctorum, dictorum, cogitatorum, totique mundo, & universis illis, qui se huic sistent judicio, manifestabuntur cujusvis scelera. Has exprobrationes Christi Judicis, cùm ipsis disceptantis, audientes reprobi, ô quantâ confusione replebuntur? o quanto afficientur dolore: Ululatus ipsorum, replebit universam terram.

His consideratis, reflecte te supra teipsum & memineris: etiam te sistendum illi tribunali: sistendum inquam in hoc corpore, in quo modo vivis, deduceris in vallem Josaphat. Sed ubinam tunc invenieris? an inter oves an inter fætentes hædos? num à dextris, an fortè à finistris? num inter Beatos, an certè inter reprobos & damnatos? Reflecte iterum te, quomodo tunc feres vultum terribilem irati Judicis, audebisne in illum tuos levare, oculos? Te ipsum interroga cum Iob. *Quid faciam cùm surrexerit ad Judicium Deus, & cùm quæsierit quid respondebo.* Quid respondebo? cúm quæsierit & rationem sibi reddi voluerit, tam malè collocati temporis, neglectorum mediorum salutis, & gratiæ suæ auxiliorum, tot & tantorum scelerum à me patratorum. Certè non aliud respondere potero, nisi quod tunc mihi dictabit, in quo me condemnabit conscientia mea. Fatebor tunc iniquitates meas, confitebor adversum me peccata: sed mea, illa confessio, non erit ad obtinendam veniam & salutem.

Agnosce modò ô Anima & desle culpas tuas, corrige errata tua, & tunc Judicem propitium invenies. Procide ad pedes Christi Crucifixi, tuorumque delictorum veniam supplex postula illis Ecclesiæ verbis: *Juste Judex ultionis, donum fac remissionis, ante diem rationis. Ingemisco tanquam reus, culpâ rubet vultus meus, supplicanti parce DEVS.*

PUNCTUM II. Audi illa verba Matth. 25 *Tunc dicet Rex his, qui à dextris ejus erunt. Venite*

Bene-

Benedicti Patris mei: possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi: esurivi enim & dedistis mihi manducare, &c. tunc dicet & his, qui à sinistris erunt, discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, & Angelis ejus, esurivi enim & non dedistis mihi manducare &c.

Et considera post disceptationem Christi Judicis cùm gentibus, seu creaturis rationalibus, proferendam esse ab Eodem, in omnium auribus sententiam: tam in bonos quàm in malos. Formam utriusque sententiæ clarè expressam habes in adducto Evangelij textu.

Expende prius sententiam ferendam in Beatos. *Tunc dicet Rex* Ipse supremus, Rex & Judex, ore suo proprio, & per seipsum, non verò per aliquem suum ministrum, sententiam promulgabit; ad majus ipsorum solatium, ad manifestandam suam in ipsos benevolentiam & amorem. Promulgabit ipse ore suo hanc sententiam, ut Beati sint securissimi suæ beatitudinis & felicitatis, cùm optimè sciant; quòd Deus verbum de ore suo procedens non faciat irritum. *Dicet Rex, Venite Benedicti Patris mei.* Vobis enim benedixit Pater Misericordiarum, faciendo vobiscum misericordiam. Odor vestrarum virtutum & meritorum, ostendit, vos esse agrum illum fertilem, plenum, frugiferum, cui benedixit Dominus. Possidete regnum, propter contemptas possessiones terrenas. Possidete regnum, vos enim estis Filij & hæredes regni. *Possidete* regnum paratum vobis à constitutione mundi. Tanti Deus æstimavit merita vestra, ut antequam essetis; statim a constitutione mundi regnum vobis præparaverit: priùs Deus præparavit vestra præmia quàm vos feceritis vestra merita. *Esurivi enim, & dedistis mihi manducare.* O quanti Christus æstimat minutias nostras, ut eas coram toto orbe sit prædicaturus in die judicij. O felices refectio-

nes

nes Christi; refectiones pauperum! quas ipsum Verbum Patris disertissimâ laudabit panegyri. Mortificas gustum tuum, subtrahis sensualitati tuæ, propter imitationem Christi esurientis & sitientis, ex amore ipsius, ut de eo, quod tibi subtrahis reficias pauperem, reficis ipsum Christum. Mortificationem hanc tuam, hanc pauperis, & in paupere, Christi refectionem, totus orbis, in extremo judicij die, ab ipso Christo deprædicatore cognoscet.

Expende deinde sententiam Judicis in impios. *Tunc dicet & his qui à sinistris erunt.* Etiam in impios sententiam, ipse Judex Christus ore suo promulgabit, ut tinniant ambæ aures eorum, ad majorem confusionem & afflictionem ipsorum: majorem item veniæ & salutis desperationem, & damnationis suæ certitudinem & sententiæ latæ immutabilitatem. Dicet. *Discedite à me,* procul à me estote, discedite, hoc est: non quomodocunque recedite, sed properate ab oculis meis. At quonam discessuri sunt? si ascenderint in Cœlum, tu illic es Domine, si descenderint in infernum, ades. Discedite à me, hoc est: à gratiâ meâ, à mea misericordia, benevolentiâ, liberalitate, felicitate, à bonitate & charitate mea. Discedite maledicti, maledicti à me, à Patre meo, à Sanctissima Trinitate, maledicti ab omni creaturâ, maledicti etiam ore & confessione vestrâ. Maledicti propter odium, quo Deus vos totâ æternitate persequetur: maledicti propter excisionem à statu felicitatis æternæ: maledicti propter supplicia æterna. Discedite in ignem æternum. Ignis hic complectitur omnia tormenta & omnes cruciatus, hic ultor erit injuriæ Dei, ipse in furore Dei accensus est. *In ignem qui paratus est diabolo &c.* Ignis hic non vobis à me fuerat paratus, vobis siquidem regnum Cœlorum paraveram: hoc regnum, Sangvinis mei pretio vobis emeram, sed vos, ab hoc regno, vestrâ culpâ, excidistis

excidistis & vestrâ culpâ ignē diabolo paratū vobis, met ipsis excitastis. O miser quisquis es, peccator: perditio tua ex te est! ex Deo autem tantummodò auxilium tuum. *Esurivi enim & non dedistis mihi manducare.* Si Deus negligentias omissiones bonorum operum, æterno igne est puniturus, quid faciet de fædissimis commissionis peccatis? quid de gravissimis alijs sceleribus? Quo inferno ad hæc vin dicanda opus erit? Ad hanc Judicis exprobrationem, quanta confusio impiorum est futura? Exprobratio hæcr generabit impijs opprobrium sempiternum, & ignominiam æternam, quæ nunquā oblivione delebitur.

His consideratis tecum ipse perpende. Quamnam ex his audire velis sententiam? Quodsi sola prior sententia tibi placet, ita vive, ut Christum tuarum virtutum laudatorem in die extremi judicij habere merearis.

Ab Eodem pete gratiam, hîc sanctè & laudabiliter vivendi, ut in die judicij favorabilem sententiam audire possis, usus illis ex prosa Ecclesiæ verbis: *Inter oves locum præsta, & ab hædis me sequestra, statuens in parte dextra. Confutatis maledictis, flammis acribus addictis, voca me cum Benedictis.*

Punctum III. Audi illa verba Matth. 25. *Ibunt hi in ignem æternum, Justi autem in vitam æternā.* Et considera extremū illud Universale judiciū hoc exitu esse terminandum quod impij post latam suæ damnationis sententiam, discessuri sint in ignem æternum. Justi autem auditâ pariter de se sententia, ituri sunt in vitam æternam. Expende iterum singula, & *Imprimis*: considera infelicem circa damnatos Judicij extremi exitum. Ibunt hi (damnati & impij designantur) post Christi sententiam, ita infelices, ut nec titulum nec appellationem communem habeant, ut nullus terminus suæ infelicitatis

licitatis, ſatis expreſſivus inveniri, poſſit. Ibunt hi. O quanta diſrumpentur invidiâ miſeri illi; quòd ipſi ibunt in perditionē & non alij, quòd alii ibunt in vitam æternam & non illi. Ibunt in vitam æternam amici, Parentes, vicini, contubernales, quandoque ſuorum criminum complices, illi autem in ſupplicium. O quantus dolor; o quàm amara ſeparatio? o quantò tunc impij odio exardeſcent adverſùs peccata ſua, imò adverſùs etiam ſeipſos? Ibunt. Non ita pridem ad tribunal Dei Judicis trahi debuerant, poſt latam verò ſententiam, eâ ipſâ urgente, ſimulque urgente nimiâ confuſione ipſorum, non ferentes tantam ſuam ignominiam, non ferentes, ultra vultum irati Judicis, exprobrationes Chriſti, inſultationes Sanctorum, approbationem latæ in ipſos ſententiæ ab omnibus factam, ibunt, nec trahi amplius debebunt, omnia potius inferni ſupplicia experiri parati, quàm tantâ repleri confuſione. Ibunt, in æternitate enim ſolus eſt progreſſus, terminus nunquam. Ibunt in ignem æternum, non redituri unquam, ibunt in ignem & ſupplicium æternum, propter momentaneum illud, quod ipſos cum offenſa Dei delectabat.

Conſidera 2dò, & expende ea, quæ poſt promulgatam in Beatos ſententiam conſequentur. *Juſti autem*: ſi illi Juſti, tu Domine juſtus & pius es, quia illorum præmias merita. Juſti ibunt, felices, qui ante ibant & flebant, virtutum & meritorum ſpargentes ſemina; tunc ibunt cùm exultatione portantes manipulos ſuos. Ibunt inſultantes improbis, ſtultitiam ipſorum accuſantes, quòd ipſis benè utentibus, gratiæ Divinæ auxilijs, meritis Chriſti, aliiſque obtinendæ ſalutis medijs illi hæc omnia contēpſerint, eaque præelegerint; de quibus coguntur nunc erubeſcere. Ibunt Juſti, ſequentes Chriſtum, in comitatu Beatiſſimæ Dei Parentis SS. Angelorum, ac Beatorum omnium. Ibunt in ſplendori-

doribus Sanctorum, damnatis illam ipsorum gloriam cùm summo dolore spectantibus. Ibunt in vitam, qui moriebantur quotidie, qui continuam Christi mortificationem in corpore suo circumferebant, qui vitam suam pro Deo; prompto & alacri animo impendebant. Ibunt in vitam, nimirum: ut per visionem intuitivam Deum clarè cognoscentes, Eodem frùantur, ut item fruantur Christi Redemptoris & Salvatoris sui conspectu, & clara itidem cognitione, in quali utrâque cognitione; consistit vita æterna. Ibunt in vitam æternam; quia introibunt in potentias Domini, & in ipsum Deum, qui est Vita perfectissima, trasnformabuntur per amorem. Ibunt in vitam æternam, pro tantillis laboribus, copiosam & superabundantem mercedem recepturi. Ibunt in vitam æternam, non solùm qnoad animam, Deo, & suæ Beatitudini in æternum victuri, sed etiam victuri in glorioso corpore, quod mercedem æternam participabit cùm Anima.

His consideratis exhorresce infelicitatem impiorum. E contra gratulare Beatis felicem ipsorum sortem. Accendere desiderio, unà cùm Beatis evolandi ad præmia æterna. Fac proposita particularia de adhibendis medijs, per quæ possis consequi præmià Justis præparata.

Colloquium institue ad Christum euntem ad mortis & supplicij sui locum, ab eoquè humillimè postula, ne cogaris aliquando, propter tua scelera, ire in supplicium æternum.

In fine Pater noster.

Meditatio II.
De Inferno.

Præludium 1 Imaginare Evangelicum Epulonem

nem in flammis inferni ardentem, & ab Abrahamo postulantem, ut Lazarum in sinu suo recumbentem mittat ad fratres ejus, qui illis prædicet, ne & ipsi veniant in eum tormentorum locum.

Præludium 2dum. Pete gratiam, quâ illuminatus, agnoscas pœnarum inferni gravitatem, & earum horrorem concipias.

PUNCTUM I. Expende illa verba Lucæ 16. *Ne veniant in hunc locum tormentorum.* Et considera, nec veriùs, nec meliùs, infernum definiri & explicari potuisse, quàm per hoc quòd sit locus tormentorum. Infernum sic definit Epulo Evangelicus, qui propriâ didicit experientiâ, quid sit infernus, si quispiam alius, hoc nomine infernum appellasset, non mereretur fidem; meretur fidem Epulo, quia ex experientia loquitur. Cæterùm huic veritati testimonium ipsius DEI, quòd majus est suffragatur. Siquidē Spiritus *S*anctus quascunq; pœnas, & quæcunq; mala à nobis cogitabilia, partem non nisi pænarum inferni appellat, dum *Psal:* 10. dicit; *Ignis, grando, nix, spiritus procellarum, pars calicis eorum.* Ut verò meliùs adhuc multitudo, vis, & gravitas tormentoum inferni innotescat.

Expende ulteriùs 1mò In inferno, damnatos cruciandos pœnis, & doloribus gravioribus, quàm sint quæcunq; pœnæ, quantumcunq; graves & atroces, quæ aliquando hominibus in hac vitâ inflictæ sunt, vel infligi poterant. Percurre pœnas & tormenta, quæ aliquando sive Sanctis Martyribus, sive quibuscunq; alijs mortalibus inflicta sunt. Imaginare rogos & pyras ardentes, imaginare fornaces Babylonicas ita succensas, ut flamma supra fornacem erumperet & ascenderet cubitis quadraginta novē. Imaginare ignitos Phalaridis boves, rotas novaculis & uncis ferreis armatas, crebris & a cutis præfixas gladiis. Imaginare crurium confractionē, dissectiones mēbratim factas, acutarū arundinū infixiones

G cutis

cutis detractionem, laterum candentibus laminis vel facibus exustionem, volutationes in testarum fragmentis, aquâ ferventi vel metallis liquatis perfusiones, Japonica, per aquæ in os infusionē & ejusdem violentam expressionem, tormenta, aliaq; similia innumera. Omnia hæc respectu pœnarum quas in inferno patiuntur damnati, umbra sunt & refrigerium, si post inferni cruciatus, talia tormenta pati quenpiam damnatum contingeret, is pro mollibus rosis hæc haberet. Imaginare itē gravissimorū morborum dolores, dolores capitis, dentium, calculi, podagræ, Artritidis, ventriculi, lienis, hepatis &c. Omnibus his doloribus imcomparabiliter graviores experiuntur damnati.

Expende 2dò Gravitatem pœnarum inferni ex eo, quia omnia elementa & Creaturæ cruciabunt peccatores. Cruciabit Ignis, hic enim specialiùs assumetur pro instrumentô Justitiæ Divinæ non solùm ad corpora damnatorum urenda, sed etiam ad torquendas ipsas animas, & spiritus, affligetque dānatos gravissimè ut meritò scriptura dicat. *Quis poterit habitare cum igne devorante & ardoribus sempiternis.* Cruciabit aqua jam fervore & calore intensissimô, jā frigore rigidissimô, duplex ibi stagnum dabitur unum gelidissimū alterum ferventissimum bullientium aquarum, vel certè ignis sulphuris & liquatorum metallorum. Hæc stagna erunt balnea damnatorum. Cruciabit àer suô pestilentissimô afflatu, intolerandô fætore, Cruciabit concitatis procellis dānatos, tanquam folia rapiendo & transferendo de unô tormentorum locô in alium. Cruciabit terra absorbendo damnatos, suô pondere eosdem contērendo, saxa in ipsos ejaculando, ignes, cineres copiosos evomendo, metallis miseros perfundendo, in ijsque demergendo. In spectris varia animalia & Creaturas repræsentantibus cruciabunt damnatos, serpentes, viperæ aspides, vultures, milvi &c. Devorabunt

bunt eos & discerpent morsu amarissimo, leones dentibus comminuent,ursi unguibus dilacerabunt &c. Omnesque aliæ Creaturæ simili modô armabuntur in ultionem inimicorum Dei. Modò dum sumus in hac vitâ mortali, Creaturæ sunt exarmatæ, & tamen graviter affligere & cruciare possunt. Quanta vis earum erit in excruciandis improbis, dum ab ipsô Deô armabuntur! Quantam stragem gladius ille faciet de quô scriptura loquitur, *si exacuero ut fulgur gladium meum*. Ipsi dæmones immanissimi nostri hostes, quorum suggestionibus & tentationibus, tam facilè modò obsequimur, crudelissimi damnatorum tortores sunt futuri. Odium & furorem quô in Deum exæstuant, in miseram animam Dei imagine insignitam tunc evoment, ad instar Pantheræ, quæ cum non possit nocere homini, rabiem suam in ejus imaginem effundit, eamque (si in hanc incidat) in frusta discerpit. Sed supra quascunque Creaturas, ipsa Justitia Divina atrocissimè sæviet in damnatos. Deus enim tunc aget in virtute propriâ, in fortitudine brachij sui, ut agens potentissimum, Creaturæ autem agent in virtute alienâ, tanquam instrumenta Dei, ut agentia debilia & imperfecta. Deus suas tunc ulciscetur offensas & injurias, quapropter pro mensurâ & modô, quô eas aversatur, proportionatè ipsas puniet & vindicabit.

Expende 3tio, & percurre singulos sensus, in quibus cruciabuntur damnati post corporum resurrectionem. Cruciabitur gravissimè visus, densissimis tenebris, à quibus scriptura infernum appellat tenebras exteriores. Cruciabitur fumô illô ignis tartarei molestissimo. Turpissimis dæmonum spectris horrore teterrimis, illius infernalis carceris, conspectu instrumentorum ad excruciandos damnatos servientium, totque gravissimorum tormentorum. Tandem cruciabitur visus ipsis lacrymis, quas copiosissime

fiſſimè damnati profundent, educente eas ex oculis vi cruciatuum, & doloris ac triſtitiæ magnitudine. Auditus cruciabirur mœſtiſſimis deſperantium ejulatibus, lamentabili væ* inceſſanter perſcnante, triſtibus gemitibus, non tolerandis maledictionibus, per quas filij parentibus, parentes filijs maledicent. Singuli damnati maledicent diei, in quo nati ſunt, tempori, quo in peccatum prolapſi ſunt, complicibus ſuis, quibus ad offenſam Dei abuſi ſunt, quorum pravo exemplo inducti ſunt ad peccatum. Cruciabitur auditus ſtridore dentium, fremitu inferni, inconditis dæmonum clamoribus, horrendis in Deum & Chriſtum, in Sanctiſſimam Dei Parentem, & in Sanctos, blaſphemijs, illis mutuis graviſſimis damnatorum ſibi invicem inſultationibus, improperijs, & exprobrationibus, ad quæ omnia, tinnient ambæ damnatorum aures. Cruciabitur guſtus fame illâ acerbiſſimâ, fame caninâ, de qua ſcriptura loquitur, *famem patientur ut canes*. Cruciabitur guſtus ſiti illâ ardentiſſimâ, quam nunquam reſtingvere poterunt, volent damnati cùm Epulone vel unicâ guttâ, ex intincto Lazari digito defluente, exuſtas lingvas ſuas refrigerari, ſed hanc gratiam nunquam impetrabunt. Guſtus damnatorum cruciabitur felle draconum, & veneno aſpidum inſanabili, Cibus illorum non alius eſt futurus quàm ignis ille infernalis, quàm omnium ſordium colluvies. Potus damnatosrum pix liquata metalla, ſulphur *ignis, grando, nix, glacies, ſpiritus procellarum* erit pars calicis quô potabuntur.

Cruciabitur odoratus graviſſimô illô fætore, quem putrida & aduſta damnatorum corpora exhalabunt, ſulphureo ſtagni infernalis vapore, graveolentiſſimis exhalationibus aſcendentibus ex ſentinis fœtidiſſimis. Cruciabitur denique tactus igne infernali, tota damnatorum corpora penetrante, imò etiam & ipſa pervadente oſſa, graviſſimis omnis

nis generis cruciatibus & per omnia membra doloribus. Totum corpus damnati ardentem carbonem vel ferrum ignitum referet, igne avernali intimas carnis & ossium medullas depascente.

Expende 4*tò* & percurre potentias Animæ, cruciatusque, quibus illæ cruciabuntur. Cruciabitur Memoria recordatione honorum, divitiarum, voluptatum, quibus dum viverent affluebant impij, propter quæ in vitâ felices & beati censebantur, per totam verò æternitatem miseri & infelices sunt futuri, Ad hanc recordationem bonorum, quibus in vitâ fruebantur, exclamabunt; Quid nobis profuit superbia nostra, aut divitiarum jactantia, quid contulit nobis, transierunt omnia & nos in malignitate nostrâ consumpti sumus. Cruciabitur memoria recordatione gratiarũ & inspirationum divinarum contẽptarum, tot mediorum salutis neglectorum, occasionum & commoditatum merendi ac pœnitentiam agendi omissarum, tanti temporis, in quô, salutẽ consequi poterant miserè perditi & collocati. Cruciabitur adhuc memoria, recordatione aliorum coæqualium, consodalium, quibus convixerunt, qui in similibus occasionibus, tentationibus existentes, similibus inclinationibus ad malum obnoxij, æqualibus gratijs adjuti, ibi strenuè decertârunt & de hoste triumphârunt, ubi illi miserè prolapsi, se in perditionem præcipitârunt, & æternæ damnationis reatum incurrerunt. Cruciabitur ulteriùs memoria, recordatione conversationis malæ, cum ijs, cum quibus nunc torquentur, & quorum maledictis impetuntur: tandem cruciabitur tot & tantorum delictorum, ab ipsis commissorum conscientiâ.

Intellectus cruciabitur vivâ apprehensione & consideratione implacabilis odij, quo Deus damnatos tanquam hostes sibi maximè exosos, persequetur per totam æternitatem. Implacabilis item odij quô eosdẽ prosequentur Christus Dominus, Beatissima Mater ejus, *S.* Angelus Custos, alijque Sancti

 Cæli-

Cælites. Consideratione etiam odij, quô unum quemque damnatum prosequentur dæmones, alijque suæ damnationis consortes. Cruciabitur præterea intellectus apprehensione vivâ & forti omnium tormentorum, cruciatuum, dolorum, quos vel actu patitur damnatus, vel totâ deinceps æternitate est perpessurus. Idem intellectus cruciabitur judicijs illis, quibus judicabit se esse infelicissimum, vana, misera, nec diuturna fuisse illa omnia; propter quæ perijt in æternum. Postremo cruciabitur intellectus, illis discursibus & illationibus *Ergo erravimus*; Ergo totâ æternitate luemus pœnas, ergo nunquam misericordiam consequemur.

Voluntas præ alijs potentijs cruciabitur singularissimè, sicut enim hæc exstitit potissima imò unica damnationis causa, ita ut verè dictum sit, cesset propria voluntas, & infernus non erit, ita in ipsam potissimum sæviet ultrix scelerum justitia Divina. Cruciabitur verò (quantùm captu intellectus nostri affequi licet) summâ in malô obstinatione, odiô implacabili, quô aversabitur DEUM, humanitatem Christi, pretiosissimam DEI Parentem, Sanctos omnes. Rabie & furore immanissimô in omnes creaturas, & imprimis in seipsum. Infelici sed simul inefficaci appetitu mortis, suæque annihilationis. Tandemque summâ illâ disordinatione, ex vi cujus non poterit quidquam velle nisi malum, non poterit odisse nisi bonum.

Expende 5tò Duplicem fore damnatorum pœnam, unam, quam vocant pœnam sensûs, alteram, quam vocant pœnam damni. Pœna sensûs consistit non solùm in cruciatibus, quos corpora damnatorum, in suis sensibus sive externis, sive internis patientur, sed etiam in illis cruciatibus, quos in Potentijs animæ sustinebunt damnati, quos item ipsæ animæ ac spiritus corporis expertes, nimirum dæmones perpetientur ab igne infernali, quô

eosdem

eosdem spriritus (ut dicit S. Augustinus) *torquet & torquebit veris & miris modis.* Pœna damni consistit in exclusione damnatorum ab æternâ beatitudine & gloriâ cælesti, hoc est â visione intuitivâ Dei, & amore ejus fruitivô. Pœna hæc gravissimè affliget & torquebit damnatos. Non dolet tantùm Rex propriô expulsus regnô, & ad extremam redactus egestatem, de tam infelici & calamitosô suô statu. Non dolet tantùm filius de exclusione sui ab hæreditate jure naturali sibi debitâ, quantum ingemiscent damnati de sui exclusione ab illô regnô, ab illâ hæreditate, quâ potientur Beati. irrugiit Esau, postquam intellexit se privatum esse jure filij primogeniti, & benedictionem Patris à fratre suô sibi surreptam fuisse. Multò magis irrugient damnati, dum intelligent, se, qui aliquando filij regni fuerant, vel esse poterant, ejici, & in æternum præcipituri supplicium. Hæc pœna adeo gravis est futura damnatis, ut S. Chrysostomus dicere audeat. *Decem mille quis ponat gehennas, nihil tale dicet, quale est, Beatâ gloriâ excidere.* Porro ex eò damnati tam graviter hanc pœnam damni sentient, Quia vivaci apprehensione advertent, quod ipsorum ultimus finis, ad quem consequendnm omnia eorum studia, omnes actus collimare debuerant, fuerit Deus, ut clarè & intuitivè visus; quod hic unice potuerit esse expletivus & satiativus ipsorum appetitûs, quod in hoc unicè conquiescere potuerint; quod cum hoc tantô bonô omnia pariter bona ipsis obtigissent. Quod hic finis tantæ excellentiæ & præstantiæ sit; ut & ipse Deus non aliunde sit & fuerit, semperque erit summè felix & beatus, nisi quod seipsum perfectissime videat & cognoscat, seque ipsum summô amore amet. Ab hoc ergo fine, siquidem advertent damnati, se æternaliter excidisse, jamque se esse extra omnem spem talis beatitudinis & felici-

tatis obtinendæ, ferò agnoſcent, quàm grave in currerint damnum, tantique damni pœnam ſentient acerbiſſimè. Augebit dolorem illorum, ex tali pœnâ, irritatio appetitûs eorundem, tum per gaudia Beatorum ab ipſis in die extremi judicij cognita, tum ex ſplendore, & majeſtate magna ſupremi Judicis, ad judicium univerſale venientis ab ipſis conſpectâ.

His expenſis reflecte te, an & tu non meruerís aliquando, ut venires ad infelicem illũ tormentorum locum, an non pluries tibi debebatur infernus. Cogita qua ratione factum eſt, quod adhuc cum Epulone non ardeas, & exclama: *Miſericordiæ Domini, Quia conſumpti non ſumus.* Recogita quis in te animi ſenſus, an poteris ſuſtinere inferni pœnas? an poteris habitare cum igne devorante? Experire quantùm hic ignis noſter urat, quod ſi illius ardores ſuſtinere non vales, quomodo poteris habitare, cum ſempiternis, ignis infernalis ardoribus. Hinc autem facilè deduces *1mò.* Non debere te unquam gravi mortali peccato Deum offendere, cum propter quodvis peccatum mortale, incurras reatum ſuſtinendi æternas inferni pænas. *2dò.* De peccatis à te commiſſis debere te convenientem agere pœnitentiam Si enim commiſiſti peccatum mortale, jam infernum meruiſti, à cujus reatu potes adhuc liberari in hac vita, non alia tamen viâ, niſi per pœnitentiam, eamque ſeriam, ac talem, qualem à te Chriſtus requirit. *3tiò.* Pœnitentiam hanc non differendam eſſe, quia incertus es, an commoditatem, quam nunc, habes ad pœnitendum, habiturus es poſtea? an tempus illud, in quod tuam differs pœnitentiam, mors & æterna tua non præveniet damnatio. *4tò* providendum tibi eſſe, ne deinceps mortalitèr pecces, ut ſi in certo & fixo vitæ ſtatu conſtitutus es, habeas modos & media ſtatui huic convenientia, ad

ſancte

Sanctè & laudabiliter vivendum, & Deum non offendendum unquam, maximè peccato lethali. Si necdum es in certo ſtatu vitæ, illum ſtatum eligas, in quo ſecurus eſſe poſſis de non offendendo Deo mortaliter, & non incurrendo periculo damnationis æternæ.

Fac propoſita, Lacrymis pœnitentiæ defle tua peccata, ipſe de te ſume tuorum ſcelerum vindictã ne tota æternitate ea deflere & æterna ſupplicia ſuſtinere cogaris. Deo te offeras ad quæſvis cruces & pœnas in hac vitâ ſuſtinendas, ut pœnas æternas effugias, dicendo. Hîc ure, hîc ſeca, modò in æternum parcas.

Punctum II. Audi illa verba Deuteron. 25. *Pro menſura delicti, erit & plagarum modus.* Et conſidera, licet in inferno omnes damnati graviſſimas pœnas ſint perpeſſuri, ſive pœnas ſenſûs, ſive pœnas damni, inter has tamen ipſas pœnas, quas diverſi ſuſtinebunt, magnam futuram eſſe inæqualitatem, nam graviorum & plurium delictorum rei, graviores ſuſtinebunt pænas, quám ille, qui unius peccati mortalis vel pauciorum & leviorum fuerit rêus. Quod ut meliùs perſpicias.

Expende imò Diverſa peccata, diverſis in inferno punienda pænis. Et ſic aliâ ſuperbi, aliâ guloſi, & ebrioſi, aliâ avari, aliâ luxurioſi, aliâ alienæ famæ detractores, aliâ iracundi, aliâ invidi &c. punientur pœnâ. Superbi punientur graviſſimè humiliatione & depreſſione ſui, in qua illud ſibi occinent: *Quomodo cecidiſti Lucifer, qui manè oriebaris.* Guloſi ebrioſi, punientur graviſſima fame & ſiti, & qui cum Epulone quotidie epulabantur ſplendidè, unicam aquæ guttam, ad refrigerandam lingvam poſtulabunt. Avari punientur & affligentur maxima egeſtate illudque de ipſis verificabitur: *Viri divitiarum dormierunt ſomnum ſuum & nihil invenerunt in manibus ſuis.* Luxurioſi, graviſſimâ toto corpore per-

petientur tormenta. Juxta illud Apocalypsis *Quantum indeliciis fuit, tantùm illi date tormentum*, Detractores punientur in lingvâ & suâ propriâ famâ. Inverecundi aspectus punientur oculorum cruciatu, Rapinæ per torturam manuum.

Expende 2dò Quò plura sive numero, sive specie aut genere diversa peccata quis commisit, eò plures numerò sive specie, aut genere diversas in infernò sustinebit pœnas. Multiplicitati enim peccatorum genericæ, multiplicitas generica pœnarum, multiplicitati specificæ, aut numericæ peccatorum respondebit, multiplicitas specifica aut numerica pœnarum. Intensioni etiam majori peccati, correspondebit intensio proportionata pœnæ. Circũstantijs aggravantibus respondebunt aggravantes circumstantiæ pœnarum, ita enim fiet, ut pro mensura delicti sit plagarum modus, & ut retribuatur cuique juxta vias suas. Verificabitur & illud: *Potentes potenter punientur*. Illud item *Cui plus datum plus requiretur ab eo.*

Expende 3tiò Etiam venialia in hac vitâ non expiata, in damnatis, pœnis inferni punienda esse per accidens. Et sic si quis plurium venialium reus, committat peccatum mortale, post illudque impœnitens moriatur & damnetur, talis in inferno non solum peccati lethalis à se commissi luet pœnas, sed etiam patietur pœnas peccatorum venialium. Idque aliqui Theologi docent in talibus damnatis venialia in inferno plectenda esse pœnâ æternâ: alij docent pœnam ipsorum futuram temporalem.

His expensis quàm extrema sit dementia, eorum, qui in unum prolapsi peccatum mortale: resolvunt se etiam in alia, & peccatis peccata accumulant, idque frequenter non numerò tantùm, sed specie & genere diversa, tanquam si parùm esset unum illos meruisse infernum, ut velint tot infernos, tot gehennas, tot pœnas numerò, specie, & genere diversas

versas sustinere. Cogita iterum, quàm timenda sint beneficia Divina aut potius quam timendum sit post accepta Dei Beneficia, post collata uberiora gratiæ ejus auxilia, & habitas opportunitates ad tentationes vincendas, iisdem succumbere & Deum offendere, à talibus enim plus requiretur, siquidem ipsis plus datum est. Cogita ulterius, quomodo non sint contemnenda, peccata venialia; quando, quidem hæc per accidens in damnatis puniuntur pœnâ inferni. Non potest tibi constare, quod post multiplicata venialia, non sis prolapsurus in mortale, imò contrarium est præsumendum; quod si lapsus fueris in mortale, & propter hoc dãnaberis, etiã venialia teneberis exsolvere pœnis inferni.

Fac reflexiones materiæ accomodatas, fac item proposita, & varios elice affectus.

Punctum III. Audi illa verba: *Momentaneum quod delectat, æternum quod cruciat.* Et considera pœnarum inferni, quibus mortalia punientur, hanc futuram gravissimam proprietatem, quod sint tota æternitate duraturæ, quod momentaneæ impiorũ delectationes quibus in vita Deum mortaliter offenderunt, per totam æternitatem sint puniendæ.

Vis nosse quid sit infelix illa æternitas? Est duratio gravissimarum illarum pœnarum, carens fine & termino, hoc est nunquam terminanda. Elabentur millla annorum, miliones milliones millionũ ab inchoatâ dãnatione, num fortè tot saltem elapsis annis finietur pœna damnati! nequaquam. Imò hæc primùm dolorum & damnationis erunt. Fac cogitabiles suppositiones, calculationes, ut pervenias ad terminum æternitatis, per nullas ad illum pervenies. Intra mille annos unus damnatus unicam lacrymæ guttam profundat, ex ita profusis guttis si conserventur, coalescet oceanus, & ad terminum æternitatis non perveniet. Intra millionem annorum producat Deus pulvisculum unum.

unum, fingulifque annorum millionibus, alios & alios pulvifculos creet & reponat in fpatio quod eft inter centrum terræ & inter fupremi cœli concavum. In hunc modum factâ pulvifculorum productione, pulvifculis replebitur totum memoratum fpatium, & non pervenietur ad æternitatis terminum, ad id enim, quod nec eft, nec effe poteft, perveniri nequit.

Effentia & natura æternitatis plenè & fufficienter explicatur, duobus illis adverbijs *femper*, *nunquam* femper necabit tartarus, nunquam, tamen enecabit, femper vorabit tartarus, nunquam devorabit. Semper trucidat tartarus, nunquã conquiefcit. Heu femper ardet tartarus, nunquam focus quiefcit, arfura fẽper fulmina & fopienda nunqnam.

Æternitatis illius infelicis menfura futura eft ipfius Dei æternitas, tamdiu enim pænæ inferni durabunt, quamdiu in Deo manebit jus ad exigendas de peccatore pœnas, propter offenfam fui, ab eodem commiffam. Hoc autem jus, tamdiu manebit, quàmdiu Deus erit Deus, quia tam diu manebit illud jus quamdiu non exhibebitur, vel fatisfactio condigna pro peccato, vel fatispaffio æqualis eidem. Porro fatisfactio condigna pro peccatis damnatorum nunquam exhibebitur, quia ex inferno nulla eft redemptio. Satispaffio etiam æqualis, gravitati peccati mortalis nequaquam exhiberi poteft, quantacunque enim fatifpaffione, quomodocunque intenfâ, & quantumcunque quo ad fuam durationem protractâ & extenfâ adhuc major & major fatispaffio debebitur'. cùm nulla poffit ad eam æftimabilitatem in fuo ordine pertingere, quam habet offenfa mortalis, ut Deus offenfus dicere poffit, Jam pro mea offenfa his pœnis mihi plenè fatisfactum eft. Jam jus meum ad irafci exftinctum, non amplius exigo ulteriores cõmiffi peccati pœnas.

Æternitas hæc pœnarum, quantùm augebit & aggra-

& aggravabit damnatorum pœnas & cruciatus, explicari non poteſt. Nunc in maximis ærumnis illud habetur ſolatii, quod hæ aliquando ſint terminandæ, quod mors ſaltem ſit ipſas terminatura. Quanta igitur è contrario damnatorum afflictio erit? quod ipſorum calamitates & miſeriæ finem nunquam ſint accepturæ. Illud infelices damnati, inter ſuos cruciatus ſibi lamentabiliter occinent. Perijt eheu! perijt finis meus! Ipſa mors damnatorum non erit terminus ærumnarum, quas patientur. Hæc enim ita depaſcet, ut ſemper morientes, moriantur nunquam, quærent tunc miſeri mortem & non invenient. Moleſtiſſima fuit Ezechieli Prophetæ, per trecentos nonaginta dies, in uno latere cubatio, moleſtiſſimum etiam alijs eſt, in molli culcitra longiori tempore decumbere. Quid putas quàm moleſtum erit tota æternitate excruciari, tota æternitate ſuper ignitos carbones ſuper duriſſimas ardentes & æſtuantes cubare crates.

His expenſis compara rigidiſſimam pœnitentiam per totam vitam continuatam, cum æternitate pænarum inferni, quàm levis hæc, & brevis, illius æternitatis comparatione eſſe debeat. & reflecte te ſupra tuam a b auſteriore vitâ & à ſtatu pœnitentiæ abhorrentiam, ad talemque te vitam magno animo reſolve. Reflecte te item ſupra momentaneas delectationes, vanitates &c. quam facilis fueris ad eas ſectandas, & cum infelici æternitate commutandas. Terreat te in poſterum infeliciſſima hæc æternitas; terreat æternum illud quod cruciat; dum te invitablt momentaneum quod delectat. Accendere etiam ardentiſſimo zelo, quærendi tot animas miſerè pereuntes, easq; ex inferni faucibus extrahendi.

Colloquium inſtitues ad Patrem æternum illo S. Franciſci Xaverij affectu. Æterne rerum omnium effector Deus, memento abs Te animas infidelium

infidelium & peccatorum procreatas easque ad imaginem & similitudinem tuam conditas. Ecce Domine in opprobrium tuum his ipsis infernus repletur. Memento Jesum Filium tuum, pro illorum salute, atrocissimam subijse mortem. Noli quæso Domine ultra permittere, ut Filius tuus, ab infidelibus & peccatoribus contemnatur. Sed precibus Beatissimæ Virginis, Sanctorum omnium, & Ecclesiæ Sanctissimæ Filij tui sponsæ placatus, recordare misericordiæ tuæ, & oblitus impietatis eorum, eos ex faucibus inferni potenti manu tuâ extrahe, & effice; ut ipsi quoque te vivâ fide & vitâ Sanctè actâ, agnoscant aliquando, & quem misisti, Jesum Christum; per Eumque salvati & liberati, Te per totam æternitatem cum Sanctis tuis glorificent.

In fine Pater noster, Ave Maria.

Meditatio III.

De Regno Christi.

Præludium I. Imaginare Christum obeuntem Synagogas, Oppida & pagos Iudææ, Galiææ & Samariæ, & ubique prædicantem Evangelium & Regnum Dei.

Præludium II. Pete gratiam, ut Christum Regem tuum esse agnoscas ejusque jussa & sanctissimam voluntatem in omnibus exequaris.

Punctum I. Audi verba illa Psalmistæ in Persona Christi dicta Psal. 2 *Ego autem constitutus sum Rex, ab eo super Sion, Montem Sanctū ejus &c.*

Considera imò Christum Dominum non solùm quatenus Deus est, sed etiam quatenus est Homo, Regem esse. Qatenus est Deus, Rex Christus est, quia est Dominus universorum, quia titulô creationis & conservationis, per quam singulis momentis omnes res creatas conservat, titulô etiam

etiam gubernationis, quâ gubernat universa, omnia subsunt ipsius imperio, & altissimæ ejus regiæ potestati. Quatenus etiam Christus est Homo, est Rex & Dominus, & Rex Omnium Creaturarum. Regia potestas & authoritas Christo Homini convenit propter unionem cum Personâ Divinâ. Est unctus Domini unctione Spiritûs S. est Rex constitutus super montem Sanctum Sion, data est ei potestas in Cælo & in terra. Pater æternus misit in terras unigenitum Filium suum accipere sibi regnũ & reverti.

Considera 2dò Christum, quòd futurus esset Rex, & Prophetæ prædicaverunt & Angelus Gabriel annuntiavit. Dabit ei Dominus, sedem David Patris ejus, & regnabit in Domô Jacob in æternum. Et Sancti tres Reges Christum ut Regem inquisiverunt, adoraverunt ut Regem, datisque muneribus Regem recognoverunt. A populô insuper Israeliticô tanquam Rex est salutatus, tandemque ob hanc causam, quod Rex esset, ad mortem est condemnatus.

Considera 3tiò Christum Dominum omnibus regijs dotibus & præstantissimis virtutibus instructũ fuisse, ut pro Rege maximô, potentissimô, sapientissimô, &c. cui nullus par, vel similis esse possit, haberi debeat. Habes in Christô sapientiam majorem quàm Salomonis, fortitudinem tantam, ut & vectes ferreos confregerit, & portas æreas destruxerit, & mortem ac infernum, debellaverit. Habes liberalitatem & munificentiam in subditos majorem quàm Assveri, ipse tibi paravit mensam adversus eos qui tribulant te, ipse suô corpore te reficit, suô sangvine potat, infinitô meritorum suorum thesaurô ditat, & divitias Bonitatis, & gratiarum suarum in te effundit. Vis nosse quanta sit gloria & Majestas Regis hujus? Licet eam Christus dum inter mortales viveret, latere voluerit

rit; nihilominus eandem aliquomodo manifestavit in suâ gloriosâ transfiguratione. Si lilia Deus sic vestit, ut nec Salomon in omni gloriâ suâ possit illis comparari, quantò magis gloriæ, quæ ab intus fuit, Regis gloriæ Christi, à quâ idem Christus est Rex gloriæ, nulla terrenorum Regum gloria cōparari potest. Si etiam nosse desideras, quantus Regis Christi amor sit in subditos; hinc agnosce. Ipse alligat vulnera nostra, ipse illis pretioso Sangvinis sui balsamo medetur, ipse ut hominem de servitute dæmonis liberaret, dedit se in pretium & redemptionem; totum se expendit in nostros usus & commoda. Ad extremum Christus pro subditis suis animam suam posuit, quâ charitate majorem nemo habet.

Considera 4tò Christum Regem esse taliter, ut Regnum ipsius non sit de hoc mundo. Christus Rex est, non ad exigenda tributa, quia bonorum nostrorum non eget, quod si exigit aliquod tributum, non exigit aliud, nisi amorem sui & imitationem, ut illi cor tuum dones, ut ipsum ex totò corde ames. Christus item est Rex, non ad exercitum ferro armandum, & hostes visibiles, visibiliter debellandos, cùm occultâ suâ virtute id præstare possit, efficacissimè, sine visibilibus armis & ferro, idque fecerit in prostratis illis militibus, qui ad se comprehendendum venerant Sed ut dicit S. Augustinus: *Est Rex per hoc, quod mentes regat, quod in æternum consulat, quod in Regnum Cælorum credentes sperantes & amantes perducat,*

Considera 5tò Christum esse Regem super omnes Creaturas, esse Regem non solùm hominum, sed etiam Angelorum. Ipsi ministrant & ministrabant Angeli, ipsi etiam dæmones obtemperant, subijciuntur. In Nomine Jesu omne genu flectitur Cœlestium, terrestrium & infernorum. Sed maximè Christus sibi còmplacet in hoc titulo, quod

quod sit Rex super Sion montem sanctum ejus, quod sit Rex super populum electum, super filios Regni. Christus item est Rex, ut homines eruat ex servitute diaboli. ut vocet eos in libertatem filiorum Dei. Est Rex Regum, & Dominus Dominantium, ipse enim suos subditos Reges facit, eosque constituit Principes super omnem terram, vult eos dominari suis affectibus, se ipsis, & totô mundô vult esse superiores. Maximus dishonor Christi esset, intèr suos subditos numerare servos & mancipia, habere serviles animas, cum ipsum servire Christo regnare sit.

Considera tandem 6tò, Christum Regem maxima præmia præparasse subditis sibi adhærentibus. His paratū est regnum cœlorum ante constitutionem Mundi. Ipse daturus est præmia maxima, præmia æterna, pro brevibus obsequijs, & exiguis meritis. Præmia hæc erunt, salus animæ & æterna subditorum suorum felicitas & beatitudo. Ipse Deus, Ipse Christus, futura est merces eorum, idque merces magna nimis.

Hæc Considerans, admirare stultitiam & cæcitatem hominum, quòd non adhæreant Regi huic amabilissimo, quod eū ex throno suo, hoc est ex Animâ, quæ Christi sedes, imò regnum est, quod ille sangvine suo acquisivit, ejciant, & in hoc regnô velint regnare, carnem, mundum & diabolum infensissimos Animæ, & ipsius Christi hostes.

Statue firmissimè adhæsurum te semper Regi tuo. Protestare, non agnoscere te alium Regem nisi Christum, velle te illi constantissimè servire. Postula, ut te erutum ex servitute diaboli, in servum perpetuum recipiat.

Punctum II. Audi illa verba Christi apud S. Matth. Cap. 10. *Non veni pacem mittere sed gladium.* Et considera Christum Regem totum in hoc esse, ut universos Mortales suô subijciat im-

periô, ut infideles & hæreticos, ad fidem veram; peccatores ad pœnitentiam adducat, & hostes generis humani debellet, ex eorumque potestate, si quos mortales captivos detinent, eruat, ac ipsos suæ felicitatis & regni Cohæredes faciat.

Ad hoc bellum hostibus generis humani inferendum, omnes adhærentes sibi subditos, Rex Christus invitat, & eos, arma sumere jubet, *Non veni pacem mittere, sed gladium.* Illudque maximè cavet, nè cum hostibus nostris, carnè, mundô, & diabolô, pacem aliquando ineamus, ne ad tractatum faciendum descendamus, vel armistitium etiam ad breve tempus indulgeamus. Ad hoc inferendum bellum, omnes qui adhærere sibi voluerint, & te inter ipsos adhortatur, talique alloquitur oratione.

Fideles mei subditi, in animo mihi est, hocque meum est immutabile decretum & propositum, universas infidelium regiones, meæ ditioni subijcere, meos & vestros acerrimos hostes, carnem, mundum, & diabolum profligare, de ijsque triumphare bellum inferre perfidiæ, & omnibus vitijs. Ad hujusmodi bellum & armorum, societatem vos invito, ut mecùm pariter contra communem hostem Dei & hòminum decertetis, ut infidelium regiones, meô subijciatis imperiô, totique sitis, in perfidiâ & vitijs debellandis, & liberandis peccatoribns ex servirtute peccati. Confidite, Ego vici mundum, & vos in hoc bellô feliciter triumphabitis. Hoc persvasum vobis esse volo. Quod in bellô, primus ego hostem sim aggressurus. Ipse in vobis & pro vobis decertabo, vires & robur, cui non poterunt resistere adversarij vestri, suppeditabo, totumque hostilem impetum ipse sustinebo. In perferendis injurijs, incommodis, ipse vobis præire volo. In persequendis hostibus nullis parcàm laboribus, nullis sudoribus. Corpus meum in vulnera & dolores expono, vitam denique meam, & Sangvinem libentissimè

bentissimè profundo, prò vestrâ incolumitate & salute. De annonâ, commeatû, & necessarijs belli impensis, & sumptibus, ne sitis multum soliciti. Meum erit hæc providere. Præmium etiam fortitudinis vestræ, certum vos manet, illudque mihi & vobis commune. De spolijs tantùm quisque participabit, quàntùm impendet laboris. Illud quā maximè ab omnibus desidero, ut me præeuntem sequamini. Ununquemque vestrum paratum esse, oportebit, non aliò uti victû, vestitû, & armis, nisi quibus me utentem conspexerit. Proindè victus cuique erit jejunium, inedia, opprobria, his enim ego saturabar. Potus, erunt amaritudines, fel, acetum, salus, & conversio animarum, lacrymæ pœnitentium. His ego sitim meam restingvebam. Vestitus erit, vestis irrisoria, confusio faciei, contumeliæ, contemptus. Hæc enim sunt vestis & insignia mea, his etiam vos uti oportebit. Estque necesse, ut ad exemplum meum, talî cibô & potû reficiamini, & ut vestibus ac insignibus Regis vestri induamini, meum & vestrum hostem non aliter debellaturi.

Adhortatione hac Regis tui accendere, ad ei obsequendum, ad eum comitandum, & quàm perfectissimè imitandum, cum eôque contra communem hostem, strenuè decertandum.

Punctum III. Audi verba illa S. Petri: *Domine tecum paratus sum & in carcerem & in mortem.* Et considera per illam Regis tui adhortationem, quam punctô præcedenti, mente perpendisti, exigi à te tuum responsum, & ultimam tuæ voluntatis resolutionem. Esne comitaturus Regem tuum, ad bellū, perfidiæ, vitijs, alijsque, hostibus inferendum, esne strenuè contra ipsos decertaturus? Paratusne es, ut eô victû, vestitu, armis, & insignibus utaris, quibus usus est Rex tuus Christus, nimirum, esne paratus ad jejunia, inedias, amaritu-

nes, ad frigus, nuditatem, cæteraque incommoda, dolores, imò & ipsam mortem, amore Regis tui, & propter imitationem ejusdem, perferendam An exoptes indui vestibus & insignibus Domini tui, Jesu Christi? nimirum an exoptes contumelias, contemptus, irrisiones, variasque confusiones, & ut pro stultô habearis? Tandem an velis Regem tuum comitari indissolubiliter, eumque quàm perfectissimè imitari?

Certè si Rex quispiam terrenus, tali adhortatione, quam aure internâ audîsti, subditos suos ad bellum invitaret, cum talibus & tantis appromissionibus, omnes paratissimos se esse ostenderent. Et si quis se non offerret, sed detrectaret, cum eôdem Rege contra hostem progredi, is pro inerti & ignavo, nec satis sanæ mentis homine haberetur, sannisque & irrisionibus ab omnibus impeteretur. Hæc te labes manet, has cæli subsannationes experieris, nisi Regis tui Christi, justæ obsecundaveris petitioni.

Reflecte te, à quô tempore Rex tuus Christus te invitat ad bellum, vitijs & hostibus ejus inferendum, ad subjugandos infideles svavi jugo Christi, ad convertendos peccatores, ad Regem tuum per vitam sanctiorem & perfectiorem imitandum. Confundere quod suis adhortationibus, svasionibus & exemplis parùm, aut nihil, hactenus Rex Christus in te effecerit. Protestare quod Christum àb hinc sequi velis, illis S. Petri Apostoli verbis, *Domine tecum paratus sum etiam in carcerem & in mortem.* Illis item 2di Regum 15. *Vivit Dominus & vivit Dominus meus Rex, quoniam in quocunque loco fueris Rex, sive in morte, sive in vitâ, ibi erit servus tuus.*

Conclude affectû & protestatione, desumptâ ex Exercitiô S. Patris Ignatij de Regnô Christi. En ô Rex supreme, ac Domine Universorum, tuâ ego licèt

cèt indignissimus fretus tamen gratiâ & ope, me tibi penitus offero, meaque omnia, tuæ subjicio voluntati, attestans coram infinitâ bonitate Tuâ, nec non in conspectû gloriosæ Virginis Matris Tuæ, totiusque curiæ Cœlestis, hunc esse animum meum, hoc desiderium, hoc certissimum decretum, quòd quàm proximè velim te sequi, & imitari in ferendis injurijs, & adversis omnibus, cum verâ tum Spiritûs tum etiam rerum paupertate, si Sanctissimæ Majestati tuæ placuerit, me juxta statûs mei rationem, ad hæc eligere & recipere. Quod velim tuis vestibus, & insignibus indui, bellum perfidiæ ac omnibus vitijs inferre, & contra tuos & Animæ meæ hostes strenuè decertare.

In fine: Suscipe Domine universam libertatem

DIEI. V.

Meditatio I.

De Incarnatione Filij Dei.

Prædium I. Imaginare tres Personas Sanctissimæ Trinitatis consultare de modô, quô possit genus humanum per peccatum, Adæ perditum reparari. Et cum nollent illud aliter reparari, nisi dependenter à condignâ satisfactione Justitiæ Divinæ pro peccatis hominum exhibitæ, decernere ut Unigenitus Dei Filius Carnem humanam assumat, in eâque JustitiæDivinæ satisfaciat.

Præludium 2. Imaginare hoc consilium & decretum Sanctissimæ Trinitatis, per Angelum Gabrielem in Domô Nazarethanâ annuntiari Beatissimæ Mariæ Virgini, ejusque assensum expeti, ut de ejus purissimô Sangvine, carnem huma-

nam Dei Flius assumat, in ejusque Sanctissimô utero concipiatur Salvator mundi Deus homo.

Prćludium 3. Pete gratiam ut intimè cognoscas beneficium Incarnationis Filij Dei, & ex eô cognito inflammeris ad Deum ardentiùs amandum, illique studiosiùs serviendum,

Punctum I. Expende illa verba Joan. 3. *Sic DEVS dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* Et considera, licèt homo creatus sit à Deo ad hunc finem; ut Dominum Deum suum laudet, revereatur, eique serviens tandem salvus fiat, per peccatum tamen Adæ, ac deinde per peccata sua personalia, ita ab hoc fine excidit, ut impossibilis illi fuerit dicti finis consecutio.

Nam neque illum consequi potuit manente suô peccatô, & reatu per peccatum contractô, ac indignatione Divinâ, quâ peccatori propter peccatum indignabatur Deus, perseverante. Hæc enim potius exigebant, ut peccatum, Justitia Divina pœnis inferni, & æternâ damnatione vindicaret. Neque etiam miser homo potuit se peccatô suô liberare, illudque tollere. Deberet enim illud tollere, per condignam satisfactionem pro peccatô, quæ & illi, & cuivis puræ creaturæ est impossibilis. Tantæ enim malitiæ & gravitatis est quodvis peccatum mortale; ut nulla pura creatura possit pro eô ad æqualitatem satisfacere Justitiæ Divinæ. Nihil ergo restabat, nisi ut post peccatum Adæ, in omnes ejus posteros, origine transfusum, & post alia peccata personalia hominum, totum genus humanum, peccati ejusdem & quorumvis personalium mortalium pœnas in infernô lueret æternas.

Infelicem hanc hominis sortem intuetur Deus, cujus natura Bonitas, & qui non vult mortem peccatoris, sed magìs ut convertatur, reparetur, & vivat. Ne perderet quos condidit, cogitat de remedio, de eoque afferendo consultant omnes, Sanctissimæ

Sanctiſſimæ Trinitatis Divinæ Perſonæ, & cum unicus hic eſſet modus, exhibendæ Deo ab homine condignæ ſatisfactionis pro peccato mortali, ſi aliqua ex Divinis Perſonis naturam creatam rationalem aſſumeret, in eaque Juſtitiæ Divinæ ſatisfaceret; concluditur & decernitur, in eô Sanctiſſimæ Trinitatis conſiliô, ut Filius Dei unigenitus, carnem humanam aſſumat, in eâque ſe humiliet uſque ad mortem, eamque crudeliſſimam ſubeundo, ſatisfaciat pro peccatis generis humani, Juſtitiæ Divinæ.

Conſilium hoc, & decretum in tempore conſtitutô exequuntur, eædem Perſonæ Divinæ. Et imprimis Pater Æternus, ex amore quo genus humanum proſequitur, Unigenitum ſuum Filium, de quo poſtea ipſe teſtatus eſt: *Hic eſt Filius meus dilectus, in quo mihi bene cõplacui*, mittit in mundum, ut carnem humanam aſſumat, ut in eâ humilietur, indignè tractetur ab hominibus, morte crudeliſſimâ occidatur, Sangvinem ſuum in Mundi pretium fundat, & Juſtitiæ Divinæ pro peccatis noſtris ſatisfaciat; *Sic DEVS dilexit mundum, ut Unigenitum ſuum daret.*

Admirare Divinæ Bonitatis & dilectionis, quâ mundum dilexit, magnitudinem, miſce gaudio lacrymas, ſuper tantô amoris Divini exceſſu. Et illud tecum perpende, Deus ita dilexit Mundum, ut Unigenitum ſuum daret, & tu quomodo hactenus dilexeris Deum? Quid Dei tui amore, & ad amorem tuum in Deum comprobandum, feceris? quid deinceps facies? Ille proprio Filio non pepercit, ſed pro te illum tradidit, fecit illum pro te immolari, & Tu non immolabis Deo illas creaturas, illos amicos, illas converſationes, commoditates, ſenſualitates, vanitates, quibus tantùm inordinatô tuô affectû adhæſiſti? Perpende & illud. Ut pro tuis peccatis, ſatisfieret Juſtitiæ Divinæ, neceſſe fuit

Filium Dei humiliari, contemni, crucifigi, crudelissimâ morte necari, & tu tantorum criminum reus, abhorrebis à tui humiliatione & contemptû, fugies crucem, nec carnem tuam spiritui rebellem, mortificabis, non vindicabis in te scelera tua, nec per pœnitentiam satisfacies Justitiæ Divinæ, adimplendo quæ desunt passionibus Christi?

Fac proposita materiæ accōmodata, variosque ex tanti beneficij æstimatione, elice affectus.

Punctum II. Audi verba illa Gabrielis Archangeli ad Mariam. *Ecce concipies & paries Filium, & vocabitur Altissimi Filius.*

Considera Secundam Personam Sanctissimæ Trinitatis Filium æternum, in negotiô reparationis hominis vel maximè operatam esse, ipsiusque amorem erga genus humanum singulariter in hoc elucere mysterio. Filius enim hic Unigenitus Patris Æterni, quando venit plenitudo temporis descendit in uterum Virginis. *Exultavit ut gigas ad currendam viam à summô cælô egressio ejus.* Miser homo nesciebat miseriam suam, non cogitabat se mortis æternæ reum esse, non agnoscebat, vel minus apprehendebat latam in se æternæ damnationis sententiam. In tantis is ludebat periculis, in bonis transitorijs ducebat dies suos, exultabat in rebus pessimis, & peccata peccatis accumulabat, majorem contra se provocans indignationem Divinam.

Videt hæc Altissimi Filius, ad terras properat, ruentem in perditionis baratrum, servulum detinet. è dæmonis eruit faucibus ac ejus debita adæquatô exsolvit pretiô. Rem hanc ita describit mellifluus Doctor S. Bernardus serm. 3 in Natali Domini. *Ludebam ego foris in platea, & in secreto regali, cubiculi super me ferebatur judicium mortis, audivit hoc Unigenitus DEI, exijt posito diademate, sacco indutus, aspersus cinere caput, nudus pedes, flens &*

& ejulans, quod damnatus esset servulus suus. O admirabilem charitatem Filij Dei! dum intelligit ferri in hominem, mortis sententiam, exit posito Diademate, hoc est illâ gloriâ & Majestate, in qua fuit ab æternô, Patri per omnia coæqualis, quodammodo relictâ, & per humilitatem carnis nostræ obscuratâ, saccum induit mortalitatis nostræ, aspergit cinere caput, quia repræsentat personam peccatoris, & cum ipse peccatum non fecerit, in personâ & nomine omnium nostrûm, se Æterno Patri humiliat, atque Justitiæ Divinæ tanquam verus pœnitens, quæ non rapuit, exsolvit, & pro nostris peccatis condignam exhibet satisfactionem. Venit etiam nudus pedes, quia paupertatem divitijs, contemptum honori præelegit. Tandem venit flens & ejulans, Quia nostras miserias, nostros dolores, & infirmitates, non dedignatur, ut servum morte damnatum liberet.

Ex his consideratis, deduc practica dictamina, quæ insinuat idem S. Bernardus in memorato sermone. 1*mò* seriò apprehendendam & magno animi sensû sentiendam esse infelicitatem, & pericula miseræ animæ, ex peccatô provenientia, quandoquidem Unigenitus Dei Filius tantam super his malis nostris exhibet compassionem. Pudet, è mente Bernardi, propriam negligenter dissimulare passionem, cui tantam à Majestate tantâ, exhiberi video compassionem. 2*dò* Ex consideratione tam præstantis & excellentis remedij æstimandam esse peccati gravitatem, & periculi in quod nos conijcit, magnitudinem. Nesciebam, sanus mihi videbar, & ecce mittitur Virginis Filius, Unigenitus Dei Filius, & jubetur occidi, ut vulneribus meis pretiosô sangvinis sui balsamô medeatur. Agnosce ô homo, quàm gravia sint vulnera, pro quibus necesse est, Dominum Christum vulnerari, si non essent hæc ad mortem, & mortem, sempiternam,

nunquàm pro eorum remediô Dei Filius moreretur. 3*tiò* Si Unigenitus Dei Filius peccata tua deflet, si ad avertendā mortis, in te latā sententiam, saccum mortalitatis nostræ induit, si aspersus cinere caput, nudus pedes, exit flens & ejulans, hoc est si per tantam exinanitionem, & humiliationem sui usque ad passionem, & mortem crudelissimam, satisfacit Justitiæ Divinæ, pro tuis delictis, tibi servulo, inter mala propria, & in maximis periculis constituto, non esse ludendum, non esse ridendum, sed per pœnitentiæ lamenta, deflendum esse infelicem statum animæ tuæ, & cum plorante Dei Filio plorandum.

Fac proposita dictaminibus conformia. Elice affectus gratitudinis, & profundissimæ gratiarum actionis Unigenito Dei Filio, quòd tui gratiâ non dedignatus est Virginis uterum, & unionem cum carne humanâ: pro tam præstanti & efficaci remediô, malis tuis allatô. Tandemque ad seriam pœnitentiam verbis ejusdem S. Bernardi te excita. Ergone ludam & deludam lacrymas ejus, si insanus sum & mentis inops, non sequar eum, nec simul cum lugente non lugebo.

Punctum III. Audi illa verba Gabrielis Archangeli ad Mariam Virginem, *Spiritus S. superveniet in Te, & virtus Altissimi obumbrabit Tibi.* Et considera circa Incarnationis verbiDiviniMysterium, non solùm Patrem Æternum operatum esse, ex dilectione, quâ dilexit mundum, mittendo Unigenitum suum Filium; nec præterea ipsum nonnisi Filium Æternum operatum esse, assumendo carnem & infirmitatem nostram; sed insuper Spritus S. suâ operatione, ad tantum concurrit Mysterium, superveniendo in Mariam.

Expende ulteriùs, in punctô præsenti, quid, & quæ egerit circa Incarnationem Filij Dei, Spiritus S. superveniens in Mariam? Egit & quidem plurima,

plurima. Egit 1*mò* illud, quòd in Sanctissimâ Virgine MARIA dignum Filio DEI habitaculum præparaverit, eam ab omnì non solùm culpæ actualis, & personalis, sed etiam originalis labe immunem præservando, gratiâ sanctificante amplissimâ, supra omnes puras creaturas intensiore, & excellentiore, alijsque donis infusis pariter intensis & excellentibus exornando: auxilijs item gratiæ actualis efficacis, & semper victricis, fortissimis & amplissimis muniendo & adjuvando. Egit Spiritus S. illud, in Sanctissima MARIA, quòd præcipuis quibusq; privilegijs nulli unquam Sanctorũ concessis, futurã DEI Matrem decoraverit, eamque locupletaverit meritis & virtutibus.

Egit 2dò Spiritus S. illud, quòd per missum ad eandem Sanctissimam Virginem Legatum Gabrielem Archangelum, tractatum illum toti mundo optatissimum, de Verbi Divini Incarnatione, cum eâdem Virgine perfecerit & concluserit, quòd Virgini Castissimæ inspiraverit, eamque efficaciter permoverit, ut hospitium in uterô suô, Filio DEI incarnando concederet, suum purìssimum Sangvinem pro carne DEI hominis offerret, & in opus tanti mysterij consentiret, illudque humilitate suâ acceleraret.

3*tiò* tandem illud egit Divinissimus Spiritus: quòd ex purissimô Virginis sangvine, membra & corpus, quod Divinitas inhabitatura erat, efformaverit, quòd Sanctìssimo huic corpusculo, animam, quæ illud animaret, infuderit, quod Naturam humanam Christi, ijs donis sive naturalibus, sive supernaturalibus, quæ digna essent Personâ Filii DEI, exornaverit, illaque copiosissimè contulerit, quòd per sacratissimam unionem hypostaticam Verbum Divinum, eidem Naturæ humanæ univerit, fecerit que, ut purissima illa Virgo, MATER DEI diceretur & esset, imò esset non solùm DEI hominis MATER

TER, ſed etiam MATER omnium noſtrûm, Regina mundi, & Domina omnium Creaturarum, Mediatrix inter peccatores & ſuum Filium, Cooperatrix noſtræ ſalutis, & perditi generis humani Reparatrix.

His conſideratis age gratias humillimas, ſingulis quidem Perſonis Divinis, pro Beneficiô Incarnationis, in hoc tamen punctô ſingulariſſimè age gratias Diviniſſimo Spiritui, pro tantô gratiarum & donorum, ſive Humanitati Filij DEI, ſive Matri ejus Sanctiſſimæ, ſive per horum merita toti generi humano collatorum, pro tantô inquam & tam copioſo ac ſuperabundanti theſaurô. Et ex eâdem conſideratione hæc erue dictamina 1*mò* Æſtimandam tibi eſſe tuam à jugô ſervitutis peccati liberationem, pro qua, ut fieret, tantùm actum eſt ab omnibus Sanctiſſimæ Trinitatis Perſonis. 2*dò* Summô ſtudiô curandum tibi eſſe, ut finem, ad quem creatus es, conſequaris, poſtquam non ſolùm reſtitutus es illi ſtatui, in quo eum conſequi potes, ſed inſuper tot habes media, & adjumenta ad eum faciliùs & abundantiùs conſequendum.

3*tiò* Poſt tantum remedium ad tui curationem allatum, nullam te coram DEO excuſationem habiturum, ſi à fine tuo excideris, ſi in peccata relapſus fueris, & propter hæc æternæ damnationis ſupplicium incurreris.

Fac Propoſitia, elice affectus &c.

Colloquium ad Beatiſſimam Virginem DEI Parentem. Cui ex intimo cordis affectû gratulaberis, quod in DEI MATREM, ex omnibus & præ omnibus electa ſit, tantis muneribus, & privilegijs decorata, quòd Mater & refugium peccatorum facta ſit. Supplica eidem humillime, ut te in ſuam protectionem recipiat, contra hoſtes animæ te potentiſſimè tueatur, poſtula item, ut virtute & efficaciâ meritorum Filij ſui, & ſuâ Sanctiſſimâ interceſſione, à tuis peccatis libereris, veram de illis pœ-

nitentiam

nitentiam agas, nunquam deinceps in ipsa relabaris, & tandem finem tuum, hoc est animæ tuæ salutem feliciter consequaris.

In fine Ave Maria.

Meditatio II.

De duobus Vexillis.

Præludium 1. Imaginare quòd consistas inter duos contrarios exercitus ad conflictum paratos, quòd oculis spectes Duces horum Exercituum, conscribentes militem & sub signa, quos possunt, vocantes, quòd audias personari classica, quòd fulgore armorum feriantur tui oculi.

Præludium 2 Pete à Deô gratiam, ut relictis castris illius Ducis, à quô non aliud stipendium sperare potes, nisi mortem & damnationem æternam, illum Ducem præeligas, qui certantibus reposuit Coronam Justitiæ.

Punctum I. Audi verbâ illa Job. 41. de Lucipero dicta, *Ipse est Rex super omnes Filios superbiæ.* Hæc audiens, intuere in campô Babylonico, Luciperũ vultu terribilem, in cathedrâ igneâ & fumosâ sedentem, hominesque ad sua castra invitantem, & ad ea per suos ministros deducentem, & quo alacriùs eum sequantur, promittentem honores, voluptates, divitias, permittentem omnes licentias, atque his ipsis tanquam catenis constrictos mortales ad se trahentem.

Circa quod ipsum ulteriùs expende sequentia.

1*mò* Ducis pestilentissimi majestatem & proprietates. Est figurâ & vultu terribilis, quia ut describit Illum Job. Cap. citato. *De ore ejus lampades procedunt, tanquam tedæ accensæ, de naribus*

bus ejus procedit fumus ficut ollæ fuccenfæ & ferventis. Eft terribilis, quia totus eft, ut noceat, ut omnes fecum in perniciem trahat. Quia tantæ poteftatis & fortitudinis eft; ut non fit poteftas fuper terram, quæ comparetur ei, qui factus eft, ut nullum timeat. Eft terribilis, quia per peccatum amifit omnem gratiam, quæ fola illum verè amabilem reddere potuit. Quia per peccatum turpiffimè eft deformatus. Sedet in cathedrâ igneâ, ignem enim fpirat. Omnes ejus fuggeftiones, funt ille halitus, qui prunas (hoc eft homines talibus tentationibus fuccumbentes) ardere facit ignibus fuarum concupifcentiarum. Tentationes ejus funt flamma, de ore ejus egrediens, inflam mans eos, qui hanc flammam protinus non excutiunt nec extingvunt. Sedet in cathedrâ igneâ, quia ignis æternus ipfi & Angelis ejus eft præparatus; hicque ignis ubique illum comitatur, ubique cruciat, hic ignis thronus & fedes, imò & domus ipfius eft. Sedet in cathedrâ igneâ, quia in fequacium fuorum cordibus, ignes & flammas iracundiæ, libidinis, Avaritiæ, &c. perpetuò fufcitat.

Sedet in cathedrâ fumofâ, quia eft Princeps tenebrarum, Quia quæ promittit fibi adhærentibus, vana funt, & ficut fumus evanefcunt & deficiunt. Admirare cæcitatem hominum, quòd peftilentem hunc Ducem tam multi fequantur, nec ab eô fequendô, tali ejus majeftate deterreantur.

Expende 2dò Qui & quales funt miniftri hujus Ducis. Miniftri ipfius funt inprimis alij dæmones, æquè ftudio nocendi animabus flagrantes, atque Dux ipforum. Miniftri hi, funt infenfiffimi animæ hoftes, funt Leones rugientes, qui continuò circumeunt, & quærunt ut aliquem devorent, funt canes per fuas tentationes, & fuggeftiones pravas femper latrantes & folicitantes, qui tamen mordere non poffunt nifi volentem; funt Lupi mactan-

tes & lacerantes, ſunt Angeli colaphizantes, ſunt Angeli mali transfigurantes ſe in Angelos lucis. Sunt lictores immaniſſimi, catenis, hoc eſt, noſtris ipſis cupiditatibus noſmet vincientes, & vinctos in perniciem trahentes.

Miniſtri præterea peſtilentis huius Ducis ſunt homines mali, ſive exemplô ſuô malô corrumpentes alios, ſive conſilio aut alienæ virtutis perſecutione, irriſione, ſugillatione, à virtute deterrentes, & bonorum propoſitorum executione ac legum, ſive Divinarum, ſive humanarum obſervatione retrahentes. Tales omnes miniſtri, peſtilentiſſimo illi Duci ſunt gratiſſimi, ſunt inſtrumenta Luciperi, per quæ ille plus ſubinde lucratur, quàm per ipſos Dæmones.

Expende 3*tiò* & Conſidera quinam huic Duci adhæreant? ejuſque caſtra ſequantur. Sequuntur maximè filij ſuperbiæ. Unde etiàm Dux ipſe dicitur eſſe Rex ſuper omnes filios ſuperbiæ. Sequuntur quidem caſtra Luciperi etiam alij, nimirum avari, guloſi, luxurioſi, invidi, iracundi, acedioſi, ſed maximè Ducem hunc ſequuntur filij ſuperbiæ, hoc eſt homines ſuperbi, elati, de ſe multùm præſumentes, ſui honoris æſtimatores, ſectatores vanitatis, ambitioſi &c. Quia tales milites in ſuis caſtris plurimos Dux ille numerat. Et licèt plures ipſorum, alia vitia ad hæc caſtra traxerint, in eis tamen tenet eos ſuperbia, dum ſuos errores damnare & corrigere nolunt, dum ſe non humiliant ſub potenti manu Dei, nec humili confeſſione ſuorum peccatorum, excutiunt jugum ſuperbi illius Ducis. Aut etiam omnes peccatores ex eo ſunt filij ſuperbiæ, quia ſunt filij ex Patre diabolô, qui ab initiô ſuperbus fuit, progeniti.

Expende 4*tò* Quas leges ſtatuat ſuis aſſeclis Dux ille impius, quos militares articulos? Hæc unica ipſius lex eſt, ut qui ſub caſtris illius militant,

finè

ſine Deo & ſine lege vivant, ut in omnibus ſuas cupiditates expleant, ut ſuorum appetituum & inclinationum ſenſualium ſive paſſionum ſint ſervi, mancipia, ut tanquam muta animantia in his, quæ naturaliter norunt, corrumpantur, tandemque ut his qui ſua caſtra ſequuntur, nulla ſit fides pietaſque; O Legem immaniſſimam.

Expende 5tò Adverſus quem hoſtem, exercitus tam numeroſus à malitioſiſſimô hoc Duce colligitur? Et noveris non contra hoſtem, ſed contra Deum, legitimū Principē & Dominū, contra Creatorem, Patrem & munificentiſſimum Benefactorem, totum hunc exercitum congregari. Non alia mens eſt iniquiſſimi Ducis, niſi Deo bellum inferre, eum impugnare, laudem ipſi eripere & gloriam ejus tollere. Hoc propoſitum & immutabile decretum Ducis improbi eſt, Deum ex ſuô ſoliô, hoc eſt ex cordibus & animabus hominum, in quibus tanquā in ſuâ ſede per gratiam reſidet, exturbare. Movet præterea ſua caſtra idem Dux, contra juſtitiæ & virtutis amatores, ad expugnandam virtutem, eam è cordibus mortalium penitus eijciendam, ut ſervituti Ducis hujus, totum hominum genus ſubijciatur & in æternam trahatur perditionem.

Expende 6tò Quæ præmia quæ ſtipendia Dux iſte daturus ſit ſuis Militibus? Non alia ſtipendia ſolvit ille, niſi ipſa peccata, cupiditatum expletiones, vanitates, voluptates momentaneas &c. Hæc autem ipſa conſequitur aliud ſtipendium, illud nimirum, cuius meminit Apoſtolus, *Stipendiū peccati mors.* Mors inquam Animæ, non ſolùm per amiſſionem gratiæ Sanctificantis, ſed etiam mors ſecunda per amiſſionem vitæ æternæ.

His expenſis, Reflecte te, An & tu ſub ſignis hujus Ducis non merueris ſtependia, vel etiam nunc non merearis? An Dux ille ex cathedrâ ſuâ igneâ & fumoſâ non ſuſcitet in te cupiditatum tuarum ignes,

ignes, an tibi non propinet vanitatum fumos? Reflecte te 2*dò* An hujus pestilentis ducis non fueris aliquando minister, & instrumentum, sive pravô exemplô corrumpendo alios, sive perversis pseudopoliticis principiis, consiliô & suasione inducendo in legum Divinarum, vel humanarũ transgressionem, sive virtutis alienæ sugillatione & per strictione, à virtute, bonis operibus, & perfectione deterrendo. Reflecte te 3*tiò* An non sis filius superbiæ, an non sentias aliam legem in membris tuis, repugnantem legi mentis tuæ, captivantem te in lege peccati. Tandem te reflecte quæ stipendia ab hoc duce acceperis, an non sensualitates, voluptates prohibitas, an non vanitates & commoda studiosiùs à te quæsita? An mors animæ, amissio gratiæ, non fuerint stipendium tuum?

Confundere coram DEO. Fac proposita: Ejura & detestare castra & signa Dæmonis. Postula ut DEUS, te, potenti manû suâ eruat, ex servîtute Diaboli; & ad Christi castra transferat.

Punctum II. Audi illa verba Patris æterni de Christo, Isaiæ 55. *Ecce testem populi dedi eum Ducem ac præceptorem gentibus.* Et imaginare, Christum tanquam Ducem summè amabilem, in loco humili constitutum, in amplô & amænô juxta Hierosolymam, Campo, sua signa explicare, & sub ea omnes invitare Mortales: expedire etiam suos ministros, ut omnes homines, ad se congregent & sub sua convocent signa.

Expende iterum 1*mò* Qualitates Ducis Christi. Dux iste est Rex regum, & Dominus Dominantium, cui omni titulo famulari, & sub ejus signis militare obligaris. Est Dux amabilissimus, quia speciosus formâ, præ filijs hominum, quia omnis figura ejus, amorem spirat, quia non suum bonum & emolumentum, sed nostrum bonum quærit. Quia non vult mortem cujusquam, sed ut, omnes

vitam habeant, & abundantiùs habeant. Quia hic ipſe Dux, vulnera noſtra alligat & ſanat, ipſe Pharmaca propinat, ipſe tranſit benefaciendo & ſanando omnes. Eſt Dux amabiliſſimus, quia omnia providet ſuis militibus, vires & robur ſuppeditat, ut vincant & triumphent, Explicat ſigna ſua, in loco humili conſtitutus, quia & conſiliis à ſe datis & propriô exemplô humiltatem ſuos milites docet, Docet ab hoc inchoandum eſſe, in illâ, toto vitæ tempore conſiſtendum, nec aliter Ducem ſuperbiæ niſi humilitate debellandum. Explicat ſigna ſua in campo: nimirum infirmitati noſtræ condeſcendendo, planâ & facili virtutis viâ, accedentes milites ducit, ùt poſtea ad ſublimiorem perfectionem, & ſanctitatis eluctentur faſtigium. Explicat ſua ſigna, in amplo campo, per quod oſtendit, eos qui Chriſti Ducis ſigna ſequuntur, ampliſſimum habere campum exercendæ virtutis, faciendi in viâ perfectionis, progreſſûs, habere item omnem commoditatem debellandi hoſtis, metendi palmas, laurus, & triumphales coronas, atq; fructũ centuplum colligendi. Explicat ſua ſigna, in amænô, juxta Hieroſolymam, campô, quia illis, qui Chriſtum ſequuntur, amæna, ſunt omnia, conſolationibus abundant, & caſta, eâq; verâ fruuntur voluptate. Conſiſtunt tales, juxta Hieroſolymam quæ, viſionem pacis ſignificat. Quia hi, pacem cum DEO colunt & cuſtodiunt, de illâque, ex conſcientiæ ſuæ teſtimoniô, ſunt ſecuri, imò eam quodammodo intuentur & vident. Et exinde ſerenitate animi, & magnâ, conſcientiæ, fruuntur tranquillitate. Signa quæ Chriſtus explicat, ſunt crux, flagella, ſpinæ, omniaq; Paſſionis Chriſti inſtrumenta, quæ licet aſpera videantur, conſolationibus tamen cæleſtibus, quibus condiuntur, redduntur, ſuavia & amæna.

Expende 2dò. Quos & Quales miniſtros habeat

beat Dux iſte Sanctiſſimus, per quos, ſub ſua ſigna milites convocat. Miniſtri ejus ſunt Sancti Angeli, quibus, de unoquoque noſtrûm mandatum eſt, ùt eum cuſtodiant in omnibus vijs ſuis. Hi, ſub ſigna Ducis hujus invictiſſimi vocant nos, per internos inſtinctus, excitando unumquemq; ùt Chriſto ſerviat, ùt ſub ejus ſignis militet, & ſtipendia mereatur. Miniſtri Ducis hujus ſunt præterea Sancti Apoſtoli, Prædicatores Evangelij, omnesq: alii circa ſalutem proximorum laborantes, qui non ſolum verbô & doctrinâ, erudiunt multos ad juſtitiam, & viam DEI, in veritate docent, ſed etiam bonô exemplô provocant alios, ùt glorificent Patrem, qui in cælis eſt

Expende 3tiò. Quinam, Duci huic adhæreant & caſtra ejus ſequantur? Adhærent Chriſto, qui non adhærent nec acquieſcunt carni & ſanguini, qui exuunt omnem ſæculi affectum, qui Diabolo & operibus ejus renuntiant, qui abnegant ſemetipſos, crucem Chriſti tollunt, carnem ſuam cum concupiſcentijs crucifigunt, & Chriſti mortificationem, in ſuo corpore, ſemper portant. Ducem hunc cæleſtem ſequuntur, qui armis ab ipſô miniſtratis utuntur, ad debellandum hoſtem, qui induuntur loricâ juſtitiæ, ſumunt ſcutum fidei, aſſumunt galeam ſalutis, pugnantq; in gladio ſpiritûs, qui Chriſti veſtibus & inſignibus, pro ejus amore & reverentiâ utuntur, optantq; contumelias, falſa teſtimonia & injurias pati, ac ſtulti haberi & reputari.

Expende 4tò. Quas leges Chriſtus, ſuis militibus ſtatuat? Leges militum Chriſti, ſunt per omnia contrariæ legibus Ducis infernalis. Leges militum Chriſti ſunt: *ſi vis ad vitam ingredi, ſerva mandata: ſi vis perfectus eſſe, vade & vende omnia, & ſequere me.* Lex militũ Chriſti eſt, quàm perfectiſſimè imitari Ducem ſuum, ùt quemadmodũ ille

fecit, ita & milites ejus faciant. Lex militum Christi est: Ducis sui insignibus indui, abnegare seipsum, crucem suam tollere, & consilia Evangelica implere.

Expende 5tò. Contra quem hostem Dux Christus colligit suum exercitum? Hostes hi sunt concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, superbia vitæ, seu caro, mundus, & Diabolus, hi hostes contra quos, militibus Christi pugnandum est, sunt quæcunque vitia, pravæque nostræ inclinationes, Passiones, & habitus. Contra hos hostes, die ac nocte decertandum est: victoriæ de his hostibus reportandæ: dummodo aggredi eos, & strenuè contra ipsos pugnare velimus, spem nobis facit Dux noster, suôq; animat exemplô: Confidite, ego vici mundum.

Expende 6tò. Quæ præmia, quæ stipendia, Dux Christus daturus sit suis militibus? Et ab ore ipsius disce: *Non quemadmodum mundus dat, ego do vobis.* nimirùm longè diversa esse stipendia Ducis Christi, & Ducis Babylonici. Dux Babylonicus, in stipendium dat voluptates momentaneas, Christus, æterna gaudia: ille, transitorias divitias, Christus thesauros indeficientes in cælis, ille honores mundi, & gloriam transeuntem: Christus, gloriam cælestem, & honorem illum, quô, nimis honorati sunt amici tui DEUS: stipendium & merces militum, Duci Babylonico adhærentium, sunt bona extrinseca, sensualia, temporanea: stipendium militum Christi, est gratia Divina sanctificans, & dona DEI supernaturalia, gaudium, pax, conscientiæ tranquillitas exsuperans omnem sensum, consolationes internæ & spirituales, visio DEI perpetua & amor ejus Beatificus. Stipendium, quòd suis solvit Luciper, est mors, perditio & damnatio æterna. Stipendium, quod Christus solvit, est vita, salus, & æternum in cœlis præmium.

His

His expensis, iterum tecum dispice an sis Christi miles. Decurre singula quæ expendisti & facilè advertes an ad signa & castra hujus Imperatoris pertineas.

Elice affectus, forma proposita, pete à Christo, ut te inter suos milites connumeret.

PUNCTUM III Audi illa verba Eliæ Prophetæ 3tij Regum 18. *si Dominus est DEUS, sequimini eum, si autem Baal, sequimini eum*, Et considera ex his duobus Ducibus quorum unus est Christus alter Luciper, alterutrum omninò cuivis adeoquè & tibi eligendum & uni ipsorum adhærendum esse. Nequè enim fieri potest, ut quis utrumq; hunc Ducem sequatur, cum hi duces sibi sint per omnia contrarii, unus incessanter oppugnet alium, eiq; omni conatu & viribus adversetur. Non potest etiam fieri, ut quis sit neutrarum partium, & neutri ex his ducibus adhæreat, siquidem Veritas dicit. *Qui non est mecum, contra me est.* Et S. Augustinus expressè affirmat: *Aut cum Christo, aut cum Diabolo nos esse oportet, non est locus medius.*

Quisnam vero ex his ducibus eligi debeat, ex adductis Prophetæ verbis, facilè intelligi potest. Nimirum illi duci adhærendum est, & sub ejus signis militandum, qui DEUS Tuus est. *Si Dominus est DEUS, sequimini illum.* Tum quia si Dux ille, quem secutus fueris, DEUS est, eô ipsô Bonitas imo fons omnis boni, adeoque summè amabilis, & per consequens summè dignus est, ut illi adhæreas. tum quia si Dux tuus DEUS erit, eô ipsô est sibi sufficientissimus, bonorumq; tuorum non indiget, adeoquè si vult ut eum sequaris, in hoc ipsô non suum sed tuum bonum quærit & intendit. Tum quia si Dux tuus DEUS est, bellum quod hostibus ejus inferes justissimum erit, victoria indubitata, præmium certissimum & merces superabundans. Cum ergo Dux Christus

DEUS ſit : DEI Filius, DEUS verus de DEO verò, Dux verò Babylonicus ſit creatura, eaq; ratione peccati, & odij, quô DEUS ipſam, & viciſſim illa DEUM proſequitur, ac etiam ratione ſuæ æternæ damnationis viliſſima & infeliciſſima, clarum eſt Chriſtum in Ducem tibi & omnibus eligendum eſſe.

Sed forte dices per hoc ipſum, quòd Chriſtianus ſis, pridem te Chriſtum in Ducem elegiſſe. Utinam verô ita ſit, ſed hoc adhuc neceſſarium eſt, ut Chriſtum non à longè ſolum ſequaris, ſed ut illi adhæreas, ut illum aſſequaris, quid enim prodeſt Chriſtum ſequi, ſi non contingat conſequi, neceſſarium eſt ut non ſolum profeſſione, quia Chriſtianus es, ſed etiam re ipſâ, Chriſtum ſequaris. Multi ſiquidem etiam Chriſtiani ad peſtilentem Ducem pertinent, qui nomen habent quod vivant & mortui ſunt, qui ore & fide confitentur DEUM & Chriſtum, factis autem negant, neceſſarium autem eſt, ut ſi etiam re ipſâ ſecutus fueris caſtra Ducis Chriſti, ut conſtanter hæc ſequaris, ne illa per peccatum aliquando deſeras, & ne ad hoſtiles partes te transferas.

Fac reflexiones quæ ex præſenti conſideratione erui poſſunt, proteſtare quòd velis militare ſub Chriſti ſignis, Duciq; huic ſanctiſſimo adhærere, & nunquam ab eo avelli.

In Colloquio pete ſuppliciter à Patre æternô ut ille te potenti ſuâ virtute & gratiâ, trahat ad Chriſtum, ad quem nemo poteſt venire, niſi Pater æternus traxerit illum, nemo eidem poteſt firmiter adhærere, niſi ipſe tenuerit eum.

Pete etiam à Chriſto, ut ille te ad ſe atractum ſuſcipiat in ſuum militem, inferno terribilem efformet, nec te unquam ſeparari à ſe permittat.

Jn fine, Anima Chriſti

Meditatio III.
De tribus hominum Claſſibus.

Prœludium I. Imaginare à diverſis Chriſto Domino proponi illam quæſtionem: *Magiſter quid faciendo vitam æternam poſſidebo.* Proponitur à Legisperito Lucæ 10. Quæſtioni quæſtionem opponit Chriſtus: *Quid in lege ſcriptum eſt* & ſolis diverſis interrogationibus, res tota abſolvitur, nec quidquam præterea egiſſe Legisperitus ſcribitur.

Proponit deinde eandēm quæſtionem dives aliquis Princeps Lucæ 18. cui cum Chriſtus reſpondiſſet, ut non contentus obſervatione mandatorum, venderet omnia, daret pauperibus, & Chriſtum ſequeretur, audiens hæc idem Princeps cum non ad ſuum votū eſſent, contriſtatus receſſit.

Prœludium II. Pete à DEO gratiam quâ à DEO illumineris: quomodo in negotiô ſalutis & perfectionis tuæ, te gerere debeas.

Punctum I. Audi illa verba Proverb: 21. *Deſideria occidunt pigrum, noluerunt enim, quidquam manus ejus operari: totâ die concupiſcit & deſiderat.* Et conſidera, his Scripturæ verbis deſcriptos eſſe illos homines, qui in diviſione hominum, de ſuâ ſalute, aliquomodo cogitantium, in tres hominum claſſes à S. Ignatio factas, ad primam hominum claſſem ſpectant. Hanc, dictus ſanctus Pater, in ſuô exercitiô de his claſſibus, alijs verbis, ſed ſenſu eodem, ſic deſcribit. 1*ma* claſſis optat quidem acquiſitæ rei exuere affectum, ut conciliari DEO poſſit; ſed media & adminicula, totô vitæ tempore non admovet.

Claſſis hæc optat acquiſitæ rei exuere affectum, optat conciliari DEO. En deſideria! idque bona & pia deſideria: quia, ad ſalutis negotium ſpectantia. Quia verò, non admovet media & ad

minicula, habes hominem pigrum: cujus manus nolunt operari quidquam. De pigro dicitur: vult & non vult piger. Tales homines sunt ad primam classem spectantes: illi pariter unum idemque volunt & nolunt. Volunt: quia optant exuere affectum ad res creatas: quia optant conciliari DEO. Nolunt: quia manus eorum nolunt operari quidquam: quia media & adminicula non admovent, sine quibus, finis non obtinetur: & quæ nolle ad hibere, est nolle ipsum finem consequi.

Hujusmodi desideria inefficacia occidunt hominem pigrum, ipsosq; homines ad primam classem spectantes perdunt. Dum enim negligunt media salutis, non consequuntur salutem, Tales non habent excusationem in peccatis suis. sed sicut illis Philosophis, qui, cum cognovissent DEUM, non sicut DEUM glorificaverunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis, cognitio ipsa DEI, ita sterilis & infructuosa, fuit in majorem condemnationem, ita eos, qui in desiderijs suis, circa res salutis & perfectionis evanescunt, nec illa exequuntur, aut media adhibent, hæc ipsa desideria condemnabunt & occident.

Hujusmodi homines, sunt infirmi illi, qui ita appetunt sanitatem, ut respuant omnes medicinas, quibus, si non utantur, nullâ ratione sanari possunt. Sunt saucij, qui membri corrupti & pestilentis, suum virus, in corpus reliquum diffundentis abscissionem nullatenus pati volunt, cùm tamen curari exoptent. Sunt naufragantes, qui ita ex naufragio enatare volunt, ùt tabulam, sibi oblatam, qua salventur, nunquam arripiant & sic infeliciter pereant.

Illud vel maximè dolendum, quòd totâ vitâ non adhibeant media: quòd totâ die concupiscant & desiderent, & interim nihil manus eorum, operentur. Differunt executionem suorum desideriorum

ſideriorum, propoſitorum, differunt pœnitentiam & fructuoſum circa ſalutem laborem, ad horam 11. diei, hoc eſt ad finem vitæ: ſed quia noluerunt quidquam operari, cum, per bona deſideria excitarentur à DEO, in pœnam talis procraſtinationis, DEUS permittit, ùt de die in diem, executionem deſideriorum differendo, in finali impœnitentiâ moriantur, adeoq; quòd talia deſideria ipſos occidant.

Fac reflexionem ſupra tua propoſita, quæ ſæpiùs elicis, ſive in Sacramento pœnitentiæ, ſive dum accedis ad Sacramentum Euchariſtiæ, ſive in examinibus conſcientiæ tuæ, in meditationibus rerum cæleſtium alijſque occaſionibus: An hæc exequaris: an de exequendis ſeriò cogites: an media & adminicula abhibeas? An poſt repetita toties, hujuſmodi propoſita, vitam tuam corrigas: an non immeditate ſtatim in eoſdem relabaris defectus? Vide ne hæc propoſita ita inefficacia & inutilia, te mergant in interitum & perditionem.

Excute aliquando, ô! Anima mea noxium hunc torporem. Manum operi admove & ùt deſideria ac bona propoſita tua, quâm primùm exequaris, toto conatu allabora. Adhibe induſtrias, adverte, quid maximè impediat, propoſitorum tuorum executionem: atq; hæc impedimenta amove, vince humanos reſpectus, vince vanos metus, vince difficultates. Adverte etiam quæ te media, maximè juvare poſſunt ad exequendum, quod proponis & deſideras; & quæ opportuniora ac efficaciora videbuntur, illa aſſume, ac teipſum urge, út incipias: urge cùm inceperis, urge iterum ùt cœpta perficias, nec à labore circa ſalutem & perfectionem tuam, unquam deſiſtas.

Supplica Divinæ Omnipotentiæ, ut non quomodocunq; tua propoſita & deſideria confirmet, ſed ut efficiat, quatenus illa opere compleas; & ut invictâ ac inſuperabili virtute gratiæ ſuæ, tuam,

quantumvis rebellem voluntatem, compellat, ad exequendum suæ voluntatis beneplacitum.

PUNCTUM II. Audi illa verba Marci 10. *Accedunt ad JESUM Jacobus & Joannes, filij Zebedæi dicentes: Magister volumus ut quodcunq; petierimus, facias nobis.* Et considera, hos duos Apostolos taliter Christum alloquentes, esse secundæ classis hominum, quam sic describit S. Pater IGNATIUS. Secunda (intellige hominum classis) affectum malè ordinatum auferre cupit, sed rem ita mordicùs tenere, ac DEUM potiùs trahere ad votum proprium, quàm relictô impedimentô, per conducibiliorem statum, ad illum tendere.

Fac comparationem cum illis duobus discipulis, hominum secundæ classis. Accedunt illi ad JESUM, hi affectum malè ordinatum auferre cupiunt, quòd desiderium, est quidam motus & accessus ad DEUM. Dicunt illi: volumus ut facias, hi rem mordicùs tenent: utrique non contenti solis desiderijs, voluntatem efficacèm habere & ad media adhibenda progredi videntur. Illi volunt, ùt quodcunq; petierint, DEUS homo Christus ipsis faciat: hi pariter volunt trahere DEUM ad vota sua, hoc est, ùt DEUS faciat, quòd ipsi volunt. In particulari, duo illi Discipuli Jacobus & Joannes petebant, ùt sederent in gloriâ & Regnô Christi, unus ad dexteram, alter ad sinistram, de laboribus verò, de cruce ferenda, de bibendo calice passionis, ne cogitabant quidem. Etiam hi, nimirum, qui, ad secundam hominum classem spectant, in votis habent, ùt per honores, gloriam, bonam famam, æstimationem, munia & functiones honorificas, ac per omnes commoditates ducantur, ùt in ulteriori vitâ suâ tanquam in monte Thabor gloriosè transfigurentur & ad hæc vota sua, DEUM trahere volunt. Non cogitant verò, quòd, hæc sint impedimenta, ne ad DEUM perveniant,

quòd

quòd, conducibilior modus perveniendi ad DEUM sit contentū esse his, quæ de ipsis DEUS statuerit, & plenè se relinquere voluntati & dispositioni Divinæ.

Discipuli illi duo reprehensionem Christi, aliorū verò Apostolorū indignationē promeriti sunt. Hæc merentur & illi, qui in electione mediorum, per quæ ad DEUM perveniant, DEUM ad sua vota trahere & inclinare conantur. Certè magna fatuitas & dementia est, primæ & infallibili regulæ, voluntati Divinæ statuere, pro regula arbitrium & voluntatem creatam, cui illa, se conformare debeat: supremo Legislatori legem ferre, quam sequatur: velle ut Dominus universorum dependeat à placitô & nutû vilissimi sui servuli & mancipij: Regi sæculorum præscribere modum, quo mundum, & te gubernet, coronam illi detrahere: & de thronô suô ipsum deturbare velle: Jncreatam docere sapientiam, quid illa facere, & per quæ media, te ad finem tuum ultinum, & ad se perducere debeat. Non toleranda indignitas est, quôd pulvis & atomus intumescat, & in montem excrescere velit, quòd lutum & figmentum contra fictorem suum expostulet, ùt ex se, vas non in contumeliam sed in honorem efformet, quòd vile lignum, scipionem manibus nobilissimis gestandum, ex se, elaborari potiùs quàm titionem exambiat. Dum DEUM, ad vota tua trahis, tanquam insanus & mentis inops puer, cultrum petis, quo te saucies: tanquàm naufragus, ferrum vel molarem lapidem postulas, non út enates, sed ùt mergaris faciliùs, tanquàm æger phreneticus, non medicinam, sed venenum appetis, quô te conficias: tanquàm viator viæ ignarus, Ducē cæcum, quia cæcā tuā voluntatem eligis, quæ tibi, nonnisi est futura dux in præceps.

Hæc considerans reflecte te, an non sis ex hac hominum classe: an non trahis ad vota tua

DEUM? An ut ad DEUM pervenias non eligis media, quæ tibi magis placent, quæ magis arrident sensualitati & inclinationi tuæ, atque amori proprio? An non dicis cum Petro: *Domine jube me venire ad te super aquas*: an, dimissâ naviculâ quâ securè potes ad Christum & felicem portum pervenire, non vis ambulare super aquas? hoc est, an omissâ viâ asperâ, saxosâ, non eligis viam mollem & facilem: ideoq; mari & aquis te committis, non attendens firma & fixa vestigia, te, in hoc elementô in tali viâ, in tali statû figere non posse, nec priús te ambulare super aquas, quàm incipias mergi, & fluctibus absorberi.

Expressiùs loquendo reflecte te, si necdum in certô vitæ statû, es constitutus, an non velles ad eum te vocari, ad quem te vitia tua ducunt, ad quem inclinant rationes humanæ, respectus vani, amor proprius sensualis. An ad talia vota non velis DEUM trahere. Quòd si jam, in determinato, vitæ statû es constitutus, quisquis demum ille est, cogita quid in tali tuô statû quæras? quid intendas? Quæ vota, quæ desideria tua? fortassis velles, ut DEUS te ducat viâ rosis consitâ, viâ molli & facili, per honores, per ministeria honorifica, per plausus, magnum nomen, bonam famam, æstimationem talentorum, per pretium & amorē tui apud omnes, valetudinē firmā & integrā, commoditates sensuales, opes, divitias & similia.

Erubesce tantam tuam imperfectionem. Detestare & corrigere stude defectus, quos advertes: protestare, quòd optes & desideres, ùt deinceps non tua, sed DEI voluntas fiat, ùt cum DEO, ita tibi sit unum velle & nolle, ùt tua voluntas, Divinam semper sequatur, illiq; tanquam suæ Regulæ, in omnibus conformetur.

PUNCTUM III. Audi illa verba Apostoli 1. Corinth. 10. *Sive manducatis, sive bibitis sive aliud quid facitis*

tis, omnia in gloriam DEI facite. Et confidera, eos, qui juxta hanc Apostoli doctrinam, in omnibus suis actionibus, gloriam DEI quærunt, & intendunt, in tertiâ hominum classe constitui, quam sic explicat S. Pater JGNATIUS. Tertia classis affectum insincerum volens abijcere, rem ipsam vel tollere vel tenere, æquè parata est, prout ad Divinum cultum commodiùs fore, vel ex Divinô instinctû vel ex rationis dictamine animadverterit: nec aliam admittit relinquendæ aut retinendæ rei acquisitæ causam, præter rationem ac desiderium Divinæ gloriæ, ùt quàm maxima sit. Circa quam hominum classem.

Considera ulteriùs 1mò. Insincerum affectum non abijci, nisi per indifferentiam, & animi præparationem ad volendum vel nolendum id, quòd cum gloriâ DEI fore, ex Divinô instinctû & rationis dictamine intelligitur. Insincerus affectus est, quô non sincerè DEO adhæremus, non sincerè eum amamus. Qui sincerè DEUM amat & quærit, amat & quærit gloriam ejus, nec qualicunq; contentus est Divinâ gloriâ, sed quærit, ùt quam maxima sit: non adhæret affectû, creaturis, nec aliter ipsis afficitur, nisi, in quantum conferunt ad cultum, gloriam, & amorem DEI, ac ista, magis ac magis promovent.

Considera 2dò Indifferentiæ hujus, per quam, abijciendus est affectus insincerus, in obsequiô DEI, resolutorium & regulam, secundùm quam, eadem indifferentia tolli & determinari debet, non aliam esse debere, nisi gloriam DEI, ejusq; cultum, ita ùt cùm, te reduxeris ad plenam & perfectam indifferentiam, ex vi cujus, paratus sis ad id volendum vel nolendum, quòd cum gloriâ DEI est futurum, non ad aliud quid attendere debeas, ùt te ad unum determines, nisi unicè ad laudem & gloriam DEI, ùt unica, & non alia sit causa motiva omnium voli-

volitionum & electionum tuarum, nisi ratio, spes, desiderium gloriæ Divinæ; ùt hæc sit quam maxima : et ex his, ad quæ es indifferens, illud eligas, quòd confert & conducit ad finem majoris gloriæ Divinæ.

Considera 3tiò In his quæ circa te eveniunt dependentque non tam à tua, quam à Divinâ vel etiam creatâ quacunque voluntate; à te autem eatenus dependent, ùt ea acceptes, eisq: ad cultum & gloriam Divinam utaris; qualia sunt: bona valetudo vel infirmitas, longior vel brevior vita, opes seu divitiæ, vel paupertas, honores, plausus, æstimationes, vel contemptus ; in his inquam antequam eveniant, hæc tenenda est regula. Oportet te indifferentem & æquè paratum esse ad id, quòd è majore gloria DEI sive ipsum beneplacitum Divinum, sive arbitrium voluntatis, & cujuscunq; potestatis creatæ determinabit, & ad DEI gloriam conferre censebitur. Postquam veró aliqua evenerint, ea, quæ te magis assimilant Christo pauperi, contempto, humiliato, nostras infirmitates perpesso, & viâ crucis ac tribulationis te progredi faciunt, hæc inquam libenter acceptare convenit, in his singularis habendus est gustus, persvadendumq; tibi est, ~~per hæc~~, gloriam DEI quàm maximè promoveri. Ab his verò, quæ circa te eveniunt, & videnrur amori proprio & corruptæ naturæ inclinationibus congruere, quæ cui DEUS confert, censetur illum molliori sed simul periculosiori viâ ducere : qualia sunt sunt bona valetudo, speciosa officia, honoratiora munia, felix functionum successus, plausus, respectus & affectus hominum &c: ab his inquam abhorrere, taliaque beneficia Divina timere convenit, An etiam aliqua acceptari expediat, magnâ deliberatione opus erit. Quodsi, non erit tuæ potestatis illa declinare, cautè per hæc incedendum est, tibiq; multùm

tùm invigilandum, ne te amor proprius decipiat; ne viſco vanitatis inhæreas; omniaq; hæc magno ſtudio, in DEI gloriam, ùt hæc per te, ac illa omnia promoveatur, ordinanda erunt. In ijs verò, quæ à tuâ electione & voluntate immediatè dependent, ut ſunt, electio certi & determinati, vitæ ſtatûs, acceptatio vel contemptus honorum, & dignitatum, ſtatui tuô non repugnantium, intra ſtatum, in quô conſtitutus es, electio vitæ perfectioris : in his inquam & ſimilibus, præ oculis, unicè habere debes gloriam Divinam, illudq; eligere, quod ex Divinô inſtinctû, vel rationis dictamine, adverteris futurum, cum DEI gloriâ majore.

Conſidera 4tò Per Divinum inſtinctum deprehendi, eſſe vel fore cum majore DEI gloriâ, quando acribus ſtimulis & forti voluntatis impulſu, de quô judicas prudenter, impulſum Divinum eſſe, ſentis te impelli ad hoc potiùs, quàm ad aliud eligendum; idq; non ob alium finem, niſi unicè, ob finem gloriæ Divinæ promovendæ; quam hac ratione promovendã eſſe magis, quàm per oppoſitũ perſvades tibi, ex internâ Divinâ illuſtratione. Per dictamen verò rationis, id ipſum deprehendis, quando, factô aliquô intellectûs ratiociniô, & experſis rationibus ac motivis pro utrâq; electionis parte, Divinô lumine illuſtratus, & auxiliô ſupernaturali adjutus, advertis rationes fortiores & validiores eſſe, pro unâ potiùs, quàm pro alterâ parte : Et quòd, talis electio conducibilior ſit ad cultum Divinum, ejuſq; majorem gloriam.

Conſidera 5tò Hanc claſſem hominum eſſe, in quâ, omnes nos eſſe oportet, ùt ſalutis noſtræ certi & ſecuri eſſe poſſimus. Laborioſum hoc promovendæ Divinæ gloriæ ſtudium, eſſe unicam tabulam qua inter frequentia, vitæ hujus mortalis pericula, imò naufragia, ſalvari, & ad felicem, æternitatis portum, enatare poſſumus. Spes & deſide-

rium gloriæ Divinæ, est stella illa, ad quam, dum procellosum hoc navigamus mare, respicere, & quà cursum nostrum dirigere oportet : Est medicina probatissima, quâ, vitam animæ nostræ servamus, omnesq; morbos, & infirmitates depellimus.

His consideratis, reflecte te ad singula, qualiter te, hac in parte gesseris hactenus, qualiter deinceps gerere debeas. Præpara animam tuam ad Cruces, tribulationes, persecutiones & confusiones: hæc enim tritissima & securissima via est, assequendæ gloriæ Divinæ. Nihil faciendum aggredere, nisi quòd cognoveris, conferre ad DEI gloriam, eamq; promovere.

Elice affectus confusionis, desiderij promovendi quàm maximè gloriam Divinam, hancque unicè respiciendi, in omnibus tuis actionibus. Erue ex his omnibus considerationibus, & reflexionibus, convenientia proposita, illorum exequendorum tempora, occasiones, circumstantias & modum designa.

In colloquio Postula à DEO gratiam ut juxta illud Isaiæ 48. *Laude mea infrænabo te, ne intereas*, ùt inquam te laude & gloriâ suâ infrænet. Confitere te tanquam indomitum equum, tuis pravis inclinationibus & malâ voluntate in præceps in interitum ferri, & nisi, te hôc frænô detinuerit manus Divina, omnino perituum. Solus DEUS efficere potest, ùt non intereas, ùt in omnibus illi consentias, si te tali circumduxerit fræno.

In fine, Anima Christi.

DIEI VI.

Meditatio I.

De tribus modis seu gradibus Humilitatis

Præludium 1. Imaginare Christum humiliatū usque ad pedes Judæ, humiliatum item cum exinanitione sui, usque ad mortem Crucis.

Præludium 2. Postula gratiam, quâ illuminatus, cognoscas in quô stet vera humilitas, ut illam consequi possis.

PUNCTUM I. Audi illa verba Matth. 19, *Si vis ad vitam ingredi serva mandata.* Et illa 1. Petri 5 *Humiliamini sub potenti manu DEI.* Et considera primum modū humilitatis consistere in hoc, ut DEO aliquid prohibenti, vel præcipienti, sub obligatione peccati mortalis, humiliter obediamus, & talia ejus præcepta, imò & præcepta, humana sub mortali obligantia, sanctè observemus, quæ servare est humiliari sub potenti manu DEI, sub illâ scilicet, quæ potest animam mittere in gehennam. Hunc humilitatis gradum S. Pater Ignatius his proponit terminis: *Primus Humiliatis modus hic est ad salutem necessarius, ut me penitùs subdam Divinæ legi observandæ, atque ut Mundi quidem totius oblatô mihi Dominiô, vel extremô vitæ discrimine objectô transgrediar ex deliberatô mandatum ullum Divinum vel humanum, quod quidem peccati mortalis vinculô nos obliget.*

Expende singula. Et *Imprimis:* Observatio hæc mandatorum, sub peccatô mortali obligantium, est vera humilitas, est enim subjectio Creaturæ rationalis, suo Creatori, tanquam supremo Domino & Legislatori, cùm recognitione supremæ ejus potestatis, idque est subjectio in rebus difficilibus, quia in rebus sensui repugnantibus, idque cum jacturâ & dispendiô totius mundi, imò cum ipsius etiam vitæ discrimine, est subjectio non solùm legibus Divinis, sed etiam humanis, si tam hæ, quam illæ, obligent sub mortali.

2*do* Hic modus humilitatis, est necessarius ad salutem, nam impletio & observatio mandatorum,

requiritur, ut quis salutem consequatur. Dicit enim Veritas æterna: si vis ad vitā ingredi, serva mandata.

3*tiò* Hic modus humilitatis requirit in nobis eam animi constitutionem, ut ne oblatô quidem totius Mundi dominio, vel vitæ discrimine objectô, resolvat se quis ad transgressionem præcepti sub mortali obligantis. Quare ad perfectionem hujus gradûs non sufficit, ita legi sub mortali obliganti subjici, ut illam deliberatè non trasgrediamur, si ad transgressionem invitemur, brevi, & momentaneâ voluptate, si invitemur privatô aliquô & particulari emolumentô, & lucrô moderatô bonorum fortunæ, vel famæ, & honoris, sed, ut quis primum humilitatis conscendat gradum, necessarium est, ut ne totius quidem Mundi Dominiô, supremisque honoribus & maximis voluptatibus oblatis, paratus sit propter hæc, mandatum graviter obligans transgredi. Et hæc est illa humilitas Christiana, de qua dicebat S. Agatha Virgo & Martyr. *Multò præstantior est, Christiana servitus & humilitas, regum opibus ac superbiâ.* Parùm item est, nec sufficit ad conscendendum hunc humilitatis gradum, si quis non transgrediatur mandata sub mortali obligantia, propter evitanda aliqua minora vel leviora mala, ut ad evitandam indignationem amici, item ad avertendum damnum, qualia communiter & ordinariè evenire solent in bonis famæ, fortunæ, corporis, etia m ad declinandum vitæ discrimen non debes delib.eratè transgredi, mandatum sub mortali obligans.

4*tò* Ad eundem hnmilitatis gradum, ejusque perfectionem spectare videtur, ut non solùm objectô vitæ corporalis discrimine, sed etiam objectô discrimine vitæ & salutis æternæ, non trasgrediaris ullum mandatum, sub mortali obligans, hoc est, si de animæ tuæ salute ageretur ac evitanda morte æternâ, pænisque inferni ex una parte, ex altera parte ageretur de committendo etam unico peccato

to mortali, eſſetque neceſſariò, alterutrum eligendum; potiùs deberes eligere mortem æternam & pœnas inferni, quàm in peccatum mortale conſentire. Humilitatis, vitam corporalem aſpernantis, nec ejus objectô diſcrimine adduci ſe permittentis ad committendam culpam lethalem, habes exempla in S. Caſimiro Regio Poloniæ Principe, qui mori potiùs elegit, quàm labefactatâ ſuâ pudicitiâ fædari: in Sanctô item Ludovico IX Galliarum Rege, qui hanc humilitatem edoctus à Matre ſuâ ſanctiſſimâ, S. Blancâ Regina, conſtitutum firmiſſimè habuit, priùs mortem oppetere, quàm in lethale peccatum conſentire. Humilitatis verò, vitæ inſuper æternæ, & ſaluti animæ renunciantis, nec talis vitæ diſcrimine objectô reſolventis ſe in tranſgreſſionem mandati, obligantis ſub mortali, exemplum habes in S. Anſelmo Canthuarienſi Archiepiſcopo, qui ſæpius proteſtari ſolitus fuit: *Si hinc peccati horrorem, inde inferni dolorem, corporaliter cernerem; & neceſſariò uni eorum immergi deberem, priùs infernum, quàm peccatum appeterem.* Idem Sanctus, Cœlo etiam renuntiabat, ſi cum peccato illud obtenturus eſſet; ut habetur lib. de Beatit. *Mallem priùs à peccato innocens, gehennam intrare, quàm peccati ſorde pollutus, Cælorum regna tenere.*

Hæc conſiderans erue inde ſequentia dictamina: 1*mum.* Propter nullum quodcunque bonum conſequendum, etiam propter totiùs mundi Dominium, committere te debere peccatum mortale.

2*dum* Propter nullum bonum poſſeſſum, ulteriùs retinendum, illiuſque jacturam ac damnum avertendum, etiam pro retinendâ & defendendâ vita, committere te debere, ullum peccatum mortale.

3*tium*: Ad avertenda, etiam quæcunque mala quantumcunque magna, quæ fortè ſuſtines, non debere te reſolvere in peccatum mortale.

4tum ad avertenda mala, quæ nondum pateris, timere tamen potes, & quæ fortè imaginaris tibi eventura, nullatenus tibi committendū esse, ut transgrediaris mandata, sub peccatô mortali obligantia.

Reflecte deinde te, an primum hunc humilitatis, jam conscènderis gradum? scito verò, conscendendum omnino esse, si vis, ut in cœlum ascendas, & ad Cælum pervenias. Percurre singula, quæ expendisti, & fac reflexiones convenientes.

Fac item proposita, ac etiam protestationes à Sanctis, Casimiro, Ludovico, & Anselmo usitatas. Confundere, si fortè necdum hunc gradum attigisti. Quod si conscendisti jam eundem, age Divinæ Bonitati gratias, humilia te sub potenti manû Dei? & postula ut Deus, eâdem potenti manu suâ in hoc humilitatis gradû, firmum te & constantem teneat, ne ex eô aliquando decidas.

Punctum II. Audi illa verba Christi Matth. 18. *Quicunque se humiliaverit sicut parvulus iste, hic est major in Regno Cœlorum.* Et considera secundum humilitatis gradum, à S. Patre Ignatiô per hoc describi: ut fixô animô, ad divitias, & paupertatē, honorem & ignominiam, brevitatem vitæ, & longitudinem, æquè sim propensus, ubi æqualis est Divinæ laudis, & salutis meæ occasio: utque nullâ vel humanæ quantæcunque felicitatis vel propriæ mortis, conditione propositâ, adducar unquam ut culpam, licèt venialem tantùm, decernam admittere. Sic descriptus, secundus gradus humilitatis, videtur expressus esse sufficienter, per similitudinem humilitatis parvulorum, in adductis Christi verbis. Parvuli enim non sunt soliciti de divitijs, honoribus, longitudine vitæ; sed ad hæc videntur æquè indifferentes, atque ad paupertatem, ignominiam & brevitatem vitæ, itâ ut horū vel illorum electionem & tolerantiam, persvadeat illis facile, Parentum propriorum voluntas vel conditio.

Iidem-

Iidem per ſuam ſimplicitatem, & innocentiam, non ſolùm ſuis Parentibus, ſunt obſequentes, in rebus majoribus & gravioribus, ſed etiam in minimis.

Porro ut ad hunc ſecundum, humilitatis gradum aſcendatur.

Neceſſarium 1*mò* eſt, ut fixô animô, ſimus æquè propenſi, ad divitias & paupertatem, ad honorem & ignominiam, &c. ubi æqualis eſt Divinæ laudis, ac ſalutis noſtræ occaſio. Ad humilitatem enim veram ſpectat, ut non quæramus noſmetipſos ſed Deum : ut noſtra commoda, emolumenta & noſmetipſos, poſtponamus honori, & gloriæ Divinæ. Jam verò qui determinati, vel certè magis propenſi ſunt ad quærendas divitias, honores, & ſimilia, ſi laudis Divinæ, major ſit occaſio per paupertatem, ignominiam, hi ſeipſos, ſua emolumenta & commoda quærunt, atque præferunt Deo, ejuſque laudi & gloriæ Qui etiam, dum æqualis eſt occaſio laudis & gloriæ Divinæ, ſive per divitias, & honores, ſive per paupertatem & ignominiam, non ſunt æqualiter propenſi ad utraque, ſed magis ſunt inclinati, & determinati ad divitias & honores, illi ſeipſos, ſuaque bona & commoda, & non ſolùm Deum, ejuſque gloriam quærunt & æſtimant ; adeoque in verâ humilitate deficiunt, quæ Deum ita præfert ; ut perfectè hominem, ejuſque omnia bona, Deo ſubijciat ac poſtponat, & hæc propter Deum, contemnere faciat.

2*dò* Neceſſarium eſt ad acquirendum ſecundum humilitatis gradum, ut nullâ vel humanæ quantæcunque felicitatis, vel propriæ mortis conditione, adducamur unquam, ut culpam licèt venialem tantùm committamus. Hanc animi diſpoſitionē exigit, non ſolùm ipſa Dei dignitas, & excellentia, ut hunc, ne leviter quidem offendàmus, non ſolùm item, peccati venialis malitia & odibilitas, quæ tanta eſt, ut veniale non poſſit aſſumi, pro mediô ad

 conſe-

consequendum etiam maximum bonum, aut evitandum quodcunque malum, cum non sint facienda mala, ut eveniant bona : Sed insuper, eandem dispositionē & præparationē animi exigit ipsa subjectio Naturæ rationalis creatæ, suo Creatori, Supremoq; Domino ac Legislatori; ut creatura hæc humiliet se Deo, ejusque legi subijciat, etiā tunc, dum hæc solùm obligat sub veniali.

Hic humilitatis gradus, non est quidem simpliciter necessarius, ad salutem, ut primus, facit tamen, ut quis abundantiùs vitam habeat, & per media perfectiora, consequatur salutem, & ut sit major in Regno Cœlorum, ut item nihil hominem retardet in obtinendâ salute. Per accidens etiam potest esse, ad salutem necessarius, quatenus qui non contendit, hunc gradum humilitatis conscendere, etiam de primo gradû decidit.

Ex his consideratis hæc apud te conclude & statue firmiter, 1*mò* quòd omnem affectum ad tua commoda, honores, bonam famam, valetudinis firmitatem, vitæ longitudinem ita sis moderaturus, ut non magis ad hæc propendeas, quàm ad opposita, si utraque æqualiter, Divinam promovebunt gloriam, & te ad tuum finem consequendum juvabunt. 2*dò* quòd nullum veniale, maximè deliberatum sis commissurus, propter quodcunque bonum, quàntumcunque illud fuerit, consequendum, vel malum, etiam maximum avertendum. Licèt verò aliqua venialia humilitati specialiter repugnantia numerentur, qualia sunt: dicere aliquid in laudem sui: vanam laudem ex suis actionibus appetere: ex fine [vanæ gloriæ aliqua facere, complacere sibi in sui æstimatione, plausibus, & similibus, præferre se alijs: moveri invidiâ, si alij laudentur, lætari, si contemnantur, si contemnaris, affligi, si reprehendaris, excusare te ipsum, tuasque actiones: & similia, tamen non solùm hæc, sed etiam quæcunque venialia

nialia ſecundo humilitatis gradui repugnare, pro certô & indubitatô habebis & omnia ac ſingula, ſtudiô præcipuô cavebis. Fac iterum reflexiones convenientes, elice affectus, & propoſita, Divinamque opem ad ea exequenda, implora.

PUNCTUM III. Audi illa verba Chriſti Matth. 11. *Diſcite à me quia mitis ſum, & humilis corde.* Et cogita, tertium humilitatis gradum conſiſtere in perfectâ imitatione humilitatis Chriſti. S. P. Ignatius hunc humilitatis gradum, ita explicat. Tertius eſt modus humilitatis abſolutiſſimæ, ut priores jam duos adeptus, etiamſi nullô ſuperadditô, laus DEI par foret; ad majorem tamen imitationem Chriſti, eligam potiùs, cum eô paupere, ſpretô, & illuſô, pauperiem, contemptum & inſipientiæ titulum amplecti, quàm opes, honores, & ſapientiæ exiſtimationem.

Expende ſingula 1*mò* Ad hunc humilitatis gradum conſcendendum, neceſſarium eſſe, ut quis priores duos, humilitatis gradus ſit adeptus. Fruſtra enim vult ſequi conſilia, qui præcepta Divina negligit: fruſtra laborat in perfectè imitandô Chriſtô, ejusque perfectione, exactè in ſe exprimendâ, qui necdum habet rudimenta vitæ Chriſtianæ.

Expende 2*dò* Etiamſi nullô ſuperadditô laus DEI par foret &c. hoc eſt, etiamſi ſeclusâ imitatione humilitatis Chriſti, & independenter à tali fine & reſpectû, ex alijs circumſtantijs & rationibus præciſè conſideratis, laus DEI par foret ex pauperie, contemptu, atque ex opibus, honoribus: in quô caſû indifferentia ad utrumque curanda eſt, tamen propter imitationem humilitatis Chriſti eligendam eſſe, pauperiem, contemptum, inſipientiæ titulum. Quòd ſi independenter ab hôc fine & reſpectû imitationis Chriſti, major laus DEI eſſet ex unô, quàm ex aliô, certum eſt, illud eſſe eligendum, ex quô major laus DEI eſt futura.

Expende 3*tiò* Ad majorem imitationem Christi pauperis, spreti, illusi, pauperiem, contemptum, insipientiæ titulum eligenda, esse. Hôc ipsô enim, quòd Christus hæc elegerit magnum fecit pretium & æstimationem paupertati, contemptui, ut hæc eligi debeant præ oppositis. Hôc ipsô ista magis conducunt ad perfectionem, siquidem Christus, qui est idea omnis virtutis & perfectionis, hæc præelegit. Hôc ipsô, major Dei gloria est, ex præelectâ pauperie & contemptû, cum magna sit inde laus Dei & gloria, quòd Christum Filium Dei imitemur. Hôc ipsô denique certior esse potes, salutis tuæ consequendæ: illa enim certius obtinetur, per paupertatem, contemptum, & similia, siquidem Christus qui est Dux & Magister noster, Viâ, Veritas, & Vitâ, Hanc viam per paupertatem contemptum, & tribulationes ostendit ad salutem? hæc exigit à sequentibus sua signa. Cùm è contra à Christi signis avocet, & ad sua signa invitet diabolus, propositis divitijs, honoribus, ac per hæc, mortales, in perditionem trahat.

Reflecte te, & tecum recogita, quem habes animum ad conscensi onem hujus gradus humilitatis. In meditatione de Regnô Christi, invitavit te idem Chistus Rex tuus, ut ijsdem insigni bus; & vestibus induaris, quibus ille induebatur si tunc necdum te resolvisti, iterum te invitat in præsenti, vide quid te facere conveniat. Illud noveris in nullô vitæ statû, quemquam Sanctorum (quisque verò status plures magnos Sanctos numerat) ad magnam perfectionem & Sanctitatem aliter conscendisse, nisi conscensô hôc tertiô humilitatis gradû. Quare etiam tibi, conscendendus est, si nolis esse trivialis tantùm & imperfectus Dei, servus. Quò verò paratior, & promptior sis, ad ferendam & eligendam paupertatem, contemptum, insipientiæ titulum, & similia: ipse te contemnere stude, de te sentias

ſentias quàm abjectiſſimè, reputes te peccatorum maximum, ipſô Diabolô & damnatis pejorem, Dei gratiâ & quibuſcunque ejus beneficijs, ac etiam aliorum conſortiô indigniſſimum, reputa nihil tibi deberi; non deberi tibi ullum honorem, ullam æſtimationem, ullos reſpectus, actiones tuas plenas eſſe defectibus, & imperfectionibus. Opta, ut in tuis talentis, non advertatur niſi ad ſolos defectus, & ut ea, quæ poſſent æſtimari prætereantur. Ad omnes tuas laudes, tanquàm tibi indebitas, atque ſi tui eſſent irriſoriæ, confundere. Lætare, ſi parvi æſtimeris ab alijs, ſi tua talenta extenuentur, ſi alijs poſtponaris. Quære occaſiones tuæ humiliationis & contemptûs, ſuſcipiendo obſequia proximorum viliora, ad eas functiones, Dei gloriam promoventes, promptè te offerendo, quæ te magis contemptibilem reddunt.

Colloquium triplex, primum ad Beatiſſimam, poſtulando, ut quæ humilitate ſuâ placuit Altiſſimo, impetret tibi perfectiſſimam humilitatis Filij ſui imitationem. 2*dum* ad Chriſtum Hominem, ut impetret à Patre æterno hanc ipſam gratiam. 3*tium* ad Patrem æternum, ut annuat petitioni Chriſti Domini, & interceſſioni Sanctiſſimæ ejus Parentis.

In fine: Anima Chriſti.

Meditatio II.
De fine & obligatione Hominis Chriſtiani, ac medijs ad ſuum finem.

Præludium 1. Imaginare Chriſtum Dominum datum eſſe, non ſolùm in Redemptorem Mundi, ſed

ſed etiam in Ducem, veritatis Magiſtrum,& exemplar omnis virtutis, ac perfectionis, quem ſi ſequantur Chriſtiani, doctrinam ejus impleant, & exempla imitentur, magnum hinc adjumentum habent, ad finem ſuum conſequendum.

Præludium 2. Pete gratiam, quâ illuminatus poſſis cognoſcere, finem & obligationem hominis Chriſtiani, ac etiam media, ad hunc finem conſequendum, atque ut his medijs juvari poſſis.

Punctum I. Audi ilia verba Chriſti Joan. 10. *Ego veni ut vitam habeant, & abundantiùs habeant*: Et conſidera finem, hominis Chriſtiani hunc eſſe debere, qui etiam eſt finis cujusvis hominis, nimirùm ut Dominum Deum ſuum laudet, revereatur, eique ſerviens, tandem ſalvus fiat. Cum aliquâ tamen differentiâ circa modum, quô Deum laudare, revereri, eique ſervire homo Chriſtianus debet, cum aliquâ item differentia circa ſalutem, quàm conſecuturus eſt. Finis itaque hominisChriſtiani eſt, ut non ſolùm ſacri Baptiſmi ſuſceptione, & verâ fide in Chriſtum, ſed etiam bonis operibus, & vitâ Chriſtianâ hoc eſt conformi doctrinæ Chriſti, & ejus, veræ Eccleſiæ, confiteatur ſe Deum & Christum nôſſe: et ut illuſtratus veræ fidei lumine, intra Eccleſiam à Chriſtô ipſô, ſupra firmam petram, hoc eſt, ſupra Petri fidem fundatâ, Deum in eſſentiâ unum, in Perſonis trinum laudet, vitâ & actionibus, doctrinæ Chriſti conformibus, eundem revereatur, obſervatione non ſolùm præceptorum decalogi, aliorumque legis Naturæ, ſed etiam præceptorum Chriſti Evangelicorum, & præceptorum ipſius Eccleſiæ, eique taliter ſerviens, tandem ſalvus fiat.

Hic ipſe, cujusvis Chriſtiani finis expreſſus eſt, brevibus illis Chriſti verbis: *Veni, ut vitam habeant & abundantiùs habeant*: Finis cujusque Chriſtiani à Chriſto intentus, eique præfixus eſt, ut vitam (vitam

tam ſpiritualem animæ intellige) non quomodocunque, ſed abundanter habeant. Porro vita animæ duplex eſt, una, quâ anima, in hôc adhuc corpore mortali exiſtens, vivit Deo per gratiam ſanctificantem. Altera vita animæ eſt, quâ poſt mortem carnis, anima Deo vivit, per æternam felicitatem, ejusque viſionem & amorem. Cura igitur, & ſingulare ſtudium, hominis Chriſtiani eſſe debet, ut utramque hanc animæ vitam, abundantiùs habeat. Quia verò vita illa feliciſſima, quâ anima Deo vivit in gloriâ, & Patriâ cœleſti, conſequitur vitam illam, quâ anima exiſtens in corpore, Deo vivit per gratiam, talisque vitæ eſt præmium, cui tanquam ſuò merito proportionata reſpondere debeat, eâ ratione ut qualis vita præſens animæ, & quàm abundans, fuerit, tam abundans, aut potiùs proportionatè ſuperabundans, futura ſit vita cæleſtis; ideo omnes vires, & omnia ſtudia homini Chriſtiano conferenda ſunt unicè, ut vitam animæ per gratiam, dum in corpore vivit, habeat, & abundantiùs, imò abundatiſſimè habeat.

Per hoc autem, mi Chriſtiane, vitam animæ, per gratiam habes, quòd Deum verum & Jesum Christum, propter tuam ſalutem miſſum in mundum, vivâ fide cognoſcas; quòd cognoſcas illum, & confitearis non ſolùm ore, & intellectû tuô, ſed omnibus potentijs tuis, omnibus ſenſibus; omnibus actionibus & operibus tuis, quòd omnia oſſa tua dicant Deo: *Domine quis ſimilis tibi?* ſiquidem ex oraculô Sapientiæ Incarnatæ: *Hæc eſt vitâ æternâ* (hoc eſt ad felicem æternitatem hominem ordinans, & vitæ illi æternæ præludens) *ut cognoſcant te ſolum DEUM Verum, & quem miſiſti JESUM Chriſtum.* Habes vitam animæ, ſi regeneratus in Chriſtô per baptiſmum, gratiam baptiſmi conſervas & cuſtodis, & peccata mortem animæ afferentia ſanctè caves & declinas. Si etiam

etiam eandem gratiam, & innocentiam baptismalem, per grave peccatum fortè amissam, per Sacramentum pœnitentiæ reparare studuisti, ejusque conservationi, majori supra teipsum vigilantiâ & solicitudine, invigilas.

Hanc ipsam animæ vitam habes abundantiùs, si gratiam Sanctificantem in baptismô acceptam, vel etiam post sui amissionem per Sacramentum pœnitentiæ restitutam, non solùm conservare sed etiam per majora, & majora semper incrementa augere studes, Sacramenta Ecclesiæ frequentando, eaque cum dispositione conveniente suscipiendo, pietatis, & charitatis opera exercendo, in virtutibus homine Christianô dignis proficiendô, consiliâ Christi adimplendo, exempla imitando, ejusque merita & satisfactionem usurpando, & tibi approriando. Habes vitam abundantiùs, si abundas in omne opus bonum, si facis, ut justitia tua abundet, plus quàm scribarum & Pharisæorum, nec permittis, in implendis præceptis Religionis tuæ, vinci te ab infidelibus & hæreticis, eorumque studiô circa implenda præcepta per sectas ipsorum præscripta.

Hæc considerans fac reflexiones, quæ cura tua sit & fuerit hactenus circa consecutionem finis hominis Christiani? Qualis item sis Christianus? an non solo nomine, an non ex charactere tantùm in Baptismô acceptô? an non ille? qui ore confiteris te nosse Christum, factis autem negas? An Deum laudes & reverearis, juxta Christi & Ecclesiæ ejus doctrinam & institutionem? in templis Deo & Christo in Eucharistiâ præsenti quam reverentiam & honorem exhibes? An de illâ tuâ laude, quam Deo reddis non verificetur illud: *Non est speciosa laus in ore peccatoris.* An in omnibus tuis actionibus cultum Dei & gloriam intendas & quæras!

Refle-

Reflecte iterum te; quomodô DEUM reverearis! An timorem DEI, præ oculis habeas? percurre breviter ſive legis Naturæ, ſive legis Divinæ ſcriptæ præcepta, ac etiam præcepta Evangelica, & præcepta Eccleſiæ, & cogita, quâ curâ & ſanctitate, illa obſerves?

Reflecte te ulteriùs An Anima tua vivat DEO per gratiam? An hanc vitam abundantiùs habes? quâ ſolicitudine ſtudes, hanc vitam conſervare, ac etiam augere? An Sanctiſſimum, Euchariſtiæ Sacramentum ad vitam, an certè ad judicium manduces? quàm frequenter ſive ad hoc cæleſte epulum; ſive etiam ad Sacramentum Pœnitentiæ accedas? cum quâ diſpoſitione, quô fructû & cùm quantô vitæ ſpiritualis & gratiæ augmentô hæc Sacramenta ſuſcipias? Quantùm abundes in opera miſericordiæ, & charitatis, & utrum in omne opus bonum? An juſtitia tua abundet, plùs quàm ſcribarum & Phariſæorum, ſeu plus, quàm multorum hæreticorum & infidelium? an in judicio DEI non confundent te multi Ethnici & infideles, virtutum naturalium exercitio & frequentatione, ac etiam vitæ conformis rationi rectæ honeſtate? an non confundent te illæ in tribunalibus, comitijs comitiolis, variorum judiciorum ſubſellijs, hæreticorum & diffidentium ſententiæ, vota & deciſiones? certè confundet non unum Catholicum, illa quædam conſcientiæ in hæreticis teneritudo, in reddendô unicuique quod ſuum eſt, in perſolvendis punctualiter, famulitio promeritis ſtipendijs, in dandâ condictâ mercede, artificibus & operarijs. Confundent non unum, acatholicorum opera miſericordiæ, liberales in pauperes eleemoſynæ, data indigentibus ſubſidia, paternus ſubditorum amor, proximi dilectio, opere ipſo comprobata, obſervatio accurata feſtorum, aliaque bona opera.

Ex his factis reflexionibus habebis copioſam mate-

materiam tuæ coram Deo confusionis & humiliationis, ac opportunam occasionem faciendorum propositorum, circa vitæ tuæ emendationem & reformationem.

Punctum II. Audi illa verba Deuter. 32. quibus sacra Scriptura describit modum, quô DEUS populum Israël ex Ægypto eductum in terram promissionis induxit: *Invenit eum in terrâ desertâ in locò horroris & vastæ solitudinis. circumduxit eum & docuit, & custodivit quasi pupillam oculi sui. Dominus solus Dux ejus fuit.* Et considera in his verbis intelligi posse, plura expressa media perveniendi, ad finem homini Christiano præfixum.

I*mum* medium est, provida & solicita Divinæ Bonitatis de salute nostra, cura, quæ non expectat, ut priùs ad DEUM veniamus, sed ipsamet nos quærit, non tantùm per Incarnationem, Nativitatem, Conversationem Filj DEI in carne assumptâ cum hominibus, passionem & mortem ejusdem, sed etiam nunc, perfectô redemptionis nostræ opere, quærit unumquemq; nostrum adducendo ad gratiam Baptismi, ante cujus susceptionem fuimus in terrâ desertâ, in locô horroris & vastæ solitudinis, quia tunc, cùm essemus gratiâ sanctificante spoliati, ac in statû peccati originalis, quærit nos, media salutis, quæ intra solam Ecclesiam Catholicam habentur, & haberi possunt, providendo & ordinando. Quærit per gratias prævenientes, liberaliter nobis, sinè nostris meritis collatas.

Quô consideratô, agnosce in hôc mediô magnum tibi præstitum esse beneficium, profitere cum S. Augustinô: *Antequam ego nascerer, filius Ancillæ tuæ, Domine spes mea ab uberibus Matris meæ, tu me prævenisti, præparans mihi semitas, quibus incederem, & venirem ad gloriam Domûs tuæ, priusquàm formares me, in uterô, novisti me, & quidquid tibi placuit ordinasti de me.* 2dum

2dum medium consequendi, finis hominis Christiani, est Divina Bonitas, non solùm nos præveniens, & ad Catholicam vocans Ecclesiam, mediaque salutis pro nobis ab æternô disponens, sed insuper in Ecclesiâ jam constitutos, & gratiâ DEI præventos, instruens nos & custodiens. Considera, quò descendat Bonitas Divina, ut non solùm quærat hominem, in terrâ desertâ, in locô horroris & vastæ solitudinis, eumq; inveniat; sed etiam, ut inventum ducat, gressus ejus formet, dirigat in viam salutis, & ne aberret, custodiat, ut pupillam oculi sui, hoc est, ut non solùm ad gratiam justificationis perducat; sed in hâc præterea constitutum, ducat viâ mandatorum suorum, & ne ab hâc aliquando declinet, instruat, tum per externam Ecclesiæ, & ministrorum ejus prædicationem, tum per interiores illustrationes, quomodo in viâ salutis progredi debeat, tandemq; illum custodiat, ut pupillam oculi, ne deinde, suâ pravitate, vel fraudibus hostium, generis humani, à gratiâ ipsius consequenter à salute æternâ excidat.

Hoc considerato Erumpe in affectum ; Scio Domine, quia non est, hominis via ejus, nec ejus est, ut dirigat gressus suos. Quod ergo non valet perficere homo, hoc supplet Divina Bonitas, formans gressus ejus, instruens cum tanto amore, quia ut pupillam oculi sui custodiens. Gratias age pro his medijs salutis tuæ. Confide de obtinendâ à te felicitate æternâ. Confundere, si DEO ducente, dirigente, ut pupillam oculi sui te custodiente, ex viâ mandatorum ipsius deflexisti.

3tium Medium homini Christiano, perveniendi ad vitam immortalem, & æternam felicitatem est, quòd Dominus solus Dux ejus factus sit, ut Christiani sine errore, & cum omni facilitate, ac sine aberrandi periculô, incederemus, non Prophetis, non Angelis commisit nos deducendos, sed ipse-

ipsemet DEUS Dux noster esse voluit. Filius unigenitus Patris, à Regalibus sedibus venit ut nos deducat in terrā promissionis, hoc est in Patriam cœlestē, nobis appromissam. Ducit autèm nos triplici modô 1*mò* Cœlestibus doctrinis, à se ad nostram institutionem, in Evangeliô & Ecclesiâ relictis. 2*dò* suô propriô exemplô, quòd dedit in exercitiô omnis generis virtutum. 3*tiò* Comparatô nobis infinitô meritorum suorum thesaurô, ex quô non solùm habemus pretium redemptionis nostræ, de servitute peccati, sed etiam habemus, & habere possumus, impensas longissimi ad felicem æternitatem itineris, scilicet tam gratias actuales, quàm gratias habituales, & dona habitualia, quorum ipsorum providendorum, alia rursus providit nobis media, scilicet instituta á se Sacramenta.

Reflecte te, qualiter usus sis hôc salutis tuæ, tam præstanti & efficaci mediô? fuit ne tibi Christus Dux ad salutem *t* & in resurrectionem, ex inveteratis peccatis tuis.? Quomodo te juvit suâ doctrinâ, ut vitam haberes & abundantiùs haberes? Quomodo usus es Sacramentis? Esne secutus ductum præceptorum & consiliorum Christi? An institeris vestigijs virtutum illius? Quantúm te juverint gratiæ Divinæ, ex meritis Christi tibi collatæ? An quidquid tibi defuit, usurpaveris in tuum commodum, ex vulneribus Domini tui JESU Christi?

Elice affectus 1*mò* gratiarum actionis pro tam efficaci salutis tuæ mediô, dicens cum S. Augustinô: *Quærebam ego viam ad fruendum te & non inveniebam, donec amplecterer Mediatorem DEI & hominum JESUM Christum DEI Filium, vocantem me, & dicentem: ego sum via, veritas & vita.*

2*dò* Confusionis & humiliationis tuæ coram DEO, quòd alium, quæsieris vel secutus fueris Ducem, quòd secutus fueris aliquando mundum, car-

carnem, ſenſualitatem, amorem tuum proprium, in ordinatum aliquem affectum, qui tibi fuerunt Duces in præceps. 3*tiò* Firmi propoſiti & proteſtationis, quòd abhinc ſolum hunc Ducem ſequi velis, vivendo juxta doctrinam, præcepta, ac etiam juxta aliquà ſaltem ejuſdem tui Ducis Chriſti conſilia, imitando ipſius virtutum exempla, charitatis, miſericordiæ in pauperes, patientiæ, humilitatis, reſignationis in Divinam voluntatem, amoris inimicorum, & aliarum virtutum ſimilium, utendo infinitô theſaurô meritorum Chriſti, obediendo inſpirationibus Divinis, cooperando gratijs excitantibus, frequentando & dignè ſuſcipiendo Sacramenta. Proteſtare dicens: valete Duces alij, quos hactenus ſequebar, & ſequens in viâ ſalutis errabam. Abhinc ſolus Dominus Dux meus erit. 4*tò* tandem poſtula à Chriſto ut tuus ille Dux ſemper eſſe velit, & ut te in Patriam cæleſtem feliciter inducat.

Punctum III. Audi illa verba Pſal: 104. de ijſdem Iſraëlitis ad terram promiſſionis euntibus dicta: *Expandit nubem in protectionem eorum & ignem, ut luceret eis, per noctem.* Et conſidera, homini Chriſtiano, ut finem ſuum conſequi poſſit, etiam hoc proviſum eſſe medium, quòd DEUS expanderit nubem in protectionem ipſius.

Per hanc nubem intelligi poteſt ipſa ſingularis DEI providentia, quæ ſuis gratijs, contra inſultus & tentationes inimici nos protegit, non permittens nos tentari ſupra, quàm poſſumus, ſed faciens cum tentatione, gratiæ ſuæ adjuvantis proventum. Tu intellige per hanc nubem, maternum Sanctiſſimæ DEI Parentis affectum, quô illa omnes fideles proſequitur. Hæc eſt illa nubes, quæ pluit nobis Juſtum, cujus deſiderio illi tenebantur, qui dicebant: *Rorate cæli deſuper & nubes pluant juſtum.* Hæc eſt nubecula illa quaſi veſti-

L gium

gium hominis, quòd in illa expressit DEUS homo, ex utero illius in mundum procedens. Hanc nubem expandit DEUS, super omnes Christianos, ut hæc illos protegeret contra æstus vindictæ & furoris Divini, ut ex hac nube decidat pluvia, quam segregavit DEUS hæreditati suæ, scilicet: ût per manus MARIæ omnes gratias, omnia dona & beneficia accipiant. Sub hac protectionis nube si quis peregrinari velit, & ad cœlum contendere, magnum adjumentum habet perveniendi ad terminum vitæ & felicitatis æternæ.

Considera deinde medium insuper aliud esse, quô in consequendo fine suo Christiani singulariter juvari possunt, custodiam Sanctorum Angelorum, Patrocinium Sanctorum Patronorum. Hi sunt ignis ille nobis datus, ut luceat per noctem. Sunt ignis ratione amoris DEI & zeli salutis animarum nostrarum, quô æstuant. Sunt ignis illuminans: illuminant enim nos Sancti Angeli Custodes nostri, suis instinctibus & illustrationibus, in viam salutis nos dirigendo. Illuminant alij sancti, virtutum suarum exemplis, dum in vita hac mortali viverent, à se relictis, ut ea imitemur. Ignes hi Sanctissimi, semper quidem nobis lucent, sed maximè lucent in nocte, in nocte inquam tentationis, tribulationis, tristitiæ, desolationum, impetrando nobis gratiæ Divinæ, hanc noctem dissipantis; splendorem, impetrando lumina cælestia, consolationes spirituales, serenitatem animi, & potestates tenebrarum cum suis tenebris dispellendo, sed maximè lucent in nocte, quam nobis facit vitæ nostræ occasus, faciuntque ut ipsorum præcipuè intercessione, ingrediamur viam æternitatis, eoq; perveniamus, ubi nobis lux gloriæ cælestis illucescet & lucebit in æternum.

Fac reflexiones supra te ipsum; & cogita quantas tuas fæditates protexerit Mater Sanctissima.

Ex

Expende: quòd DEI irati vindictam, justitiæ Divinæ fulmina non effugisses, nisi hæc nubes te protexisset. Reflecte te: quòd æstus tuarum cupiditatum, desideriorum, tentationum, tantopere tibi non noceat, cui hoc debeas? An non nubi huic sanctissimæ, te à tali æstu protegenti? quòd illa pluvia gratiarum illustrantium, excitantium, sanctorum propositorum copiosè in te decidat, nubi huic expansæ debes, eidem debes tot alias gratias, nimirum conversionem tuam, pænitentiam, extirpationem pravorum habituum, amotionem occasionum peccandi, aliaq; innumera DEI beneficia.

Reflecte te rursus: quòd illumineris in nocte tribulationis, tentationis; in nocte quam in anima faciunt peccata tua, habere te beneficio ignis illius, qui tibi lucet in nocte: nimirum beneficiô S. Angeli Custodis tui, debesq; id instinctibus & monitionibus ipsius. Habes item ex beneficio Sanctorum Patronorum tuorum, quorum non solùm exemplô ad virtutem provocaris, sed etiam ex eorum intercessione & patrocinio lumen & splendorem excipis.

Reflecte te tandem, quàm gratus tanti affectûs exstiteris, sive Sanctissimæ DEI Parenti, sive S. Angelo Custodi, sive alijs Sanctis tutelaribus tuis?

Elice actus gratiarum actionis pro singulari protectione & illuminatione, quam experiris; Confusionis propter ingratitudinem tuam. Fac. proposita circa cultum Matris Beatissimæ, Sanctorum Tutelarium tuorum, circa reverentiam exhibendam Sancto Angelo Custodi tuo.

Colloquium ad Beatissimam, S. Angelum, & Sanctos Tutelares tuos, quibus supplica, ut semper quidem, sed vel maximè in nocte illa, in quam, te moriente, corporis tui claudentur lumina, suo te patrocinio protegant, omnesq; dissipent animæ tenebras; illudq; efficiant, ut Anima tua, lumine gratiæ

 sanctifican-

ficantis, & plurium meritorum, illuſtrata, è corpore prodeat, & in ſplendoribus ac conſortio eorundem ipſorum Sanctorum, locum inveniat.

In fine ſub tuum Præſidium.

Meditatio III.
De Imitatione Vitæ, Doctrinæ & Virtutum Chriſti.

Præludium 1. Imaginare, quòd præ oculis habeas Chriſtum Dominum, ejus Doctrinam & prædicationem audias, & in eo ſpectes quaſcunq; perfectiones & omnis generis virtutes.

Præludium 2. Pete à Patre æterno gratiam, ut poſſis te confomare imagini Filij ejus.

PUNCTUM I. Audi illa verba Iſaiæ 6. *Parvulus natus eſt nobis, & filius datus eſt nobis.* Et conſidera, quòd inter alios fines adventùs Chriſti in mundum, hic non poſtremus fuerit, ut tanquam ſapientiſſimus mundi Magiſter nos erudiret, qua ratione DEUM laudare, eum revereri, ipſi ſervire, ac demum ad ipſum pervenire debeamus, ut tanquam ſupremus Dux & Dominus, milites caſtra ſua ſequentes, partim ſuâ Doctrinâ, partim exemplo inſtrueret; quomodo eum imitari, ſub ejus ſignis militare, hoſtesq; ſuos mundum, carnem, & diabolum debellare debeant.

Conſidera ulteriùs Chriſtum hanc Diſcipulorum ſuorum & militum inſtitutionem, à ſua ſtatim nativitate inchoâſſe; ut meritò, dum adhuc parvulus eſſet, nobis datus, nobis natus eſſe diceretur. Percurre multas circumſtantias nativitatis & teneræ ætatis Chriſti ; et ex ipſis diſces, qualis diſcipulus, qualis miles Chriſti eſſe debeas. Et *imò* quidem Conſidera Paupertatem Chriſti nati, & ejus in

in paupertatem amorem. Chriſtus infans tanto amore ferebatur in paupertatem, ut eam pro matre habuiſſe videatur. Ex paupertate tanquam matre naſcitur, quia ex pauperrima Virgine: Paupertas Chriſtum deponit in præſepio, paupertas vilibus involvit pannis, paupertas paſcit, paupertas ſalutat, in paſtoribus inviſit & complectitur. quomodo igitur illi non Mater paupertas? Nulla re Chriſtus tanquam propriâ diſponit. Accipit munera à Magis, ea nec digito quidem tangit, ſed his diſponebant Maria & Joseph. Illa tunc non niſi penes ipſum diſpoſitio fuit: dabat poteſtatem filios DEI fieri, dabat gratiam, lumen cæleſte, dabat Spiritum Sanctum. Ex hôc Ducis & magiſtri tui exemplô diſce, non debere te affectu immoderato affici opibus & divitijs, nec illas inexplebili quærere appetitu. Diſce non debere te abhorrere à paupertate Chriſti, nec eam vilifacere, quam Chriſtus tanti æſtimavit, quinimò deſidera, ut pauper pauperem, nudus nudum Chriſtum ſequaris, ſi DEI hæc voluntas fuerit, vel Divina vocatio, aut ratio ſalutis tuæ id poſtulaverit.

Conſidera 2dò. Puritatem hujus infantis plusquàm Angelicam, quia Divinam. Naſcitur ſine peccato, naſcitur ex Matre ab omni labe immuni, ex Matre ante partum, in partu, poſt partum Puriſſima Virgine. Et hoc exemplô excitare, ut ad puritatē quam maximā animæ & corporis enitaris.

Conſidera 3tiò. Obedientiam parvuli JESU, quomodo ſit ſubjectus Matri ſuæ, quomodo in omnibus permitit ſe tractari ſecundùm ejus placitum, ad omnia paratus, ſive ut manibus ſuſtentetur, ſive ut præſepio deponatur, ſive ut Mater illi ſuper genua ſua blandiatur, ſive ut pannis conſtringatur; et diſce debere te tuis Præpoſitis, Magiſtratibus, & cuicunq; juriſdictioni, habenti ſupra

te potestatem, ita subiectum & ita tractabilem esse, tanquam si infantulus esses.

Considera 4tó Alias virtutes Christi nascentis. Temperantiam & abstinentiam ipsius, modico lacte pastus est, omnium incommodorum tolerantiam, in frigore nascitur, lecti ejus asperitatem, sua Mater reclinavit eum in præsepio, & ipse in fæno jacere pertulit. Considera humilitatem DEI nascentis, descendit ad stabulum, inter animalia collocatur, Pastores suscipit, eorumq; munera non dedignatur. Considera zelum Christi, hunc ille statim ab infantia exercuit, quo die Christus natus est, ab hoc die Salvator mundi exstitit, *Natus est hodie Salvator mundi* Non verbis, sed vî quadam interna traxit ad se Pastores, & Magos suæ sanctitatis radijs illuminavit. Disce has virtutes à Duce & Magistro tuo, easq; imitari stude.

Similem tui institutionē per exempla Christi habere potes in Circumcisione ipsius. Ex qua, Christi patientiam, & carnis mortificationem usque ad sanguinis effusionem intelliges, tolerantiam item omnium confusionū, despectuum, contumeliarum. Christus peccatum non contraxit, peccatum non fecit, nulli peccato obnoxius fuit, pro peccatore tamen haberi voluit, pœnam peccati sustinuit, castigare in se peccatum, cujus non fuit reus, permisit. Ut discas, quomodo & tu carnē tuam tractare debeas, ut discas castigare in te peccata tua propria, ut discas confusiones, pœnitentias, reprehensiones, etiã sine culpa tua, patientissimè prompto animo tolerare.

Ex fuga Christi in Ægyptum, disce pati persecutiones, disce indifferentiam ad omnem locum, sisq; paratus ibi commorari, ubi spes erit major Divinæ gloriæ per te promovendæ, & DEO majus præstandi obsequium. Disce resignationem in DEI voluntatē, ejusq; omnē circa te dispositionem.

Ex remansione Christi in templo, disce affectum

fectum ad res ſpirituales, in ijſq; guſtum habere ſtude. Diſce, relictis tuis Parentibus, conſanguineis, amicis, relictô etiam mundô, ſi DEUS ad id tē elegerit, exire de terra tua, de cognatione tua, & de domo Patris tui. Diſce obſequio Divino te addicere,& occupari in his, quæ ſunt Patris æterni. Diſce, poſthabitis quibuſcunq; rationibus, & reſpectibus humanis, gloriam Divinam quærere. Diſce libenter tractare res Divinas, cum doctis & Sanctis converſari, cum ijſq; ſpirtualia miſcere colloquia.

Ex vita Chriſti abſcondita, diſce tuam etiam vitam debere eſſe in Chriſto abſconditam. non debere te quærere vanitates, honores, apparentias, magnā hominū æſtimationē. Per multos vitæ ſuæ annos Chriſtus latere voluit, ut & tu latere velis, nec in publicum prodeas, niſi quando DEI gloria, vel proximi obſequium, aut boni communis amor id à te poſtulabit ; Ut ignorari, teq; pro minimo reputari velis. Chriſtus antequam mundo innoteſceret, antequam prædicationem ſui Evangelij inchoaret, creſcebat ætate, ſapientiâ, & gratiâ coram DEO & omni populo, ut ſcias, à tua ad DEUM converſione, ab infantia vitæ perfectioris, continuò te in virtute proficere, & in perfectione Chriſtiana creſcere oportere, idq; non ſolùm coram DEO, ſed etiam in oculis hominum, ut videant opera tua bona & glorificent Patrem Cæleſtem, hoc eſt, ut tuô exemplô ædificentur, & accenddantur ad DEUM glorificandum, illique ſerviendum.

Fac reflexiones, præſenti materiæ ſervientes, ſupra vitam tuam antea actam, reflexiones item ſupra vitam tuam ſequentem, qua ratione eam inſtituere debeas. Elice affectus accommodatos, Propoſita etc: Pete à Chriſto, ut ſuis exemplis addat gratiam fortem, & victricem, quæ te

excitet ad eadem quàm perfectissimè imitanda. Advolvere infantilibus Christi pedibus, eosq; arctissimè complectere, lacrymis ob malè transactam vitam tuam profusis ablue, benedictionemq; postula ad vitam aliter instituendam dicens. Non dimittam te ô benignissime JESU, nisi benedixeris mihi.

PUNCTUM II. Audi verba Christi Joan: 10. *Si sermoni non creditis, propter opera quæ ego facio credite.* Atq, pro materia hujus & sequentis puncti, assume doctrinam Christi & vitam ejusdem, ab inchoata prædicatione Evangelij, ad tempus Passionis. Doctrinam hôc Punctô considera. Hæc quatenus ad mores & vitam rectè instituendam ordinatur, continet præcepta Evangelica, & sanctissima Christi Consilia. Præcepta obligant sub peccato ut serventur, Consilia ex se non obligant, promovent tamen perfectionem hominis.

Præcepta Christi Evangelica sunt: de facienda pœnitentia, de dando bono exemplo alijs, de reconciliatione proximô ante muneris oblationem, de amovendis proximis occasionibus peccandi, de diligendis inimicis, de non irascendo, de fugienda vana gloria, de curanda attentione in orando, de moderando affectu ad res temporales, de moderanda nimia solicitudine circa necessitates corporales, de cavendo judicio temerario, de cura ad animam pertinentium, de rerum spiritualium & sacrarum reverenti tractatione, de tenenda via salutis, de curanda simplicitate, de adhibenda correctione fraterna, & si quæ sunt similia.

Consilia Evangelica sunt, de servanda paupertate spiritûs, de esurienta & sitienda justitia, de patienter ferendis persecutionibus, de curanda perfectione, de sequendo Christo, de exuendo seculi affectu, de exercenda humilitate, de relinquendis omnibus, & distribuendis pauperibus, de servanda virginitate

virginitate & ducenda vitâ continenti. de ponenda anima pro proximis eorumq; salute, de benefaciendo inimicis, & alia his similia.

Reflecte te supra singula sive præcepta sive Consilia Evangelica, & expende quid singula velint. Reflecte item te, an & quomodo præcepta Evangelica hactenus observaveris? & quomodo in posterum ea sis observaturus? Reflecte etiam te, quid animi habeas ad sequenda Christi consilia? In quocunq; demum statu vitæ vivis, vel victurus es, aliqua saltem Consilia Christi à te observari convenit, non est securum negligere omnia, timenda est illa Divina comminatio Prover. 1. *Despexisti omne Consilium meum, ego quoq; in interitu tuo ridebo.*

Fac proposita, convenientes elice affectus.

PUNCTUM III. Audi illa S. Gregorii Magni verba: *Omnis Christi actio, nostra est institutio.* Et verba hæc applica exemplis & actionibus Christi quas fecit ab initio prædicationis Evangelii, ad suam usq; Passionem. Percurre aliquas &, ex illis disces plurima.

Et imprimis Considera Baptismum Christi, Per hujus susceptionem docet nos, humilitate, conciliandos esse hominum affectus, quô faciliùs ad DEUM trahi & converti possint, siquidem ipse Christus, humilitate, quia humili susceptione Baptismi Joannis, conciliavit sibi animos Discipulorum ejusdem, ut eum sequerentur. Docet item, quantum alijs etiam, ijs qui te inferiores sunt, deferre debeas, neminemq; contemnere, cùm ipse Joanni, se inferiori, tantùm detulerit, ut voluerit ab eo baptizari. Docet præterea, quòd aliorum acta, labores, pro gloria DEI susceptos, laudare; approbare, & pretium ipsorum apud alios facere conveniat, cùm ipse Christus, Baptismum Joannis, sua illius susceptione approbaverit. Docet tandem

debere te frequentare baptismum pœnitentiæ, quem Christus non est dedignatus suscipere. Per baptismum hunc, tu intellige Sacramentum pœnitentiæ, actusq; & statum pœnitentiæ.

Considera 2dò Victoriam ex superatis tentationibus à Christo reportatam. Tentavit Christum dæmon triplici tentatione in deserto. Inprimis tentavit illum gulâ. *Dic ut lapides isti panes fiant*, Deinde tentavit eum elatione, & præsumptione, volendo ut Christus DEUM tentaret, ex pinnaculo templi se deorsum mittendo, tandem tentavit illum idololatriâ & quadam apostasiâ à DEO. Omnia regna mundi & eorum gloriam Christo ostendendo & offerendo. *Hæc omnia dabo tibi si cadens adoraveris me*. Omnes has tentationes Christus fortissimè superavit, superavit verò per actus oppositos. Gulam vincendo gustu in rebus spiritualibus, & in verbo DEI, Præsumptionem in DEO tentando, vicit per illa verba: *non tentabis Dominum DEUM tuum*. Avaritiam & idololatriam superavit adoratione veri DEI. *Dominum DEUM tuum adorabis*. Idq; hæc superavit, tela tentatoris retundendo armis ex Scriptura desumptis, dæmonem contemnendo, à se abigendo, nullasq: disceptationes cum eo habere volendo. Ex quo exemplo disces fortitudinem in superandis tentationibus, constantiam in resistendo eisdem, quantumvis frequentes, continuæ, & molestæ fuerint, disces modum, quo superare debeas.

Considera 3tiò Orationem Christi, quantum gustum Christus in ea habuerit, ad eam sæpius se subtrahebat, & in ea pernoctabat. Qualiter item Christus in ea se gesserit, procidebat in faciem suam. Patri æterno ad omnia se offerebat, tædia si quæ patiebatur, invictô animô tolerabat, & orandi assiduitate vincebat. In oratione conformitati cum

eum divina voluntate ſtudebat. Diſce à Chriſto hunc orandi modum & has orationis virtutes ac perfectiones.

Conſidera 4tò Converſationem, & modum agendi Chriſti cum Diſcipulis ſuis. Fuit omnibus amabilis, fuit ſvaviſſimus, exhilarabat omnes ſuo conſpectu tanti ſuos æſtimabat, ut eos non diceret ſervos, ſed amicos. Tanta inter illos vivebat humilitate, ut inter eos eſſet, quaſi qui miniſtrat. Ita fovebat eorum ad ſe fiduciam & amorem, ut Joannes ſupra pectus ejus recubuerit; ſua Doctrinâ ita animos Diſcipulorum deviccrat, ut ab eo avelli non poſſent.

Conſidera 5tò Labores Apoſtolicos Chriſti, & modum agendi cum his, quorum ſalutem quærebat. Et diſce indefatigabilitatem in laboribus, diſce Miſericordiam & commiſerationem ſupra pauperes, quandoquidem Chriſtus miſeretur ſuper turbas. Diſce occaſione tuorum laborum non exigere propria commoda, non exigere reſpectus, favores aliorum, ſingularitates, cùm Chriſtus in ſuis maximis laboribus tanta incommoda paſſus ſit, ut non haberet ubi caput reclinaret. Diſce contemptum honorum, plauſuum; ſiquidem Chriſtus fugit, cum eum vellent facere Regem, ſiquidem tot & tanta patrando miracula, prohibuit hæc propalari, in Patrem æternum omnia hæc referre ſolitus. Diſce unicam in omnibus ſectari Gloriam DEI, ut DEUS clarificetur, cùm Chriſtus id ſemper intenderit & à Patre petierit; clarifica nomen tuum, Diſce æquô animô tolerare invidias, contumelias, ſiniſtras operum tuorum interpretationes, extenuationem eorum, quæ bene agis pro gloria DEI. Diſce libertatem ſpiritûs nullis reſpectibus ſuperabilem.

Reflecte te quàm procul ſis ab exemplis Ducis tui, corrige in poſterum quæ corrigenda adverteri,

teris, fac proposita, elice affectus.

In Colloquio pete à Christo, ut te in locum Judæ suscipiat, & suâ doctrinâ, ac exemplis efformet ex te vas electionis portans nomem suum coram gentibus.

In fine. Anima Christi, Pater noster.

DIEI VII.
Meditatio I.
De Imitatione Christi Patientis.

Præludium I. Imaginare Christum patientem, & in sua passione non solùm Patientiæ, sed etiam & aliarum virtutum exempla dantem, ad eaque sequenda te invitantem.

Præludium II. Pete à Christo gratiam, ut hæc exempla quàm perfectissimè imitari possis.

PUNCTUM I. Audi illa verba Christi Joan: 13. *Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci ita & vos faciatis.* Et considera in Passione Christi plurima virtutum ejus elucere exempla, secundùm quæ efformari debent discipuli & milites ejus. Iterum decurre præcipua Passionis hujus mysteria, ac in ijs vide multiplicia virtutum Christi exempla, quæ imiteris.

Et imprimis considera orationem Christi in horto. Ante orationem Christus patitur tædia, pavores, tristitias, ut te doceat contra tædia, tristitas &c: Orationem esse præsentissimum remedium, ut scias in oratione non debere te promittere tibi consolationes, cælestisq; suavitatis abundantiam, sed potiùs te experturum ariditates & desolationes, neq; tamen ob hanc causam ab oratione de

ſiſtendum eſſe. Orat Chriſtus ante paſſionem ſuam, ut ſcias, nullum negotium, præcîpuè arduum, & difficile, ſenſibus & ſenſualitati repugnans, debere te aggredi, abſq; prævia oratione. Maxima & optima præparatio ad omnes labores, ad quævis ardua pro DEI gloriâ agenda & patienda, eſt oratio. In hac vires & robur eſt quærendum, ut quaſcunque difficultates & moleſtias ſuperare valeas. Orat Chriſtus, & Pater æternus calicem paſſionis ipſi propinat, ut diſcas hunc maximum fructum orationis tuæ eſſe debere, ſi DEUS tibi ſuum calicem propinet, hoc eſt ſi te faciat: aliquid pro nomine ſuo pati. Ut diſcas non alias in oratione quærendas tibi eſſe conſolationes, niſi guſtum calicis Chriſti, eô omnes tuæ debent collimare intentiones, ut calicem ſalutaris de manu Domini ſuſcipias, hoc eſt, ut æquô animô feras quaſcunque cruces, flagella, amaritudines, confuſiones, contemptus, perſecutiones, quas immittet manus Domini. Orat Chriſtus, & ab Angelo de cælo confortatur, ut diſcas non eſſe tibi ſperandum, quòd ſis ab Angelo de cælo confortandus, ut tædia, mærores, triſtitias & tentationes quaſcunq; fortî animô ferre & ſuperare poſſis, niſi priùs ad orationem recurreris, Angelus etiam Chriſtum non confortat niſi orantem. Orat, & prolixiùs orat, ut tibi longior oratio & meditatio ſapiat. Prolixiùs orans Chriſtus factus eſt in agonia; oratio enim conſtans fortem te facit, facit luctatorem in agone decertantem, fàcit ut mundo & carni moriâris, ſoli autem DEO vivas. Hinc etiam diſce, orandum tibi eſſe ad defectionem virium, ad deliquia, ad agonem. Orans Chriſtus ſudore ſanguineo perfunditur, ut diſcas orationis beneficio te obtinere, ut tentationibus tuis uſq: ad ſanguinem reſiſtas, ut in laborando pro gloria DEI nullis ſudoribus parcas.

Con-

Considera 2dò Proditionem Christi à Judâ. Proditur Christus orbis Magister, à Juda discipulo. O quanta ingratitudo ? proditur osculô, ad quod imò ad arctissimum amplexum Christus Judam admisit, ejus sceleris conscius. O quantus in Christo inimicorum amor ? Proditur post abjectionem Christi ad pedes proditoris in cænaculo factam. O quanta Judæ obstinatio ? Proditur à Juda, qui in hoc impio proposito, sanctissimum Corpus Christi, in Sacramento Eucharistiæ tunc primùm instituto, susceperat. O sacrilegium ? proditur, post Christum levissimò pretiò venditum. O depretiatio ? proditur in fensissimis Christi hostibus, nimirum, Sacerdotum Principibus, eorum ministris, & immanissimis lictoribus. O crudelitas ? Ex hac Judæ proditione disce, debere te præparare ad omnes ingratitudines, laborum tuorum circa proximos non aliam tibi pollcearis mercedē, nisi ingratitudinem. Disce inimicos tuos affectu & amore speciali complecti, nec aliter injuriam vindicare, nisi amoris contestatione, & obsequiorum ac etiam beneficiorum exhibitione. Disce humilitate devinciendos esse peccatores, ut eos DEO lucreris, etiam tunc dum nulla cujusquam fructûs spes affulget. Disce quô deducant sacrilegia ; sacrilega illa in cænaculo susceptio sacratissimi Christi Corporis, Judam ad tantam deduxit malitiam, ut Christum in mortem proderet ac deinde, ex desperatione, laqueô vitam finiret. Disce ulteriùs, ut Christi pretium quàm maximum habeas, ne Christum pro re levi, pro parvo emolumento, pro momentanea voluptate, & sensualitate vendas. Tandem ex eadem proditione disce, non debere te Christo esse meliorem, Christus maximis suis hostibus tradi voluit, & tu ubiq; hostes habiturum te noveris, si Christi volueris esse miles & Discipulus.

Fac reflexiones, affectus, & proposita materiæ accomodata.

Pun

PUNCTUM II. In alijs adhuc myſterijs Chriſti Paſſionis, exempla virtutum, à tuo Duce & Magiſtro tibi, data intuere.

Et imprimis conſidera flagellationem Chriſti. Flagellatur Chriſtus, virgis, ſpinis, catenis, ungui-bus, ut memineris te ad multa flagella præparari debere, multa ſiquidem ſunt flagella peccatoris. Flagellatur Chriſtus immaniſſimè, ut tu patienter feras flagella paternæ manûs. Flagellatur filius DEI, ne tibi grave videatur, ſi tu flagelleris filius iræ & ſervus peccati: Flagellatur ad columnam alligatus, ut & te tua columna, hoc eſt voluntas & beneplacitum DEI, cui te alligare debes, teneat, dum te DEUS permittet graviſſima pati & ſuſtinere flagella. Ante flagella denudatur, ut & tu tuorum defectuum denudationes æquô animô feras, imò ipſe vulnera tua medico ſpirituali, hoc eſt Confeſſario & conſcientiæ tuæ directori, forti & generoſô animô detegas. Flagellatur Chriſtus innocens, nè tu tot criminu reus, ſine fllagellis eſſe velis, ne tibi in ulteriori vita, pœnitentiæ tuorumq; peccatorum pœnæ, in hac vita perferendæ, ſint graves, flagellatur toto corpore, ut & tu mortificationē ejus toto corpore circūferas.

Conſidera 2dò. Coronationem Chriſti coronâ ſpineâ. Chriſtus poſtquam contempſit coronam regalem, coronatur coronâ ſpineâ. ut cum S. Catharina Senenſi diſcas coronæ aureæ in hac vita præeligere ſpineam. Coronatur ſpinis caput tuum Chriſtus, ne tu ſub ſpinoſo capite, ſis membrum delicatum. Caput ſapientiæ æternæ ſpinas recipit in coronam, ne tu laurus appetas, & tuorum talentorum, ingenij, eruditionis, doctrinæ, eloquentiæ, activitatis pretia & æſtimationem, ne cum licentioſis juvenibus corones caput tuum roſis. Chriſtus ſepit aures ſuas ſpinis, ut & tu ſepias aures tuas adverſus omnes mundi, carnis & dæmonis ſuggeſtiones, & ad omnes tentationes obſurdeſcas.

Pro-

Profundè penetrant caput Christi spinæ, ut ex tuo capite expungant omnes vanitates, cogitationes terrenas, sensuales, mundanas. Coronatur Christus in Regem dolorum, ne tu sis voluptatum, sensualitatum, tuorumq; commodorum mancipium.

Considera 3tiò. Crucis bajulationem, fert crucem Christus, ut scias te, nisi crucem tuleris, Christi militem & discipulum esse non posse. Hæc sunt arma, quibus DEI & tuos hostes debellare te oportet. Timet crucem diabolus, sed maximè illam, quam Christum sequentes deferimus. Fert crucem Christus gravissimum, ut discas nulli cruci, etiamsi ei ferendæ te imparem judicares, si tibi à Divina manu & voluntate imponatur, humeros tuos te subducere debere. Faciet DEUS cum tentatione proventum, addet robur & vires, ut quantumvis crux gravis fuerit, illam ferre & sustinere valeas. Fert crucem Christus, ad quam secum ferendam angariari debuit Cyrenæus de villa. Tu tecum dispice, an & tu ad crucem Christi ferendam, hoc est: ad ferendas confusiones, contemptus, afflictiones, & persecutiones angariari & compelli non debeas. Si tibi crux Christi, si labores pro Christo, tua incommoda, mortificationes, & pœnitentiæ ad vindicanda peccata susceptæ, graves sunt, si ab his abhorres, tanquam à furca & ligno maledicto, si ad hæc compelli debeas, si hæc ex necessitate quadam, quòd hæc evitare non possis, non verò ex amore crucis Christi, & ex gustu in ipsa cruce, sustinere consvevisti, Cyrenæus es, idque Cyrenæus de villa, hoc est, villani, abjecti, & vilis animi. Vilis enim & abjecti animi est crucem Christi fugere, & ad eam ferendā necessitate cōpelli.

Reflecte te supra vitam tuam, supra flagella, spinas, & bajulationem crucis tibi impositæ, quô animô hæc pertuleris hactenus? & cogita quomodò tibi hæc deinceps exemplô Christi perferenda?

Fac

Fac propoſita elice affectus gratitudinis, compaſſionis, confuſionis, doloris, alioſque ſimiles.

PUNCTUM III. Audi illa verba Exodi. 25. *Inſpice, & fac ſecundùm exemplar, quod tibi in monte monſtratum eſt.* Et conſidera in monte Calvariæ propoſitum tibi eſſe exemplar, cui præcipuô ſtudiô te cônformare debes. Tale exemplar eſt ipſe Chriſtus cruci pro tuâ ſalute affixus.

Ex Cruce tanquam ex Cathedra (Crux ſiquidem ſecundùm S. Auguſtinum, facta eſt Cathedra Magiſtri docentis) docet te Chriſtus, docet ſuos milites & diſcipulos, quid agere, quid in Duce ſuô imitari debeant, idque ita docet exemplô, ut doceat ſimul & verbo, imo non unô verbô, ſed ſeptem verbis, de Cruce prolatis docet, magnamque nobis conatur perſvadere perfectionem.

Orando pro crucifixoribus: *Domine dimitte illis, quia neſciunt, quid faciunt*, docet nos amorem inimicorum noſtrorum, docet orandum eſſe pro perſecutoribus noſtris, oſtendit quales imprecationes noſtræ eſſe debeant.

Per Verbum: *DEUS DEUS meus ut quid dereliquiſti me.* docet in afflictionibus doloribus, morbis ad Orationem confugiendum eſſe, poſtulanda 'tunc vel maximè Divinæ gratiæ auxilia, ne nos tunc DEUS derelinquat, ne auxiliante ſuâ gratiâ deſtituat.

Per verbum: *ſitio* docet, ut ſitiamus Juſtitiam, ut ſitiamus majora & majora ſemper pro gloria DEI pati, ut deſideremus ſaturari opprobrijs, confuſionibus, ut ſitiamus perfectionem & ſalutem ſive noſtram, ſive proximorum noſtrorum.

Per Verba ad Latronem dicta: *Hodie mecum eris in Paradiſo*, docet nos, de ſalute noſtra, poſt quantacunque peccata à nobis commiſſa, non deſperandum eſſe, ſi in toto corde ad DEUM convertamur, docet in noſtris afflictionibus & doloribus,

ſpe æternæ retributionis & gloriæ animum erigendum eſſe, illudque quàm maximè à nobis curari debere, ut in ſupremo vitæ noſtræ momento audiamus à Chriſto *Hodie mecum eris in Paradiſo*:

Per Verba: *Ecce Mater tua, Ecce Filius tuus* ſecuros nos reddit, de materno SanctiſſimæDEI Parentis in nos affectu, docet etiam, quanto amore debeamus in eandem ferri? non alio ſcilicet, niſi affectu filiali tanquam in Matrem noſtram. Docet, in maximis noſtris afflictionibus, anguſtijs tribulationibus, dum videmur à DEO derelinqui, ad hanc Matrem recurrendum eſſe, docet curandum nobis eſſe, ut tantæ Matris filij eſſe mereamur, ut filialem ipſi teſtemur affectum, fiduciam, & reverentiam.

Per illa verba: *In manus tuas commendo Spiritum meum*, docet enitendum nobis eſſe, ut per hanc vitam, quâ in corpore mortali vivimus, ſpiritus noſter ſit ſemper in manibus DEI, ſit inquam per gratiam ejus ſanctificantem, ne quando per peccatum ex his manibus infeliciter elabamur; magis tamen curandum eſſe, & ſpiritum noſtrum manibus Divinis ferventiùs commendandum, in afflictionibus, doloribus & tentationibus noſtris, atque in cruce, dum hanc patimur. Maximo autem ſtudiô allaborandum eſſe, ut dum ſpiritus noſter per mortem à corpore dividetur, non in alias manus deveniat, ſed à manibus Divinis ſuſcipiatur, & in eis tota æternitate quieſcat.

Tandem per verbum, *Conſummatum eſt.* docet Chriſtus, conſummanda eſſe omnia, conſummanda eſſe ea, quæ propter DEUM, Juſtitiam, patimur, ſuumque finem acceptura. Docet, ſicut paſſionis Chriſti conſummatio præceſſiſſe debuit, ut redimeremur, ita ut ſalvemur, noſtrorum bonorum operum conſummationem neceſſariam eſſe, nec opera noſtra bona aliter nobis profutura, niſi in quantùm

quantùm consummata fuerint, hoc est, si in ipsis ad mortem perseveraverimus.

Ex eadem Crucis cathedra docet Christus exemplô milites & discipulos suos, & eosdem in præcipuis virtutibus instituit, ita ut verè dicatur, exemplar in monte nobis monstratum esse, quod nos inspicere & imitari oportet. Affigitur Cruci Christus, ut discas etiam te Cruci Christi configi debere. Vita Christiana secundùm præcepta & consilia Christi instituta, è mente S. Augustini *Crux est & Martyrium*, huic Cruci si Christianus es, affigi debes. Tribus clavis Christus suæ Cruci affixus est. Tu quoque affigi debes tribus clavis, affigi debes Fide, Spe, & Charitate, affigi debes taliter, ut unô clavô tecum simul affigatur Cruci Christi concupiscentia carnis, seu tua caro, præcipuus animæ tuæ hostis, alterô clavô ut affigatur concupiscentia oculorum, seu mundus, alter animæ hostis, tertiô clavô ut cruci affigatur superbia vitæ, seu diabolus. Porro Christi & tuæ Cruci affiges concupiscentiam carnis, si renuntiaveris carnis voluptatibus, saltem illicitis, sensualitatibus immoderatis, nimio commodorum appetitui, affiges Cruci concupiscentiam oculorum seu mundum, si inordinatum affectum ad divitias & rerum omnium affluentiam exueris, affiges Cruci superbiam vitæ, contemnendo propter Christum honores, æstimationem, apud homines, favores & respectus, omnesque vanitates. Tres clavi affigentes Cruci carnem mundum & diabolum, debent esse, mortificatio carnis, Paupertas Spiritûs, humilitas.

Christus in sua Cruce ita constanter perstitit, in eaque mortuus est, ut nullis irrisionibus, contumelijs opprobrijs, nullis promissionibus induci potuerit, ut de Cruce descenderet. Disce exemplô Magistri tui & tibi in cruce fortiter permanendum esse, nec unquam de cruce descendendum. Propo-

sita tua, quæ statuisti, ita tibi exequenda sunt, ita in eorum executione persistendum, & perseverandum est, ut nullis virtutis tuæ irrisionibus, nullis persvasionibus, à benè cæptis retraharis, ut in vita Christiana, præceptis & consil'js confromi tanquam in Cruce, cui te affixisti, superatis quibuscumque tentationibus, ad mortem usque perseveres.

In Colloquio statue ante oculos tuos Christum durissimæ Cruci, amore tui affixum, sangvinē ex sacris vulneribus ac toto corpore copiosissimè profluentem: Intuere invictâ patientiâ sustinentem crudelissimæ mortis suppliciū & inclinato capite morientem. Audi etiam de cruce clamantem & te alloquentem. Vide homo quæ pro te patior, ad te clamo qui pro te morior. Eique supplica humillimè ut tali & tam dolentî spectaculo movearis ad detestanda & deflenda peccata tua, ad illum ipsum ropter te cruci affixum, toto cordis affectu amandum; ut etiam Doctrina sapientissimi hujus Magistri, ex Crucis cathedra tibi tradita, cordi tuo altè infixa hæreat. eamque exequi studeas, tandem ut patientiæ, aliarumque virtutum Christi, patientis & morientis exempla iquàm perfectissime imiteris & cum ipso in Cruce ad mortem usque perseveres.

In fine, Anima Christi.

Meditatio II.
De Resurrectione & Ascensione Christi ac de Spiritûs S. missione.

Præludium 1 Imaginare quod spectes gloriam Christi resurgentis, in cœlū ascendentis atq; in dextera Patris sedentis, & Spiritū S. imittentis in discipulos

Præludi-

Præludium 2 Postula gratiam ut ex hac Christi gloria & Spiritûs S. missione, derives aliquid in bonum animæ tuæ.

Punctum I. Audi illa verba Pauli Apostoli ad Roman. 6. *Quomodo Christus surrexit à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus.* Et considera Resurrectionem Christi, ejusque modum debere esse exemplar & ideam novitatis vitæ, in qua omnes quidē Christiani, sed maximè illi qui exercitia S. Patris Ignatij peragunt, & ex ipsis sunt prodituri, ambulare debent. Quod ut meliùs assequaris, expende proprietates & circumstantias Resurrectionis Christi, ex his enim cognitis, intelliges, qualis vitæ tuæ novitas esse debeat, & quomodo in hac tibi sit ambulandum?

Et *Inprimis* Noveris Resurrectionem Christi fuisse veram, juxta illud: *Surrexit Dominus verè,* non fuisse verò resurrectionem phantasticam, simulatam, & apparentem, non fuisse talem, qualis existimatur fuisse resurrectio Samuelis, dum hic in gratiam Regis Saul à Pythonissa fuit suscitatus.

Unde colliges etiam novitatem vitæ tuæ non debere esse fictam, apparentem, & simulatam, sed debere te ambulare in novitate vera, hoc est conjuncta cum vera mutatione morum & actionum tuarum.

2dò Resurrectio Christi à mortuis fuit perfecta & stabilis, hoc est talis, ut Christus post illam ampliùs non moreretur, qualis futura est resurrectio omnium Beatorum pro die Judicij, qui tunc ita resurgent, ut ampliùs non sint morituri. Non fuisse verò Resurrectionem Christi similem resurrectioni Lazari, aut alicujus alterius à Christo vel quopiam Sancto resuscitati, siquidem hi iterum mortui sunt, de Christo autem canit Ecclesia. *Christus resurgens à mortuis, jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur.* In tali & tu ambula novi-

tate scilicet in novitate perfecta, in novitate stabili & immutabili, ut stabiliter Christo adhæreas, præcepta & consilia ejus sequaris, ejus vestibus & insignibus induaris, ut ea, quæ tibi in his exercitijs Deus inspiravit, sanctè exequaris, & constanter in ijs exequendis perseveres, ut gratiæ tibi datæ & dandæ fortitudo in vincendis tentationibus, & debellandis animæ tuæ hostibus sit perpetua, indefectibilis, & nullâ unquam vetustate corrumpenda.

3*tiò* Christus surrexit cum quatuor dotibus gloriosi sui corporis, scilicet cum claritate, subtilite, seu penetrabilitate, agilitate & impassibilitate. Similes dotes requirit vitæ tuæ novitas, in qua ambulare debes, requirit claritatem exclusivam profunditatis & obscuritatis animi, hoc est talem claritatem, ex vi cujus tua conscientia & interior animæ tuæ status confessario, Conscientiæ tuæ directori, ac etiam Superiori si quem nactus es, vel nactus fueris, clarissimè pateat. Requirit item eadem novitas vitæ tuæ subtilitatem & penetrabilitatem. Ratione talis dotis, Christus habuit, ut nullum corpus illi obsisteret, nihilque impediret, quominùs de loco quocunque in alium quô vellet, se transferret, omniaque ipsi pervia essent. Et tu ex his exercitijs subtilitatem & penetrabilitatem efferre debes, ut caro spiritui rebellis, sensualitas tua, affectus terreni, in Dei servitio & continuô in virtute progressu, te non impediant, ut nullæ difficultates obsistant, nihilque sit quod te in via salutis & perfectionis retardet, sed omnia tuæ fortitudini & magnanimitati sint pervia. Ulteriùs resurrectio Christi habuit dotem agilitatis ex vi cujus, Christus velocissimè ex uno loco in alium quantumcunque distantem transire potuit. Similem agilitatem debet habere novitas vitæ tuæ, ut in te nullus reperiatur torpor, ut tepiditas & acedia locum non habeat, sed ut ambules in fervore spiritûs ut sis promptus

ptus

ptus ad omnia, ad quæ te Deus ſuis inſpirationibus & motionibus vocat, & Spiritûs Sancti impellit gratia. Tandem Chriſti reſurgentis Corpus Sanctiſſimum, habuit dotem impaſſibilitatis, quòd nullis vulneribus, doloribus, injurijs, nulli corruptioni eſſet obnoxium. Similem impaſſibilitatem novitas vitæ tuæ habere debet, ut virtus & perfectio tua, nullâ re lædi, & ne in minimo quidem offendi imminui aut corrumpi poſſit, ut illi nihil prorſus noceat non noceant prava aliorũ exẽpla, non occaſiones non converſationes nocumentum quodpiã afferant non linguæ malevolorum, non criſes, & cenſurationes, non ulli reſpectus humani.

4tò Chriſtus poſtquam ſurrexit à mortuis Matri ſuæ Sanctiſſimæ inprimis apparuit, viſendum etiam ſe præbuit Petro & Magdalenæ pœnitentibus, Diſcipulos ad ſepulchrum currentes de reſurrectione ſuâ edocuit, laborantibus adfuit, ſpiritualia colloquentibus, comitem ſe adjunxit.

In tali novitate & tibi eſt ambulandum, ut ſæpius ante Beatiſſimam Virginem compareas, affectum ad eam filialem induas, vitæque tuæ emendatione eam ſolari & ipſi placere velis. Ut laxiorum & diſſolutorum familiaritatem & converſationem fugias, illis verò te communices quos verè emendatos & pœnitentes, atque cum Deo conjunctos conſpicies. Ut laborioſis, in via virtutis currentibus, & charitatem atque animorum unionem amantibus, te familiarem reddas. Tandem ut ijs qui ſpiritualia tractant, & coloquuntur de rebus Divinis, ſocium te libenter adjungas, ac eorum converſatione delecteris.

5tò denique Chriſtus reſurgit à mortuis, cum 5. vulnerum ſuorum ſacris ſtigmatibus ſeu clavorum & lanceæ ſignis, ac veſtigijs in corpore ſuo glorioſo relictis. Per quod docemur, novitatem vitæ noſtræ non futuram ſimilem & conformem reſur-

rectioni Christi, nisi stigmata Domini nostri Jesu Christi in corpore nostro portaverimus. Stigmata Christi in nobis expressa, hoc est continua & in rebus omnibus quæsita corporis mortificatio, probat quod in vitæ novitate ambulemus.

Ille in novitate vitæ conformi resurrectioni Christi ambulat, cujus manus, dura & aspera, ac labores pro gloria Dei graviores non refugiunt, & per hoc ipsum ostendunt se esse perforatas, ac signatas cicatricibus. Cujus pedes vulnerati declarant, quod via virtutis, spinis ac vepribus horrente incedant. Cujus latus apertum, clamat se esse cruentam amoris sedem.

His consideratis reflecte te, qualis vitæ tuæ novitas sit futura abhinc, & cum qua novitate ex his collectionibus es prodirurus; certè cum novitate vitæ est tibi hinc prodeundum. Christus surrexit, ut suam virtutem Divinam ostenderet juxta promissionem illam; *Solvite templum hoc & in triduo reædificabo illud*, pariter vitæ tuæ novitas ostendet, an virtute Divinâ gratiæ ipsius in te sit reædificatum templum Spiritûs S? quod per tuam licentiosam legibusque Divinis difformem vitam destructum fuerat. De Christo dicit Apostolus Paulus: Si Christus non surrexit, inanis est prædicatio. Nisi & tu in novitate vitæ ex his collectionibus prodieris, vana est S. Patris mei Ignatij per hæc exertia prædicatio, inanis labor gratiæ Divinæ. Ut Christus resurgeret, inter alia, etiam hoc incentivum & motivum fuit, ut expleret vota & satisfaceret exspectationi Matris suæ Sanctissimæ, & sua resurrectione afferret eidem solatium, ut item satisfaceret exspectationi Apostolorum, aliorumque Discipulorum, & omnium Credentium. Pariter & tuam Resurrectionem & vitæ novitatem exspectat Mater Dei Beatissima, expectat S. Angelus Custos, SS. Patroni tui, expectat tota Curia cœlestis,

ſtis, ex ſeria & conſtanti tua ad DEUM converſione & vitæ in melius reformatione, gaudium & ſolatium acceptura.

Excita te ad hanc vitæ novitatem, in eaque te ab hinc ambulaturũ, forti & invicto animo ſtatue, atque à Chriſto Reſurgente poſtula, ut virtute ſuæ Reſurrectionis faciat te in novitate vitæ ambulare.

PUNCTUM II. Audi Verba Deuteron. 32. *ſicut aquila provocans ad volandum pullos ſuos & ſuper eos volitans, expandit alas ſuas.* Et cogita Chriſtum in glorioſa ſua Aſcenſione, eſſe veluti aquilam magnarum alarum. Aquila hæc expandit alas, quatenus aſcendit in Cœlum elevatis manibus. Volitat autem ſuper pullos ſuos, quia ſpectantibus, Apoſtolis & diſcipulis levatur in Cœlum. Eadem aquila provocat ad volandum, dum corda noſtra ſecum in cœlum trahit, & ſuo exemplo docet, ut aſcendamus, & quomodo aſcendere debeamus. Immorare pauliſper contemplationi Aſcenſionis Chriſti &.

Conſidera ulteriùs 1*mò* Chriſtum in cœlum aſcendere corpore, ut tu aſcendas corde, prout Chriſtianos omnes adhortatur. Auguſtinus. *Aſcendamus cum Chriſto interim corde: cum dies ejus promiſſus advenerit, ſequemur & corpore.* Porro aſcendes corde in cœlum, ſi aſcenſiones diſpoſueris in corde tuo, quas ipſas diſpones, continuo in virtute & perfectione creſcendo, eundo de virtute in virtutem. Diſpones, aſcenſiones in corde, ſi per Meditationem æternorum & Cœleſtium, cor tuum illuc aſcendit, quod in cor hominis non aſcendit. Diſponimus aſcenſiones in corde ſi ibi noſtra fixa ſunt corda, ubi vera ſunt gaudia. Aſcendis corde in cælum per frequentes mentis ad DEUM elevationes. Quas ipſas aſcenſiones etiam nunc diſpone, ſtatuendo frequentem talium elevationum uſum,

per usurpatas orationes ejaculatorias, frequentes intentionis renovationes, & per sæpius elicitos breves actus amoris Dei, Fidei, Spei, contritionis, desiderij videndi Deum aliosque similes. Ascendis corde; si ex occursu cujuscunque creaturæ accipis occasionem, Deum Creatorē laudandi, glorificandi, & super omnia amandi. Tandem ascendis corde, dum non adhæres affectu ad res terrenas & sensuales, sed hunc à terra omnino avellis & abstrahis ut liberiùs amore tuo & mente in Deum ferri possis.

Considera 2dò Quòd Christus ascenderit in cælū, impressis & relictis in monte, ex quo ascendit, vestigijs pedum suorum, ut scias vestigijs Ducis tui, per illius perfectam imitationem insistendum esse. Vestigia hæc ostendunt viam, quâ ad astra eundum est, quâ nisi iveris, cum Christo nunquam ascendes. Porro vestigia à Christo relicta, sunt via Crucis, via Mortificationis, hâc enim Christus in cœlū ivit, hanc tibi Christus reliquit, ut sequaris vestigia ejus.

Considera 3tiò Christum in cœlos ascendisse elevatis manibus, unde disces ascendere cum Christo non posse eos, quorum manus sunt remissæ, & langventes, verùm manus ejus, qui vult cum Christo ascendere, elevatas esse debere, hoc est ferventes in opere, & omnia instanter agentes. Manus ascendentis in cœlum non debent ad terram demitti, non debent extendi ad iniquitatem, sed debent elevari per sublimes intentiones, per actus meritorios intensos, heroicos, ea operando quæ Angelorum ministerio ante Dei conspectum deferri, Deoque præsentari possunt. Ascendit Christus elevatis manibus, quia in illis cicatrices ferebat, quas Patri æterno præsentaret. Quia in manibus ferebat thesaurum meritorum suorum. Tu etiam si cœlum ascendere desideras, vacuis manibus ne compareas, debes multa aggregare, quæ in tuis manibus & manipulis feras. Ad Cœlum ascendentes veni-

unt

unt cum exultatione portantes manipulos ſuos.

Conſidera 4tò Chriſtus aſcendit, nube illum ſuſcipiente ab oculis Diſcipulorum, per quod docet, ut & tu aſcendas, neceſſarium eſſe, ut nubes illa Sanctiſſima, quæ nobis in carne humana, velatum DEUM depluit, hoc eſt Beatiſſima DEI Parens, te ſuſcipiat, & materno complectatur affectu, ſuâque interceſſione in cœlum attollat. Docet etiam tunc te cum Chriſto aſcenſurum, ſi latueris, & latere volueris, ſi gloriam mundi contempſeris, ſi multa tua bona opera & mortificationes latere volueris.

Conſidera 5tò. Chriſtus aſcendit videntibus Diſcipulis & in cœlū euntē intuentibus, ne tu tibi fruſtra blandiaris, de tuo in cœlum & ad magnam perfectionem aſcenſu, ſi non aſcendas videntibus alijs, hoc eſt ſi tua virtus non emicat exteriùs, ſi bonô exemplô non præluces alijs. Neceſſarium quidem eſt, ut multa tua bona opera ſint nube tecta, ut ſint in abſcondito, qualiter tectæ eſſe debent mortificationes, & plura opera tua bona, tuæ libertati plenè relicta, cæterùm ſimul eſt neceſſarium, ut illa opera, quæ ſunt præcepta, & ad quæ, aliquâ ratione multis communi, obligaris, videantur ab alijs, fiantque illis videntibus. Aſcendit Chriſtus in cælum videntibus diſcipulis, non eſt enim difficile aſcendere in cælū, inter homines ſpirituales cæleſtia meditantes, DEUM & cœlum intuentes. At inter eos, quorum oculi ſunt in finibus terræ, inter homines vanitatem, commoda ſenſualia ſpectantes & ſectantes, inter eos qui terrena ſapiunt, qui terræ & carni immerſi ſunt, aſcenſus in cælum eſt difficilis, & vix non impoſſibilis juxta illud *Cum Sancto Sanctus eris, cum perverſo perverteris.*

Conſidera 6tò Aſcendit Chriſtus loquens de Regno DEI. Loquentes enim vana, ſecularia, terrena &c. non aſcendent. Hoc eſt indicium, quod quis cum Chriſto aſcendat in cælum per communiones

siones Sacras, usum Sacramentorum, pia opera, Examina conscientiæ, meditationes rerum cælestium, si in consessibus libenter audiat & loquatur de Regno Dei, de rebus Divinis, de rebus ad salutem spectantibus.

Considera 7mò Christus ascendens captivam duxit captivitatem. Etiam tu, ut cum Christo ascendas, per frequentes actus fidei, captiva intellectum tuum in obsequium fidei, ut ascendas per actus aliarum virtutum, per observationem præceptorum DEI, & quarumcunq; legum, captiva voluntatem, intellectum, potentias, & sensus omnes, in obsequium legis & voluntatis Divinæ. Si voluntas tua, sensus, passiones, & quæcunq; potentiæ aliæ gemunt in captivitate dæmonis, educ eas ex hac captivitate. Educ hos captivos è domo carceris, ita enim fiet ut asendens captivam ducas captivitatem.

Considera 8vò. Christus asendens ita ascendit, ut ipse sit qui & descendit in inferiores partes terræ, ut loquitur Apostolus. Et tunc maximè te ascensurum noveris, si te humiliaveris, si per demissionem & vilem tui æstimationem descenderis infra omnes. Tunc ascendes in cælum, dum descendes in inferiores partes terræ, hoc est in sepulchrum, & infernum, per fructuosam mortis & pœnarum inferni considerationem.

Tandem eodem Apostolo atteſtante : *Christus ascendit, ut impleat omnia*: Ad ascensum enim requiritur, ut quis impleat omnia, quæ in lege sunt, ut nullus apex de lege prætereat, ut impleat omnem Justitiam, qui hæc non implet, is descendit, non ascendit.

Reflecte te supra ascensus tuos, reflecte te supra vitam tuam præteritam, ut defleas errata tua, & supra vitam futuram, ut scias quâ ratione tibi cum Christo sit ascendendum.

Elice

Elice affectus materiæ servientes, tandem à Christo ascendente postula ut jubeat te suis vestigijs ad se ascendere, ut te in hoc ascensu potenti suâ gratiâ juvet, & cor tuum secum in cælum trahat.

Punctum III. Audi Christum per Prophetam dicentem Ezech: 36. *Dabo vobis cor novum, & spiritum novum ponam in medio vestri.* Atq; hæc verba missioni Spiritûs S. in Apostolos accōmoda, eaq; de tali missione intellige. Circa quam

Considera 1mo Spiritum S. etiamsi sit coæternus Patri & Filio, ab ipsisq; ab æterno procedat, dici tamen Spiritum novum, tum ex eo quòd venerit, cum tanta gratiæ, aliorumq; donorum plenitudine, cum qua nunquam ante venerit in veteri lege, tum ex eo quòd Spiritus S. venerit in Apostolos cum nova lege Christi, cum lege gratiæ, per quam abolita est lex vetus, tum ex eo; quòd Spiritu sancto adveniente, nova facta sint omnia, quòd tunc maximè Spiritus S. orbi innotuerit. Quia item venit in forma insolita, venit in igne corda purificante, venit in lingvis igneis & dispertitis.

Considera 2dò Cum descensu Spiritûs S. in Apostolos, datū esse ijsdem cor novum. Ante adventum Spiritûs S. Apostoli propter metum erant in unum congregati, unius domûs angustijs continebantur, pedem inde efferre non audebant.: excordes erant & sine corde. Adveniénte Spiritu Sancto datum est illis cor novum, quia datum est animi robur ad superandas quascunque difficultates, ad tolerandas persecutiones, ad respectus contemnendos, tormenta quævis sustinenda, & mortem pro Christo fortiter subeundam. Datum est illis cor novum, quia cor docile, Spiritus Sanctus docuit eos omnem veritatem, docuit omnia. Datum est illis cor novum, quia cor sanctum, virtuosum

cor

cor amore DEI æstuans, ardens & flagrans zelo animarum, studio propagandi gloriam DEI, desideriô fundendi sanguinem pro Christo.

His consideratis reflecte te supra Exercitia spiritualia S. P. IGNATII quæ agis, & ex parte majore egisti. Tempus hoc, tempus illud fuit quô Christus daturus tibi erat spiritum novum. An hic spiritus in te descenderit, tecum dispice. Accepisti plenitudinem gratiarum, si merita cumulâsti, si gratiam sanctificantem & alia dona habitualia auxisti, si gratias illustrantes & excitantes plures tibi contulit DEUS, si inspiravit proposita practica & efficacia, si ad hæc exequenda contulit robur & animum. Accepisti spiritum novum, si deinceps vives & animaberis spiritu novo, juxta legem gratiæ, juxta legem Christi, juxta legem quam Digitus Paternæ dexteræ Spiritus Sanctus, per inspirationem sanctorum luminum, propositorum, per electionem status, vel certè sanctioris vitæ, intra tuum statum, in tabulis cordis tui descripsit. Accepisti spiritum novum, si in igne, hoc est in fervore, in magnis ardoribus & Divini amoris incendijs descendit in te Spiritus Sanctus, si igne hoc, & lingva & cor tuum fuerint purgata.

Reflecte te deinde an acceperis cor novum, hoc est contra omnia adversa obduratum, nullis cedens difficultatibus, in viâ virtutis & perfectionis occurrentibus, an acceperis tantum animi robur, ut omnes pusillanimitates, vanos metus; humanos respectus superare valeas; An acceperis cor docile, an practicè cognoveris, quis finis sit tuæ creationis? quæ obligatio serviendi DEO, ipsum amandi, imitandi Christũ, quis finis, quæ obligatio hominis Christiani? quæ necessitas vivendi Christianè?

An acceperis cor virtuosum? esne indutus vir-

tute

tute ex alto ? An flagras amore DEI ? zelo propriæ perfectionis ? zelo salutis animarum ? desiderio promovendæ gloriæ Dei? fundendi pro Christo sangvinis ?

Fac proposita & defectus toto hoc tempore commissos per ferventem exercitiorum decursum corrigere stude.

In colloquio invita ad cor tuum Spiritum Sanctum, & postula, ut cùm gratiis copiosissimis in te descendat, atq; cor novum in te creet, cor illius ipsius igne ardens & æstuans.

In fine Veni Sancte Spiritus.

Meditatio III.

De gloria Cælesti, & æterna Beatitudine.

Præludium 1. Imaginare S. Stephanum Protomartyrem, dum lapidaretur, contemplantem gloriam cælestem & in cælis apertis intuentem Dominum J E S U M stantem à dextris virtutis DEI, taliq; contemplatione animatum, mortem fortiter subijsse.

Præludium 2*dum* Pete à Deo ut exemplô S. Protomartyris, ita contempleris gloriam Sanctorum, ut accendaris ad perferenda quævis adversa, & ad fortiter ac strenuè cum hoste animæ tuæ decertandum.

Punctum I. Audi illa verba Psal: 86. *Gloriosa dicta sunt de te civitas DEI*, Audi item illam definitionem communem Beatitudinis: Beatitudo est status omnium bonorum agregatione perfectus. Et considera gloriàm illam Beatorum, quam DEUS præparavit diligentibus se,| tantam esse, ut quamvis non possit pro merito magni-

tudo ejus explicari, juxta illud Apostoli : *Nec occulus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit DEUS diligentibus se.* De illa nihilominus quidquid gloriosi est dicibile, non im meritò dici debeat. Quodcunq; bonum verè ac propriè tale, nulli inhonestati, turpitudini, aut malitiæ permistum cogitari potest, illud in illa sanctorum beatitudine & gloria reperiri censendum est, si non in se formaliter, saltem in aliquo eminentiore & perfectiore. Quod ut meliùs assequaris,

Expende 1mò In illa beatitudine & gloria Sanctorum, nihil aliud futurum, nisi solum & purum bonum, hoc est nullam habens admistonem miseriæ. Hic dum vivimus, versamur in valle lacrymarum. Ipsa gaudia & solatia, lacrymas ex oculis nostris eliciunt. In illa gloria, *Absterget DEUS omnem lacrymam ab oculis sanctorum.* In hac vità sumus inter continuas mortes, inter multa pericula, inter insidias, latrocinia. Continuò nobis luctandum est cum hostibus animæ, ipsorum insultus ita nobis molesti sunt, ut tædeat nos plerumq vivere; morbis continuò affligimur, egestatem patimur, in siti, famè, frigore, nuditate, totq; alijs miserijs vitam præsentem ducimus, gravibus obruimur laboribus, pascimur pane in sudore vultûs nostri, tot & tantis ærumnis incessanter concutimur. In patria illa cælesti *neq: mors neq: luctus, neq; clamor neq; dolor erit ultra.* Summa ibi securitas, pax perpetua, magna tranquillitas. Ibi thesauri indeficientes, ad quos fur non appropiat, & quos nec tinea nec rubigo corrumpit. Ibi ver perpetuum, requies opulenta. Ibi sancti requiescent à laboribus suis, ibi exultabunt, sicut qui exultant in messe, nullus ibi contemptus sed summus honor.

Expende 2dò Magnitudinem illorum præmiorum

miorum, in hoc etiam futuram: Quòd ſtatus ille Beatorum complectetur omnes non quidem brutales, ſeu homini cum brutis cōmunes, ad quas, ex corruptione naturæ per peccatum vitiatæ, inclinamur, ſed complectetur alias voluptates ordinis altioris, exuperantes omnem ſenſum. Quidquid te honeſtè oblectare poteſt, totum id eminenter continebit ſtatus ille beatitudinis. Imaginare hortorum, pratorum, fontium amænitatem. Patria illa cæleſtis erit paradiſus amæniſſimus, conſitus pulcherrimis floribus, arboribus ſemper virentibus, maturos eoſq; ſuaviſſimos fructus ſpargentibus; ibi paſcetur agnus inter lilia, reperietur illic fons ſaliens in vitam æternam. Imaginare urbium, palatiorum, ſplendores. Illam cæleſtem Jeruſalem bene deſcriptam habes in Apocalipſi S. Joannis. Ipſa *Civitas aurum mundum ſimile vitro mundo, & fundamenta muri civitatis omni pretioſo lapide ornata, & duodecim portæ duodecim margaritæ ſunt. & platea civitatis erit aurum mundum tanquam vitrum pellucidum.* Manſiones ibi ampliſſimæ & plurimæ, ſinguli Beati ſplendiſſima palatia, imò ampliſſima & opulentiſſima regna poſſidebunt. Imaginare ulteriùs lauta & ſplendida convivia. In illa cæleſti Patria celebrabuntur nuptiæ agni. Homo DEUS faciet cænam magnam, aſſidebunt beati menſæ exquiſitiſſimis inſtructæ dapibus. Ipſe tunc Chriſtus præcinget ſe & miniſtrabit, epulabuntur omnes in conſpectu DEI, propinabitur illis vinum germinans virgines, bibent Sancti de illo genimine vitis, de quo ſe bibiturum, in regno Patris ſui, ipſe Chriſtus appromiſit. *Torrente voluptatis potabit DEUS electos ſuos, & illi inebriabuntur ab ubertate domûs DEI.* Imaginare concentus ſvaviſſimos, aures & animum demulcentes, In cœlo concentus Angelici audientur, ibi omnis generis muſica perſonabunt inſtrumenta, ibi can-

 ticum

ticum audietur, quod solæ virgines cantare poterunt. Imaginare conversationes doctas, gratas, amænas, honestas. Jn cœlo conversationes erunt nobilissimæ, quia cum solis Regibus & principibus, cum hæredibus cœli, regni ac etiam DEI filijs, imò cum ipso Christo, beatissima DEI Matre, & quod maximum est, cum ipsa sanctissima Trinitate. conversationes illæ sunt futuræ doctissimæ, quia cùm sapientissimis, quorum unusquisq; erit plusquàm Salomon, intuitivè enim DEUM videndo quisq; Sanctorum cognoscet clarissimè omnia, quæcunq; ad ejus perfectam beatitudinem scitu erunt digna & necessaria. Conversationes illæ erunt amænissimæ, quia cum personis gratissimis; quisq; Beatorum erit conformis imagini filij DEI, qui est speciosus formâ præ filijs hominum. Quia cùm personis summè felicibus, quia erunt inter Sanctos summo amore mutuò se prosequentes, & arctissimâ conjunctos amicitiâ; erunt conversationes honestissimæ, quia inter Beatos DEO ipsi immersos, DEUM mente continuò versantes, & ejus voluntati, quæ est suprema omnis honestatis regula, maximè conformes. Tandem imaginare quæcunq; cogitabilia bona, status ille beatitudinis omnium horum bonorum aggregatione erit perfectus.

Expende 3tiò Magnitudinem illam beatitudinis, derivandam in omnes Beatorum sensus. Visus fruetur conspectu sanctissimæ Christi Humanitatis jam glorificatæ, conspectu Matris DEI Beatissimæ exaltatæ supra omnes Angelorum choros, conspectu corporum glorificatorum Sanctorum. Videbimus gloriosa Martyrum vulnera pro Christo tolerata. Videbimus corpora illorum Sanctorum, eorumq; gloriam, quibus in terris specialiùs afficiebamur, quibus conviximus. Fruetur insuper Visus ineffabili illa claritate, splendore, Majestate

jeſtate, opulentiâ cæleſtis illius Jeruſalem.

Auditus ſvaviſſimis concentibus recreabitur concentu illius triſagij: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus; illius cantici quod canent Virgines Agnum ſequentes. Recreabitur auditus, dum percipiet continuas jubilationes, exultationes, glorificationes DEI, mutuas inter Sanctos tantæ felicitatis gratulationes. Guſtus fruetur nectare illo cæleſti, illa ineffabili ſvavitate convivii, nuptiarum Agni & cænæ magnæ. Odoratus ſatiabitur ſvaviſſimo odore omnis generis florum, aromatum, lignorum, ſatiabitur odore gratiſſimo, quem glorificata Sanctorum afflabunt corpora; odore illo Incenſorum, quæ inceſſanter DEO offerentur. Tactus demum ſuam voluptatem habebit tum ex dotibus glorificati corporis, tum ex pretioſiſſimis veſtibus, quibus tegentur corpora Sanctorum, tum ex reclinatorijs moliter ſtratis, in quibus corpora Sanctorum requieſcent,

Expende 4tò & conſidera felicitatem illam etiam in potentias animæ derivandam, etiam hæ ſuis diffluent delicijs. memoria recordatione tót DEI beneficiorũ ſibi in vitâ conceſſorũ tot mediorum ſalutis à DEo benigniſſimè proviſorum, boniq; ſui eorundem uſus; recordatione illorum periculorum, ex quibus miſericordiâ DEI erepti ſunt. Dicentq; exultantes Beati: *laqueus contritus eſt & nos liberati ſumus* Recordatione præterea brevium vitæ hujus ærumnarum, quæ tantæ felicitatis cauſa ipſis extitêre, eritq; tunc dulce meminiſſe quod hic dulce fuit pati. Intellectus ſummam habebit felicitatem & beatitudinem ex DEO viſo, ſeu clarè & intuitivé cognito, ex cognita intuitivè eſſentia DEI, attributis & perfectionibus Divinis ex viſis omnibus & ſingulis Sanctiſſimæ Trinitatis Perſonis. Ex cognitione altiſſimorum circa ſe conſiliorum DEI. Ex cognitione ſeriei

prædestinationis, & gratiarum, per quas DEUS te salutem consequi voluit. Percipiet præterea intellectus felicitatem ex cognitione clara & perfecta tot & tam variarum creaturarum, naturæ & proprietatum earundem, ex cognitione meritorum Christi, omnium actuum elicitorum ab ejusdem humanitate, ex cognitione gratiæ sanctificantis, & aliorum donorum collatorum Beatissimæ, totq; alijs Sanctis. Fruetur intellectus magna voluptate ex apprehensione suæ aliorumq; Beatorum felicitatis. Ex illis judicijs, quibus approbabit quæcunq; ante rectà judicabat, quibus judicabit quàm vana & vilia fuerint, propter quæ multi exciderunt ab æterna felicitate, quàm item modica illa fuerint? quàm leves & exigui labores? pro quibus illi tam copiosa retribuitur merces. Fruetur adhuc intellectus singulari voluptate ex discursibus & illationibus, quas tunc circà salutem suam formabit, quomodò à fine suo excidisset, si certis occasionibus se non subduxisset, si alium vitæ statum elegisset, si non vixisset juxta statum ad quem vocatus est, si certos defectus non præcavisset, non correxisset. Tandem voluntas perfruetur ineffabili gaudio, & sui appetitûs summè expletivo, ex amore summi Boni, scilicet DEI per intuitivam visionem cogniti, & gaudiô quô superabundabit de tanto possesso bono, perfruetur item singulari voluptate ex amore sanctissimæ Christi Humanitatis, pretiosissimæ DEI Parentis, Sanctorumq; aliorum ejusdem secum beatitudinis consortium; ex variarum virtutum actibus statui illi beatitudinis non repugnantibus, quos voluntas Beati tunc eliciet; ex summa sua conformitate cum Divina voluntate, ex implacabili adversus peccata & reprobos odiô.

Expende 5tò et postremò quòd Beatitudo illa Sanctorum, duplicem complectetur partialem beatitudinem. unam quâ beatificabuntur ipsæ animæ

nimæ Sanctorum, alteram quâ post resurrectionem corporum ipsa etiam Sanctorum corpora glorificabuntur. 1*ma* Consistit in visione clara & intuitiva DEI, quâ DEUM videbimus facie ad faciem, & in amore fruitivo DEI. Visione hac DEI & amore reddentur Beati summè felices, his plenissimè explebitur ipsorum appetitus, contemplatione summæ illius pulchritudinis increatæ ita abripientur, ut nihil aliud possit illos oblectare, quòd non sit conjunctum & compossibile cum tali visione. Vi talis beatitudinis Sancti efficientur similes DEO, in seipso felicissimo, *cùm apparuerit, similes ei erimus quoniam videbimus eum sicuti est.* Per illam DEI, visionem & amorem, introibimus in potentias Domini, DEO perfectè uniemur, imò in DEUM quodammodò transformabimur. Altera partialis beatitudo consistit in glorificatione ipsa corporum, hoc est in quatuor dotibus gloriosi corporis, & in felicitate in ipsos sensus & potentias exteriores derivanda.

His consideratis, cogita & conclude apud te 1*mò* quòd non sint condignæ passiones hujus temporis ad futuram illam gloriam, quòd quævis adversa magno animô sint tibi perpetienda, ut illam gloriam cœlestem assequaris, quòd omnî studiô curare debeas, ne ab illa Beatitudine excludaris. Conclude 2*dò* Cœlum tibi contemplanti, & magnitudinem præmij illius cœlestis consideranti, quantum omnia terrena, transitoria, sensualia vilescere & sordere debeant, sicut sordebant meo sancto Patri IGNATIO, cujus frequens ille actus erat; *sordet mihi terra, dum cœlum aspicio.* Quòd item infelicem te existimare debeas, quamdiu felicitate illa non potiris, *infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus?*

Conclude 3*tò*. Quàm meritò conversatio tua in cœlis continua esse debeat, quòd ibi oporteat

teat corda fixa esse, ubi vera sunt gaudia. conclude *postremò* quantùm tibi aspirandum, quô desideriô anhelandum ad supernam illam Patriam, quantùm tibi mors sit exoptanda, ut quàm primum DEO frui possis, quàm familiaris ille actus Apostoli esse debeat: *Cupio dissolvi & esse cum Christo.*

Fac proposita materiæ præsenti servientia, et pete, ut DEUS, amore Patriæ illius cœlestis, te plenè ad se trahat, ut spe illius gloriæ te roboret, & accendat ad fortiter contemnendas transitorias, sensuales voluptates, & ad strenuè pro illa gloria decertandum.

Punctum II. Audi illa verba 1mâ ad corinth. 15. *Alia est claritas solis, & alia lunæ, & alia claritas stellarum, stella enim à stella differt, sic & resurrectio mortuorum.* Quæ intellige de inæqualitate Beatitudinis, qua Beati in cœlo præmiabuntur, nimirum quanta est differentia inter claritatem solis, claritatem lunæ, claritatem stellarum, idq; sive hæ secum invicem, sive cum sole, aut luna comparentur, tanta erit differentia inter beatitudinem & felicitatem Sanctorum. Sicut enim Sancti in hac vita in æqualia habuerunt merita; ita in cælo inæqualia recipient præmia, DEO retribuente unicuiq; secundùm opera ejus.

Inæqualitas hæc erit *imprimis* secundùm beatitudinem essentialem; quamvis enim omnes Beati in hoc futuri sunt pares, quia omnes videbunt DEUM facie ad faciem, & sicut est in se, seu intuitivè, omnes etiam eundem amore fruitivo amabunt, qui amor necessariò visionem ipsam consequetur; tamen illi beati qui DEUM in terris perfectiùs amabant, perfectiùs ejus præcepta & consilia observaverunt, prefectiùs virtutum Christi exempla imitati sunt, majori fortitudine & resistentiâ tentationes superârunt: hi, inquam, in cælo perfectiù

fectiùs & clariùs DEUM videbunt, perfectiùsq; eundem amabunt, ita ut tanta differentia claritatis visionis Beatæ in diversorum meritorum Sanctis sit futura, quanta differentia est inter claritatem solis, claritatem lunæ, & claritatem stellarum.

Erit deinde inæqualitas hæc quo ad beatitudinem accidentalem, siquidem specialem habebunt gloriam, qui amore Christi reliquerunt omnia, eum nudum nudi secuti sunt, quales sunt religiosi hi enim sedebunt super sedes 12. judicantes duodecim tribus Isràél. Aliam gloriam habebunt viri Apostolici, laborantes circa salutem proximorum(*qui enim erudiunt multos ad justitiam, fulgebunt sicut stellæ*, (stellas intellige primæ magnitudinis, aliam gloriam habebunt qui corpora sua tradiderunt ad supplicia, sanguinemq; pro Christo fuderunt, hi enim accipient laureolam martyrij; aliam gloriam, qui intaminatum virginitatis florem conservârunt, hi accipient laureolam virginitatis; sequentur etiam Agnum, & cantabunt canticum, quod nemo alius cantare poterit. Propter suam humiltatem, S. Franciscus Seraphicus, sedem superbi luciperi occupabit; aliam & aliam in sua perfectione inæqualem accipient gloriam: qui jam in hac, jam in illa virtute, specialiùs excelluerunt.

His Consideratis reflecte te, quantùm tibi accumulanda sint merita, qua intentione, teneritudine, appretiatione amandus DEUS, quàm felix es futurus, si propter Christum, non reipsa tantùm, sed etiam affectu, reliqueris omnia, si Christum per imitationem perfectam secutus fueris? cogita quô zelô debeas curare salutem proximorum tuorum. Quàm cautè custodiendus sit thesaurus virginitatis & castitatis? quantùm debeas appetere, ut quàm plurima pro Christo patiaris, ac etiam sanguinem pro DEO fundas? quantùm curare de-

beas ut excellas in humilitate, tui ipsius abnegatione, cæterisque virtutibus, quarum singulæ specialia sua habebunt præmia.

Fac proposita elice affectus.

PUNCTUM III. Audi illa verba Daniel. 12. *Fulgebunt sicut stellæ in perpetuas æternitates.* Et considera hanc præcipuam Beatitudinis Sanctorum futuram proprietatem, quòd sit futura æterna, sitq; duratura in æternum, in perpetuas æternitates. Non modicum felicitatis hinc accedet Beatis, quòd scient suam beatitudinem non terminandam unquam. felices putamus eos Principes, qui plures annos regni sui; gloriæ & terrenæ hujus felicitatis numerant, quàm felices sunt futuri, qui cum Christo sint regnaturi perpetuò. Quæ nunc major est Regum solicitudo, quæ illos inquietare so let? an non illa, ne illis aliquando regnum & vita eripiatur? Hæc solicitudo homines in summis honoribus constitutos reddit infelices. In Beatis nulla talis solicitudo erit, sed summa securitas, quòd Regni ipsorum & regnandi cū Christo non erit finis.

Cogita iterum quid sit æternitas? non solùm infelix illa, sed etiam beata æternitas, duobus illis adverbijs sufficienter exprimitur *Semper, nunquā.*

Exardesce amore perennis illius & æternæ felicitatis, sint tibi ōnia quæcunq; pro Christo temporaliter pateris levia, & dulcia, propter spem æternæ illius retributionis, sæpiusq; mente & animô revolve illud Apostoli: *Momentaneum & leve tribulationis, æternum in nobis gloriæ pondus operatur.*

In colloquio Pete à Christo, ut amore cœlestis illius Patriæ cor tuum inflammet & accendat, ut hoc igne succensus, ipsi quàm ferventissimè servias, ut ea omnia quæ pateris & sustines, præ magnitudine amoris & desiderij gloriæ illius, appareant tibi levia & momentanea.

In fine: Pater Noster

DI-

DIEI VIII.

Meditatio I.
De amore DEI & proximi.

Præludium I. Imaginare non solùm propter identitatem Naturæ, sed etiam propter perfectissimum amorem, quô Divinæ Personæ se amant, & secum sunt conjunctissimæ, earundem Divinarum Personarum perfectissimam unitatem.

Præludium 2. Pete à DEO, ut sicut Pater æternus, & filius ejus Unigenitus, ac Spiritus Sanctus, unum sunt, ita & tu, per amorem DEI, sis cum DEO quid unum.

PUNCTUM I. Audi illa verba Proverb. 23. *Fili mi præbe cor tuum mihi.* Et considera, quòd DEUS, dum cor à te petit, petat à te amorem & dilectionem, ut ipsum ames. Quod ut obtineat petit cor à te tanquam Pater, petit tanquam à filio, & quodãmodo per filialem obtestatur affectũ, Patri nihil magis debetur à filio, quàm amor & dilectio.

Petitionem hanc ut meliùs & penitiùs intelligas,

Considera ulteriùs 1*mò*. Quòd DEUS tuum amorem exigat à te suo amore. Ut tu illum ames tanquam filius, ille te amat tanquam Pater. Ille dicit: *In Charitate perpetua dilexi te.* Ille te dilexit ab æterno. Ille ex sua dilectione quâ te diligit, creavit te, redemit, vult te salvare. Ille te amat totô se, totâ suâ essentiâ, omnibus suis perfectionibus & attributis. Amat te suâ omnipotentiâ, creando te, conservando, & in momenta, alia & alia beneficia conferendo. Amat te DEUS sua immensitate, est tibi præsens, ut in ipso sis, vivas, & movearis. Amat te suâ æternitate, dum facit, ut

ipsi cöexistas, idq; etiam tunc, dum illum offendis; amat te suâ misericordiâ, tuæ succurrendo miseriæ, ad pœnitentiam te provocando, pœnitenti peccata benignissimè condonando: Amat suâ justitiâ, quando propositis præmijs te in vitat, ut ipsi servias, dum comminatione pœnarum deterret, nè illum offendas, dum te castigat temporaliter, ut in æternum parcat. Amat te suâ felicitate, ejus te participem facere volendo, ut cum ipso felix sis & regnes in æternum.

Amant te omnes Personæ Sanctissimæ Trinitatis. Amat Pater, Unigenitum suum Filium dando pro tua salute. Filius æternus amat te carnem humanam assumendo, in ea se humiliando ad exinanitionem, & mortem acerbissimam subeundo, ut pro peccatis tuis condignā exhibeat satisfactionem. Amat Spiritus S. cum tot donis supernaturalibus in te descendendo, animam tuam inhabitando, & suis gratijs te incessanter ad bonum excitando.

Considera 2dò. Quòd DEUS exigat à te, ut cor tuum illi non alteri præbeas, ipsumq; ex toto corde ames, ut nihil ames contra DEUM, seu ejus bonitati & amori repugnans, ut nihil ames magis, quàm DEUM, ut nihil ita ames sicut DEUM, ut nihil ames præter DEUM, propter se, aut propter aliud quod non est DEUS, ut omnia ames propter DEUM & in DEO, ac in tantùm, in quantùm hæc DEUS vult propter se amari; etiam te ipsum amare non debes, amore repugnante bonitati DEI ejusq; amori, vel amore amorem DEI imminuente, imò ut ames DEUM, debes te ipsum odisse & abnegare. Etiam æternam animæ salutem debes amare, non quia hæc tibi bona est, non quia te felicem æternaliter reddet, sed quia per ipsam assequeris, ut DEUM dilectione æterna, immutabili, & perfectissimâ ames.

Considera 3tiò. Quòd DEUS à te exigat amorem

morem operativum, exigit ut sermones ejus hoc est præcepta & consilia serves, ut non mente tantùm, non verbô, sed re ipsa & opere DEUM ames. De amore DEI dicit Gregorius magnus. *Amor DEI otiosus non est, operatur enim magna, si est, si verò operari renuit, amor non est.* Et ipsa Veritas incarnata Christus, pro amoris indicio constituit observationem suorum sermonum. *si quis diligit me, sermones meos servabit.*

His consideratis, reflecte te supra amorem & dilectionem qua DEUM diligis. Et *imprimis* Reflecte te, an amorem Divinum, quo te DEUS amat, amore reddis, certè si amare piget, redamare non pigeat. Amat te DEUS ab æterno, & tu amâstine DEUM à primò rationis tuæ usu? an cùm primo evigilas, amorem DEI in te excitas? amat te DEUS charitate perpetua, constante, & indefectibili, et tua erga DEUM charitas estne perpetua, constans, & immutabilis? ô quoties hanc per peccata tua ex corde exclusisti. Amat te DEUS totô se, omnibus suis perfectionibus, amant te omnes Personæ Divinæ; quidquid DEUS est, amor est. Et tu amasne DEUM totô te, ex toto corde, ex totâ animâ, ex omnibus viribus tuis? amantne DEUM omnes Potentiæ tuæ?

Reflecte te 2*dò*. An cor tuum totum creatori tuo DEO exhibeas? cor nullam divisionem pati potest. Si illud divides vivere desinis, te ipsum & cor tuum perdis. si etiam affectum & amorem tuum, in DEUM & in creaturas dividis, nec DEO vivis, nec DEUM amas, & vitâ & amore DEI te spolias. Vide etiam an non ames aliquid amori DEI repugnans? An non magis aliquid ames, quám DEUM & non propter DEUM & in DEO? An ames DEUM supra te ipsum, supra commoda tua sensualia, supra vitam tuam

imò supra salutem animæ tuæ?

Reflecte te 3*tiò*. An amor tuus quô DEUM amas, sit operativus? Quid & quantum in totâ vitâ tuâ feceris amore DEI? quam magnum illud est quòd in te operatus est amor hic Divinus. Ex magnitudine operum, quæ aliquando amore DEI fecisti, metire tuum erga DEUM amorem. Amor enim DEI operatur magna, si est. Quod si nihil hactenus vel exiguum quid propter DEUM egisti, confundere, fateare, quòd ne inceperis quidem amare DEUM. Tecum ipse dispice quid adhuc facere possis ex amore DEI, ad illudq; faciendum, quantumcunq; id fuerit, te resolve. Propone quòd DEUM amare velis amore summè appretiativo DEI, contemptivo rerum omnium creatarum propter DEUM, amore efficaci, amore operativo.

Elice actum amoris DEI tibiq; fac deinceps familiarem: *Serò te cognovi, serò te amavi pulchritudo tam antiqua tam nova. Væ tempori illi quo te non amavi. Diligam te Domine fortitudo mea. tu scis Domine quia amo te propter te, & quidquid amo, propter te, amo in te propter te, ac te in omnibus. Diligo te Domine plusquam me, imò meipsum odi & aversor ut te, amem. Diligo te ex totô corde, ex totâ anima ex tota mente mea, ex omnibus viribus meis.* Offero tibi cor meũ in holocaustũ ut ignis ãoris tui integrè illud absumat, ita te totô corde amo, ut si mille corda haberem, mille te cordibus amare vellem. Da ut amem te constanter, immutabiliter, ut amem super omnia. Amorem hunc cum gratia tua mihi dones.

PUNCTUM II. Audi illa verba Joan: 15. *Majorem hâc dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis &c.*

Considera 1*mò*. Dilectionem illam, quæ circa DEUM immediatè versatur, de qua punctô præcedenti, magnam esse; cæterùm hac dilectione

ne major eſt illa, quæ ita porrigitur in DEUM, ut etiam extendatur ad proximum, ex vi cujus ita DEUS amatur propter ſe, ut etiam et proximus ametur propter DEUM.

Magna Charitas eſt DEUM amare, & ex ejus amore ipſum laudare, revereri, eiq; ſervire; ſed major charitas eſt quæ efficit, ut non ſolùm ipſe DEUM laudes, reverearis, eiq; ſervias, ſed etiam, ut proximi, tuâ operâ & labore ad DEUM converſi, DEUM ament, laudent, revereantur, eiq; in ſanctitate ſerviant. Magna Charitas eſt ita DEUM amare in hac vitâ, ut & poſt mortem, obtenta animæ ſalute, DEUM ames per totam æternitatem. Sed major charitas eſt, quæ etiam alios quàm plurimos perducit ad cœlum, ut & ipſi DEUM perpetuó ament. Magna Charitas eſt ſermones DEI ſervare, nullum mandatum Patris cœleſtis transgredi, conſilia Chriſti implere, exempla ejus imitari, veſtibus & inſignibus ejus indui; ſed major eſt charitas, quòd hæc ipſa ita præſtas, ut etiam eadem alijs perſvadeas.

Magna in DEUM Charitas eſt : ex amore ipſius relinquere mundum, relinquere omnia, abnegare ſeipſum; ſed major charitas eſt, relicto Mundo & relictis omnibus, ex amore DEI, lucrari DEO tot parvos mundos, quot homines, animas quàm plurimas à mundi amore abſtrahere, DEOq; ſubijcere, & facere, ut totus mundus, in animabus converſis, poſt Chriſtum abeat.

Magna Charitas eſt offerre DEO te ipſum, offerre illi munera præſtantiſſima, offerre illi quidquid præſtantiſſimum, & amabiliſſimum habes; ſed major Charitas eſt, præter teipſum offerre munera illa pretioſiſſima, ſcilicet Animas, de quibus Climacus Cap. 18. ad Paſtorem, *Nullum DEO munus à nobis gratius offerri poteſt, atq; cùm animas ad Pænitentiam deductas illi conſecramus. Non eſt*

N6 *tanti*

tanti totus mundus atq; pretium unius animæ. Unius animæ pretium omnibus præstat, quia pretium Divini sangvinis est.

Tandem magna Charitas est, liberales facere eleemosynas, esurientes reficere, operire nudos, sed major Charitas est animas ad DEUM adducere, vitam per peccatum amissam animæ dare, eamq; à mortuis resuscitare, primâ stolâ, id est gratiâ sanctificante, exutos, & nudatos iterum vestire, Animas ab inferni prædone spoliatas, donis & thesauris cælestibus locupletare, famelicos fame pereuntes, & siliquis porcorum se pascentes, pane verbi Divini, pane Cælesti, pane Eucharistico reficere. Omnibus Eleemosinis præfert S. Chrisostomus supra Epist. 2 ad Corint. cap. 3. Conversionem animarum, dum dicit: *Si immensa pauperibus eroges, plus tamen effeceris, si unam converteris animam.*

Punctum III. Circa eadem verba Joan. 15 Considera 2*do* quid sit ponere Animam pro amicis. Ponere animam pro amicis, seu proximis, est totum se impendere spiritualibus proximorum obsequijs, nullos abhorrere labores, nullis parcere sudoribus, incommoda perferre, adversa perpeti, difficultatibus, imò periculis se objicere, ut proximos tuos DEO & cælo lucreris; laboribus circa salutem animarum immori, velle item vitam ac sanguinem profundere, ut animas è faucibus inferni eripias, idq; reipsa præstare, si talis se offerat obsequij occasio, in qua propter lucrandas DEO animas, vitæ jacturam subire oporteat.

Ponere animam pro amicis, est adhuc non solùm vitam corporalem pro æterna proximorum salute exponere, sed etiam non aliam laborum circa proximos mercedem velle, nisi salutem animarum. Et optare cum S. Ignatio *Societatis JESU* Fundatore, ut laborum tuorum præmia differantur

rantur, etiam cum periculo amiſſionis eorundem, & ſalutis æternæ, ut interim animas DEO lucrari, & ſpiritualia obſequia proximis impendere poſſis. Ponere animam pro amicis, eſt non aliter velle conſequi ſalutem animæ propriæ, niſi tot alijs ad ſalutem æternam perductis, & taliter, ut tuæ etiam ſaluti renunties, ſi non ſint ſalvandi illi, circa quorū ſalutem deſudas, quem aliquando eliciuſſe fertur S. Maria Magdalena de Pacis, cùm diceret : *Domine ſi non facis mihi hanc gratiam dandi animas, quas peto, dicam & ego nolle me ad poſsidendam gloriam pervenire, quam mihi præparâſti.*

Conſidera 3*tiò* Ponere taliter animam pro amicis, eſſe dilectionem quâ major haberi non poteſt. Talis enim dilectio non ſolùm operatur magna, ſed operatur opus, quô præſtantius eſſe non poteſt, operatur opus Divinum, imò omnium Divinorum Diviniſſimum, laborem enim circa ſalutem animarum ita apellat S. Dionyſius Areopagita, dum dicit : *Omnium operum opus Diviniſſimum eſt cooperari DEO ad ſalutem.* Ut quis pro DEO, cui ſe totum debet, pro Chriſto, qui pro ſe mortuus eſt, moriatur, dilectio tanta ſperari poteſt. Pro Bono enim (dicam ego pro ſummo Bono) forſitan quis audeat mori; ſi tamen quis ponat animam pro Creatura, pro hominis ſalute, pro peccatore, res hæc charitatem maximè commendat, ſicut charitatem Chriſti commendat, quod mortuus ſit pro peccatoribus. ponere animam pro DEO à quo pro tali dilectione ſalutem æternam es conſecuturus, eſt charitas cui facilè admiſceri poteſt amor bonus ille quidem & honeſtus, talis tamen, quo perfectior dari poteſt, nimirùm poteſt admiſceri amor ille, quem docti apellant amorem concupiſcentiæ, fieri enim facilè poteſt, ut ames DEUM, & animam pro illo ponas, quia ab ipſo ſalutem animæ tuæ es conſecuturus, quia tibi DEUS bonus

eſt

est, cum respectu ad te ipsum & tuum bonum, at ponere animam pro amicis ex amore DEI, ita ut etiam salutem animæ tuæ postponas saluti Proximorum, est sublimis benevolentiæ amor, est amor ab omni respectu boni proprij depuratus, in solo DEO ejusq; bonitate unicè conquiescens, adeòq; est dilectio, quâ major haberi non potest.

His consideratis, tecum dispice, quam in te animi dispositionem & præparationem sentias ad hanc reipsa & opere exercendam excelsam in DEUM charitatem, Divinissimum hoc opus cooperationis DEO & Christo circa salutem proximorum. Resolve te ad illud, excita in te desiderium tam sublimis dilectionis, protestare, velle te non uno tantum corde, sed millenis, imò omnibus omnium mortalium cordibus ad DEUM, si fieri posset, per te adductis, eundem quàm perfectissimé amare. Protestare te paratum esse, amore DEI, pro æterna proximorum salute, animam tuam ponere, & sanguinem profundere. Postula, ut tantæ charitatis victima esse possis.

In colloquio pete à SSmo Spiritu, qui charitas & amor increatus est, ut cor tuum quàm maximè ampliet, ut te accendat illo dilectionis igne, ex vi cujus, animam tuam ponas pro amicis tuis, pro salute proximorum tuorum, pro quibus dominus noster JESUS Christus non dubitavit tradi manibus nocentium.

In fine: Veni Sancte Spiritus.

Meditatio II.
De conformitate voluntatis nostræ cum voluntate Divina.

Præludium I. Imaginare summam conformitatem

mitatem voluntatis humanæ, Christi cum voluntate Divina Patris æterni.

Præludium 2dum. Pete à DEO, ut per conformitatem voluntatis tuæ cum Divina, Christum imitari possis.

PUNCTUM I. Audi illa verba Psal. 29. *Domine in voluntate tua præstitisti decori meo virtutem.* Et considera, quòd sicut omnes aliæ creaturæ, à voluntate DEI, omnem decorem, omnem virtutem & perfectionem suam habent; quia ab hac voluntate habent non solùm suum esse, sed etiam omnia illa, quæ se perficiunt in suo esse ; ita & homo omnis quidem, sed maximè Christianus habens curam salutis animæ suæ, à voluntate Divina accipit, & accipere debet decori suo virtutem, quod ut melius cognoscas.

Considera ulteriùs 1*mò* Decora & ornamenta hominis Christiani in cœlum tendentis esse observationem præceptorum, & consiliorum Evangelicorum, executionem inspirationum Divinarum, Sanctorum item propositorum, & omnigenæ virtutis exercitia. Hæc ergo decora omnem virtutem, omnem æstimabilitatem habent à voluntate DEI, sicut moneta pretium suum habet a voluntate Principis & ejus sibi impressa effigie, ita ut nisi DEUS voluisset, nisi aliqua præcepisset, aliqua consuluisset, nisi inspirâsset sancta desideria & proposita, nisi cohortatus fuisset ad exercendas virtutes, nunquam hæc habuissent eam gratiam, eam æstimabilitatem & virtutem, quam defactò habent.

Considera 2*dò* Non ab omni voluntate Divina nostris operibus præstari virtutem. Actiones enim peccaminosæ, quæ fiunt ex voluntate DEI permissiva, suntq; maxima dedecora, nullam æstimabilitatem habent vel habere possunt, sed potiùs à contraria DEI voluntate, quæ tales actiones prohibet, & cui sunt difformes, habent, quòd sint ma-

læ, quòd sint vitiosæ. Ab illa etiam voluntate Divina, quâ DEUS miseretur impio, ut non discat Justitiam, ex quâ item DEUS iratus dat quod petis, cùm tamen propitius neget quod petis, actiones, & opera nostra non desumunt eam, quæ secundùm DEUM est, laudabilitatem. Sed nec illa voluntas Divina, quâ DEUS accõmodat se nostræ voluntati, dum DEUM trahimus ad vota nostra, ut ipse velit ea quæ volumus, hæc inquàm voluntas non magnam virtutem refundit in actiones nostras.

Voluntas igitur DEI à quâ præstatur operibus nostris gratia, pretium, virtus, & æstimabilitas, est potiùs illa, quâ DEUS castigat filios, corrigit errantes, ad pœnitentiam perducit, per quam DEUS præcipit quod sibi placet, consulit bonum, ad illudq; propositis præmijs varijsq; motivis invivat, & cor hominis internâ suâ gratiâ trahit & inclinat. Talis item voluntas est quâ DEUS malum prohibet, ab eoq; pœnarũ comminatione deterret. Verbô, virtus, pretium, & æstimabilitas præstatur nostris operibus à voluntate Divina beneplaciti, seu approbativâ boni, & displicente sibi in malô.

Punctum II. Occasione eorundem Psalmi verborum considera ulteriùs 3*tiò*. Quòd à voluntate Divinâ non æqualem virtutem & laudabilitatem accipiant bona nostra opera; siquidem nec voluntas Divina æqualiter sibi complacet in omnibus, nec æqualiter vult omnia. Quia nec omnia sunt æqualiter appetibilia, nec æqualiter conducunt ad DEI gloriam. Unde etiam Apostolus vult, ut probemus, quæ sit voluntas DEI bona, perfecta, & beneplacens, quibus verbis videtur insinuare voluntatem DEI aliam esse perfectam, aliam non æquè perfectam, quòd ipsum ita intelligi debet: omnem quidem voluntatem DEI secundùm se & suum esse, quod esse est esse ipsius DEI fons om-

nis

nis perfectionis, esse perfectissimam, sed ex parte objecti & termini voliti non omnem esse perfectã, sed alia est perfecta, alia perfectior, alia minùs perfecta, quòd nihil aliud est, nisi unius actus divini objectum esse perfectiùs, alterius verò actûs objectum esse minùs perfectum. Et sic in sensu explicato plures actus voluntatis Divinæ svasivæ putantur esse perfectiores, quàm sint actus voluntatis præceptivæ, plerùmq; enim ea objecta, quæ consuluntur, sunt perfectiora, quàm quæ præcipiuntur. Inter actus suasivæ voluntatis, voluntas illa quæ nos movet & excitat, ut præeligamus Paupertatem, contemptum, insipientiæ titulum, viam crucis & tribulationis, præeligamus inquam divitiis, honoribus, bonæ famæ, hominum æstimationi, est perfectior, quàm illa voluntas, quæ nonnisi vellet nos indifferentes esse ad Paupertatem vel divitias, ad honorem vel ignominiam. Perfectior voluntas illa est, quæ nos movet ad ea, quæ in nóbis fiunt cum majore nostri victoriâ, cum majore repugnantia sensualitati, & amori proprio, per quæ magis gloria DEI promovetur, & quæ ad nostram perfectionem & animæ salutem magis conducunt.

Considera 4tò. In tantum à voluntate Divina nostris actionibus præstari virtutem & æstimabilitatem; in quantùm hæ fiunt conformes voluntati Divinæ; conformitas enim illarum cùm voluntate DEI bona, perfecta, beneplacente, facit tales actiones sanctas, virtuosas, præmiô dignas, siquidem omnis honestatis, adeoq; & sanctitatis in actionibus nostris principium & Regula est voluntas Divina, ipsis per conformitatem seu conformationẽ earundẽ actionum dictæ voluntati applicata.

Considera tandem *5tò.* Eò perfectiorem esse actionem quamcumq; nostram, quô magis & perfectiùs hanc conformitatem participat, quæ item conformatur voluntati perfectiori, hoc est perfe-

ctiora à nobis requirenti. Idq; perfectior & magìs laudabilis est actio, quæ non solùm secundùm se, independenter ab explicita & expressa intentione operantis est conformis voluntati Divinæ, sed etiã quæ eidẽ est conformis ex intentione expressa operantis, ex studio & conatu, quô quis studet cognoscere voluntatem DEI bonam, perfectam, beneplacentẽ, eiq; cognitæ, tanquàm regulæ, studet conformare suas actiones, hoc singulariter intendendo, ut expleat gustum & beneplacitum Divinum, ita ut nihil velit, nihil amet nisi quod vult & amat DEUS, idq; ideo quia amat, quia vult DEUS.

Punctum III. Post considerationem eorum, quæ duplici puncto priore proposita habes, converte te ad te ipsum, & fac reflexiones sequentes.

1mò An omnes actiones tuæ sint decora à voluntate Divina suam pulchritudinem & virtutem habentia an non potiùs aliquæ? fuerint maxima tuá dedecora? quòd in ijs voluntati beneplacenti Divinæ te non conformaveris, sed potiùs contraveneris eidem, contra legem agendo eamq; transgrediendo?

2do. Reflecte te quantũ studeas conformare, voluntatem tuam voluntati Divinæ beneplacenti & perfectæ? Esne solicitus, ut cognoscas voluntatem DEI perfectam, ut cognoscas quod DEO magìs placet, ut præeligas, quod est magis perfectũ, quod magìs promovet gloriam DEI, in qua DEUS magìs sibi complacet.

3tiò Reflecte te an non subinde volueris, ut DEUS sequeretur voluntatis tuæ nutum, ut id DEUS faceret, quòd tibi placet, non verò ut tu faceres, quòd à te vult DEUS.

4tó. An conformitatem cum voluntate Divina, tanquàm tuæ voluntatis Regulâ, unicè intenderis, & ad eam respexeris in tuis actionibus, an non potiùs aliquam vanitatem? Hæc ipsa exercitia an

feceris

feceris ex intentione explendi guſtũ & beneplacitum Divinum, & cum eo ſtudio, ut illud quàm perfectiſſimè expleres? an non potiùs ex vano aliquó reſpectu, idq; cúm multis imperfectionibus, Divinæ voluntati repugnantibus? An quidquid agis, ideo agis quia vult DEUS id á te fieri, quia in hoc ſibi complacet, quia per talem actionem magìs conformaris voluntati Divinæ?

5tò. Tandem te reflecte an hoc optes & deſideres, ut in te, per te, & circa te, fiat voluntas Divina perfecta beneplacens, hoc eſt talis voluntas, quæ ſit magìs promotiva tuæ perfectionis? An non ſoli voluntati præceptivæ te conformare ſtudeas, non ſolicitus de conformitate cùm voluntate Divinâ ſvaſivâ, hoc eſt de implendis conſilijs & Sanctis inſpirationibus Divinis. Eſne paratus, ut voluntas Divina in ulteriori vita tua ducat te viâ aſperâ, per cruces, per adverſa, per afflictiones, confuſiones, tuiq; humiliationes & depreſſiones, per morbos item & infirmitates, aliaq; his ſimilia? fortè tibi magìs placet alia Divina voluntas? illam voluntatem & Providentiam circa te exerceri fortè deſideras, quæ te ducat per proſpera, per commoda, per favores, honores, pretia tui, promotiones, aliaq; his ſimilia.

Statue quæſiturum te abhinc in omnibus guſtum voluntatis Divinæ, perfectæ, beneplacentis, hanc te unicè intenturum, ſupra id deinceps potiſſimam adverſionem & reflexionem habiturum, quid DEO placeat & quid magis placeat? reſolve te ad omnem DEI voluntatem; propone non ſolùm voluntati præceptivæ, ſed etiam voluntati ſvaſivæ Divinæ, omnibusque motionibus, quibus tuam voluntatem movebit, & excitabit, te conformaturum. Proteſtare paratum te eſſe ad omnia, ſive te DEUS velit ducere per adverſá, ſive per proſpera, ſive per infami,

am, ſive per bonam famam, ſive per valetudinem, ſive per infirmitatem, ſive per afflictiones & cruces, ſive per ſolatia. Imò humiliter à DEO poſtula, ut in te fiat voluntas DEI bona, beneplacens, & perfecta. illa ſcilicet, quæ magis repugnat inclinationibus tuis, amori tuo proprio, ut DEUS te affligat, conterat, humiliet tuâ virtutem infirmitatibus, adverſitatibus, contemptu, abjectione tui, ac multiplici cruce exerceat. Utq; in his omnibus hoc unicum & maximum ſit tuum ſolatium, quia id DEO placet, quia DEUS vult.

In colloquio elice ſequentem reſignationis in DEI voluntatem affectum.

O ſupreme rerum omnium Domine, En quâ poſſum perfectiſſimè voluntatem meam in tuum transfundo beneplacitum. Hoc unicè amplecti & velle in totâ vitâ mea deſidero, quod placitum fuerit tuæ Sanctiſſimæ voluntati. Statue igitur de me beniġniſſime DEUS, quidquid tibi placet cui placere non poteſt niſi gloria tua & ſalus mea. Utere me tanquam re tuâ, tanquam mancipio. En Domine ut jumentum factus ſum ante te, ad omnem nutum tuum, paratum cor meum DEUS, paratum cor meum; doce me facere voluntatem tuam, non quod ego volo, ſed quod tu de me ſtatuiſti ab æterno, hoc de me fiat. Affligens me Domine afflige, omnes in me congere cruces, afflictiones, perſecutiones. Auge Dolores, auge & patientiam.

In fine: Suſcipe Domine univerſam libertatem.

Meditatio III.
Concludens Exercitia Spiritualia S. P. Jgnatii.

Præludium I. Occaſione illorum verborum

1. Co-

1. Corinth. 4. *Spectaculum facti sumus mundo, & Angelis, & hominibus*, Imaginare quod in te prodi-turum, seu prodeuntem ex hac sacra solitudine, o-culi omnium sint convertendi. fies spectaculum mundo; observabit ille an sis adhuc de hoc mun-do? quâ ratione deinceps mundo uti voles? an quæ-res ea quæ mundi sunt? Fies spectaculum Ange-lis bonis & malis. Boni gaudebunt super tuâ conversione & pœnitentia, mali invigilabunt, ut abstractum te à castris Luciperi, ad eadem rursus te reducant. Fies spectaculum hominibus, quo-rum pleriq; considerabunt, quem fructum ex hâc sacra solitudine referes, quæ vitæ & morum in te sequetur mutatio.

Præludium 2dum. Postula à DEO gratiam, quâ confirmet id, quod per hæc exercitia in tuâ anima est operatus.

PUNCTUM I. Audi illa verba S. Pauli Apo-stoli ad Galat: 5. *State, & nolite iterum jugo ser-vitutis contineri.* Et imaginare, quòd S. Angelus Custos tuus, aut etiam S. Pater JGNATIUS, cujus Exercitia Spiritualia hoc octiduo egisti, te alloqua-tur. Stetisti tandem post tot errores & deviatio-nes tuas, stetisti in viâ rectâ, in viâ Justitiæ. In vi-am virtutis & perfectionis Christianæ directus es à Spiritu Sancto, per tot Sancta lumina, ejusq; in spirationes, per tot salutaria proposita, quæ for-mâsti, per tot agnitas veritates, quas ante vel igno-râsti, vel nunquam ita atq; nunc expendisti. In viam salutis deductus es, per tuam in toto corde ad DEUM conversionem, per seriam de peccatis tuis à te actam pœnitentiam. Vide ergo ut stes in gradu tuo, ne ab hâc viâ, in quam deductus es, devies & deflectas aliquando. In beneceptis per-siste, in exequenda Divinâ voluntate, in inspiratio-nibus Spiritûs Sancti, bonisq; tuis propositis adim-plendis progredi stude, nullæ te difficultates, nulli

vani reſpectus, nullæ humanæ rationes à recto dimoveant. Sis fortis & conſtans, in quibuscunq; tentationibus ſuperandis. Excluſiſti jugum ſervitutis peccati, per deplorata vitæ anteactæ peccata, per ejuratam mundi, carnis, & dæmonis ſervitutem, à caſtris improbiſſimi Ducis Luciperi, ad caſtra Chriſti tranſiiſti. Vide ergo ne iterum collum tuum jugo duriſſimæ ſervitutis peccati & diaboli ſubijcias, potiùſq; ſvave Chriſti jugum ſuſcipe, ad illud ferendum forti animô te reſolve, illiq; portando aſſveſce.

Hæc audiens, alacrem & paratum te ad exequenda Sanctiſſima hæc monita ſive Sancti Angeli cuſtodis tui, ſive S. Patris Jgnatii, tui in his exercitijs directoris, oſtende. Statue firmiter, quòd in his quæ bene cæpiſti, ſis perſeveraturus, imò ulteriorem in virtutibus in exequenda Divinâ voluntate, & bonis tuis propoſitis, progreſſum curaturus. Renova propoſita totô hôc Collectionum tempore formata, ea deinceps ſæpiùs in memoriam revocare, & ipſorum executioni invigilare ſtude. Exiſtima inchoâſſe te primùm curam ſalutis tuæ, per hæc exercitia bonum ſemen in anima tuâ tantummodò ſeminatum eſſe, poſt illa finita ad te pertinebit facere, ut ſemen hoc in herbam, & culmum excreſcat, multiplicemq; ac centuplum ferat fructum. Fovendum erit frequenti Sacramentorum Pænitentiæ, & Sanctiſſimæ Euchariſtiæ uſu, per non intermiſſam faciendi ſingulis diebus examinis conſcientiæ conſvetudinem, quotidiana rerum cœleſtium, per aliquòd tempus, ſaltem per mediam horam meditatione, item pij alicujus & Spiritualis libri lectione, ſedulô virtutum exercendarum ſtudiô. Cuſtodiri etiam bonum hoc ſemen debebit, ne volucres, hoc eſt animæ tuæ hoſtes, ex corde tuô illud aufferant. Cuſtodiendæ erunt ſenſuū corporis portæ, vitandæ converſationes periculoſæ,

losæ, amovendæ peccandi occasiones &c: Attendendum quoq; erit, ne à spinis cogitationum mundanarum, terrenarum cupiditatum, & vanitatum, hoc ipsum semen sanctarū inspirationū & propositorum suffocetur. Ad hæc omnia te excita, propositis obfirma, & deinceps sanctè exequi stude.

PUNCTUM II. Audi illa verba 2*dæ* Petri 2. *Meliùs erat ijs non agnoscere viam justitiæ, quàm post agnitionem retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est, Sancto mandato.* Hæc audiens mente revolve & cogita. Quantùm tibi DEUS beneficium contulerit? quòd conversionis tuæ ad DEUM vitæq; melioris, & sanctioris, per DEI gratiam in his exercitijs primùm jeceris fundamentum, quòd viam Justitiæ agnoveris? Ex fructibus hoc tempore collectis, ex perceptis tot Divinis luminibus, motionibus & excitationibus tuis ad bonum, metiri potes. Non poteris deinceps conqueri non cognovisse te viam Justitiæ, viam salutis, non habuisse illustrationes sanctas, gratias Divinas excitantes; abundantissimè DEUS tibi contulit hæc omnia, ostendit viam per quam ambules, ostendit, quâ ratione, & per quæ media, finem tuum, æternam scilicet animæ salutem & felicitatem consequi debeas, non fecit taliter ōni nationi, nec Judicia sua, consilia sua, voluntatē, & beneplacitū suum, æquè alijs, atq; tibi manifestavit. Age gratias, cum profundissima humiliatione tui, liberalissimæ bonitati Divinæ, pro munifica tot, tantorumq; suorum donorum, per hoc tempus tibi collatorum, profusione. *Misericordias Domini in æternum cantabo. Fecit mihi magna qui potens est.*

Quod dum facis, considera: hæc Divina beneficia, attento amore in te Divinô, ex quô collata sunt, attentâ item ipsorum præstantiâ, efficaciâ, & magnitudine, attentis præterea commodis & utilitatibus, quæ afferre nata sunt, si ijs convenienter uti

volueris, hoc est: si Divinis inspirationibus obediens fueris, & agnitâ viâ Justitiæ & salutis ambulaveris. Hæc inquàm Divina beneficia, quò magìs, attentis illis omnibus, convenit æstimari, eò etiam magìs hæc ipsa timenda esse, si post agnitionem viæ Justitiæ, post tot lumina & excitationes, ac motiones voluntatis tuæ, non responderis gratiæ Divinæ, sed converteris te retrorsum, ad tua vitia antiqua, si redieris ad inveteratos habitus, si post tuas concupiscentias abieris, si iterum ad castra Diaboli pestilentissimi ducis, quæ ejurarâsti, te transtuleris, carni & mundo adhæseris, eâq; viâ ire volueris, quæ retrorsum, hoc est ducit ad infernum & interitum; deniq; si à mandato Sancto, quod tibi traditum est, de vita in meliùs reformanda ac sanctè deinceps instituenda recesseris, voluntatem DEI, præcepta & Consilia Evangelica neglexeris & contempseris; meliùs tibi erat non agnoscere viam justitiæ, quàm post agnitionem retrosum converti.

Ex quo enim tot & tanta beneficia DEI accepisti, de illis ipsis rigidior tibi ratio reddenda erit. cui enim plùs datum est, plùs requiretur ab eo. Gravius & severius judicium te manet; scienti enim & non facienti bonum, majus judicium est ipsi. Minùs excusabilis eris coram DEO, attestante Veritatate æterna, *Si non venissem, & locutus non fuissem, peccatum non haberent, nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Surgent in Judicio DEI viri Ninivitæ, & condemnabunt te*, quòd illi ad prædicationem Jonæ egerint pœnitentiam, tu verò post tot Spiritûs Sancti locutiones ad cor tuum, impœnitens in tuis peccatis permanseris, vel post modici temporis pœnitentiam ad eadem peccata facilè redieris; surgent illi omnes, qui ex his ipsis Sancti IGNATII excercitijs peractis, magnos perceperunt & retulerunt fructus, & in alios mutati, vitam deinceps sanctam instituerunt, & hi

omnes

omnes condemnabunt te, nisi & tu in alium mutatus fueris, & in posterum sanctiùs vixeris.

Hæc exhorrescens, firmissimè statue, à viâ Justitiæ, quàm agnovisti, nunquàm te recessurum, nec conversurum unquàm retrorsum. Electiones etiam tuas bonas, inspirationes Divinas, pia desideria, Sancta proposita, omnesq; tuas resolutiones, ad executionem te omnino deducturum. Protestare dicens cum S. Job. *Justificationem, quam cœpi tenere, non deseram.* Confitere inconstantiam & mutabiltatem tuam, supplica supremo Numini, ut te fortem, & immobilem efficiat, tibi det non solùm faciem, sed etiam cor, & voluntatem tuam, tanquàm silicem & adamantem, qui nullis tentationum ictibus, etiam validissimis, concuti, nullis artibus dæmonis emolliri, & ad vitium flecti possit.

Punctum III. Audi Apostolum Paulum ad Hebr. 6. dicentem. *Impossibile est eos, qui semel illuminati sunt, gustaverunt etiam donum cœleste, & participes facti sunt Spiritûs Sancti, & gustaverunt bonum DEI verbum, virtutesq; venturi sæculi, & prolapsi sunt, rursus, renovari ad Pœnitentiam*

Et considera horrendam hanc Apostoli sententiam verificari de prolapsu illorum, qui postquã peregerunt S. Patris Jgnatii exercitia, per illa non redduntur meliores, sed rursus post illa, ad antiqua sua redeunt vitia. De agentibus hujusmodi exercitia.

Verificatur *primò* quòd sint illuminati; ubi enim magìs illuminari poterant? certè qui ad tanta lumina, quanta in hìs exercitijs habuerunt, cæcutiunt, cæci sunt & Duces cæcorum.

2dò. Verificatur de ijsdem, quòd gustaverint donum cæleste; consolationes sæpiùs acceptæ, lacrymæ ipsæ, quas expressit pœnitentia, pax, & tranquillitas conscientiæ, fervor spiritûs, heroicæ

O6 issio

resolutiones, sancta proposita, omnesq; gratiæ Divinæ, sunt donum cæleste. Hoc donum quis est qui hoc tempore, hoc loco non gustaverit?

3*tiò* Verificatur de illis, quòd participes facti sunt Spiritûs Sancti, quia participes facti sunt tot instinctuum & inspirationum sanctarum. Hoc tempore in hôc sacrô secessu expectavimus promissionem Patris cælestis, nec dubium est quòd eam acceperimus, descendente in unumquemque nostrûm cum suis donis Spiritû Sanctô.

4*tò*. Adhuc verificatur de ijsdem, quòd gustaverint bonum verbum DEI, quia gustaverunt verbum salutis, verbum vitæ æternæ, verbum legis & perfectionis, quando tale verbum cum gustu susceperunt, loquente illud ad cor ipsorum Spiritû Sanctô, juxta promissionem factam animæ ad hanc sacram solitudinem descendenti: *Ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor ejus.*

5*tò* tandem verificatur & illud, quòd gustaverint virtutes venturi sæculi. Has enim gustaverunt per contemplationem gloriæ Christi resurgentis, in cœlum ascendentis, & ad dexteram Patris sedentis. Per contemplationem item gloriæ cælestis, quam DEUS Justis & electis præparavit, & aliquando retribuet pro meritis ipsorum.

Hi ergò si prolapsi fuerint, & ad suæ vitæ præteritæ inveterata vitia, ad scandalosas laxitates, tepiditates, pravos habitus, ad incautas & periculosas conversationes, si redierint, si neglexerint Divinas inspirationes, à suis propositis recesserint, & leges Divinas, aut etiam humanas in conscientia obligantes, transgressi fuerint. De talibus pronuntiat Apostolus, quòd impossibile sit eos renovari rursus ad pœnitentiam. scilicet non est sperabile, ut hi aliquando verè corrigantur ut seriam, sinceram, eamq; constantem agant pœnitentiam, ut in viam salutis, à qua volentes deflexerunt, reduci,

&

& ad faciendam vitæ emendationem fructuosam flecti possint. consequenter valde metuendum est, ne tales æternam animæ damnationem incurrant.

Neq; hi vani sunt terrores; constans siquidem est Theologorum doctrina: seriem gratiarum Divinarum, dependenter à quibus aliqui salvandi erant, seu filum prædestinationis, etiam levi defectu, imò & neglectu gratiæ excitantis ad id, quod nonnisi consilij est, quantò magis gravioribus delictis, interrumpi posse. Quod si hoc filum interrumpatur, miser ille incidit in aliam seriem providentiæ Divinæ, in quâ habiturus est auxilia & gratias, quas culpâ suâ reddet inefficaces, & quibus habitis, tentationi succumbet, in grave ac etiam in plura gravia peccata incidet, & in finali impœnitentia è vitâ decedens, æternùm damnabitur. Hæc interruptio fili prædestinationis. & fortè gratiarum, dependenter à quibus aliquis salvandus erat, si alicui defectui vel peccato alligatur, maximè illi vel illis, quæ post tot lumina, post tot proposita, & promissiones, quot in exercitijs S. Patris Jgnatii concipi solent, committuntur. Et hinc puto natum esse illud quorundam Ascetarum effatum: quem exercitia S. Jgnatii non corrigunt, nec ipse corriget infernus.

Iterum hic exhorresce omnes defectus & relapsus tuos, & vide, quàm cautus esse debeas. Quomodò, post hæc exercitia, sit tibi timenda etiam minima cujusvis defectûs umbra. Rursus propositis te obfirma, & propone sæpiùs te usurum horrendâ hâc consideratione adductorum Apostoli Pauli verborum, quâ faciliùs te ipsum in virtute, voluntatis Divinæ & propositorum tuorum sanctorum executione, continere possis.

Colloquium instituendum ad pretiosissimam DEI Parentem, à quâ humiliter postula, ut ipsa, quæcunq; in his recollectionibus bene egisti, cogitâsti,

tâsti, statuisti, imò integra exercitia à te peracta, in manus suas Sanctissimas suscipiat, & Sanctissimæ Trinitati, suoq; amabilissimo Filio præsentet, & ad majorem DEI Gloriam, explendumq; gustum & beneplacitum voluntatis ejus, tuæq; animæ salutem & perfectionem, offerat, defectus omnes & imperfectiones contegat, excuset, ac pro ipsis deprecetur, copiosamq; à Sanctissima Trinitate benedictionem, ad vitam meliorem ab hinc inchoandam, & sanctè deinceps instituendam, juxta exemplar tibi à Christo monstratum, & juxta lumina à S. Spiritû immissa, impetret.

In fine: Te DEUM laudamus.

PARS II.

In Qua

Continentur Meditationes, quæ particulari exigentiæ, devotioni, & usui diversæ conditionis & statûs hominum, In octiduo Exercitiorum spiritualium servire possunt.

Meditatio I.

De peccatorum gravitate.

Præludium I. Imaginare Chriſtum à lictoribus in horto Getſemani comprehenſum, conculcatum, catenis & funibus conſtrictum, indignè tractatum, & ad ulteriora Paſſionis ſuæ tormenta, ac etiam ad mortem ipſam ductum.

Præludium 2 Poſtula à Deo gratiã, ut fructuoſè cognoſcas, quas & quantas injurias peccatum irrogat Chriſto, imò omnibus etiam creaturis, & ut à peccato, hac ejus gravitate deterrearis.

Punctum I. Audi Chriſtum per Prophetam dicentem Pſal. 29. *Quæ utilitas in ſanguine meo, dum in corruptionem deſcendo?* Et conſidera per peccatum Chriſto, Paſſioni, infiniti valoris meritis, & pretioſiſſimo Sangvini ejus, graviſſimam irrogari injuriam.

Graviſſima Chriſti injuria eſt, quòd fruſtretur fine adventûs ſui. Finis adventûs Chriſti fuit, ut homines vitam haberent, & abundantiùs haberent ; peccatum homines vitâ ſpoliat, vitam eripit, & inducit mortem. Gravis injuria Chriſti, quòd impediatur fructus adventûs illius. Fructus adventûs Chriſti eſſe debuit, atteſtante Propheta, ut auferretur peccatum, conſummaretur iniquitas, finem acciperet prævaricatio ; quæ tamen finem non accipit, nec aufertur peccatum, dum de novo committitur imó plura & plura accumulantur. Meritorum & Sanguinis Chriſti idem omnino finis, idem fructus ,eſſe debuerat. Hôc enim pretio

tiô & vita animæ noſtræ conſtitit, & á ſervitute peccati redempti ſumus. Quanta igitur injuria Chriſti eſt, dum Chriſtus noſtrâ culpâ non conſequitur finem & fructum meritorum ſuorum, & copioſè effuſi ſanguinis, Sentit graviſſimè Chriſtus hanc ſuam injuriam, dum apud Prophetam conqueritur Iſaiæ 49. *In vanum laboravi, ſine cauſa, & vanè conſumpſi fortitudinem meam.*

Ulteriùs graviſſima injuria Chriſti eſt, quòd iterum flagelletur, crucifigatur, oſtentui habeatur; hoc etiam nunc præſtat peccatum, ſecundúm Apoſtolum dicentem *Rurſus crucifigentes Chriſtum in cordibus veſtris.* Graviſſima injuria DEI hominis ſeu Chriſti eſt, quod in conculcationem veniat, irrogatur hæc injuria Chriſto per peccatum juxta illud: *Tota die conculcavit me homo.* Graviſſima adhuc injuria ejuſdem Chriſti eſt inde, quòd is qui venit propter ſalutem omnium, ſit in ruinam multorum, quôd ipſius adventus ſit occaſio damnationis plurium, ſit occaſio tot offenſarum DEI. Si non veniſſem, peccatum non haberent, nunc autem excuſationem non habent in peccatis ſuis; quòd in opprobrium Sanguinis Chriſti, tot animabus, pretioſo hoc Sanguine redemptis, repleatur infernus, maximè verò quod repleatur infernus illis, qui aliquando dealbaverunt ſtolas in ſanguine Agni, quales ſunt homines Chriſtiani, Sanguine Chriſti aliquando abluti, tum in Baptiſmo, tum per aliorum Sacramentorum ſuſceptionem. Has injurias Chriſtus patiens, meritò dolet & conqueritur. *Quæ utilitas in ſanguine meo, dum in corruptionem deſcendo.*

Hæc conſiderans fac reflexionem ſupra te ipſum. Quòd & tu ſæpiùs impediveris in te ipſo finem & fructum adventûs Chriſti, meritorum & ſanguinis ab eo fuſi. Hoc certè ſanguine paſtus, poteras abundantiſſimè vitam habere, ipſo irriga-

tus, poteras fructum centesimum ferre, & omne auferre peccatum.

Fac reflexionem quàm crudelis Christi crucifixor fueris? quanta is in corde tuo tormenta, ignominias, opprobria, cruces sustinuerit? quoties à te conculcatus, sub tuis pedibus ingemuerit? cogita an Christus sæpius non fuerit tibi in ruinam? quam excusationem habebis in peccatis tuis, à Christo redemptus, illiusq; præceptis, consilijs, exemplis, tanto labore instructus? Cogita an per peccatum actuale, quod post Baptismum, primum cōmisisti, & per quod te evacuasti à Christo, illiusq; meritis, an Sangvis Christi non descenderit in corruptionem? Cogita iterum an post deplorata à te peccata tua, & in Sacramento pænitentiæ abluta & deleta, per sæpius commissos relapsus, rursus Sangvis Christi non venerit in corruptionem. Omnino venit per omnes & singulos lapsus, tunc verò vel maximè venit Sangvis Christi in corruptionem, quando indignè Sacramenta pœnitentiæ & Corporis Christi, aliaq; suscepisti, quando ad sacram Eucharistiam in peccato mortali non expiatô accessisti. Ita tunc Sangvis Christi descendit in animam tuam in suo stercore computrescentem, atq; si in fætentem & fædissimam sentinam missus fuisset, imò gravior longè illa est Sanguinis Christi cuntumelia, quàm hæc esset.

Exhorresce immanem hanc tyrannidem & crudelitatem. Totus contremisce considerans: an Sanguis Christi, qui tuâ culpâ toties in corruptionem descendit, non est tibi futurus in æternam animæ tuæ perditionem & damnationem? Seriò cogita an tuâ animâ, in opprobrium Sanguinis Christi, quo tam sæpè abluitur, non sit aliquando replendus infernus? execrare nefanda crimina tua, concipe odium quàm maximum, odium implacabile adversus quodvis peccatū lethale.

Hæc

Hæc cogitatio ſit tibi adverſùs omnes tentationes remedium: ergone ego finem & fructum adventûs Chriſti ſceleribus meis impediam? ergone vim & virtutē meritorū Salvatoris mei ipſiuſque pretioſiſſimi Sanguinis evacuabo? ergo iterūChriſtum amore mei in cruce mortuū, in corde meo crucifigam, rurſum crucē ei ignominioſiſſimam erigā? num fortè Filium Dei conculcabo? O Jesu qui ſalutis animæ meæ deſideriô, in crucem es actus, nunquid ideo in cruce extenſus es, ut mihi eſſes in ruinā? Nunquid in mundum ideo veniſti ut ego peccatū haberē, & non potiùs, ut ab ejus ſervitute liberarer? O anima mea ideone Sangvis Chriſti pretioſiſſimus tam copioſè in te defluit, ut deſcendat in corruptionem? ut ſit tibi in perditionē? ut in opprobrium Sanguinis hujus, te ô anima aliquando repleatur infernus? ô miſera voluptas ô perverſa voluntas mea, tu ne tantorum malorum cauſa exiſtes? ergone in Chriſticidā, in Chriſti crucifixorem me transformabis? tune Filium Dei pedibus meis conculcandum objicies? ergone per te ſtabit ut Chriſtus ſit mihi in ruinam, ut Sangvis ejus in corruptionem veniat ut ſit mihi in perditionem æternam? Tune in opprobrium Sangvinis Chriſti me præcipitabis in infernum: Abſit Domine, non fiet tibi hoc, ut à me talia ſuſtineas. O anima mea excute peccati jugum & ſervitutem, ô deteſtanda voluptas, quid eſt quod aliquando in te conſenſerim? moriar priùs, quàm ut in te deinceps conſentiam

Punctum II. Audi illa verba Tobiæ 12. *Qui faciunt peccatum & iniquitatem, hoſtes ſunt animæ ſuæ.* Et cogita per peccatum quodvis maxime lethale, ipſi animæ peccatoris gravem irrogari injuriam. Hoſtem magis infenſum & capitalem peccator habere non poteſt, quàm ſeipſum ſi peccet; nullus hoſtis animæ magis nocere & plura ac majora damna inferre valet, quàm ipſe peccator eidem inferat. Alij hoſtes quamvis nocendi ſtudio-

diosissimi, nocere animæ non possunt, nisi voluntas peccatoris accedat, & per hanc, si in peccatum, in quod inducunt, consentiat, unicè nocent.

Ac inprimis peccator vitam animæ suæ eripit, eâq; privat, peccato nimirum quovis mortali animam conficit, ut DEO ampliùs non vivat sed sit cadaver exosum ac detestabile.

2do. Peccatum animam spoliat ingentibus bonis, ut ait S. Laurentius Iustinianus *Unius peccati consensu immensas amittit divitias*, nimirum amittit gratiam sanctificantem, dona supernaturalia infusa, omnia merita, merendi potentiam, aptitudinem & condignitatem, aliaq; his similia.

3tiò Peccatum tollit in anima imaginem DEI, ad quam formata est, & turpissimi monstri speciem inducit.

4tò. Peccatum facit DEUM hostem animæ, est causa, ut anima à DEO relinquatur, odio habeatur, DEUSque illam persequatur.

5tò Peccatum animam omnibus Sanctis exosam & abomimabilem facit, facit illam gravissimè fætere, ut hunc fætorem non ferens *S.* Angelus Custos, longissimè à tali anima abscedere debeat.

6tò Omnes creaturas armat contra animam peccato inquinatam

7mò In anima producit molestissimum conscientiæ vermem, qui eandem affligit gravissimè.

8vo tandem animam constituit in præsentissimo damnationis æternæ periculo, aufertq; omnem salutis securitatem.

Omnia hæc sunt gravissima animæ mala per peccatum causata, ut meritò peccator hostis isq; perniciosissimus sit animæ suæ,

Etiam hæc consideratio moveat te ad concipiendum odium & horrorem peccati, moveat amor animæ tuæ, cujus jacturæ & damno, ne totius quidem mundi lucrum comparari potest.

juxta

Juxta illud: *Quid prodest homini si mundum universum lucretur animæ verò suæ detrimentum, patiatur?* Hortare te ipsum, ut non sis deinceps crudelis in animam tuam, utens illis Eclesiastici verbis: *Miserere animæ tuæ placens DEO.*

Punctum III. Audi Apostolum ad Rom: 8. dicentem. *Omnis creatura ingemiscit.* Et considera per peccatum non solùm Christo, non solùm animæ ipsius peccatoris, sed etiam cuivis alteri creaturæ, gravem inferri injuriam.

Infertur inprimis injuria Sanctissimæ DEI Parenti Virgini Mariæ. Eô ipsô quòd inferatur injuria Filio Mariæ, DEO homini, infertur injuria & Matri. Mater Sanctissima injuriam Filij sui non potest sentire, nisi tanquam injuriam propriam. Cruci affigis Christum, lanceâ cor JESU petis, gladium infigis pectori Mariæ, animam ejus pertransit gladius. Si etiam nunc dum Christus impassibilis est, peccator per peccatum rursus crucifigit in corde suo Christum, etiam nunc idem in eodem corde suo, gladiô transfigit animam Mariæ.

2*dò*. Infertur injuria S. Angelo Custodi, cujus gravis injuria est, quòd ejus instinctibus à peccato retrahentibus non obediatur, quod ei præsenti non exhibeatur reverentia, sed in ejus conspectu & præsentia talia patrentur, quæ homine præsente & spectante non committerentur, quòd Custos hic Sanctissimus contemnatur, procul ablegetur, in locum ipsius, hostis animæ Diabolus advocetur, eiq; cedere cogatur.

3*tiò*. Infertur & irrogatur injuria alijs Sanctis Cælitibus. Si enim aulici magni alicujus terreni Principis in aula ejus commorantes, conspectu ejus fruentes, favores, gratias, honores, & suam omnem felicitatem ab eodem Principe accipientes, injuriam ipsi irrogatam, pro injuria propria habent, eamq; gravissimè sentiunt; à fortiori cæli cives & incolæ,

læ, DEI ipſius aulici & intimi cubicularij, in ſummis honoribus & felicitate ſuprema ex viſo illo & poſſeſſo ſummo bono conſecutâ conſtituti, injuriam ejuſdem ipſius DEI & Chriſti, ſentiunt, ùt propriam.

4tò. Quævis etiam aliæ Creaturæ injuriam DEI ut ſuam ferunt amariſſimè. Quævis creatura dicitur & eſt eſſentialiter ſerva DEI. Cùm ergo injuria Domini ſit ſimul injuria ſervi, injuria Creatoris eſt injuria creaturæ. Deinde injuria vel violentia quædam eſt cujuſq; rei, ſi impediatur in conſecutione finis ſui. Finis aliarum creaturarum eſt, ut juvent in eo hominem, ut Dominum DEUM ſuum laudet, revereatur, eiq; ſerviat, ac tandem ſalvus fiat. Hunc finem non conſequuntur creaturæ, ſi homo peccet, quin potiùs peccato hominis impediuntur, nè obtineatur idem finis, quantâ igitur afficiuntur injuriâ, quanta illis infertur violentia ? Ulteriùs creaturæ omnes clamant, ut homo DEUM amet, ſuum Creatorem agnoſcat, laudet, illiq; ſerviat, ſi nihil efficiant, potiùſq; homo, tentatione victus, ſi DEUM contemnat, odio habeat, ipſumq; oppugnet, dolore hinc afficiuntur & ingemiſcunt.

Sed vel maximè ingemiſcunt, ſi peccator aliquibus illarum abutitur ad offenſam DEI, vel talem affectet abuſū. Expoſtulavit aliquando aſina cum Balaam, quòd illam cæderet nolentem progredi, contra voluntatem DEI, illis verbis miraculoſè prolatis *cur me cædis ?* ſi loqui poſſent plures creaturæ, expoſtularent ſæpius cum peccatoribus quòd illis ad ea quæ legè DEI ſunt prohibita, uti velint.

Hæc conſiderans etiam exinde agnoſce gravitatem cujuſvis peccati, illiuſq: odium & horrorem concipe.

Conclude hoc vel ſimili affectu: Gemit Chriſtus

ſtus ſe à peccatore conculcari, dolet ſanguinem ſuum in corruptionem deſcendere, ergone ludam & deludam lacrymas ejus? Deflet miſerabilem ſortem ſuam anima, nunquid non miſerebor illius, placens DEO? ingemiſcit omnis creatura ad offenſam ſui Creatoris, & ego ſolus exultabo in rebus peſſimis? Quis dabit capiti meo aquam? & oculis meis fontem lacrymarum & plorabo die ac nocte.

In fine: Pater noſter.

Meditatio II.
De peccatorum gravitate.
Præludia eadem quæ meditationis præcedentis

Punctum I. Audi Apoſtolum dicentem ad Roman. 5. *Non ſicut delictum ita & donum.* Et applica hæc Apoſtoli verba ad exceſſum, quo peccatum mortale ſuâ malitiâ excedit bonitatem (cujusvis operis boni puræ creaturæ, atq; conſidera: Delictum & peccatum grave ſeu mortale, tantæ eſſe malitiæ, ut nullũ donũ, quod à nobis DEO offerri, poteſt nullũ noſtrum meritum, nullus actus bonus puræ creaturæ, malitiæ peccati comparari poſſit. Unde ſi in una lance poneretur injuria, quam DEO irrogas per unum aliquod peccatum mortale, in altera autem lance reponerentur actus intenſiſſimi à te eliciti charitatis DEI, humilitatis, obedientiæ, mortificationes rigidiſſimæ, orationes, zeloſiſſimæ prædicationes, profuſio ſanguinis propter DEUM, nondum ſicut delictum, ita eſſet donum, omnibus his præponderaret peccatum, omnia tua merita, minùs placerent DEO, quàm eidem

dem displiceret peccatum, minorem per hæc omnia deferes DEO honorem, quàm intuleris contemptum per peccatum.

Demus adhuc, quòd illi tui actus charitatis, humilitatis, & alij quàm plurimi, illæ mortificationes, jejunia, orationes, labores Apostolici continuentur centum aut pluribus annis, peccatum autem, quod in uno oculi ictu perpetratum sit. Non sicut delictum ita & donum, omnia hæc tua merita nondum ad bonitatem, parem gravitati & malitiæ peccati pervenerunt. Addantur ulteriùs lanci illi, in qua reposita sunt tua bona opera, addantur inquam merita Beatissimæ Virginis, merita Sanctorum, Angelorum, Apostolorum, Martyrum, Confessiorum, Virginum, omnium Sanctorum, merita totius Eclesiæ, imò creet DEUS plures mundos, & quantumcunq; illos multiplicet, multiplicentur etiam & crescant in immensum merita hominum & Angelorum, qui in pluribus illis diversis mundis sunt exstituri, adhuc erit verum dicere, non sicut delictum ita & donum, bonitate suâ hæc non adæquabunt malitiam, & gravitatem unius peccati mortalis, per hæc omnia non resarcitur injuria personalis DEO per peccatum irrogata, magís DEO displicebit peccatum, quàm universa illa placebunt.

Sicut enim quantumcunq; multiplicentur creaturæ rationales, tamen omnium illarum etiam collectim & simul acceptarum dignitas & excellentia nunquam pertingit, aut pertingere potest ad mensuram dignitatis & infinitæ excellentiæ DEI, ita quantumcunq; multiplicentur merita, & obsequia talium creaturarum, hæc tamen etiam collectim accepta, non pertingent ad tantam excellentiam & æstimabilitatem, quanta gravitas & malitia est offensæ, quâ offenditur Persona Divina infinitè digna. Siquidem merita & obsequia quæcunq;

cunq; purarum creaturarum æstimabilitatem suam habent à dignitate & excellentia personarum merentium, quæ puræ creaturæ esse supponuntur. Offensa verò Divina, gravitatem & æstimabilitatem suam habet à Persona Divina, summæ, infinitæ, nec adæquabilis unquam excellentiæ, quæ offenditur.

His consideratis expende ulteriùs *1mo* Quàm extrema sit hominis resolventis se in lethale peccatum amentia, velle contrahere debitum, cui exsolvendo nullâ ratione par esse potest, velle tantum malum perpetrare, cui nullum obsequium, tam ipsius offensoris, quàm omnium creaturarum simul sumptarum æquale inveniri potest. Rei hujus adeo vivam apprehensionem habuit S. Maria Magdalena de Pazis, ut morti vicina cum magno animi sui sensu exclamaverit: *Ego ex hoc mundo decedo, antequam possim, vel potuerim comprehendere quomodo una creatura velit offendere Creatorem &, patrare peccatum mortale,*

2dò. Expende quantùm debeas DEO tuo si velis pro peccatis tuis, aliquatenus etiam, non condignè satisfacere. Notum ex historijs, quæ fecerit, quantùm in se ipsam sævierit S. Christina Virgo, occasione tormentorum & pænarum purgatorij, quæ ipsi aliquando in mentis excessu præsentatæ fuerunt, ut ex his pænis animas liberaret. Magis tu in te ipsum sævire debes, plura propter DEUM facere, & majora exhibere obsequia, ut aliquomodo Justitiæ Divinæ satisfacias pro lethali offensa, à te vel alijs perpetratâ, cùm inter tormenta vitæ hujus & pænas purgatorij possibiliùs sit, dari aliquam æqualitatem, quam inter quæcunq; obsequia, seu quamcunq; puræ creaturæ satisfactionem & inter gravitatem offensæ mortalis, quâ offenditur DEUS,

3tiò Expende non debere te unquam resol-

vere in peccatum mortale ex quocunq; fine, quantumcunq; honesto & laudabili, & propter ullum bonum. Cùm enim nullius peccati mortalis gravitatem adæquare possit sua bonitate ullum bonum creatũ, nullum meretur, ut propter illud offendatur DEUS & tantum malum perpetretur.

Elice deinde affectus detestationis & odij peccati, deplora tuam cæcitatem & stultitiam in offendendo DEO, quòd tam parvi penderis, DEUM graviter offendere, quòd tam facilis fueris ad perpetrandum tantum malum. Fac firma proposita ampliùs non offendendi DEUM peccatô maximè gravi & mortali, dicens cum Psalmista: *Juravi & statui custodire legem tuam.* Fac item propositum de vita deinceps ducenda, in austera, & rigida pœnitentia, in vigilijs, in abstinentijs in jejunijs, afflictionibus corporis, ferventissimis actibus amoris DEI, contritionis, humilitatis, obedientiæ, aliarumq; virtutum, ut hac ratione aliquomodo satisfacias Justitiæ Divinæ pro peccatis, quibus summam ejus excellentiam offendisti, cùm certus sis, gravitati & malitiæ peccati mortalis, nullum obsequium in sua bonitate æquale te exhibere posse. Fac tandem propositum propter nullum bonum, nullum tuum commodum & emolumentum etiam spirituale, quantumvis sperares, hac ratione quàm maximè promovendam gloriam Divinam, te aliquando commissurum quodpiam peccatum. Postula à DEO supplex gratiam, quâ adjutus, nunquam deinceps DEUM offendas. Postula item gratias quibuscunq; mortalibus, ut hi pariter nunquàm DEUM offendant, ut peccata præsertim mortalia non committantur ab hominibus, vel certè quàm maximè minuantur.

Punctum II. Audi verba ejusdem Apostoli Pauli ad Rom: 5, *Reconciliati sumus DEO, per mortem Filij ejus.* Et considera etiam ex eo gravitatem

tatem peccati mortalis. Quòd ut reconciliaremur DEO per peccatum offenſo, neceſſe fuerit Filium DEI, hominem fieri, & pro peccatis noſtris in carne humanâ, condignam exhibere ſatisfactionem, talemq; ſatisfactionem exhibitam, & reconciliationem hominum cum DEO factam eſſe per mortem Filij DEI crudeliſimam. Duo ſpecialiter apprehende & ex utroq; gravitatem peccati cognoſce, nimirum, quòd ad reconciliandum DEO, hominem, opus fuerit ſatisfactione Filij DEI. Deinde quòd hæc ſatisfactio à Filio DEI Incarnato, non aliter exhibita ſit, niſi per acerbiſſimam & crudeliſſimam mortem ejuſdem.

Et 1*mò* quidem tanta gravitas eſt peccati mortalis, ut ad reconciliandos homines DEO, per tale peccatum offenſo, & ad ſatisfaciendum ad æqualitatem juſtitiæ Divinæ pro eodem, neceſſe fuerit Filium DEI, hominem fieri, & ſatisfactionem hujuſmodi exhibere. Cùm enim nulla pura creatura imò nec omnes etiam, quantumcunquè multiplicatæ, collectivè ſumptæ, potuerint exhibere obſequia, ſive intenſione, ſive numerô & multitudine, quantumvis creſcentia, quæ tantæ excellentiæ & bonitatis eſſent, ut peccati etiam unius mortalis gravitatem adæquarent, ut viſum eſt puncto præcedente; clarum eſt nullam puram creaturam quantumcunq; gratiâ Divinâ alijſq; donis Divinis exornatam, ac ne omnes quidem puras creaturas ſimul ſumptas, potuiſſe exhibere DEO condignam ſatisfactionem pro peccato mortali. Hæc enim condigna eſſe non poteſt, ſi non adæquet ſuâ excellentiâ & æſtimabilitate gravitatem offenſæ mortalis. Cùm verò unigenitus DEI Filius in carne humana aſſumpta, potuerit exhibere DEO & Juſtitiæ Divinæ obſequia tanti valoris, excellentiæ, & æſtimabilitatis, imô longè majoris, quàm ſit gravitas peccati mortalis, quævis enim

nim obſequia DEI hominis æſtimabilitatem & valorem ſuum non ſolùm accipiunt à Perſona Filij DEI à qua exhibentur; quemadmodum offenſa mortalis ſuam gravitatem & æſtimabilitatem deſumit à Perſona Divina quæ offenditur; ſed inſuper merita Chriſti æſtimabilitatem ſuam à Perſona Filij DEI habent, longè perfectiori modô, quàm ſit modus, quô ſuam gravitatem deſumit offenſa DEI mortalis, à Perſona Divina offenſa. Habetur exinde, neceſſe fuiſſe, ut una ex Perſonis Divinis, v: g: Filius DEI homo fieret, & in carne aſſumpta Juſtitiæ Divinæ ſatisfaceret, ad peccatores DEO reconciliandos, eoſq; viâ condignæ ſatisfactionis liberandos à peccato.

2*dò.* gravitas peccati mortalis hinc æſtimanda eſt, quòd Chriſtus ſatisfactionem pro peccatis noſtris exhibuerit per tot obſequia, labores, ſudores, per tot & tam ſublimes virtutum actus, per tot ærumnas, dolores, tantorum cruciatuum perpeſſionem, tantam ſanguinis effuſionem, ac etiam ignominioſiſſimā & crudeliſſimā in cruce mortē. Potuit Chriſtus quocunq; ſuô minimô obſequiô ſatisfacere condignè pro quibuscunq; etiam infinitis peccatis mortalibus, omnium hominum & Angelorum, etiamſi plures mundi creati fuiſſent, idq; pro peccatis quantumcunq; enormibus, tamen ut oſtenderet gravitatem peccati mortalis, hujuſq; gravitatis apprehenſionem faceret hominibus, & quò meliùs odibilitatem tanti mali detegeret, non niſi tot laboribus, tot ſudoribus, tot impenſis, tot & tantis obſequijs ſatisfacere voluit. Unico actu humilitatis ſuæ, ſubijciendo ſe ex. gr. Matri ſuæ Sanctiſſimæ, potuit Chriſtus ſatisfacere pro peccatis omnibus etiam graviſſimis, Et tamen ut ſatisfaceret pro peccatis noſtris, humiliavit ſe uſq; ad abjectionem ſui ad pedes Judæ, humiliavit ſe uſq; ad exinanitionem, uſq; ad ignominioſiſſimam mortem.

Potuit-

Potuit Chriſtus ſatisfacere condignè unicô obedientiæ actu, idq; in rebus facilibus, ad quæ ſentiret inclinationem, & tamem obediens fuit totâ vitâ ſuâ, obediens fuit non ſolùm Patri æterno, non ſolùm Matri ſuæ Sanctiſſimæ, & ſuo Patri putatitio S. Josepho, ſed etiam obediens fuit hominibus ſceleratis, obediens fuit Cæſari, Regibus, Principibus Sacerdotum, Præſidibus, Satellitibus imò etiam ipſis lictoribus, idq; obediens fuit in rebus difficillimis, quia in ſuſcipiendo & acceptando præcepto mortis, in exhibendo ſuo ſanctiſſimo corpore ad duriſſima tormenta. Potuit Chriſtus ſatisfacere, pro totius mundi peccatis, in primo ſuo in mundum adventu, in conceptione vel nativitate ſua, ſatisfecit verò per tanti temporis annorum nimirum 33 & ampliùs labores, per tot ſudores, operatus eſt ſalutem noſtram in medio terræ, in conſpectu univerſæ Hieroſolymæ illum ad mortem poſtulantis, & deridentis. Potuit adhuc Chriſtus ſatisfacere ſine ullo corporis ſui vulnere, vel certè per modicum aliquod ſibi inflictum vulnus. Voluit tamen ſatisfacere per tot ſibi inflicta vulnera, ut à planta pedis uſq; ad verticem capitis non eſſet in eo ſanitas. Potuit ſatisfacere per effuſionē unius guttæ pretioſi ſui ſanguinis, vel certè per ſanguinem in circumciſione effuſum, voluit verò ſatisfacere totius ſui puriſſimi ſanguinis, uſq; ad ultimam guttam effuſione, ſanguine ex toto corpore, etiam ex ipſo corde Chriſti Sanctiſſimo, profluente. Deniq; Chriſtus potuit ſatisfacere morte aliqua leviore, & pœnis mitioribus, mortem tamen oppetiit crudeliſſimam & maximè infamem, ſuſtinuit tormenta acerbiſſima. Voluit autem hoc modo (ut aliàs dictum eſt) ſatisfacere, ut homines agnoſcerent gravitatem & fœditatem ſuorum peccatorum, quam certè non facilè æſtimarent & apprehenderent, ſi Chriſtus leve aliquod obſequi-

um

um & facilè, in satisfactionem pro peccatis nostris, Justitiæ Divinæ exhibuisset.

His consideratis, agnosce ô Anima mea gravitatem & fæditatem peccatorum tuorum. Admirare Filij Dei charitatem, ex qua se in mortem crudelissimã tradidit, ut te Patri suo æterno reconciliaret. Reflecte etiam te & cogita; Non satis fuit amori Christi erga te, ut unô obsequiô, unâ aliquâ humiliatione, illô suô suspiriô: *Pater dimitte illis* satisfaceret pro peccatis tuis Justitiæ Divinæ, quãvis unum etiam obsequium, una humiliatio, unum suspirium haberet omnem condignitatem & sufficientiam ad extinguendum omne jus in Deo ad irasci homini propter peccatum, ad satisfaciendum plenè & adæquatè Justitiæ Divinæ pro peccatis totius Mundi, ad reconciliandos peccatores Patri suo æterno. Tot obsequia tam ardua posuit, tam copiosâ redemptione te redemit, ut agnoscas gravitatem tuorum delictorum, neque ultra ad hæc revertaris, iterumque te in servitutem peccati conijcias. Ut item intelligas te etiam satisfacere debere pro peccatis tuis. Non dubitavit Christus post effussonem sacratissimi sui Sangvinis in Circumcisione, post abjectionem sui humilem ad pedes Judæ, tot alia tormenta, & mortem subire acerbissimam, & tu dubitabis, post tui à Christo redemptionem, an aliquid in satisfactionem pro peccatis tuis facere & ex parte tua conferre debeas? Pater æternus propter tua scelera ita non pepercit Filio suo, ut etiam morte funestissimâ eum percusserit, tu voles, ut nihil tibi mali accidat, ut nihil pro tuis delictis patiaris, ut nihil Deo offeras. Existimas non debere te adimplere, quæ Christus & Justitia Divina deesse Passionibus, Christi & à te adimpleri voluit. Ut denique intelligas non debere te parvâ satisfactione pro peccatis tuis esse contentum, sed debere te rigidam. agere pœnitentiam,

tiam, configi te debere cruci Chriſti, & mortificationem ejus ferre, debere te, caſtigatione tui corporis, jejunijs, fame, ſiti, nuditate, humiliationibus tui, alijſq; operibus ſatisfactorijs, ad mortem uſq; exſolvere peccata tua, & de propitiato peccato quoad vivis, non debere te eſſe ſine metu. Quæ deinceps exſoluturus es, nunc deflere incipe peccata tua, quæ tantorum cruciatuum & mortis Chriſti cauſa exſtiterunt.

O amabiliſſime DEUS! tantane peccatorum meorum eſt gravitas, ut Unigenitus Filius tuus carnem noſtram aſſumere, in eaq; immaniſſimè excruciari, & mortem ignominioſam ſubire debuerit? Tantane peccati mei gravitas, ut Chriſtum ad pedes Judæ depreſſerit, ſub pedibus conculcantium proſtraverit, ut Chriſtū humiliari & exinaniri oportuerit? Tantumne eſt peccati mei pondus, ut ex puriſſimo Filij DEI corpore, omnem ipſius ſanguinem cum vita & anima expreſſerit? potiùs ego hoc pondere ad ipſum infernum deprimi debueram. Lapis hic molaris duræ meæ cervici alligari debuerat, ut me in ſtagno illo ardente demergeret. O Amor cordis mei, exoſculor vulnera tua, quæ tibi amor mei inflixit; ad pedes tuos cruci affixos defleo peccata mea, pro quibus ut ſatisfaceres crucem aſcendiſti.

Punctum III. Audi verba illa Jerem: 2. *Scito & vide: quia malum & amarum eſt, reliquiſſe te Dominum DEUM tuum.* Et conſidera nullum tantum eſſe malum, nihil tam amarum eſſe debere, atq; eſt dereliquiſſe Dominum DEUM; atq; malum & amarum eſt quodvis peccatum, præcipuè grave, contra DEUM commiſſum. Nimis amaræ afflictiones nobis videntur, quibus frequenter à DEI manu concutimur & flagellamur, amara eſt vita, ut etiam vivere tædeat, ſi continuis premamur ærumnis, & adverſitatibus, mors etiā, imò

& ipsa mortis memoria plurimis amara est. Juxta illud: *O mors quàm amara est memoria tui?* Dies magna Judicij Divini, & vox illius, amara est futura, in eaq; tribulabitur fortis, juxta Sophoniam Prophetam; malus deniq; & amarus infernus est; quia etiam animas cruciabit, quæ amaritudine potissimùm cruciantur. quia ibi amaritudo erit, ibi fletus & stridor dentium.

Nihilominùs comparatione peccati, dulcia hæc sunt & svavia. Peccatum est virus & venenum amarissimum, est fel draconum, & venenum aspidum insanabile, illud morsu amarissimo mordet, & necat peccatorem. Inter omnia mala, dereliquisse Dominum DEUM, ita malum & amarum est, ut hoc nonnisi malum & amarum censeri debeat. Quod ipsum ex eo ulteriùs est, quia solum peccatum est malum culpæ, afflictiones verò quæcunq;, ærumnæ item, mors, infernus, aliaq; hujusmodi, sunt pœnæ. Porro sola culpa est malum, cùm nullatenus DEUS cuipiam velit, nec eam velle & in ea complàcere sibi possit, velit autem DEUS & possit velle pœnam, quia vult illam ex suppositione peccati, in eaq; sibi complacet, tanquam in re Justitiæ Divinæ debita, & ab ea exigita.

Deinde, malum culpæ est tantum malum, ut propter nullum bonum consequendum, etiam propter supremam felicitatem eligi & appeti prudenter possit, ut item non sit eligibile ad declinanda quæcunq; alia mala, juxta illud: non sunt facienda mala, ut eveniant bona. Jam verò mala illa, quæ in pænam infligi solent, nec habent rationem culpæ, bene & prudenter eligi possunt, sive ad consequendum aliquod bonum singulare, sive ad evitanda alia mala ejusdem generis & rationis, tantò magis ad evitandum malum culpæ, ad quod etiam evitandum, non solùm possunt, sed etiam debent præeligi & exoptari.

Ex

Ex hac consideratione deduces: omnes vitæ hujus ærumnas, cruces, afflictiones, mortem etiam ipsam, imò & infernum præoptare te debere, quàm ut DEUM offendas; & ut declines malum illud & amarum, quod est dereliquisse Dominum DEUM tuum, seu, ut declines quamcunq; culpam, quodcunq; peccatum.

Deduces iterum: omnes amaritudines hujus vitæ, omnes ærumnas, debere tibi dulcescere, ut per illas possis te liberare à malo culpæ, quod unicè malū & amarū est. Frequenter ad graviores amaritudines avertendas & depellendas, adhibes amaritudines, sed leviores. Ut interiora depellamus tormina, morborū item mala, & amaritudines, utimur amara potione & medicinâ. Amaritudo peccati, quæ & gravissima & maximè periculosa est, depelli potest amaritudine pænitentiæ. si amarè defleveris peccata tua, si in amaritudine fuerit oculus tuus, absterges gravissimam amaritudinem culparum tuarum. Defle itaq; amaris lacrymis peccata tua, pœnitentijs, afflictionibus, mortificationibus & qnibusvis asperitatibus hoc malum depelle, dulcescant tibi hæc omnia, ut non te cruciet & conficiat illud malum, & amarum, quod est dereliquisse Dominum DEUM Creatorem tuum. Fac proposita, elice protestationes & varios affectus.

In colloquio à Christo cruci affixo postula, ut amarissima sua morte & passione liberet te ab amaritudinibus quarumvis culparum & peccatorum, & ut dulcoret tibi amaritudinem statûs pœnitentiæ, quam agere debes, ut item dulces tibi reddat lacrymas, quibus deplorabis peccata anteactæ vitæ tuæ, omnesq; mortificationes, quas rigidas & asperas convenit te assumere, ut ad impleas ea, qùæ desunt Passionibus Christi.

In fine: *Anima Christi.*

Meditatio III.
De effectibus peccati mortalis

Præludium 1. Imaginare prælium instrui à peccatore contra DEUM, vicissimque à DEO contra peccatorem. Pro parte peccatoris, simul cum ipso, decertant Draco & Angeli ejus, & totus infernus. Pro parte DEI contra peccatorem armatur omnis Creatura.

Præludium 2. Postula à DEO gratiam, quâ illuminatus cognoscas in bello hoc injusto, certò succubiturum peccatorem, & in maxima conjiciendū mala & pericula.

PUNCTUM I. Audi illa verba Prov. 15. *Longè est ab Impijs DEUS.* Et considera: quòd DEUS quemadmodum justis adest, & adesse censetur, specialiori quodam modo, adest enim illis per gratiam sanctificantem, per charitatem in cordibus ipsorum diffusam, per quam etiam se habitare in ijsdem profitetur. Adest item justis per gratias actuales speciales, & specialem circa eos suam benevolentiam & providentiam exercet, adest adhuc ipsis singulariori protectione & auxilio, illos contra hostes eorum defendendo; Ita è contrario DEUS ab impijs longè abest; abest per privationem gratiæ sanctificantis & donorum supernaturalium infusorum, abest per subtractionem gratiarum specialium actualium, suæq; specialis benevolentiæ, abest denique per denegationē protectionis, auxilij & defensionis contra hostes animæ ipsorum, tentationesq; & insultus dæmonum.

O quàm miser ille est, à quo DEUS ita elongatur. Infelices tales DEUS appellat Oseæ 9. *Væ illis, cùm recessero ab eis.* Non est ita miser infantulus, à quo, inter urticas & vepres posito, sua re-

cessit mater, Cæcus item absq; viæ duce in præcipitio constitutus, aut grex ovium in solitudine, in medio luporum à pastore derelictus: atq; est misera & infelix anima peccatoris, à qua DEUS recessit. Quid superest animæ taliter a DEO derelictæ? an non illud, quod Zachar. 11 dicitur. *Non pascam vos, quod moritur, moriatur, quod succiditur, succidatur.* An non hoc, ut lupi infernales & infensissimi animæ hostes dæmones, in talem animam irruant, ad perdendam eam, certatimq; exclament. *DEUS dereliquit illum, persequimini & comprehendite eum, quia non est, qui eripiat.*

Hôc consideratô, exhorresce talem à DEO derelictionem, time, ne à te DEUS aliquando recedat, & se elonget. Quia verò DEUS neminem derelinquit, nisi à quo derelinquitur, & ab ijs tantùm recedit, qui priùs ab eo recesserunt, time & præcave, ne per peccatum à DEO aliquando elongeris, & Creatorem tuum priùs derelinquas. Protestare coram DEO, quòd ipsi adhærere velis, dicens: *Mihi autem adhærere DEO bonum est.* Postula etiam à DEO, ne te permittat à se elongari, nec ille se à te elonget, usus illis Psalmistæ verbis. *DEUS, ne elongeris à me, DEUS meus in auxilium meum respice.*

Punctum II. Audi illa verba Psal. 5. *Odisti omnes qui operantur iniquitatem*, & Sapient. 14. *Odio sunt DEO impius & impietas ejus.* Et considera, quòd DEUS propter peccatum non solùm derelinquat peccatorem, sed etiam, quod gravius est, odio aversetur & peccatum ipsum, & ratione peccati, peccatorem. Circa hoc odium Divinum peccati & peccatoris, tria considera.

1*mò* Quòd DEUS verô & propriô odiô prosequatur peccatum. Peccatum enim è diametro opponitur DEO, peccatum est offensa supremæ majestatis, est læsio summæ excellentiæ Divinæ, pec-

 catum

catum eſt oppoſitum eſſentiæ, omnibuſq; perfectionibus DEI, eſt oppoſitum omnibus & ſingulis Perſonis Divinis, eſt oppoſitum actibus DEI liberis. Cùm ergo DEUS neceſſariò ſeipſum amet, idq; ſummè amet, neceſſariò ſibi in ſeipſo ſuiſq; perfectionibus conplaceat, conſequens eſt, ut neceſſariò averſetur & odio habeat omne id, quidquid ſibi ſuiſq; perfectionibus adverſatur; Ex duobus enim oppoſitis, ſibiq; maximè repugnantibus, quò magìs proſequimur unum, eiq; afficimur, eò magis aliud oppoſitum averſamur & deteſtamur.

Conſidera 2*dò* DEUM ita averſari peccatum, & ratione peccati, peccatorem, ut hæc ſola nonniſi averſetur & odio habeat, nihilq; præterea ultra hæc; quod ex eo eſt, quia DEUS diligit omnia quæ fecit, & nihil odit eorum qnæ fecit. Solum autem peccatum eſt, quod DEUS non fecit. Is enim ſolus peccatum, ut tale, facit, qui ad illud concurrit cum inclinatione, complacentiâ, & ex propria electione ac determinatione. DEUS autem, etiamſi concurrat ad peccatum ex ratione cauſæ primæ ſeu univerſaliſſimæ, non concurrit tamen ad illud cum inclinatione & complacentiâ, nec ex determinatione & electione voluntatis ſuæ Divinæ, ſed potiùs concurrit cum ſumma abhorrentia & renitentia, ac nonniſi ut determinatus à voluntate creata. Si autem DEUS odit peccatum, odit & ipſum peccatorem, tanquam Authorem peccati, tanquam præcipuam & principalem cauſam rei tam ſibi exoſæ & abominabilis, tanquã illum, qui ſervire ſibi facit DEUM in iniquitatibus ſuis.

Conſidera 3*tiò* odium peccati à Natura & eſſentiâ DEI ita inſeparabile, & tam arctè Divinitatis fundo annexum eſſe, ut, ſi DEUS peccatum odiô non inſequeretur, eô ipſô deſineret eſſe DEUS: ſicut enim DEO eſſentialis eſt amor ſui, ita debet

debet eidem essentiale esse odium peccati, tanquam rei DEO ejusq; perfectionibus maximè repugnantis; odium vero peccatoris ejusmodi est, ut licet DEUS peccatorem ut talem, hoc est stante & permanente ipsius peccato, non possit non odisse, sicut non potest non odisse peccatum; nihilominus odium peccatoris secundùm se spectati, non est essentiale DEO, quia non est essentiale peccatori ut peccatũ ipsius semper maneat, sed hæc felicitas ipsius in hac vita est, quod peccatum ipsius tolli ac remitti possit. Sublatô verò ac remissô peccatô, non solùm DEUS non odit peccatorem, sed etiam ipsum in gratiam recipit, recipit in filium, ac singulari prosequitur amore.

Hoc Divinum odium peccati, sufficiens motivum esse deberet ad hominem à peccato retrahendum. Dignus certè DEUS est, ne hoc odium ipsius adversus peccatum provocetur, ne à te materia & objectum odij Divini ac perpetuæ displicentiæ ponatur. Odium etiam ipsius peccatoris, quo DEUS fertur in peccatorem propter peccatum, si penitiùs inspiciatur, tantæ efficaciæ est, ut vivax illius apprehensio à peccato retrahere valeat. Certè filius cavet offensam amantissimi sui Patris, subditus cavet offensam clementissimi Principis, servus optimi sui Domini, ne iram & indignationem ejusdem incurrat. Quidni pariter creatura retrahetur timore à peccato, ne odium Creatoris sui provocet, ipsumq; concitet ad indignationem.

Hæc considerans, reflecte te, an odium Divinum, quô DEUS odit peccatum, ita vivaciter apprehenderis, & apprehendere soleas, ut te illud retrahere soleat à peccato? si te non retraxit aliquando, an saltem post patratum peccatum seriò recogites, quàm grave sit, odium incurrisse Divinum? Plures subditos, apprehensio iræ Principis terreni. & promeritæ à se illius indignationis, tantùm per-

culit, ut intra breve tempus, ac etiam ſæpiùs morte repentinâ illos enecaverit. Apprehenſio indignationis Divinæ per peccata tua promeritæ, nolim ut mortem tuam corporalem cauſet, ſed potiùs ut ad vitam & vitam meliorem te adducat. Age, & felicitate tua utere, quam habes, quòd poſſis à peccato liberari, Deoq; reconciliari offenſo, ne te propter tuum peccatum odio habeat, Adhibe media, ut peccatum, quod cōmiſiſti, in anima tua non maneat; nec perſeveret, per ſeriam pœnitentiam illud delere ſtude; ita enim fiet, ut DEUS non ſolùm te odio non habeat, ſed etiam, ut te in gratiam & filium recipiat.

Reflecte iterum te, quantô odiô tu oderis peccatum, an odiô ſummô? an odiô perpetuô? & totâ æternitate duraturô? an aliquatenus ſimili illi odiô, quô illud ipſum DEUS odit? An ſolùm oderis peccatum, & teipſum propter peccatum, quamdiu eidem es obnoxius? Cura ut odiô verò & propriô, odiô implacabili proſequaris peccatum, ut nihil præterea oderis ultra peccatum. Peccatorem ſi odiſti propter peccatum, ita illum odi, ut velis illum à peccato liberari, ut illum velis ex peccato conſurgere, ut ſimul illum ames ſecundùm ſe, ut optes & deſideres converſionem & ſalutem ipſius, eumq; quàm maximè juves, ut cum DEO in amicitiam redeat, Deoq; ſerviat in ſanctitate. Nam etiam Divino odio, quo DEUS odit peccatorem propter peccatum, eſt in DEO conjunctum deſiderium converſionis ipſius, & amor ſalutis ejuſdē. Ita DEUS odit peccatorem, propter peccatum, ut ipſum benigniſſimè juvet, auxilia gratiæ ſuæ illi conferat, ut ad ipſum redeat & convertatur.

Elice affectus, fac propoſita accōmodata. In omnibus peccandî occaſionibus ſit tibi deinceps præ oculis odium Divinum, quô DEUS peccatum & peccatorem odit. Urgente tentatione ita te ipſum alloque

alloquere. Ergone anima mea DEUM tuum ad iram & indignationem concitabis? nunquid non ipſe Pater tuus eſt? nunquid non ſupremus Princeps, nunquid non ille Dominus & Creator tuus.

PUNCTUM III. Audi DEUM dicentem Pſalm. 17. *Perſequar inimicos meos & comprehendam, & non convertar donec deficiant. Confringam illos, nec poterunt ſtare, cadent ſubtus pedes meos.* Et conſidera, quòd DEUS non ſolùm derelinquat peccatores illis gratia habituali, pluresq; gratias ſuas actuales & protectionem ſuam ſubtrahendo, non ſolùm odio proſequatur & averſetur, ſed etiam eosdem graviſſimè perſequitur, ſuaſq; injurias vindicat. Porro in perſequendis peccatoribus, DEUS aliquatenus eum modum & ratione tenet, quā tenet Rex aliquis vel Princeps terrenus in perſequendo ſuo hoſte.

Curat ille 1*mò* ut hoſtem, hoſtilemq; exercitum in arcto teneat, illumq; cingat, & quaſi comprehendat, nec permittit ipſum pedem efferre extra caſtra, ut commeatum conquirat, & commoda ſua, & vitæ conſervandæ ſubſidia habere poſſit.

2*dò* Curat hoſtem attenuare, vires illius minuere, ut ſemper magis ac magis deficiat.

3*tiò*. Attenuatum hoſtem confringit, ac ita potentiam ejus frangere nititur, ut ultra non aſſurgat, nec poſſit ſtare ſubtus pedes ejus.

Similî modô perſequitur DEUS inimicos ſuos, nimirum peccatores. 1*mò*. perſequitur illos comprehendendo, hoc eſt, tenet eos in arcto, per varias tribulationes, ærumnas, afflictiones, morbos, multaq; alia flagella, ut peccator queri debeat; *Circumdederunt me mala, quorum non eſt numerus.* Talibus adverſitatibus arctat & cingit DEUS peccatores, ut ſe tandem dedant, & DEO ſubijciant, ut veniam rebellionis & perduellionis ſuæ poſtulent, ſuumq; legitimum deprecentur Dominum.

2*dò*

2*dò* DEUS, peccatoris,quem perſequitur, imminuit vires, non ſolùm corporales, ſed etiam ſpirituales & ſupernaturales, ſubtrahit illi multa auxilia gratiæ ſuæ, permittit ut illis quæ ipſi offert, non utatur, nec ijſdem cooperetur in tentationibus & peccandi occaſionibus, ut deficiat & ſuccumbat.

3*tiò* DEUS confringit peccatorem, permittendo frequentiores & graviores ipſius lapſus, ut de peccato in peccatum proruat, ut plures contrahat peccaminoſos habitus, ut continuò cadat, nec poſſit ſtare ſubtus pedes ejus, conſequenter DEUS illum calcat in furore ſuo, & ſuis pedibus conterit, dat ipſum in reprobum ſenſum, tandemque morte illum malà & ſupplicijs perdit æternis.

His conſideratis, exclamabis cum Apoſtolo: *Horrendum eſt incidere in manus DEI viventis.* Dānabis deinde multos auſus tuos, quòd contra Deum aſſurrexeris per peccatum, ipſumque provocaveris, ut te tanquam ſuum inimicum perſequatur. Deprecaberis poſtea humiliter offenſum à te Numen, & dices: *Contra folium, quod ventò rapitur, oſtendis potentiam tuam, & ſtipulam ſiccam perſequeris? ſcribis contra me amaritudines, & conſumere me vis peccatis adoleſcentiæ meæ.*

In colloquio ad vulnera Chriſti Crucifixi confugies à facie furoris Domini, petens ſuppliciter, ut Chriſtus intra ſua vulnera te recipiat, ibique abſcondat.

In fine: Anima Chriſti.

Meditatio IV.

De effectibus peccati mortalis.

Præludia eadem quæ meditationis præcedentis.

PUN-

Punctum I. Audi Psalmistam dicentem Psal. 149. *Exaltationes DEI in gutture eorum, & gladij ancipites in manibus eorum, ad faciendam vindictam in nationibus.* Et considera: his psalmi verbis exprimi odium, quô Sancti Dei feruntur in peccata & peccatores. Hi, ita Deum, quô æternaliter fruuntur, laudant, exaltant, & benedicunt, ut simul justô quodam zelô abripiantur contra peccatores, eorumque peccatum tanto odio habent, ut nisi status beatitudinis & felicitatis ipsorum eos redderet immortales, morituri essent præ dolore & tristitia, quando vel unicum intelligunt patrari peccatum. Offendis Deum graviter? Mater Beatissima & Sancti Dei morerentur præ displicentia & indignatione ac odiô adversus peccatum, si mori possent.

Rationem hujus reddit S. Gregorius. Quia Sancti Deo jam fruentes, cùm per visionem Beatificam sint uniti Deo, & absorpti ab essentia ejus, nihil aliud possunt velle, quàm velit Deus, nihil amare, in nullo alio delectari, nisi quod amat & quô delectatur Deus, nihil etiam possunt aliud odisse, quàm quod Deus odiô prosequitur. Cùm ergo Deus summè oderit peccatum, in eo sibi maximè displiceat, dolore cordis sui Divini tangatur intrinsecùs, quoties videt patrari scelera, etiam Sancti summè oderunt peccatum, summè sibi in illo displicent, de illo, quod fiat, maximè dolent, & quodammodo tristantur. Certè amor, quô in Deum adhuc in hac vita mortali ferebatur vir secundum cor Dei, tantô Zelô eundem accenderat adversus peccatores, ut præ indignatione & odiô peccati, tabesceret & deficeret, sicut ipse de se ipso testatur. *vidi prævaricantes & tabescebam.* Quidni pariter aliquomodo Beatificus ille amor, quô Beati Deum in cælis amant, non simili zelo accendat corda eorundem?

Accendit certè, idque non solùm ut odio habeant peccata, sed etiā ut odio habeant ipsos peccatores, ut eos persequantur, ut contra eos armentur, ut gladios ancipites arripiant ad ulciscendam injuriam Dei, & faciendam vindictam. Hic zelus aliquando ipsius Christi armavit manum, à Cruce avulsam, cruore ejus proprio, ut hunc in faciem cujuspiam obstinati peccatoris projiceret. Idem zelus armavit manus Sanctorum Mercurialis & Arthemij Martyrum contra Julianum Apostatam Imperatorem, idem armavit manum item S. Francisci Seraphici, contra aliquem Prælatum, Religiosos Ordinis à se instituti persequentem.

Contingit quidem aliquando, quòd Beatissima & Sancti Dei opponant se iræ & justitiæ Divinæ, suisque precibus vindictam Dei cohibeant. Hoc tamen contingit ex eo, quod Deus illis specialiter inspiret, voluntatemque eorum moveat, ut pro nobis intercedant, quod nunquam alias fieret, si sequerentur instinctum, quô zelant honorem Dei

Fac reflexiones supra teipsum, & considera, an & tu non contristaveris gravi peccato mortali Matrem Beatissimam? an ex oculis S. Angeli Custodis tui non expresseris lacrymas? An quempiam Sanctorum non armaverit zelus gloriæ Divinæ ad faciendam de te vindictam?

Exhorresce peccatum, detestare illud quàm maximè, advolvere pedibus Matris Sanctissimæ, & defleas cæcitatem tuam, quòd tu degener filius, gravissimo dolore, ob patratam à te Verbi Divini Incarnati offensam, tanquam gladiô transfixeris pectus, cor, & animam Sanctissimam Divinissimæ hujus Matris. Postula veniam à S. Angelo Custode tuo, Sanctisque Patronis & omnibus Cælitibus, quòd eos contristaveris, & ad justam indignationem & ulciscendam Dei injuriam provocaveris. Fac proposita, & protestare curaturum te, ut sicut San-

Sanctis illis ſpiritibus & cæli civibus mæroris cauſa exſtitiſti peccando, ita ijsdem facias gaudium in cælo ſuper te maximo peccatore pœnitentiam agente.

PUNCTUM II. Audi Job dicentem cap. 17. *Dies mei tranſierunt, cogitationes meæ diſſipatæ ſunt, torquentes cor meum. Noctem verterunt in diem.* Et Conſidera his verbis exprimi, quòd conſcientia peccati commiſſi ſit carnifex crudeliſſimus, ſit ſæviſſima ultrix, vindictam ſumens ex peccatore. Non ſolus DEUS, non tantùm Sancti DEI, ſed & ipſe peccator eſt vindex ſuorum ſcelerum. Conſcientia mala eſt vermis nunquam moriens, ſemper rodens & torquens cor peccatoris. *Hæc eſt prima & maxima peccantium pæna*, (ut ait Ethnicus Philoſophus Seneca,) *peccâſſe* ; hæc facit, ut fugias nemine perſequente, ut omnia timeas, omnia ſuſpecta habeas. De peccatore verificatur illud, quod idem Job cap. 15 dicit: *ſonitus terrens in auribus illius ſemper, & cùm pax ſit, ille ſemper inſidias ſuſpicatur.*

Talem carnificem expertus eſt Saul, ut interfici voluerit, non ferens anguſtias animæ ſuæ, dū diceret ad quempiam: *Sta ſuper me & interfice me, quoniam tenent me anguſtiæ*, anguſtiæ inquam conſcientiæ eundem redarguentis, propter crudeliter à ſe jugulatos Sacerdotes Nobe, cùm Hebraica verſio habeat: *interfice me, quia tenent me oræ veſtimenti Sacerdotalis.* Talem carnificem ex propria conſcientia nactus fuerat Antiochus Rex, cùm diceret: *Nunc reminiſcor malorum, quæ feci in Ieruſalem, receſſit ſomnus ab oculis meis, & concidi & corrui corde præ ſolicitudine, & dixi in corde meo, in quantam tribulationem deveni, & in quos fluctus triſtitiæ ?* Ab hoc carnifice cruciabatur Tiberius Cæſar, de quo ſic habet Tacitus: *Tiberium non fortunæ, non ſolitudines protegebant, quin tormenta pectoris ſui, ſuaſq;*

ipſe

ipse pœnas fateretur. Hic lictor Apollodoro, de quo refe t Plutarchus, per somnium pellem detrahebat, & ferventi ac bullienti Aheno immergebat, cum illa exprobratione. *Ego tibi horum Causa sum, ego Conscientia te torqueo.* Conscientia Theodorico Regi Italiæ, caput Symmachi iniquè occisi incessanter obijciebat, eumque tandem confecit. Hujus tormenta non ferentes tot alij, de rupibus se præcipitaverunt, alij suffocaverunt se aquis, alij laqueo vitam finiverunt, pugionibus se confoderunt, alij præ tristitia contabuerunt.

His consideratis, reflecte te supra teipsum, an & tu non es aliquando traditus immani huic Carnifici, ab eo excruciandus? Et propriâ experientiâ scies, quantùm vermis hic sæviat & cruciet? Item reflecte te, an etiam nunc non torqueat te conscientia tua, & noveris contra has conscientiæ torturas, unicum remedium esse, si virus quod viscera tua rodit, per sinceram pœnitentiam, integrã peccatorum tuorum Confessionem, & per veram vitæ emendationem evomas & eijcias. Exhorresce hunc tortorem, time peccatum, ne Deus per conscientiam tuam te arguat, & statuat contra faciem tuam. Defle peccata tua, quæ hunc in te vermem generant. Procide cum lacrymis ad pedes supremi Numinis, dicens cum Job: *Peccavi, quid faciam tibi ô Custos hominum? quare posuisti me contrarium tibi, & factus sum mihimet ipsi gravis? cur non tollis peccatum meum? & quare non aufers iniquitatem meam.*

Punctum III. Audi illa verba Sapien. 16 *Creatura enim tibi factori deserviens, exardescit in tormentũ adversus injustos* Et iterum Cap. 5 *Accipiet armaturam zelus illius, & armabit Creaturam ad ultionem inimicorum.* Et considera non solùm Sanctos armari contra peccatorem, non solùm ipsum peccatorem esse sibi tortorem & ultorem sceleris

ſceleris ſui, ſed inſuper omnes alias Creaturas adverſum eundem exardeſcere & concitari, ut eum perſequantur, ut ulciſcantur in illo injuriam ſui Creatoris, ipſi noceant, eumque perdant.

Et ſic ignis, ſicut quondam deſcendit in Sodomam & Gomorrham, hasque Civitates cum ſuis habitatoribus in favillam redegit, ita & nunc, niſi prohiberetur à Deo, deſcenderet ad urendos & cruciandos quoſvis peccatores. Aqua, ſicut temporibus Nòé, ruptis cataractis cæli, omnem carnem delevit & demerſit, paucis animabus ſervatis, ſicut fluctibus ſuis & tempeſtate conſurrexit contra Jonam non obſequentem mandato Dei, ita etiam nunc peccatores obrueret & in profundum demergeret. Terra, ſicut abſorpſit rebelles & ſeditioſos Core, Dathan & Abiron, ita inclinatione ſibi innata, vellet quodammodo quemvis abſorbere peccatorem, videturque aliquam pati violentiam, quòd illos ſuſtineat. Non ſunt invitandi montes & colles, ut cadant ſuper peccatores, ipſosque obruant, proprio impulſu caderent & obruerent eosdem, ſi Deus permitteret. Aèr quoque, ſicut olim in vindictam peccati David ſuſtulit peſtilentiâ ſeptuaginta millia virorum, ita & nunc ſæviret in tranſgreſſores legum Divinarum.

Aliæ quoque Creaturæ, ſimili (ut ſic loquar) feruntur zelò contra peccatores; quantâ reverentiâ urſi, Leones, tigrides lambebant aliquando pedes Sanctorun Martyrum, tantâ è contrario ferociâ diſcerperent peccatores & hoſtes Dei; ita Leones nunc arriperent & oſſa peccatorum comminuerent, ſicut comminuerunt oſſa Aſſyriorum, ad quorum iniquam accuſationem Daniel in locum Leonum miſſus fuerat. Urſi etiam lacerarent diſcolos & protervos, quemadmodum ad maledictionē Eliſæi laceraverunt quadraginta duos pueros; ſerpentes morſu ſuo necarent impios, ſicut necabant

Iſraelitas

Iſraelitas in deſerto igniti ſerpentes. Aliæ etiam Creaturæ, maximè illæ, quibus peccator ad Dei offenſam abuſus eſt, ſi tot vires haberent, ſæviſſimè cum peccatore agerent, Deique & ſuam injuriam atrociſſimè ulciſcerentur. Quarè meritò peccator poſt peccatum ab omnibus Creaturis timere debet, meritòque illud dicere poteſt cum Caim *Omnis qui invenerit me, occidet me.*

Poſtremò ipſi Dæmones, qui peccatorem ſuis tentationibus in peccatum inducunt, ſunt acerrimi hoſtes ejusdem. Illi vellent quàm maximè nocere peccatori, vellent ipſum perdere & in ſuam trahere damnationem, continuò ſe Deo offerunt ad colligenda hæc zizania: *Vis? imus, & colligimus ea ad comburendum.* Illorum voces ſunt quibus ſe animant contra peccatorem: *DEVS dereliquit eum, perſequimini & comprehendite eum, quia non eſt qui eripiat.* Hanc ſuam hoſtilitatem frequenter exercent, aliquando immanibus ſpectris terrefaciendo peccatores, aliquando in præcipitia, in loca paluſtroſa eos deducendo, occaſionibus obijciendo, in quibus lethalia referunt vulnera, nocendo ijſdem per veneficas & præſtigia, quod non tam facilè juſtis facere permmittuntur.

Ratio tantæ hoſtilitatis Dæmonum in peccatores eſt. Quia dæmones graviſſimè indignantur, quòd homo, habendo tot auxilia gratiæ ad ſuperandas ipſorum tentationes, illis non utatur, ſed ſuccumbat tentationibus, quòd habendo tot ſalutis media, illa negligat, quòd melior non fiat longâ patientiâ Dei, converſionem ipſius expectantis, quia præterea, dum peccata hominum multiplicantur, dæmones vident, ſuam augeri & creſcere damnationem.

His conſideratis, reflecte te, quoties & tu meruiſti, ut ignis te abſumeret, Cælum te fulmine feriret, aqua ſuis fluctibus involveret, àér peſtilentiâ inficeret

ficeret. Admirare quomodo post patratum à te hoc & illud peccatum, non discerpserint te ursi, lupi non dilaniaverint, viperæ, serpentes, aspides suis morsibus non enecaverint. Admirare quomodo Dæmonum rabiem evaseris? Admirare in his omnibus Dei patientiam, & longaminitatem, Creaturas omnes ne tibi noceant, cohibentem. Admirare tuã, et aliorum peccatorum in Deo offendendo audaciam, simulque in differenda pœnitentia procrastinationem & tarditatem.

Per modum Colloquij conclude hoc affectu. O quanta Misericordissime Deus, tua bonitas & Clementia! Manus tua potentissima detinuit fulmina, ne me ferirent. Tu orbem terrarum firmasti, ut me sustineret, Tu posuisti terminos aquæ, ne me demergeret, àërem ad respirandum mihi concessisti, ut viverem, Tu conclusisti ora Leonum, tu feroces ursos & lupos in sylvis, serpentes in terræ cavernis, detinuisti, ne mihi nocerent. Tu infernalem Draconem alligasti, ne in miserum peccatorem sæviret. Tu me ex tot casibus, ex tot mortibus eripuisti. Et ego tantâ clementiâ malè usus sum, ut peccatis peccata cumularem. Nunquid ergo ampliùs offendam te? an divitias Bonitatis Tuæ contemnam? Si vides Domine me ad huc peccaturum, fulmine tuo priùs me ferias, igne absumar, absorbeat me puteus, obruat procella, Aër inficiat, Terra os suum aperiat, atque devoret. Percutiat Leo, discerpat ursus, lupus laceret me, serpentes & viperæ venenoso morsu interficiant, Dæmon obsideat, omnes Creaturæ in me sæviant, antequam peccem, ut offensam Divinæ Majestatis tuæ impediant, Absit verò ut offendam te, ut Creaturæ Tuæ patratum à me ulciscantur scelus & justas de me meorum, criminum, postquam commissa fuerint, sumant pænas.

In fine Pater noster

Meditatio V.

De malis quæ per peccatum incurruntur.

Præludium 1. Imaginare Peccatorem in prælio adversus DEUM suscepto infeliciter succubuisse, multaque mala & vulnera lethalia ex conflictu retulisse.

Præludium 2 Postula gratiam ut hanc infelicitatem peccatoris fructuosè agnoscas, & ut tam peccatum, quam illa mala, quæ peccatum consequuntur declinare possis.

PUNCTUM I. Audi illa verba Psalm 10 *Pluet super peccatores laqueos* Et Ezech. 3 *Si conversus fuerit justus à justitia sua, & fecerit iniquitatem ponam offendiculum coram eo.* Et considera inter alias pœnas hanc etiam peccati pœnam esse, quòd DEUS pluat in peccatores, laqueos, quòd coram illis ponat offendicula, ad quæ dum impingunt, labitur pes eorum, & de peccato in peccatum, cadunt.

Tales laquei & offendicula sunt 1*mò* occasiones proximæ peccandi in quas ex Divina permissione peccatores se conijcunt, & quas cum teneantur & possint, à se amovere non student.

2*dò* Laquei & offendicula sunt prava aliorum exempla, conversationes cum laxis, dissolutis, liberæ Conscientiæ, imò perversis hominibus.

3*tiò*. Laquei & offendicula sunt, tentationes graves, continuæ, molestæ, quibus tandem ex perversa sua voluntate cedit & succumbit peccator.

4*tò* Laquei sunt, Principia perversa, Resolutiones conscientiæ nimium laxæ, tum ab alijs tum à Conscientiæ directoribus & Confessarijs subinde datæ. Si peccator incidat in Confessarium laxum, adulato-

adulatorem, qui pænitentem laxè resolvat, vel dissimulet & taceat, nec monstret gravitatem peccatorum, Resolutio vel etiam silentium, talis confessarij est lequeus peccatoris, quo ita capitur, ut audentiùs deinde in pristina relabatur peccata.

5*tò* tandem laqueus & offendiculum peccatoris est levitas & dissimulatio, nimiá indulgentia & omíssio justæ animadversionis ob peccatoris delicta, sive propriorum Parentum, sive Magistratuum, sive quorumcunque Superiorum, quibus subjectus est. Dum enim delicta peccatoris ab his dissimulantur, nec pro merito puniuntur, peccator redditur audacior ad alias transgressiones, dicitque: *Ecce peccavi & quid mihi triste accidit.*

Hæc considerans perpende ulteriùs laqueos & offendicula hujusmodi poni ante peccatores, in pœnam peccati originalis, sed vel maximè in pœnam peccatorum personalium, cuique homini propriorum. Perpende item laqueis hujusmodi plena esse omnia, ita ut nullum sit vitæ genus, quod aliquibus saltem laqueis & offendiculis non sit ob noxium, ut nullus mortalium sit, qui inter tales laqueos non versetur, qui in aliquem subinde non incurrat., quamvis non æquè sint multiplices in quovis vitæ genere, nec æquè periculosi. Aliqui enim hominum versantur inter frequentiores, alij inter minus frequentes, vel certè versantur extra occasiones peccandi saltem graviter, aliqui licet versantur inter occasiones peccandi, hæ tamen respectivè ad ipsos non sunt proximæ. Alij vivunt in medio nationis pravæ, inter homines discolos, & in omnem licentiam effusos, alij vivunt in genteus sancta, populo acquisitionis, in Collegio Apostolorum licet etiam in hoc subinde inveniatur Judas filius perditionis. Aliqui graviores, alij leviores experiuntur tentationes. Quibusdam, etiam tales tenduntur laquei, ut si in illos incidant

ſtatim ſtrangulentur, ſuffocentur, & vitam animæ miſerè perdant, talia ponantur, offendicula, ut ad ea graviſſimè & lethaliter concutiantur, & ad ea alliſi illico in præceps ruant, alijs ponuntur offendicula, quæ pedes & veſtigia cruentant, ſed vitam non eripiunt, tales tenduntur laquei, ut eos evitare, & ſe ex illis facilè extricare valeant.

Noſtra intereſt, ut continuâ vigilantiâ & circumſpectione utentes, hos; quantùm fieri poteſt laqueos declinemus. Certe providè & ſapienter agit, qui ſciens plures eſſe vias vel ſemitas ad aliquem terminum, quarum una laqueis & offendiculis ita plena eſt, ut pedem etiam movere non poſſis, quin in aliquem laqueum incidas, vel in offendiculum impingas, idque plena eſt laqueis & offendiculis periculoſiſſimis, in quæ non incidis, niſi cum graviſſima concuſſione, vitæque & ſalutis tuæ diſpendio. Alia via habet quidem & ipſa laqueos in deceptionem tranſeuntium poſitos, ſed non ita frequentes, habet offendicula, ſed non tam multa, nec tam periculoſa, Alia rurſus via longè adhuc paucioribus laqueis & offendiculis nec multum periculoſis eſt obnoxia & impedita. Hanc poſtremam minimè periculoſam, minimè difficilem viam & ſemitam qui ingreditur & præeligit, is certè agit providentiſſimè & ſapientiſſimè.

Reflecte te an & tu non verſeris inter hujusmodi laqueos & offendicula, & an inter hæc ? inoffenſo pede hactenus in via ſalutis proceſſeris. Recollige te, quos laqueos hoſtis animæ tuæ tibi objciat, & quibus magis te illaqueat ? quomodo te geras in occaſionibus peccandi ? an proximas dimittas ? quâ fortitudine ſuperes tentationes potiſſimùm graviores ? an pravis aliorum exemplis & converſatione non corrumparis ? An gravioribus tuis peccatis non promerearis, ut DEUS ſuper te pluat laqueos periculoſos, & ſaluti animæ tuæ nocentes

centes aut nocituros. Reflecte te, quâ deinceps tibi viâ procedendum sit, ut non incidas in laqueum Diaboli, ut non aberres nec deflectas à termino felicis æternitatis, sed potiùs cum majori spe & securitate salutem tuam consequaris. Postula Divinam gratiam quâ illuminatus, possis effugere omnes laqueos, & insidias inimicorum superare, ut deinde in felici æternitate possis Deo laudem decantare. *Laqueus contritus est, & nos liberati sumus.*

Punctum II. Audi Ecclesiasticum dicentem Cap. 3 *Peccator adijciet ad peccandum* & Psal. 68 *Appone iniquitatem super iniquitatem eorum.* Et considera, inter ingentia damna & mala quæ causat peccatum, esse etiam illud, quod unum peccatum impellat in aliud. Peccata ordinariè solitariè non incedunt, commisisti unum, in unum te resolvisti, faciliùs rues in aliud. Peccatum, est ignis ad perditionem devorans, ignis inquam, non solùm quia omnia bona, omnia merita tua perdit & devorat, sed quod sit fæcundissimus in tot alijs similibus ignibus, scilicet in alijs pluribus peccatis producendis. Peccatum est simile ferro magnete affricto, sicut enim hoc trahit ferrum aliud, ita & peccatum unum trahit post se aliud. Peccatum est circulus, cum alijs circulis unam longam catenam efficientibus connexus. Est Abyssus, sed illa de qua Propheta dicit: *Abyssus abyssum invocat.* Hanc concatenationem peccatorum videtur expressisse S. Jacobus Apostolus dum dicit: *Qui in uno deliquit factus est omnium reus*, hoc est: reus est, seu meretur, ut in alijs omnia peccata prolabatur.

Expende quanta hæc sit pæna peccatoris? quantum malum? magnum malum est vel semel Deum graviter offendisse. Per unum etiã peccatũ gravissima Deo irrogatur injuria, impugnatur Essentia Divina, Attributa Dei, omnes Personæ Sanctissimæ Trinitatis, & actus Dei liberi. Per unũ peccatum gravis irrogatur injuria Deo homini seu Christo, ipsi pecca-

 tori?

tori, & omnibus creaturis. Unum peccatum provocat iram & indignationem Beatissimæ, Sanctorum Angelorum, & Sanctorum Omnium, facit, ut ipse peccator sit acerrimus sibi ipsi hostis, omnesque Creaturas contra ipsum armat. Unum denique peccatum spoliat animam peccatoris, omnibus meritis, spoliat gratiâ Sanctificante & donis infusis spoliat vitâ spirituali, & inhabilem reddit ad merendum. Si igitur tantum malum est, semel graviter peccasse, quantum malum est, iniquitatem super iniquitatem apposuisse. Hoc est malorum omnium maximum, quo malo majus, ne Divinæ quidem Justitiæ brachium potentissimum, peccatori infligere potest, dum culpæ culpis cumulantur. Hæc pœna est, quam Deus permittere quidem potest, velle autem voluntate beneplaciti, & complacere sibi in ea, etiam ex peccati commissi suppositione non potest, quomodo Deus potest velle multas alias pœnas. Hanc pœnam in tantum Deus infligit, in quantum peccatori, quem ab æterno prævidit peccaturum, certaque sua auxilia oblata ad superandam tentationem, inefficacia redditurum, confert talia auxilia, nec succurrit per gratias efficaces, quibus ille gratijs destitutus ex sua pravitate & malitia, labitur, atque tentationi succumbit.

His expensis exhorresce gravissimam hanc pœnam. Exhorresce quodvis peccatum, quod ad tantam indignationem Deum provocat, ut tam gravi imò omnium pœnarum gravissimâ pænâ peccatorem puniat. Detestare præteritæ vitæ tuæ scelera, supplica supremo Numini, ut te, quibuscunque alijs pœnis puniat, & aliter in te vindicet tua crimina, non puniat autem te pœnâ hac gravissima, ut apponat iniquitatem super iniquitatem tuam.

Punctum III Audi Ecclesiasticum dicentem Cap. 5 *De propitiato peccato noli esse sine metu.* Et considera, inter mala, quæ affert peccatum mor-

tale, esse & illud, quod in tota vita hominis omnem tollat salutis securitatem. Qui aliquando DEUM graviter offendit, in eam incidit miseriam, ut licet pœnitentiam agat, semper timere debeat, an sibi remissum sit suum peccatum.

Potest quidem scire peccator, Catholicâ edoctus fide, quod Sacramentum Pœnitentiæ ad tollenda peccata post susceptum cōmissa baptismum, sit singularissimum remedium, sit inexpugnabile scutum, quo protegere nos possumus contra fulmina & ictus Justitiæ Divinæ, quod sit secunda tabula, quæ post peccati naufragium potest nos salvare, & in qua nobis enatandum est, potest scire, quod idem Sacramentum sit Civitas refugij, ad quam confugientes rei mortis, à morte liberantur, quod sit piscina probatica, in quam descendentes infirmi possunt curari à quacunque animæ infirmitate, non Angelo, sed Spiritu Sancto movente & educente aquam lacrymarum, ex corde contrito peccatoris, & Sacerdote in Sangvinis Christi bulneo, peccatricem abluente animam. Hæc, inquam, peccator pro certis & indubitatis veritatibus habere potest & debet.

Cæterùm non potest esse certus, an Sacramentum Pœnitentiæ ad delenda peccata institutum, debitè ab ipso sit susceptum, eique ritè & validè collatum. Non potest scire, an illo, impervio vindictæ Divinæ, scuto se muniverit, an certè loco hujusmodi scuti, telam aranearum facilè dilrumpendam, in suam defensionem & protectionem non adhibuerit. Nescit an tabulam illam secundam, per quam ex naufragio salvari debuit apprehenderit, an non potiùs lignum aliquod putridum, quo demergendus est, nescit an portæ Civitatis refugij, sibi ad eam confugienti patuerint, an ad Civitatem refugij confugerit, an non potiùs erraverit, & aliò diverterit, ubi non poterit salvari.

 Nescit

Nescit an motus ille, quo excitatus fuit ut descenderet in piscinam probaticam, in qua sanandus erat & per quem motum, eductæ sunt lacrymæ ex corde ipsius, an fuerit motus Spiritûs Sancti, fueritne motus gratiæ Divinæ supernaturalis, an certè motus aliquis merè naturalis. Nescit, ille dolor, illæ lacrymæ quibus deflevit sua peccata unde sunt ortæ, ex quali motivo, an ex motivo supernaturali, an certè ex affectione aliqua & voluntatis inflexione merè naturali.

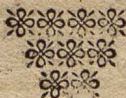
Quod ipsum ut meliùs penetres, rem propositam sic intellige. Potest peccator Fide Divinâ edoctus credere, Sacramentum pœnitentiæ esse à Christo institutum, ad tollenda peccata, post Baptismum commissa, habereque vim & virtutem delendi quæcunque peccata, ex Meritis infinitis Christi, in eodem Sacramento inclusis & contentis. Penes Sacerdotes atiam legitimè ordinatos & approbatos esse potestatem remittendi peccata, & hoc Sacramentum, fidelibus verè pœnitentibus ministrandi. Potest etiam ac debet scire peccator, partes essentiales hujus Sacramenti esse *imò* Confessionem omnium peccatorum formaliter integram, factam coram Sacerdote legitimè ordinato & requisitam jurisdictionem habente. *2dò* Dolorem supernaturalem, universalem de peccatis commissis, ex motivo, quale requirit Concilium Tridentinum, qui dolor excludat voluntatem peccandi, sitque conjunctus cum firmo proposito de non peccando deinceps. *3tiò* absolutionem à Sacerdote legitimè ordinato & habente jurisdictionem, verbis ad id constitutis, peccatori pœnitenti collatam, ex intentione faciendi quod facit Ecclesia. Insuper peccatot pœnitens potest scire. quod fecerit confessionem & absolutus sit. Nihilominus scire & certitudinem habere non potest, an sua confessio fuerit integra, integra inquam non tam materi-

aliter

aliter, quàm potiùs formaliter, an verò ratione alicujus defectûs non fuerit mutilata, non potest scire, Sacerdos apud quem sua peccata est confessus, fueritne legitimè & validè ordinatus, an habuerit jurisdictionem requisitam. Non potest item scire, dolor suus quem elicuit, fueritne supernaturalis & ex quali motivo, potest dubitare an suum propositum fuerit firmum & excludens voluntatem peccandi, tamdemque neque hoc potest scire, an forma absolutionis fuerit valida, an non vitiata aliquâ ratione, ob defectus supra insinuatos potestatis, ordinis, vel jurisdictionis in Ministro, vel ob defectum intentionis in eodem talis, qualis ad valorem requiritur.

His consideratis admiraberis stultitiam illorum, qui liberiùs peccant in spem veniæ & deletionis suorum peccatorum obtinendæ per Sacramentum Pœnitentiæ. Reflectes te deinde supra tuas Sacramentales confessiones, an illis meritò fidere possis, quid de illarum integritate, quid de dolore de & firmitate tui propositi sentire debeas, Et facile agnosces de propitiato (ut existimas) peccato non debere te esse sine metu. Quodsi adverteris aliquos defectus commissos esse circa tuas confessiones, dolorem, & similia, defectus hos corrigere stude, per frequentes contritionis perfectæ actus, per confessionem generalem, per subjectionem totius vitæ tuæ peccatorum sub terminis saltem generalibus, subjectionem inquam clavibus Ecclesiæ in quovis Sacramento Pœnitentiæ quod aliquando suscepturus es.

Fac circa hæc proposita.

Meditatio VI.
De quibusdam peccatorum pœnis.

Præludia eadem quæ meditationis præcedentis.

Punctum I. Audi Spiritum Sanctum, Sapient. 2 dicentem: *Excæcavit illos malitia eorum.* Et iterum Sophon 1. *Ambulabunt ut cæci quia Domino peccaverunt.* Et considera inter alia damna, quæ infert peccatum, & inter alias pœnas peccati, esse excæcationē peccatoris, quòd misera anima in tenebris existat, quam excæcationem ut melius penetres

Considera ulteriùs, per peccatū triplici modo excæcari peccatorem.

1*mò* per hoc, quòd peccator post suos lapsus & in peccatum resolutiones, lumen negligat, nec curet proficere, ex privilegijs & gratijs Christianæ & Catholicæ Religionis, dumque ei fax accensa præ oculis ponitur ab ea se avertat, vel oculos claudat. Porro fax accensa ab Ecclesia, ad illuminandum peccatorem, est Lex Divina, quæ per Ministros Ecclesiæ omnibus fidelibus intimatur & proponitur, talis fax, sunt Præcepta & Consilia Christi, Evangelium illius, & verbum Dei scriptum & traditum juxta illud Psal. 118 *Lucerna pedibus meis Verbum Tuum & lumen semitis meis* Facem hanc præferunt Concionatores, Confessarij, alijque homines Spirituales & Apostolici, unicuique suam obligationem præ oculis ponentes, demonstrantes gravitatem peccati, horrorem judicij Divini, acerbitatem pœnarum, ostendentes quàm periculosus sit status peccatoris, prædicantes magnitudinē Bonitatis & Misericordiæ Divinæ expectantis peccatores ut convertantur, eosdemque si convertantur misericorditer

ricorditer suscipientis, docentes tandem modum quo jugum peccati excuti, & peccator Deo reconciliari possit, Accenditur præterea fax per exempla Sanctorum, per quæ peccatores ad meliorem frugem, ad virtutem & Sanctitatem & ad pœnitentiam faciendam incitantur ac provocantur. Peccatores autem avertunt oculos, ab hac Ecclesiæ face, eosdemque claudunt, quando omnes illas occasiones fugiunt, in quibus, à tali face illuminari possent, vel si hæc fax ob oculos illorū ponatur, illi tamen media salutis ipsis proposita negligunt, contēnunt, videre & apprehendere nolunt, nec unquā salubria aliorū consilia in seriā considerationē venire permittunt

2*do* Per peccatum peccatores excæcantur eâ ratione, quod peccatores destruant & debilitent mentis suæ oculos, memoriam, & intellectum, vel inquirendo resolutiones nimiùm laxas & liberas, quæ licentiæ ipsorum habenas laxant, vel non frænando suas passiones, sed his omnia permittendo. Passiones hujusmodi sibi ipsis relictæ, nec per rectam rationem frænatæ, ita quandoque mentis aciem hebetant & obtusam reddunt, ac omnem ejus vigorem tollunt, ut Intellectus ad fundum rerum, qúæ ad salutem spectant, per cognitionem debitam non perveniat, nec substantiam sperandarum, rerum penetret ac perspiciat, proindeque non possit, aut veriùs nolit rectum de rebus Divinis formare judicium, quandoque ita perturbant rationis tranquillitatem, ut opposito modo de rebus judicet quam mereantur. Quandoque etiam eædem passiones si illis liberè indulgeatur, vehementiâ suâ intellectum ita sopiunt, ac in eū statū redigunt, ut non nisi terrena sensualia & carnalia percipiat, Spiritualia verò & æterna non apprehendat, nec assequatur, nec percipere velit juxta illud Apostoli *Animalis homo non percipit ea quæ sunt spiritûs* & juxta assertum Augustini. *In homine carnali tota ratio intelligendi est consvetudo cernendi.*

3tiò

3*tiò* Peccatum excæcat peccatorem irritando & provocando Patrem luminum, ut ab eo peccator cæcitate percutiatur. Percutiatur autem à Deo peccator cæcitate, in pœnam sui peccati, tum per denegationem vivacium illustrationum & luminum efficacium, quando Deus confert quidem peccatori illustrationes, sed tales, ut videndo, per suam malitiam non videat, negat autem eas illustrationes, quibus illustratus videndo videat, hoc est ita videat, ut operetur salutariter, & cooperetur gratiæ Divinæ. Tum permissione occasionum, in quibus peccator seipsum excæcaturus est, abijciendo & reijciendo lumina sancta, & principia ac dictamina æternæ veritatis ac Sapientiæ, & conquirendo dogmata falsa, politica, Mundo ejusque sapientiæ, non Deo conformia. Tandem Deus percutit cæcitate peccatorem non impediendo sed permittendo, ut Dæmones peccatoribus oculos eruant, ipsosque cæcos reddant. Qui ipsi in tantùm excæcant animam peccatricem, in quantùm ex memoria ipsiùs eradùnt omnium rerum sacrarum imagines & species, nimirum Dei præsentis recordationem, vivam impressionem cruciatuum, tormentorum, ac diræ mortis amore nostri à Christo susceptorum, in quantùm tollunt cogitationes sanctas de Cælo, de Matris Beatissimæ in homines amore & patrocinio, de æternitate, alijsque rebus, his similibus. In locum verò talium cogitationum depingunt in memoria, sensualium fœdorum & infamium phantasmatum repræsentationes. Deinde, in quantùm in intellectu obliterant, & tollunt dictamina & principia sancta, judicia vera & spiritualia, imbuunt verò eundem Intellectum principijs falsis, sæcularibus & pseudopoliticis. Postremò Dæmones peccatori oculos eruunt, in quantùm voluntatem inclinant, suisque tentationibus pertrahunt, ut recedat à propositis bonis & salutaribus, formet verò destinatio-

nés & resolutiones malas ac perversas.

His consideratis, reflecte te supra teipsum, singula percurrendo. An & te non excæcaverit malitia tua, & defle cæcitatem tuam. Quodsi nullas in anima tua tenebras inveneris, humiles Deo redde gratias, quod te de tenebris, vocaverit in admirabile lumen suum. Quod si in anima tua deprehenderis aliqua saltem cæcitatis initia, surge & illuminare, quia venit lumen tuum. Omnes dispelle tenebras, noli esse rebellis lumini, quod tibi Deus immittit. Dum lucem habes, ambula in luce. Fac proposita &c. In faciem tuam deinde pronus procide, à supremoque Numine supplex lumen postula, illis Psal. 66. verbis: *DEUS misereatur nostri, & benedicat nobis, Illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri.*

Punctum II. Audi Job dicentem Cap. 41. *Cor ejus indurabitur tanquam lapis & stringetur tanquam incus malleatoris.* Et considera etiam hanc gravissimam pœnam peccatoris plerumque esse, quod cor illius obduretur tanquam lapis. Obduratio hæc pertinet ad voluntatem, sicut excæcatio principaliter pertinet ad intellectum. Sequitur tamen obduratio excæcationem.

Porro obduratio consistit in eo, quod cor peccatoris ita durum, intractabile, & inflexibile reddatur, ut neque monitis, concionibus, & pijs exhortationibus; neque pœnis inflictis emolliatur, neque bonis aliorum exemplis, corrigatur, neque inspirationibus gratijsque Divinis flectatur, ut à malo averti possit.

Taliter induratum fuit cor Pharaonis, quem neque prodigia per Moysen monstrata, neque tot plagæ, ipsi, ejusque populo à Deo inflictæ, neque exhortatio Moysis & monitiones nomine Dei factæ avertere poterant à persequendis Hebræis, eique persvadere, ut dimitteret populum Israel. Taliter

liter item fuit induratũ cor Judæ proditoris, qui pariter neque Christi humilitate, ad suos pedes se demittentis, neque nimiâ ipsius charitate, suo corpore & sangvine Judam pascentis, & ad osculum oris sui Divini admittentis, neque comminativâ illâ adhortatione: *væ homini illi, per quem Filius hominis tradetur, meliùs, si natus non fuisset homo ille*, neque tot alijs beneficijs, optimi sui Magistri, ejusque sanctitate & innocentiâ, deterreri potuit ac dimoveri, ab impio suo proposito tradendi Christum.

Obduratio hæc oritur communiter ex triplici capite 1*mò* ex frigida & valde remissa, aut nulla simpliciter applicatione intellectûs ad considerenda & expendenda motiva spiritualia, vividâ verò & forti apprehensione ac consideratione motivorum inclinantium ad sensualia. 2*dò* ex habitu peccandi bene radicato, & ortâ hinc vehementissimâ inclinatione appetitûs sensitivi ad oblectamenta sensuum. 3*tiò* ex validissimis & frequentibus suggestionibus Dæmonis, quibus peccator invitatur ad peccandum, Dæmone id unicè intendente, ne sibi, bene possessa præda, aliquando effugiat. Cum interim idem peccator juvetur à Deo auxilijs aut remissis, aut talibus, quæ ipse contemnit, & inefficacia reddit.

Eadem obduratio iuducitur tali viâ, ut docet D. Bernardus lib. 1 de Consideratione. *Primum peccatum importabile tibi videtur, processu temporis, si assuescas, non judicabis adeo grave, paulò post nec senties, paulo post etiam delectabit*; ita paulatim in cordis duritiam itur.

Hæc considerans, expende, an cor tuum non incipiat indurescere? quàm flexibilem te ad bonum experiaris? quem in te fructum faciant Exhortationes, Conciones, & monitiones sanctæ? an illustrationes & gratiæ Divinæ flectant voluntatẽ tuam? Utrum beneficia Dei moveant te ad ipsum aman

amandum, & ferventer eidem serviendum. Expende item, si fortè jam aliquam sentis duritiem in corde tuo, ex quo fonte illa promanavit. Tandem reflecte te, quâ viâ, an non viâ à S. Bernardo insinuatâ processeris, ad duritiam cordis tui, & insensibilitatem in transgrediendis liberè præceptis Divinis.

Fac proposita de duritiâ hac tollendâ, vel certe eâdem impediendâ, ne in te locum aliquando habeat. Recurre tandem ad Christum Crucifixum, ab eo postulans, ut ille cor tuum lapideum, cor adamantinum, pretiosissimo Cordis sui Sangvine emolliat, ab eoque omnem auferat duritiam.

Punctum III. Audi illam Christi comminationem Pharisæis factam Joan. 8 *In peccato vestro moriemini* Et considera horrendam multorum peccatorum pœnam esse, impænitentiam finalem. Quòd aliqui peccatores, non solùm per sua peccata excæcentur, non solùm cor illorum obduretur, sed quòd tandem finaliter impænitentes in peccato moriantur. Non omne quidem peccatum, nec in omnibus peccatoribus tali pœnâ hoc est impœnitentiâ finali punitur, cuivis tamen peccatori hæc pœna maximè est formidanda. Quod ut meliùs intelligas.

Considera ulteriùs juxta Sanctorum Patrum & Theologorum communem doctrinam & unanimem consensum, fundatum in sacra Scriptura. Unicuique hominum, imò & Angelis, præfixam & constitutam fuisse, & esse certam mensuram & certum numerum peccatorum, quo expleto, ille, qui talem mensuram implevit, facere pœnitentiam negligit, omniaque auxilia, quæ Deus illi confert ad pœnitendum, abijcit, & ineffiicacia reddit. Interim verò Deus, vel filium vitæ talis hominis abrumpit, vel certè usum rationis ita eripit, ut ipsũ nunquam deinde restituat, vel licet restituat, pec-

catos

cator tamen non utitur unquam hac commoditate, ad salutariter pœnitendum. Quo fit, ut miser ille peccator, impœnitens in suis peccatis, vel peccato moriatur, æternamque in currat damnationem.

Et inprimis Quòd Deus certâ mensurâ & numerū peccatorum cuivis homini præfixerit clarè colligitur ex illis Sapientiæ 11 verbis: *Omnia in mensura, numero, & pondere posuisti.* Certe si Deus omnium animalium in mundo sibi succedentium, omniumque rerum, quæ aliquando exstituræ sunt, numerū constituit, si omnes capillos, capitis, si õnes cogitationes & motus voluntatis nostræ in numerato habet, consequens est, quòd etiam certum numerum ac mensuram peccatorum cujusvis hominis statuerit, certosque terminos suæ malitiæ præfixerit, quos ille transgressurus non est. Colligitur eadem veritas ex verbis Christi Matth. 33 *Implete mensuram Patrum vestrorum* & ex illo Genesis 15. *Nondum completæ sunt iniquitates Amorrhæorum.*

Quòd verò completâ tali mensurâ peccatores impœnitentiâ finali puniantur, & in peccatis suis moriantur, docet id expressè S. Augustinus de vita Christiana Cap. 3 *Illud sentire nos convenit, tamdiu unumquemq: à patientia DEI sustineri, quamdiu nondum suorum peccatorum terminum finemquè compleverit, quo consummato, eum illicò percuti, nec ullam illi veniam jam reservari.* Id ipsum repetit expendens illud Genesis: *Nondum completæ sunt iniquitates Amorrhæorum.* dum ait: *Quo exemplo manifestissimè instruimur & docemur. singulos secundum peccatorum suorum plenitudinem consummari, & tamdiu, ut convertantur, sustineri, quamdiu cumulum suorum non habueoint peccatorum consummatum.*

Circa quam mensuram, hæc adhuc duo considera. 1mò. Mensuram hanc non esse eandem & æqualem omnibus præfixam. Angeli uno tantum patrato

patrato peccato, mensuram sibi præfixam compleverunt. Regi sauli mensura constituta fuit duplex inobedientia, quam utramq; postquam cōmisit, reprobatus est, & á DEO abjectus. Damasco, Tyro, Gazæ, & Edom mensura designata fuerunt 7. Peccata, ut habetur *Amos* 1*mò* Israelitis in deserto talis fuit præfixa mensura, ut si decies rebellarent contra Dominum, non essent ingressuri terram promissionis, & quia mensuram hanc impleverunt, post decimam rebellionem DEUS prohibuit eos ab ingressu terræ promissionis.

2*dò*. Quanta determinatè mensura peccatorum sit unicuiq; præfixa, id nemini innotescere. Sicut ultimum Judicij diem voluit DEUS nobis esse occultum, ut timeretur omnis dies, sic DEUS voluit occultam esse mensuram peccatorum pro unoquoq; constitutam, ut quævis mensura, & quodvis peccatum, atqvè si illud ultimum foret, timeretur.

His consideratis, expende diligenter, si timenda tibi est impœnitentia finalis, quam certè maximè timere debes, cùm illam infallibiliter consequatur damnatio æterna, timendum tibi quoq; esse, ne impleas mensuram peccatorū tibi præfixam, quia hanc consequitur impœnitentia finalis. Quodsi exhorrescis completionem mensuræ, & numeri peccatorum, exhorresce quàm maximè quodvis peccatum mortale, cum ignores an per illud non sis completurus mensuram tibi præfixam. Post tot tantaq; scelera patrata, fortè non multùm superest addendum, ut mensuram tuam compleas.

Propone firmissimè vitaturum te, studio quā maximo, quodvis peccatum.

In colloquio petes à Domino DEO tuo, ut non permittat te implere mensuram peccatorum tuorum, sed gratiam tibi talem conferat, quâ adjutus, crescas in virtute, perfectione, & sanctitate,

juxta mensuram plenitudinis Christi. Procides etiam ad pedes Christi crucifixi, & obnixè postulabis, ne subjaceas illi ipsius sententiæ: *in peccato vestro moriemini* Sed potiùs, ut ex thesauro suorum meritorum, det tibi gratiam finalem, in eaq; felicem mortem.

In fine: Anima Christi.

Meditatio VII.

De damnis quæ infert peccatum mortale.

Præludia eadem quæ duarum meditationum præcedentium.

PUNCTUM I. Audi Ezechielem dicentem cap. 18. *Si averterit se justus à justitia sua, & fecerit iniquitatem, omnes justitiæ quas fecerat, non recordabuntur.* Et considera: inter gravissima damna quæ infert peccatum mortale, etiam hoc esse, quòd spoliet hominem omnibus justitijs quas fecit, & omni merito vitæ æternæ; quòd totum id, quidquid meritorum collegit per totam suam vitam in gratia DEI transactam, quidquid laudabile & cælo dignum fecit, id totum per peccatum mortale deperdat ita, ut si post peccatum mortale, nullâ pænitentiâ deletum, quis moreretur, ipsius opera bona & meritoria in gratia DEI aliquando facta, ad nihil ipsi prorsus prodessent, nec ullo præmio præmiarentur.

Et sic, si aliquis instar Dominici loricati in corpus suum annis plurimis atrocissimè sævîsset, si jejunijs se attenuâsset, vexâsset cilicijs, flagris concidisset, catenis aculeatis cruentasset, & postea lethalis criminis reus moreretur, hæc omnia non essent in recordatione apud DEUM. si plures ad Christum

gentes

gentes convertiſſet, quàm Indiarum Apoſtolus S. Franciscus Xaverius, plura quàm S. Auguſtinus, vel D. Thomas, in Eccleſiæ emolumentum elucubrâſſet volumina; plures Thomâ Canthuarienſi Archiepiſcopo perſecutiones & odia ob Eccleſiæ defenſionem tuliſſet; ſi ex amore DEI, propter fidei confeſſionem, plura ſuſtinuiſſet tormenta, quàm Clemens Ancyranus, ſi in contemptu mundi Alexium, in paupertatis rigore Franciſcum Aſſiſinatem, in clauſtro monachorum Lirinenſium ſanctitatem, in deſerto Anachoretas Thebaidis, in columnis prodigioſos Orientis Stylitas imitatus eſſet, & poſt hæc omnia, mortali peccato inquinaretur, & in hac iniquitate moreretur, omnis ille meritorum theſaurus, omnis ſanctitas & virtus periret, eſſetq; in perpetua oblivio ne apud DEUM.

Exclama hîc: ô jacturam, ô infelicitatē, ô miſeriam cruentis lacrymis deplorandam! admirare cæcitatem hominum, qui hanc jacturam non agnoſcunt nec apprehendunt, quinimò arbitrantes per peccatum ſe plurimum lucrari, poſt tam funeſtum detrimentum, audent exultare, ſicut exultant victores captâ prædâ, dum dividunt ſpolia. Deteſtare odiô infenſiſſimo peccatum, latronem hunc immaniſſimum, hoſtem capitalem, qui inhiat omnibus meritis, omnibus virtutibus tuis, qui his omnibus te ſpoliat, manumq; ſuam mittit ad omnia deſiderabilia tua.

Punctum II: Audi DEUM apud eundem Prophetam dicentem: *Si averterit ſe Juſtus, & fecerit iniquitatem, nunquid vivet? non vivet; in prævaricatione ſua, qua prævaricatus eſt, & in peccato ſuo quod peccavit, in ipſis morietur.* Et cogita: quòd peccatum mortale non ſolùm meritis, virtutibus, omnibuſq; bonis operibus, hominem ſpoliet, ſed etiam ſpoliet eundem ipſâ vitâ, vitamq; ei eripiat. Si ſpoliaret hominem aliis nonniſi illius bonis, to-

lerabile hoc damnum, reparabilis jactura esset manente vitâ, sed cùm vitâ etiam spoliet, jactura hæc non est facilè reparabilis. quæ enim consequuntur ad vitam, reparari possunt si vita maneat; si auferantur simul cum vitâ, irreparabilia sunt, quia non est Principium talis jacturæ reparativum.

Spoliat autem peccatum vitâ, non vitâ corporali, qua corpus vivit & animatur, scilicet spoliat gratiâ sanctificante, quæ est vitâ animæ nostræ, per quam DEO vivimus, idq; vivimus participes & consortes naturæ Divinæ, dependenter à qua, exercemus omnes operationes vitæ. Hac vitâ ita nos spoliat peccatum mortale, ut per illud homo fiat fædissimum cadaver, DEO & Angelis abominabile. Idq; peccatum spoliat peccatorem vitâ animæ indispensabiliter, ut non sit possibile hominem in peccatum mortale labi, & tamen vivere in anima, spoliat autem illum hac vitâ in ipso actu peccati mortalis; peccatum enim ita est incompossibile cum gratia sanctificante, ut multi opinantur Theologi, sicut tenebræ sunt incompossibiles cum luce.

Jacturam hanc utinam sentirent homines. Mors corporis ita est amara, ut vel ipsa memoria ejusdem sit amara. Mors animæ ita non apprehenditur, ut non sit qui recogitet. De juvene à Christo resuscitato in porta civitatis Naim, dicit S. Augustinus. *Illius mors visibilis visibiliter plangebatur, illorum qui in anima quotidie moriuntur mors nec quæritur nec videtur.* Compatere cordialissimè omnibus his in anima mortuis. mortem illorum sanguineis defle lacrymis.

Reflecte te deinde num & tu DEO vivas? an non possit tibi dici. *Nomen habes quòd vivas, & mortuus es.* An non sis Lazarus quatriduanus jam fætens? Si vivis vitâ spirituali, supernaturali, vitâ animæ tuæ, agnosce gratiam, agnosce miseri-

cordiam

cordiã DEI, dicens cum Psalmista: *Secundũ misericordiã tuam vivificasti me.* Time, ne peccatum hanc tibi aliquando vitam eripiat quod si in anima mortuus es, recurre ad fontem vitæ, humili & contrito corde ab Authore vitæ pete vitam, & tribuet tibi. convertere ad Dominum DEUM tuum quem dereliquisti, & ipse conversus vivificabit te. Funde lacrymas deplorans mortem tuam, & Christus moriens spirabit in te spiritum suum, ut ipsi vivas, imò ipse in te vivat.

PUNCTUM III. Audi DEUM per Oseam dicentem cap. 9. *Radix eorum exsiccata est, fructum nequaquam facient.* Et cogita, inter alia mala, quæ causat peccatum mortale, etiam hoc esse, quòd omnia bona opera, quæ homo in statu peccati mortalis facit, sint omnino infructuosa, non sunt meritoria, nec unquam à DEO præmianda.

Cujus ratio est. Quia tunc homo non est in gratia DEI, non est in charitate, sed ab illa per peccatum est evacuatus, eandem simul cum gratia sanctificante multisq; alijs habitibus supernaturalibus amittit. Jam autem, quod fit ab homine gratia habituali & charitate destituto, nihil prorsus valet nulliusq; est meriti, ut dicit Apostolus. *Si linguis hominum loquar & Angelorum, charitatem autem non habuero, nihil sum, & si distribuero in cibos pauperum, omnes facultates meas, & si tradidero corpus meum ita ut ardeam, charitatem autem non habeam, nihil mihi prodest.* A gratia sanctificante habetur omnis condignitas & valor operum supernaturalium hominis justi, ratione cujus sunt meritoria vitæ æternæ. Obsequia quæ exhibentur à filio DEI adoptivo, æstimantur: quæ ponuntur à servo & mancipio peccati, contemnuntur, nullumq: pretium habent. Gratia sanctificans est radix, à qua fructus boni operis suum vigorem, succum, & maturitatem habere debet. Si radix exsiccata fuerit, nullus

fructus haberi potest. Si gratia sanctificans per peccatum est deperdita, nullum opus peccatoris potest esse fructuosum, & vitæ æternæ de condigno meritorium, sed sicut peccator mortuus est DEO, ita & omnia opera ejus in peccato facta, mortua sunt.

Et sic, sive peccator oret, oratio ipsius non exaudietur, sicut non est exaudita oratio Antiochi, de quo scriptura dicit; *Orabat scelestus DEUM à quo non erat misericordiam consecuturus.* Imò oratio peccatoris est DEO execrabilis, juxta illud Prov. 28: *Qui declinat aures suas ne audiat legem, oratio ejus erit execrabilis.* Sive laudet DEUM peccator, eumq honoret, quocunq; Religionis vel alterius virtutis actu, laus hæc non est grata & accepta coram DEO, ut dicitur Eccles. 25 *non est speciosa laus in ore peccatoris.* Sive ulteriùs peccator sacrificia offerat, sive corpus suum affligat, se ipsum mortificet, Eleemosynas faciat, sive quæcunq; alia pia opera exerceat, nulla ex ipsis meritoria erunt. Reflecte te, an & quot tua opera bona perdideris? an etiam omnes tuæ mortificationes, jejunia, abstinentiæ, alijq; actus virtutum & opera misericordiæ in æternitate præmiabuntur? non præmiabuntur certé quæ in statu peccati mortalis egisti.

Deplora jacturam talium operum tuorum. Propone curaturum te, ut omnia quæcunq; à te bene & laudabiliter agentur, fiant in gratia DEI, ut verò certior esse possis Statûs gratiæ, præmissa debita conscientiæ tuæ discussione, cum vero dolore de peccatis tuis, & firmo proposito de non peccando, accede ad Sacramentum pœnitentiæ, emunda conscientiam tuam, & restitutam gratiam sanctificantem conservare, imò semper augere stude.

Fac etiam tibi familiarem actum contritionis perfectæ, eumq; sæpiùs de die, sed præcipuè, dum aggressurus es aliquod opus bonum, aliquam actio-

actionem, quæ quantum ex se est, postulat esse meritoria, elice, ne tale tibi opus pereat.

In colloquio elice actum contritionis. O bonitas infinita DEUS meus, agnosco & confiteor, per peccata, quibus Majestatē tuā Divinā miser ego & infelix offendi, multa me multa & damna incurrisse, plurium pænarum, à te mihi justè infligendarum, reum me exstitisse, multa quæ habere potui impedivisse bona. Interim hoc maximè, imò hoc unicè doleo, quòd te DEUM summum & omne bonum meum offenderim, quòd malum coram te, & contra te, qui es summè bonus, omni amore dignus, & summè amabilis, feci. Damno stultitiam & malitiam meam; amore tui, & propter solam tuam amabilissimam bonitatem, cui quodvis peccatum meum repugnat, omnia & singula, ex toto corde detestor; ad omnes pœnas, quas merui, me tuæ Justitiæ Divinæ offero; vindica Domine in scelesto peccatore illatas tibi omnes injurias. Hoc unicum, non propter me, qui omni tua gratia & favore indignissimus sum, nec ullum meum quæro bonum, sed propter temetipsum benignissimè effice, ne te ultra offendam in æternū, quem non offensurum unquam firmissimè statuo.

In fine: O DEUS ego amo te etc.

Meditatio VIII.

De pœnis & damnis ex peccato provenientibus.

Præludia eadem quæ meditationum immediatè præcedentium.

Punctum I. Audi illa verba Sapientis Prov. 24. *Cogitatio stulti peccatum est.* Et considera effe-

ctum peccati etiam hunc esse, quòd hominem reddat stultum & amentem. sis licèt versatissimus in omnibus humanis scientijs, sis ingenij perspicacissimi, limatissimi Judicij, prudentiæ non vulgaris; si peccas; per hoc ipsum stultus factus es. sapientissimus fuit Salomon, qui tamen Senex factus, propter suas libidines, ad eam devenit dementiam, ut mens ejus averteretur à DEO. Sapientes fuerunt Ethnici illi Philosophi, de quibus Apostolus ad Rom. 1. *Qui tamen, cum sapientes essent stulti facti sunt, quia cum cognovissent DEUM, non sicut Dominum glorificaverunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis.* Epulonem illum Evangelicum sua avaritia nonne stultum reddidit, etiã ipsius sapientiæ Incarnatæ judicio; *stulte, hac nocte animam tuam à te repetent.* Talem suam stultitiam agnoscunt, & tota æternitate deplorabunt licentiosi illi juvenes apud Sapientem. *Nos insensati vitam illorum æstimabamus insaniam & finem illorum sine honore &c.* Et iterum: *ergo erravimus.*

Et sané extrema dementia est, velle DEUM infinitæ majestatis, ejusq; summam & infinitam bonitatem offendere. Grandis stultitia est, si creatura, vermis, pulvis, atomus, bellum inferat Creatori, Enti perfectissimo essentiæ nobilissimæ. Si formica leonem superare velit. Summa stultitia est propter momentaneam voluptatem, privare se veris æternis gaudijs, & voluptatibus, addicere verò æternis pœnis & cruciatibus. Si magna stultitia fuit Esau quòd pro lentis edulio vendiderit sua primogenita. Major stultitia est uniuscujusq; peccatoris, quòd jus hæreditatis æternæ, vendat pro vili brevis voluptatis dulcedine, quæ gustata mortem ipsi generat æternam.

Hæc considerans, reflecte te supra præterita peccata tua, & recogita an hæc non fuerint verè & propriè tales stultitiæ? confundere quòd ita ali-

quando desipueris. Trade te plenè & integrè sub institutionem Sapientiæ Incarnatæ, & propone curaturum te, ut in te, existente in schola veritatis æternæ, cogitatio stulti, hoc est peccatum, locum non inveniat.

PUNCTUM II. Audi verba illa Psalm. 48. *Homo, cùm in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.* Et considera, quod peccatum non solùm hominem insipientem faciat, sed etiam eundem transformet in bestias, jumenta, & bruta animantia.

Idq; peccatum aliquando homines ita transformavit in bestias, ut exteriùs Jumenta esse apparerent, speciemq; exteriorem brutorum haberent, ex speciali & extraordinaria pœna & vindicta DEI. Et sic aliquando superbia Nabuchodonosor regem transformavit in bovem, ut habetur Daniel. 4. Luxuria & libido transformavit Tiridatem regem Armeniæ in porcum, ut refert Metaphrastes apud Surium. Alium quempiam Blasphiemia transformavit in canem. Hæ tamen transformationes sunt rariores.

Cæterùm tranformationes internæ, & in anima, frequentiores & quotidianæ sunt: semperq; quodlibet peccatum transformat hominem in aliquam belluam & brutum, non quidem quoad externam speciem, sed quoad internam animi constitutionem, DEO & Cælitûm oculis patentem. Et ita superbia transformat hominem in leonem aut in pavonem; Ira transformat in tigrides, ursos, & genimina viperarum; gula transformat in rapaces & voracissimos lupos; lascivia transformat in mulos & equos, in porcos & sues in volutabro luti lotas; avaritia transformat in struthiones non ferrum sed aurum vorantes, in corvos, quæ possunt, rapientes, & asservantes; Invidia transformat in canes, acedia in testudines hypocrisis in dolo-

ſas vulpes. Morum peſtilentia, quâ fortè corrumpis alios, transformat te in draconem.

Imò peccata non ſolùm faciunt peccatores ſimiles beſtijs, ſed etiam pejores ijſdem. Certè peccatores ſunt ipſis quoad hoc ſimiles, quòd, ſicut beſtiæ ſolo ſenſu & apetitu ſenſitivo ducuntur, ſuasquè ſenſuales ſequuntur inclinationes, ita & peccator non ratione, ſed ſenſu, & appetitu, ac inclinationibus ſenſualibus ducitur & regitur. Simul tamen peccatores ſunt pejores beſtijs.

Imò ex eo, quia belluæ per ſuas inclinationes ad ſenſualia, per ſuas concupiſcentias, non avertunt ſe à ſuo fine, ad quem à ſuo Creatore ordinatæ ſunt. Homo verò per quodvis peccatum avertitur à ſuo fine.

2dò Quia, ut ait S. Chriſoſtomus Hom. 3. in Joan. ſi aliquæ belluæ ſunt crudeles, carnivoræ, guloſæ, effrænes in ſuis concupiſcentijs, hoc in illis non poteſt eſſe vitioſum, cùm ratione & libertate deſtituantur, quâ refrænent ſuas inclinationes & concupiſcentias. Crudelitas autem, gula, luxuria, ira, & his ſimilia, in homine ſemper ſunt vitioſa, quia homini ſunt voluntaria, & libera, imò ſunt adinventiones ejuſdem. Ex qua ratione etiam Ethnicus Philoſophus Ariſtoteles putavit homines brutis pejores 1. Politic. cap. 2. Dum dicit: *Homo ſeparatus à lege & juſtitia, eſt peſſimum omnium animalium, quia habet arma rationis ad explendas concupiſcentias & ſævitias, quæ non habent alia animalia.*

3 *tiò* Quia belluæ habent à naturaſua præfixos terminos ſuorum appetituum, quos non transgrediuntur. Et ſic nulla bellua etiam voraciſſima plus cibi ſumit quàm indigeat, nullæ vel rariſſimæ, quæ prolem ſuam interficiant & tollant, nulla quæ ſeipſam enecet. E contra nulli ſunt termini

mini concupiſcentiæ, & licentiæ in homine, quos idem peccando non transgrediatur.

4tò Tandem, quia inclinationes pravæ variorùm animantium etiamſi illis ſint naturales & in fundo eſſentiæ illorum radicatæ & infixæ, tamen hæ inclinationes cicuratione, pœniſq; vel beneficijs, in pluribus animalibus corriguntur. Homo autem ratione præditus, ſub poteſtate, & dominio habens ſuos appetitus & inclinationes, nullis beneficijs à DEO acceptis, aut pœnis ſibi inflictis corrigitur, & à peccando revocari poteſt.

His conſideratis, reflecte te ſupra teipſum, & fode parietem domus tuæ, atq; ingredere interiora hujus domus, ſcilicet animæ tuæ &, vide abominationes peſſimas quas feciſti. Et ecce ſimilitudo reptilium, animalium, & univerſa abominatio. Reflecte te an faſtus tuus, & ſuperbia non te transformavit in leonem, aut certè in ipſum dæmonem propter ſuperbiam de cælo præcipitatum? An propter iracundiam tuam, non ſis ſævus urſus, tigris, aut vipera morſu ſuo lethaliter vulnerans? an voracitate & ingluvie lupum non referas? an per incontinentiam non ſis factus ſicut equus & mulus, aut tanquam ſus in volutabro luti? Reflecte te an avaritia in corvum, invidia in canem, acedia & tepiditas non transformaverit te in teſtudinem, an non ſis vulpes doloſa ob hypocriſim & fraudes atq; inſincerum agendi modum tuum. An non ſis draco peſtilens alios peſtilentibus tuis moribus vel colloqijs corrumpens & inficiens.

Erubeſce tantas abominationes, confundere brutis te pejorem exſtitiſſe propter averſiones tuas ab ultimo fine tuo, propter abuſum rationis, tuæque libertatis. quòd tua ratio non frænaverit concupiſcentias & inclinationes tuas ad malum, ſed etiam arma tibi miniſtraverit ad eaſdem explendas. Confundere quòd tuus appetitus ſenſua-

lis,tuæ passiones,licentiæ, sensualitates nullis terminis contineri potuerint,non terminis honestatis,non timoris DEI, non amore virtutis, non legibus, & præceptis Divinis ac humanis, non sanctis aliorum exemplis, sed potiùs quòd omnes hos terminos toties sis transgressus. Confundere tandem, quod cicurari, & ad nutum DEI efformari non potueris tot & tantis DEI beneficijs copiosè in te profusis, tot & tantis pœnis, quibus DEUS à sua offensa conatur te deterrere. Fac proposita, omnibus vitijs, quæ in te deprehendes, contraria. Ad extremum postula gratiam, quâ adjutus, omnes in anima tua abominationes atq; similitudines reptilium & animalium, corde tuo ejicias & tollas, illiq; altè imprimas, ac in eo effórmes imaginem Christi Crucifixi, per crucifixionem carnis tuæ cum suis concupiscentjs, & perfectam imitationẽ & expressionem Christi Crucifixi in vita & moribus tuis.

Punctum III. Audi illa verba S. Petri dicentis 2. Petri 2do. *à qua quis superatus est, ejus & servus est.* Verba item Eliæ Prophetæ ad Achab. 3. Reg. 21. *Venundatus es, ut faceres malum in conspectu Domini.* Et considera hominem etiam hoc malum incurrere per peccatũ, quòd fit dæmonis,& peccati servus ac mancipium.

Servus imprimis & mancipium dæmonis est peccator ex eo. Quia per peccatum homo vincitur, debellatur, & superatur à dæmone, porro jure gentium, Victus,seu ille qui in bello superatur, est servus victoris. Resistis tentationi? vincis suggestiones dæmonis? vincis & superas dæmonẽ, ducis in triumpho vinctum draconem infernalem, estq; tunc dæmon servus tuus,& mancipiũ. Consentis ei? liberè ejus tentationi cedis peccatum committis: à dæmone superatus es, ille te expugnavit & vicit, suoquè subjecit jugo, adeoq; factus es servus & mancipi-

um dæmonis. Servus insuper dæmonis peccator est, quia in servum eidem est venundatus. *Unus quisq; enim* (ut ait S. Augustinus) *animam suam Diabolo vendit, accepto tanquam pretio, dulcedine temporalis voluptatis*, qui secundus modus est incurrendæ servitutis. Non existimandum est, quòd dæmon gratìs nobis offerat vetitas voluptates. Quisquè peccator hunc tacitum contractum, hoc illicitum pactum quasi universale init cum dæmone. Da mihi illam voluptatem, fas mihi sit indulgere sensualitati, vanitati, &c. Fruar hac oblectatione, & ego dabo tibi animam meam, tuum ero mancipium. adeoq; hoc cotractu posito, peccator si peccat, si potiatur voluptate prohibita, si contra legē indulgeat sensualitati &c. Fit servus & mancipium Diaboli.

Idem peccator, peccando fit etiam servus peccati, juxta effatum æternæ veritatis; *Qui facit peccatum, servus est peccati*. Quod si plura committat vitia, non unius tantùm domini, sed multorum servus est, ut monet S. Ambrosius. *Qui pluribus subjectus est vitijs, multis se Dominis addixit.*

servitus hæc dæmonis & peccati gravissima debet esse cuivis peccatori. 1*mò* Ex eo quia homini libero, in libertatem vocato, quævis servitus gravissima esse debet; homo verò ante peccatum est liber, & in libertatem Filiorum DEI vocatus. 2*dò* Quia peccator hanc servitutem patitur apud infensissimum suum hostem, talis enim peccatoris hostis est Dæmon & peccatum. 3*tiò* Ex eo, quia Dæmon & peccatum crudelissimè tractant hoc suum mancipium scilicet peccatorem; tenent ipsum vinctum gravissimis compedibus, vinctū non ferro sed ferrea voluntate, vinctum consvetudine peccandi, gravissimisq; tentationibus. Continuò miser peccator, propter importunitatem suggestionum, & vehementiam tentationum, exequitur voluntatem

luntatem hujus Tyranni. 4tò Tandem ex eo hæc servitus gravissima est, quia dæmon & peccatum peccatorem trahunt & præcipitant in ipsius perniciem, atq; perpetua in inferno tormenta, absq; ulla spe redemptionis & liberationis ex illa æterna servitute.

His consideratis, fac reflexiones supra te ipsum, quoties & tu jugo servitutis hujus collum tuum submisisti! quoties victus & superatus es à dæmone & peccato? quàm frequenter animam tuam dæmoni vendideris pro vili pretio? quot illicitos contractus cum dæmone feceris! si etiam nunc sentis te in hac servitute esse, ingemisce & excute gravissimum hoc jugum. Præelige jugum Christi suave, præelige libertatem filiorum DEI, noveris te à Christo emptum esse pretio magno, statue in posterum Christo te famulaturum, ipsiusq; servum & mancipium fore.

In colloquio pete à Christo, ut merito Passionis suæ à servitute dæmonis & peccati te liberet, dicatq; tibi: *Servus meus es tu, in te gloriabor.* pete etiam à pretiosissima DEI Parente, ut & illa te à potestate dæmonis & peccati ereptum, in servum suum & mancipium recipiat, nec permittat ampliùs venire in servitutem Diaboli.

In fine: Pater noster. Ave MARIA.

Meditatio IX.
De pœnis peccati.

Præludia Eadem quæ præcedentium meditationum.

PUNCTUM I. Audi sapientem Proverb. 14. *Justitia elevat gentem. Miseros autem populos facit peccatum.* Et Psal. 13. *Multa flagella peccatoris.* Et con-

confidera, quòd peccatum faciat peccatorem etiam corporaliter miserum. Eundemq; subijciat etiam in hac vita plurimis flagellis. DEUS enim ulciscendo suam offensam, etiam hîc plerumq; punit temporaliter & flagellat peccatores, Idq; non illos tantùm ipsos flagellat qui peccârunt, sed propter unius quandoq; Personæ peccata, flagellat tota Regna, totas Provincias, totas communitates. Ita propter peccatum Pharaonis, DEUS flagellavit totam Ægyptum, propter peccatum David, totum Regnum Domûs Jacob. Propter peccatum Achan, punivit totum exercitum Isràéliticum.

Flagella hæc aliquando sunt damna in bonis fortunæ, aliquando damna in bonis famæ, aliquando damna in bonis vitæ vel corporis.

Flagella in bonis fortunæ sunt: egestas & fames, quam egestatem DEUS permittit vel per bella & vastationes factas ab hostibus & militibus, vel per exundationes & eluviones, vel per furta & latrocinia, per maleficia, sterilitates, murium, locustarum grassationes, aliaq; his similia. Flagella in bonis famæ & honoris sunt: contemptus, vilipensiones, humiliationes, infamiæ, famosi libelli, aliaq; hujusmodi. Flagella in bonis vitæ & corporis sunt mortes, morbi varij acuti, molesti, diuturni, sunt pestilentiæ, vulnera, mutilationes &c.

Hæc omnia flagella DEUS permittit in pœnam peccati. Permittit egestatem & famem secundùm illud Deuteronomii. 28. *Si audire nolueris vocem Domini DEI tui, mittet DEUS super te famem & esuriem, & percutiet te Dominus egestate.* Permittit etiam contemptum, vilipensionem & similia, juxta illud 1. Reg. 2. *Quicunq; honorificaverit me, glorificabo eum, qui autem contemnent me, erunt ignobiles. Et iterum Deuter. Eodem cap. 28. Si audire nolueris vocem Domini DEI tui, eris perditus, in proverbium & fabulam omnibus populis, o-*

mni-

mniq; tempore calumniam sustinens. Permittit deniq; DEUS, in pœnam peccatorum, morbos, pestilentias, mortes, juxta maledictiones & imprecationes positas in citato capite Deuteronomij. *Percutiat te Dominus febri & frigore, ardore & æstu & aëre corrupto ac rubigine. Tradat te Dominus corruentem ante hostes tuos, percutiat te Dominus ulcere Ægypti, ulcere pessimo, sanariq; non possis à planta pedis ad verticem capitis.*

His consideratis, reflecte te, an aliqua ex his flagellis Christianitas, & Ecclesia, totum Regnum, Palatinatus, cōmunitas in qua vivis, universa familia & domus non patiatur propter peccata tua? An belli contra Christianitatem, belli in Regno tuo & Patria, vastationis urbium, oppidorum, pagorum, per incursiones hostium, militum licentias, non sint causa peccata tua? An vilipensiones, contemptus, humiliationes sive tui sive aliorū, non permittantur in pœnam culparum tuarum! An hæ non provocaverint iram DEI, ut per pestilentiam tanta hominum fieret strages, ut etiam nunc pecora peste absumantur. Alias præterea pœnas & flagella DEI expavesce.

Humilia te sub potenti manu DEI, confitere dicens: *Quæcunq; fecisti Domine, in recto judicio fecisti, quia peccavimus tibi.* Offer te ad omnia flagella Justitiæ Divinæ, postulans humiliter, ut hæc DEUS avertat à tota Christianitate, Regno Poloniæ, Palatinatibus tuis, communitate in qua vivis &c. Sed ut tu ipse totam pœnam, quam peccatis tuis meruisti, sustineas.

Punctum II. Audi Ecclesiasten dicentem cap. 7. *Ne impie agas multùm, ne moriaris in tempore non tuo.* Job item cap. 15. dicentem: *Impius, antequam dies ejus impleantur, peribit.* Et iterum cap. 22. *Viri iniqui sublati sunt ante tempus suum.* Et considera etiam per hoc puniri peccata, quòd

quòd anni & dies impiorum brevientur, quod peccator moriatur ante tempus illud, quod DEUS constituerat & præfixerat, si peccatis suis non acceleràsset mortem.

Mors insidet quidem equo pallido & macilento, ut vidit S. Joannes in sua Apocalypsi; cæterùm concitato veniet passu, si stimuli & calcaria admoveantur. Porro stimulus mortis peccatum est. Hôc admotô stimulô insecuta & assecuta est Absalonem & in quercu suspendit, eôdem stimulô additô, assecuta est Athanasium Orientis Imperatorem, celeri passu per palatium fugientem, cum aliquot ante mortem diebus apparuisset ei in somno persona terribilis calamũ dextrâ, librum sinistrâ præferens ac dicens: En ob perversitatem fidei tuæ, quatuordecim tibi vitæ annos deleo.

Hôc stimulô & calcari adhibitô assequitur & præmaturè rapit, omnibus sæculis, tot juvenes, in vitia & omnem licentiam effusos, ut moriantur in tempore non suo. Idq; rapit illos, in tempore non suo, hoc est antequam perveniant ad annos quos victuri erant, si vitam Christianè, & juxta præceptorum DEI præscriptum instituissent, rapit illos in tempore non suo, hoc est, dum minimè sunt ad mortem præparati. In tempore non suo, hoc est in ipsis vitijs, in tempore non bene collocato, imò in tempore miserè perdito, dum nihil computant temporis sui, DEI ac suæ salutis curæ impensi.

Hæc considerans fac reflexionem supra teipsum, & cogita, quid etiam DEUS de te statuerit, post tua prævisa crimina, post tot tam liberas legum Divinarũ & humanarum transgressiones? An non illud constituerit, ut moriaris in tempore non tuo? Paratus DEUS fuerat longum tempus vitæ tuæ præfigere, Si Christum ut Patrem, Ecclesiam ut Matrem, accurata præceptorum & consiliorum

ab ipsis datorum observatione honorâsses, si in honorem Matris DEI Beatissimæ, & ex amore ipsius à pluribus delictis abstinuisses : item S. Angelo Custodi, tanquam Patri Tuo reverentiam in gravioribus offensis Divinis illo præsente vitandis exhibuisses, juxta illam promissionem Divinam *Honora Patrem tuum & Matrem tuam, ut sis longævus super terram.* Paratus fuerat DEUS vitam tibi adjicere, casu quo continens esses, corpusq; tuum diversis mortificationibus, abstinentijs & jejuniis castigares. Prorogasset vitam tuam & annos tuos multiplicasset, si tu fidē tuam in tot Confessionibus per varia proposita, promissiones ac etiam forte per aliqua vota vel Juramenta ei obligatā, integrā & illæsam servasses. Sed quia prævidit te, in Christum, Pretiosissimam DEI Parentem, S. Angelum Custodem, & Ecclesiam, impium, immorigerum, & degenerem futurum filium, ex quo prævidit fore te gulosum, sensualem, incontinentem, immortificatum, corpori tuo nimium indulgentem, illudq; in escam vermium saginantem : ex quo prævidit te legum suarum, propositorum, promissionum. & votorum tuorum sacrilegum transgressorem, & violatorem : format DEUS decretum ut moriaris in tempore non tuo, pluresq; annos vitæ tuæ delet. Et forte decernit DEUS, ut rapiaris in tempore non tuo, hoc est, non præmissâ ullâ dispositione & præparatione ad mortem, non bene collocato transactæ vitæ tuæ tempore, imò etiam ultimo vitæ & mortis tuæ tempore simul cum anima tua infeliciter perdito.

Exhorresce justam hanc in te ultionem DEI, mortem tuam semper præ oculis habe, ne moriaris in tempore non tuo. Honora DEUM Patrem tuum, honora Christum, Ecclesiam Matrem accuratâ legum suarum observatione, honora Matrem Beatissimam S. Angelum Custodem, ut sis longævus

super

super terram. sis abstinens, mortificatus, & adjicies vitam. Serva in omnibus fidem semel DEO datam, & anni vitæ tuæ non delebuntur. Supplica supremo vitæ & necis Arbitro ut moriaris in tempore tuo, hoc est, quod in felici æternitate pro tuo haberi & computari possit.

PUNCTUM III. Audi S. Joannem in sua Apocalypsi cap. 21. dicentem: *Pars illorum* (idest, peccatorum) *erit in stagno ardenti, igne & sulphure, quod est mors secunda.* Et considera post omnes peccatoris pænas hanc supremam & totâ æternitate luendam esse, quòd pars peccatoris futura sit in stagno ardenti. Seu ultima peccatoris pæna est infernus, ejusq; tormenta & mors secunda. Circa gravitatem & atrocitatem pænarum inferni habetur meditatio de inferno. Nunc circa mortem secundã, quæ prædicitur esse futura pæna peccatorũ.

Considera 1*mò* Quid sit mors secunda? Per mortẽ secundã non intelligitur mors secunda corporis, cum enim hominibus statutum sit semel mori, etiam peccatores non moriuntur duplici morte corporis, adeoq; non moriuntur morte corporis, secundâ, intelligitur potius mors secunda animæ. sicut enim animæ duplex est vita, una, per quam anima, dum adhuc conjuncta est corpori, vivit DEO per gratiam sanctificantem, altera vita, quâ anima soluta corpore, vivit DEO in gloria & felicitate cælesti per visionem DEI & amorem ejus fruitivum, ita duplex est mors animæ, una quæ privat animam vitâ illâ, quâ, dum est in corpore, vivit DEO, per gratiam sanctificantem. Altera mors animæ est, quæ privat animam vitâ, quam haberet in gloria & felicitate cælesti, & quâ viveret DEO per visionem ipsius & amorem fruitivum: mors siquidem nihil aliud est, nisi privatio vitæ. Hæc ergo mors altera animæ, est & dicitur mors secunda, quia illam priorẽ consequi-

tur, nec mors hæc dari poteſt, niſi illa mors animæ, ex vi cujus anima, non vivit DEO per gratiam, præceſſerit.

Eadem mors, quâ poſt mortem corporis peccatores & damnati, DEO moriuntur, eſt mors æterna, qui enim tali morte moriuntur, per totam æternitatem non ſunt unquam victuri, non ſicut illi, qui moriuntur in anima per privationem gratiæ, in pænam peccati mortalis, inductam. Hi enim ita moriuntur, ut adhuc vivere poſſint & frequenter vivant, ſi ſtante vitâ corporis, ad miſericordiam DEI confugiunt, pro ſuiſq; peccatis, pænitentiam, qualis ad ſalutem eſt neceſſaria, agunt. Hanc mortem ſecundam dicit S. Joannes fore partem peccatoris in ſtagno ardente, quia cum ſupplicijs æternis ignis infernalis, mors illa ſecunda eſt conjungenda, nec ab illis unquam dividenda. Damnati ad mortem ſecundam illi ipſi erunt, qui damnabuntur ad rogum infernalē, ſeu ad ignem æternum.

Conſidera 2*dò* Quòd licet peccator per quodvis peccatum mortale mortem primam, quæ conſiſtit in privatione gratiæ ſanctificantis incurrat, taliq; morte poſt quodvis peccatum mortale immediatè moriatur; tamen non poſt quodvis peccatum moritur morte ſecundâ, hæc enim mors non necat animas niſi corpore ſolutas, ſeu poſt mortem corporis, cùm ergo peccator poſt peccatum non moriatur ſtatim morte corporis, ſed frequenter, à longanimitate Divina ſuſtineatur, ut reſipiſcat & pænitentiam agat, anima peccatoris non moritur morte ſecunda ſtatim poſt peccatum, poteſtq; hanc mortem evitare, ſi ad DEUM convertatur, eiq; per pænitentiam reconcilietur.

Conſidera 3*tiò* Quòd mors ſecunda quamvis non infligatur ſtatim poſt peccatum peccatori, ſicut infligitur mors prima, tamen mortis ejuſdem reatus

reatus, non minùs atq; reatus inferni & damnationis æternæ, per quodvis peccatum mortale, incurritur, & cuivis tali peccato ac etiam privationi gratiæ, quam peccatum demeritoriè causat & infert, est dispensabiliter annexus, ita ut peccator per hoc ipsum, quod DEUM graviter offenderit, jam sit reus mortis secundæ & æternæ, jam sit damnatus ad talem mortem, habeatq; contra se latam mortis ejusdem sententiam.

Considera 4tò. Et recogita quantùm reatûs hujus apprehensio peccatorem quemvis deberet percellere? si quis propter sua crimina ad mortem corporalem damnatus, in cacere detineretur, ad tempus pro executione sententiæ destinatum, quantis ille lacrymis infelicitatem deploraret, quantis tristitiæ fluctibus absorberetur, nullaq; humana admitteret solatia, quoscunq; ad se accedentes, mortis nuntios esse existimaret, aut certè eos, qui ipsum ad locum suplicij deducerent. Si modus aliquis & spes affulgeret suæ liberationis, quantâ solicitudine & studiô modum illum arriperet, adhiberet media, opem & gratiam aliorum posceret, nihilq; non ageret, ut mortis suæ mutaretur sententia, illeq; mortem effugeret.

Peccator post quodvis peccatum mortale, quamdiu adhuc in corpore vivit, detinetur corporis sui carcere, damnatus ad mortem æternam, educendus aliquando ex hoc carcere ad audiendam talis mortis sententiam, & hac morte tota æternitate plectendus. Et sentitne tantum malum suum? minimè. Dolendum sanè quod pleriq; peccatores non agnoscant hanc miseriam & infelicitatem, gaudent in tantis suis malis, & exultant in rebus pessimis. ludunt, & ducunt in bonis dies suos, immemores, quod sint brevì educendi è carcere, & coram DEI Judicis tribunali statuendi, ad audiendam suæ damnationis sententiam, quodve

in puncto ad inferna sint descensuri.

O utinam recogitarent! utinam sibi providerent, & dum adhuc possunt placare Judicem, quamdiu possunt à mortis absolvi sententia, modos & media arriperent, illis uterentur ad evadendam mortem & supplicia æterna!

His consideratis tecum ipse dispice, & tuam consule conscientiam, an in pœnam peccatorum tuorum, non debeatur tibi pars in stagno ardente, an non sis reus mortis secundæ, mortis æternæ? reatum hunc mortis, quantùm & quo fructu apprehendas? an ejus apprehensione deterearis à peccato? an movearis ad deploranda commissa peccata? quantum solicitus es, ut DEUM Judicem, placatum & propitium tibi reddas? omnino stude, maturè causam hanc componere, quia nescis, quâ horâ ad Divinum rapiendus es Judicium. Novit Dominus mutare sententiam, si tu mutaveris vitam tuam. Age seriam pœnitentiam, peccata tua defle, vitamq; in melius mutare stude.

Colloquium institui potest per sequentem affectum. Benignissime DEUS, agnosco bonitatem & longanimitatem tuam, quâ me sustines misericordissimè, mortis æternæ reum, & expectas, ut supplex pro obtinenda venia ad te revertar. Fateor nolle te mortem meam, sed magis ut ad te fontem vitæ recurram & vivam. En ad te in toto corde meo quod in lacrymas solvi & colliquescere vellem, redeo, & ex toto corde detestor omnia & singula peccata mea, propter tuam immensam bonitatem. Non mea terrent me pericula, sed tua bonitas attrahit, ut detester peccata mea, ut te amplius non offendam. Nolo Domine, nolo unquam te offendere, tuâ potenti gratia, inconstantem me & ad omne malum proclivem adjuva & effice, ut te non offendam unquam in æternum.

In fine: Suscipe Domine.

Me

Meditatio I.
De purgatorio.

Præludium I. Imaginare fornacem ardentissimam taliter vel magis succensam, atq; fuit succensa fornax Babilonica, ex qua flamma erumpebat cubitis quadraginta novem. Imaginare item in hanc fornacem mitti animas leviorum culparum & pœnæ temporalis exsolvendæ reas.

Præludium II. Postula à DEO, ut atrocitatem pœnarum purgatorij, intimè agnoscas, illarumq; fructuosâ consideratione movearis, sive ad evitandas easdem pœnas, sive ad juvandas animas, quæ in his pœnis detinentur.

PUNCTUM I. Audi illa verba Malachiæ. 3. *Purgabit filios Levi, & colabit eos quasi aurum & argentum.* Quæ ipsa intellige de illis animabus, quæ flammis purgatorij expiantur.

Et considera *1mò* Animas purgatorij non incongruè intelligi per filios Levi. Hæ sanctæ animæ constitutæ & destinatæ sunt ad ministerium Tabernaculi testimonij: unde etiam inter flammas ardenti suspirant desiderio cum Regio Vate, *Quàm dilecta Tabenacula tua Domine, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini.* Illæ præparantur, ut intrent Sancta Sanctorum, ut compareant & ministrent coram Domino & in templo sancto ejus, ut offerant sacrificia Justitiæ, sacrificia cordis contriti & humiliati, manipulos primitiarum seu bonorum suorum operum & meritorum, ut offerant victimas & holocausta ex immolata DEO sua voluntate, ex immolatis terrenis affectibus, inclinationibus, passionibus, amore proprio, & seipsis.

Considera *2dò* Easdem animas etiam cum auro & argento comparari, & per hæc significari posse.

posse. Aurum sunt & argentum animæ, quæ in flammis purgantur: quia mors per quam à corpore divisæ sunt, pretiosa exstitit in conspectu Domini. Aurum sunt, propter auream suam charitatem, qua cum viverent in terris, coruscabant, & in qua ad mortem permanserunt. Sunt argentum propter candorem & nitorem conscientiæ, à culpis lethalibus liberæ. sunt aurum & argentum destinata ad ædificium cælestis Hierusalem, quæ ædificatur ut civitas, estq; tota aurum mundum. Sunt tandem aurum & argentum, ex quibus efformantur electionis vasa præstantissima, in cælesti mensa apponenda, & ori Divino admovenda.

Considera 3*tiò*. Quòd DEUS animas hominum in gratia ejus decedentium ex hac vita, levium tamen culparum & pœnæ temporalis exsolvendæ reas, purgaturus sit tanquam aurum & argentum. Aurum & argentum non purgantur perfectè nisi dissolvantur & colentur, porro non dissolvuntur nisi igne validissimo: Pariter & sanctæ purgatorij animæ, purgabuntur igne vehementissimo & ardentibus flammis, DEUS colabit filios Levi tanquam aurum & argentum. Purgationem hanc describit DEUS per Ezechielem cap. 2. *Congregabo vos congregatione argenti, æris &c. In medio fornacis & succendam in ea ignem ad conflandum.* Quare imaginare à Justitia Divina succensam fornacem talibus flammis, quæ vim habeant ad conflanda metalla, in hanc ergo fornacem taliter succensam congregabuntur purgandæ animæ, congregatione argenti, ut conflentur, purgentur, & depurentur. Non ita argentum dum liquatur, ignescit, & totum in ignem quodammodo transmutatur, quomodo sanctæ illæ animæ, vehementiâ ignis purgatorij ignescent, ac totæ ab illo igne penetrabuntur. O quàm miseranda hæc sors ipsarum!

PUNCTUM II. Ex occasione eorundem verborum

borum Malachiæ Prophetæ confidera 4tò. Quid in hoc auro & argento, hoc eſt in ſanctis purgatorij animabus, flammis, ſuccenſæ illius fornacis purgabitur? purgabitur & hac ipſa purgatione depelletur rubigo, excoquetur ſcoria, ſeparabitur pretioſum à vili. Aurum & argentum ſeparabitur à metallis vilioribus & terrenis, ab ære, ferro, ſtanno, plumbo, & ſimilibus, auferetur quidquid vitioſum & tædum eſt, & aliquam inſpergit maculam: hoc eſt, opera charitatis& actus virtutum excellentium & heroicarum, depurabuntur à ſcorijs & rubigine imperfectionum, ſeparabuntur, à defectibus vanitatis, tepiditatis, à mundano pulvere, quô religioſa etiam corda ſubinde ſordeſcunt. Omnia hæc excoquentur. Culpæ etiam aliæ veniales, in vita non expiatæ, tunc expiabuntur. Reatus item pœnæ temporalis manens poſt ſublatas culpas lethales non exſolutus plenè in vita, in pœnis illis atrociſſimis exſolvetur.

Conſidera 5tò. quouſq; purgabuntur ſanctæ illæ animæ? In tantis illis miſerijs, hæc futura eſt ipſarum felicitas, quòd pœnæ illæ quantumvis atroces, non ſint futuræ perpetuæ & æternæ. Sed quarumdam animarum, protrahentur ad diem ſupremi Judicij, ultra quem nullius animæ, pœna purgatorij producetur; aliarum purgatio citiùs expedietur. Uniuſcujuſq; verò tamdiu pœnæ & purgatio ſunt duraturæ, quouſq; aurum illud & argentum, hoc eſt anima, plenè & perfectè non depurabitur, quouſq; non auferetur tota rubigo, quādiu non excoquetur ad purū ſcoria, quādiu ab illo auro & argento non ſeparabitur omne æs, ferrum, ſtannum, plumbum, & quidquid vile, terrenum, & maculoſum eſt, ita ut non maneat niſi aurum præſtantiſſimum, aurum pellucidum & ſine macula, aurum totum mundum, tanquam vitrum mundum, hoc eſt, eouſq; durabunt pœnæ illæ unicuiq;

debitæ, quousq; non expiabuntur omnes culpæ veniales, quousq; non tolletur totus reatus pœnæ temporalis.

Considera 6tò. Pœnas illas, quemamodum quoad durationem, ita & quoad intensionem & gravitatem suam, non futuras æquales, comparatè ad ōnes animas: sicut auri & argenti cujusq; purgatio non æquali igne nec æquali tempore absolvitur. Majore igne & tempore opus est ad excoquendam multam scoriam, & nimiam rubiginem, ad separanda item diversa metalla æris, ferri stanni, plumbi, atq; ad hæc ipsa absumenda, quàm opus sit ad depellendas leviores maculas & fœditates. Pariter & animarum sanctarum purgatio, non æqualibus pœnis, nec æquali tempore absolvetur, majoribus & gravioribus pœnis, ac longiori tempore purgari debebunt animæ, quæ plurium & graviorum culparum invenientur reæ, & quæ majora habebunt exsolvenda debita. Minoribus & brevioribus pœnis purgabuntur, quæ ad minus exsolvendum tenebuntur. Unicuiq; illud dicetur: *Non exibis hinc, donec solveris ad novissimum quadrantem,*

Punctum III. Ad teipsum mentem converte & cogita atq; in bonitate DEI confide, quòd & tu sis de filijs Levi, spectes ad populum electum, quod sis assumendus, ut in Cælesti templo & tabernaculo ministres coram Domino. Existima quòd per gratiam Divinam, sis aurum & argentum, quatenus (ut fortè potes opinari) manes in charitate & gratia DEI sanctificante, quatenus nullius peccati mortalis, quod ritè non expiaveris, es tibi conscius. Confide in Misericordia DEI, quod non sis damnandus ad pœnas inferni & ignem æternum.

Si tamen auro huic & argento admista sunt æs, ferrum, stannum, plumbum, scoria, rubigo, pulveres

veres, fœditates, pluresq; maculæ, purganda hæc omnino erunt. Purgaberis tanquam aurum & argentum, proijcieris in fornacem, in qua DEUS ejusq; Justitia succendet ignem ad conflandum aurum & argentum, scias atroces tibi pœnas in purgatorio sustinendas esse. Aurum & argentum non infertur in cælestes thesauros, nisi plenè mundum & depuratum! nihil enim coinquinatum intrabit in Regnum Cælorum.

Tales tibi sustinendæ erunt pœnæ in purgatorio, nisi hìc aurum tuum, hoc est conscientiam & animam tuam ab omnibus maculis & immundicitijs mundaveris, nisi pœnas, quas in altera vita exsoluturus esses, hic potiùs exsolveris, per sacrificia, eleemosynas, mortificationes, Jejunia, usum Sacramentorum, usum indulgentiarum, per opera misericordiæ, charitatis, aliarumq; virtutum actus.

Si sapiens es, existima in hac vita potiùs satisfaciendum tibi esse Justitiæ Divinæ, hìc satiùs exsolvendas pœnas. Facilè hic DEUM placare potes, parvo hîc contentus erit, parùm licet de tuo contuleris, si ex vulneribus Domini tui JESU Christi usurpaveris, quod tibi deest, totum exsolves quod debes. Tempus vitæ præsentis est tempus illud, quo miseretur DEUS, humiliter ergo ad ejus misericordiam recurras, & si quod dare potes, conferas in exsolutionem tui debiti, remittet tibi universum debitum tuum.

Age ergo quod potes. Post mortem quando mitteris in illum purgatorij carcerem, rigidissimè à te exigetur omne debitum & minimus ac novissimus quicunq; quadrans. Non poteris tunc in exsolutionem dare de tuo, non poteris quidquã mereri. Merita etiam & satisfactionem Christi non poteris tibi usurpare, ad exsolvenda tua debita, frustra quoq; ad misericordiam Divinam recurres quia transibit tempus miserendi. Unicum restabit

ſtabit, ut luas pœnas, & harum ſatispaſſione ex ſolvas debita tua. Eligè proinde quod tuo bono conſultius eſt, decerne & ſtatue in hac vita exſoluturum te tua debita & non in altera. Conſtitue, quid pro expiandis peccatis tuis nunc agere debeas.

In Colloquio ſupplica humilimè miſericordiæ Divinæ ut in exſolutionem delictorum tuorum acceptare velit pretium Sanguinis Unigeniti Filij DEI Domini noſtri, tuamq; pœnitentiam & modica opera tua bona in gratia Divina & ex gratiæ ejuſdem auxilio facta, nec poſt mortem tuam exigat aliam exſolutionem in purgatorij flammis.

In fine: Pater noſter.

Meditatio II. De purgatorio

Præludia eadem, quæ meditationis præcedentis.

Punctum I. Audi illa verba 2. Machab. 12 *Sancta & ſalutaris cogitatio eſt pro defunctis exorare, ut à peccatis ſolvantur.* Circa quæ.

Conſidera 1mò. Defunctos, qui in Domino moriuntur hoc eſt, qui in gratia DEI ex hac vita decedunt, communiter manere ligatos, ligatos inquam culpis levioribus, quas in vita non expiarunt, & obligatione luendi temporales pœnas.

Quemadmodum Lazarus in morte ſua ligatus fuit inſtitis; ita & animæ juſtorum dum per mortem educuntur è corpore, ligantur & conſtringuntur vinculis, quibus ſe in vita implicarunt. Hiſq; vinculis hoc eſt peccatis ſuis vinctæ & ligatæ mittuntur in fornacem purgatorij, ſicut juſſu Regis in fornacem Babilonicam miſſi fuerant ligati tres pueri Hebræi.

Conſidera 2dò. Solutionem vinculorum quibus

bus animæ purgatorij vinciuntur duplici modo fieri posse, vel per pœnas ipsas, earumq; perpessionem, quam satispassionem vocant ita ut ad solutionem à vinculis animæ cujuspiam opus sit ut ipsa purgatorij flamma, vincula, & funes peccatorum absumat & exurat, quibus absumptis tunc primùm anima soluta, est expedita, ut in cælum feliciter evolet. Alter modus, quo vincula animarum sanctarum solvi possunt, est per satisfactionem. Nimirum si Filio DEI similis, descendat in fornacem; disrumpat illa ipsa vincula, faciatq; medium fornacis tanquam ventum roris flantem, & solutas animas educat ex fornace. Hoc est si à quopiam exhibeatur obsequium æquivalens pœnis, ad quas luendas tenetur anima. Tale enim obsequium vim habet disrumpendi vincula, & solvendi à peccatis, ita ut ampliùs Justitia Divina pænas, per quas solvatur anima, exigere non possit.

Punctum II. Circa eadem verba 2. Machab. considera 3tiò. quod animæ purgatorij non possint seipsas solvere à peccatis, nisi luendo pœnas, & per satispassionem, quæ gravissima ipsis & molestissima est. Per satisfactionem verò nullatenus possunt se ab his vinculis liberare, sunt enim ligatæ & vinctæ, sunt viribus omnibus destitutæ, non habent talia gratiæ Divinæ auxilia, ut quidquam salutariter & meritoriè agere possint, per quod sibi indulgentiam & pœnarum remissionem promereantur. Quodsi aliquid operantur bene, & laudabiliter, id non cedit in ipsarum commodum, ita ut per hoc pro suis peccatis & pœnis satisfaciant: siquidem sunt extra statum viæ & meriti. Quare ut per satisfactionem, à peccatis & pœnis solvantur, satisfactio pro ipsis, ab alijs poni debet. Quod officij relictum est potissimùm hominibus in hac vita adhuc degentibus. Hi in eo statu sunt constituti, ut & sua peccata expiare, pro

ijsq;

ijſq; ſatisfacere poſſint, & ſatisfactionē exhibere pro animabus purgatorij. Ipſis conceſſum eſt, ut ſint Angeli DEI, ut ſint ſimiles Filio DEI, & per ſuam charitatem atq; applicationem operum ſatisfactoriorum, aliorumq; medíorum deſcendant in fornacem purgatorij, ut ſolvant & diſrumpant vincula peccatorum, quibus animæ illæ conſtringuntur & detinentur, ut ignem quo cruciantur exſtinguant, & ipſas animas inde educant.

Conſidera 4*tò*. ſatisfactionem illam, quâ ab hominibus in hac vita degentibus ſolvuntur defuncti, ſeu animæ purgatorij à peccatis ſuis, fieri per orationem. *Sancta & ſalubris cogitatio eſt, pro defunctis exorare, ut à peccatis ſolvantur.* Orationis nomine venit, quidquid habet vel habere poteſt rationem operis ſatisfactorij, ſi per intentionem ſanctam applicetur animabus purgatorij & offeratur DEO, atq; exhibeatur in ſolutionem pro peccatis earum. Talia opera ſunt ſacroſancta Miſſæ ſacrificia pro defunctis oblata, eleemoſynæ & opera miſericordiæ, mortificationes corporis & jejunia, orationes, precationes & ſancta ad DEUM ſuſpitia, Jndulgentiæ, quæ per modum ſuffragij animabus applicari poſſunt, & quæcunq; bona opera atq; virtutum maximè heroicarum exercitia. Per hæc omnia animæ à peccatis ſolvi, & à pœnis liberari poſſunt. Offers Miſſæ ſacrificium vel curas offerri pro defunctis, efficis ut Filius DEI Chriſtus deſcendat in fornacem purgatorij, & diſrumpat vincula peccatorum, quibus animæ vinctæ tenebantur, ut ſanguinis ſui rore refrigeret ardores flammarum piacularium, ut animas inde liberet & educat. Facis eleemoſynas & opera miſericordiæ, cogita, quòd non ſic aqua exſtinguit ignem, ſicut eleemoſyna exſtinguit peccata animarum purgatorij, & ignem ad earum expiationem ſuccenſum. Caſtigas corpus tuum, mortificationibus, jejunijs

affligis

affligis, partem pœnarum in te ſuſcipis & cum atrocioribus permutas, ne illæ animæ rigidiùs à Juſtitia Divina puniantur. Orationes etiam tuæ & precationes frequentes ac etiam aſſiduæ, ſi in gratia DEI conſtitutus, eas ad DEUM fundis, multùm juvant animas purgatorij. *Multùm enim valet deprecatio juſti asſidua.* Angeli Sancti, qui ante DEI conſpectum deferent orationes & obſecrationes tuas, mittentur ut in fornacem purgatorij deſcendant, ſolvantq; animas à peccatis, & educant in refrigerium.

Per Indulgentias etiam quas animabus applicas ex Theſauro meritorum Chriſti & Eccleſiæ, ſolvis quadrantes noviſſimos, quos exſolvere tenentur animæ, & quos ut exſolvant detinentur in carcere.

Punctum III. His conſideratis reflecte te, quòt & quàm faciles modos habueris & habeas in poteſtate tua, per quos juvare potuiſti & potes animas in purgatorij flammis detentas. Cogita felicem te eſſe, ſi aliquam illarum à peccatis ſolviſti, & ex purgatorij ignibus liberâſti. Noveris talem animam hujus beneficij totâ æternitate gratam tibi futuram. Si nihil egiſti, & agis, duri cordis & pectoris es, qui tantâ calamitate non flecteris, cum facilè ſuccurrere poſſis.

Cogita plures fortè animas eſſe, quas DEUS per te liberari voluit, quas ſi liberare neglexeris, infelices illæ cogentur totum ſuum debitum luendo, promeritas pœnas exſolvere, expectant illæ à tanto tempore, à tot annis, inter continuos gemitus & ſuſpiria, ut illis ſuccurras. Ergone pro illis liberandis nihil ages ? excitare ad illis ſuccurrendum, ipſarum calamitate, pœnarum, quas ſuſtinent gravitate, & acerbitate, ac etiam Sanctorum, talibus animabus ſuccurrentium exemplis, S. Chriſtinæ, quæ duriſſima quæq; patiebatur & exquiſitis mortifi-

mortificationibus ſe cruciabat, ut animabus purgatorij opem ferret. S. Gertrudis, & tot aliorum Sanctorum, qui omnem fructum ſatisfactorium quorumvis ſuorum bonorum operum, animabus his donabant, in eaſq; transfundebant. Sancti Nicolai Tolentini, qui ſuis quotidianis ſacrificijs & orationibus animas ſtudioſiſſimè juvare conabatur. Tot Regum & Principum, qui plura ſacrificiorum millia pro animabus ſuorum amicorum fieri curarunt, fundationes amplas fecerunt, confraternitates pro liberandis animabus inſtituerunt.

Vide quid te etiam facere conveniat? fac propoſita. Deprecare ſanctas illas animas, quòd nihil vel parum, pro illis liberandis egeris. Corrigere ſtude, animabus hujuſmodi, quàm maxima ſuffragia & ſubſidia etiam ab alijs afferenda, à Divina veró miſericordia requiem æternam ipſis donandam precare.

In Colloquio ſupplica humiliter Patri Miſericordiarum, ut cor tuum & aliorum corda flectat ad miſericordiam & commiſerationem ſuper animabus purgatorij, quatenus eas juvare veſtris ſuffragijs velitis, & ut eas educat benigniſſimè ad requiem opulentam, & felicitatem æternam.

In fine: Pater noſter

Meditatio III.
De purgatorio.

Prœludia eadem quæ meditationis primæ de purgatorio.

PUNCTUM I. Audi illa verba Chriſti Matth. 5. *Beati miſericordes, quoniam ipſi miſericordiam conſequentur.* Item illa Pſal. 40. *Beatus vir qui intelligit ſuper egenum & pauperem in die mala, liberabit*

berabit eum Dominus. Et confidera omnem, quidem misericordiam quam præstamus pauperibus & egenis laudabilem & salutarem esse, Divinamq; nobis promereri misericordiam, sed maximè illam quæ exhibetur animabus, post mortem pœnam purgatorij luentibus. Quod ut meliùs assequaris.

Considera ulteriùs 1*mò*. Misericordiam illã, si cætera sint paria æstimabiliorem & magis meritoriam esse 1. quæ exhibetur ijs, qui non solùm pauperes sunt, sed simul maximè miserabiles & calamitosi. 2. quæ exhibetur egenis & pauperibus ita viribus & quibuscunq; alijs medijs destitutis, ut non possint quidquam operari, ex labore manuum suarum vivere, & vitæ sustentandæ ac miseriæ sublevandæ necessaria sibi providere. 3. Quæ præstatur pauperibus sanctis, & DEO singulariter gratis & acceptis, de quibus quòd tales sint certò tibi constat. 4. quæ exhibetur egenis & pauperibus, quorum egestas & calamitas licet vera sit, non est tamen patens, oculis illam non intueris, gemitus & lamenta non audis, sed tantùm ex relatione aliorum, & per fidem cognoscis dari pauperes valde indigentes, ab omnibus derelictos, non potentes prodire, ut suam miseriam & calamitatem spectandam exhibeant, & stipem emendicent.

Animæ purgatorij sunt hujusmodi pauperes, & egeni, non solum enim sunt indigentissimi, ita ut indigentia major, quàm sit eorum, cogitari non possit, sed etiam sunt maximè calamitosi & afflictissimi. Sunt pauperes visu destituti, ipsorum vox illa frequentissima est. *Quale mihi gaudium, qui in tenebris sedeo, & lumen cæli non video,* qui non video Lumen Increatum, Lumen oculorum meorum, cujus visione summè felix & Beatus aliquando tandem efficiar, qui non video Christum, qui est lux vera illuminans omnem hominem, non video Sanctissimam MARIAM pulchram ut Luna, e-

electam ut sol, qui non video astra Cæli, nimirum Beatos jam cum Christo regnantes. Animæ illæ sanctæ, sunt pauperes in carcerem dati, propter aliqua debita, quæ contraxerunt in vita, nec exsolverunt, nunc verò non habent unde solvant, sunt pauperes qui gravissimis cruciantur tormentis, pœnisq; & satispassione, contracta exsolvunt debita. 2*dò*. Animæ purgatorij sunt pauperes viribus ita collapsi & destituti, ut non possint operari, non possint ex labore manuū suarū exsolvere debita sua. Manus ipsarū constrictæ & ligatæ sunt, ut nullos modos adhibere, nullas industrias exercere possint, quibus pretium solutionis acquirant. O quàm felices essent, si ipsis concederetur ad vitam regredi! ô quam instanter agerent? quantâ curâ & solicitudine laborarent, ut universum debitum reddere possent! 3. Animæ purgatorij sunt pauperes omni commiseratione digni, sunt pauperes sancti, DEO grati & amabiles, sunt Filij DEI, sunt sponsæ Cælestis Sponsi. Misericordia illis exhibita non potest non esse nisi DEO acceptissima. Quia maximè grata est Patri, misericordia, quæ exhibetur charissimo ejus filio in calamitate constituto, grata est sponso misericordia, quæ exhibetur amabilissimæ suæ sponsæ. : deniq; grata est amico misericordia, quæ exhibetur intimo suo amico & cui eam exhiberi maximè desiderat. 4. Tandem animæ purgatorij sunt pauperes, quarum homines mortales non intuemur miseriam & calamitatem. Præstat quidem DEUS gratiam quibusdam animabus, ut in flammis appareant, ut opem visibiliter ab hominibus viventibus implorent: sed hæc rarissimè fiunt, aliæ animæ communiter in carcere detinentur, nec ex illo prodire permituntur. Ex fide tantum habemus, purgatorium dari, in eoq; animas. Quod ipsum utinam vivâ fide crederemus, utinam hac fide excitaremur ad succurrendum miseris illis animabus

animabus. Multæ ex illis ſunt omni deſtitutæ ſuffragio, ſunt in oblivione apud homines, tanquam mortui à corde, ſunt in terra oblivionis, multæ exſpectant, certæ alicujus ac determinatæ perſonæ ſuffragia, aliquæ exſpectant ſuffragia tua, ut tu illis ſuccurras & fortè inter hos pauperes ſunt Parentes tui, fratres, ſorores, amici, Benefactores tui, quibus ſpecialiter obligaris ex pietate, charitate, ex promiſſione & aſſecuratione tua, ipſis in morte facta, fortè etiam quibuſdam animabus obligatus es ex Juſtitia, propter detenta à te ipſorum pia legata, ſuppreſſa teſtamenta, accepta ea, quæ in ſubſidium animæ cedere debuerant, non perſolutos cenſus, per varias inſcriptiones conſtitutos. Miſericordia in has animas ipſis quidem maximè deſiderabilis, tibi verò multùm ſalutaris eſt futura. Sicut è contra immiſericordia valde tibi eſt eritq; perniciosa. Judicium tibi eſt ſine miſericordia, ſi ut teneris non facis miſericordiam, aut veriùs Juſtitiam.

PUNCTUM II. Conſidera 2*dò*. Quod miſericordiæ, quæ exercetur in animas purgatorij, præmium futurum ſit miſericordia exhibenda illis ipſis, qui faciunt miſericordiam, qui miſerentur pauperum illarum animarum, etiam ipſi miſericordiam conſequentur. Quamdiu in corpore vivimus, replemur multis miſerijs, multis malis & calamitatibus obnôxij ſumus, adeoq; & ipſi egemus, egebimuſq; ſemper miſericordiâ, idq; non ſolùm in hac vita, ſed vel maximè in morte, ac etiam poſt mortem ad flammas purgatorij etiam ipſi deputati. Dum vivis dies vitæ tuæ, pauci & mali ſunt, adeoq; miſer es omnibus diebus vitæ tuæ, miſer es propter continuas tentationes, quibus ab hoſtibus animæ tuæ continuò impugnaris, miſer es propter tot animæ pericula, propter ærumnas & infirmitates, propter damna & multiplices cruces, quas

ſuſtinere debes. In his omnibus eges miſericordiâ, quæ tibi ſubveniat. Moreris, dies mortis eſt dies calamitatis & miſeriæ, in maximis tunc verſaris doloribus & anguſtijs, tunc deſcendet diabolus, habens iram magnam, & ſciens quòd modicum tempus habet, graviſſimis te aggredietur tentationibus, & validiſſimos faciet inſultus, ut anima tua, ſi ſuccubueris illi, in prædam cedat. O in quantis tunc verſaberis periculis, quantis timoris & triſtitiæ jactaberis fluctibus ! ô momentum à quo tota pendet æternitas, quàm terribile homini morienti es futurum ! in morte manet te adhuc Judicium DEI, auditurus es ſententiam vel vitæ vel mortis æternæ. Poſt mortem, ſi mitteris ad pœnas purgatorij, illæ ipſæ pœnæ & cruciatus te manent, in quibus exiſtunt animæ, quæ nunc tuâ ope & miſericordiâ egent. Illæ nunc tuâ, tu brevi aliorum, vel etiam illarum ipſarum animarum ope & auxilio indigebis. In his omnibus miſerijs & calamitatibus vitæ præſentis, mortis, & vitæ alterius, ut miſericordiam experiaris & conſequaris, ſis ipſe miſericors in omnes quidem pauperes ſed maximè in pauperes purgatorij animas.

Sed ſcire voles, à quonam es miſericordiam conſecuturus, in omnibus tuis miſerijs & anguſtijs ? conſequeris inprimis miſericordiam illarum ipſarum animarum, quas tuis ſuffragijs adjuviſti, quas à pœnis purgatorij liberaſti. Illæ animæ ad DEI conſpectum admiſſæ miſerebuntur tui, ſuô patrociniô & interceſſione pro te ad DEUM factâ ſuccurrent tibi, in tuis anguſtijs, inſtabunt obſecrationibus, poſtulabunt gratias uberes, ſingulares, victrices, ad ſuperandas tentationes, quibus infeſtaberis. Quodſi in peccatum labi te contigerit, inſtabunt apud DEUM, ut per veram & ſalutarem pœnitentiam conſurgas, nec ampliùs ad peccata redeas. Defendent te in periculis animæ

tuæ

tuæ, sed neq; in periculis corporis, vitæ, famæ, & fortunæ absq; suo præsidio te relinquent, etiam in temporalibus Divinas tibi exposcent benedictiones. In morte etiam tua, ô quanta circa te sanctarum illarum animarum futura est cura & solicitudo? ô quæ non agent, ne tentationi succumbas, ut victor evadas & ex hoste triumphes, ne universum mundum amissurus, etiam animæ tuæ detrimentum patiaris, ut morbos & dolores patienter sustineas, ut cælestes tunc accipias consolationes, ut moriaris pretiosâ morte Sanctorum. Post mortem etiam eædem animæ te in purgatorio constitutum solabuntur, ut ad te juvandum animi mortalium excitentur, Divinas exposcent gratias, ut suffragia animabus indeterminatè applicata, vel etiam pro quopiam determinatè oblata, non illi tamen, sed alijs, ex rationibus DEO cognitis, applicanda, tibi cedant, ipsæ orabunt & supplicabunt.

Deinde qui in animas quæ in igne purgatorij expiantur, misericors fuerit, ille ipsius Christi misericordiam consequetur. Pro tuis suffragijs, pro applicato fructu satisfactorio aliquorũ vel quorumvis tuorum bonorum operum, in & ex gratia DEI factorum, Christus tuam remunerando charitatem, applicabit tibi satisfactionem & merita mortis ac passionis suæ. Condonabit tibi culpas tuas, remittet pœnas, tuam cumulabit gloriam, prout fecit S. Gertrudi, cui morienti & in morte sua anxiæ, quòd post translata sua omnia merita in animas purgatorij, ipsa non haberet, unde pro suis peccatis temporaliter satisfaceret, Christus apparens declaravit charitatem ejus in animas, se tanti æstimare, ut propter hanc, illi remittat omnes pœnas, quæ ei essent subeundæ, & gloriam suâ liberalitate sit cumulaturus.

Tandem qui misericors fuerit in animas pur-

gatorij, DEI ipsius misericordiam consequetur. Misericordia, quam exhibuit animabus purgatorij, ad Divinam pro ipso perorabit misericordiam, perorabunt & ipsæ animæ, multiplicatisq; intercessoribus, DEUS illi suæ propitiationis abundantiam largietur. Misericordem, qui intelligit super egenū & pauperē, in die mala liberabit Dominus, liberabit in die tribulationis,& tentationis,in die mortis,in die sui Judicij, in die & tempore purgationis ipsius. Liberabunt eum animæ, per sua suffragia & patrocinia, Christus per applicationem suæ satisfactionis, DEUS ipse per suam Clementiam, exaudiendo preces animarum, acceptando Christi satisfactionem, illiq; applicando, qui in animas purgatorij misericors exstitit, in vita, in morte eundem, suis illi succurrendo gratijs, & ex pœnis purgatorij, ad cælestem gloriam evocando, liberabit.

Punctum III. His consideratis, Reflecte te & cogita 1*mò*. quæ & quanta sit tua erga animas in purgatorio detentas misericordia? an tanta ut propter illam, tu quoq; misericordiæ obtinendæ spem habere possis? Cogita si misericors es, quod in hac vel illa peccandi occasione & gravi tentatione non succubueris, sed ipsam fortiter viceris, an hæc victoria non sit tibi data in præmium tuæ in animas misericordiæ, quod si tentationi succubuisti, vide an non ideo DEUS lapsum tuum permiserit, quod sis in animas immisericors.

Cogita 2*do*. Mortem tuam jam forte adesse vicinam & proximam. De dispositione ad illam, expediret te maturè cogitare, expediret modos & media providere, per quæ obtineas, ut in illo articulo DEUM in te misericordem experiaris, quatenus tunc de hoste tuo feliciter triumphes. Et quid rogo in hunc finem agis? quæ adhibes media? efficaciùs medium esse non potest, quàm ut ipse misericordiam exhibeas, *Misericordia*) teste

S.

S. Augustino) *Stat ante fores gehennæ, & neminem permittit in carcerem mitti.* Hæc in Judicio DEI, Patronam causæ tuæ aget. Hæc non permittet ut malà morte moriaris. Siquidem *S.* Hieronymus non meminit se legisse malâ morte mortuum, qui libenter opera charitatis exercuit. Quod si quæcunq; misericordia tantùm in morte juvat, juvabit maximè illa, quæ animabus defunctorum exhibetur.

Cogita 3*tió* pro tot tantisq; tuis peccatis, si pœnas inferni evaseris, ut in Divina confidis misericordia, luendas tamen tibi esse purgatorij pœnas. Difficile tibi persvadere poteris, in hac vita plenè exsoluturum te omne debitum & statim â morte rectà evolaturum in cælum, attento languore & remissione tuæ pœnitentiæ quam agis, fugâ & horrore asperitatum & mortificationum, neglectu Indulgentiarum, aliorumq; operum satisfactoriorum, maximè cùm non quadrantes, sed talenta, & millia talentorum sint tibi exsolvenda. Ex his ergo pœnis, quas certò certiùs lues, quis oro te eripiet? quis pro te tantum tuum exsolvet debitum ? Confidis fortè amicis tuis, eorumq; in te affectui, spem habes in pijs tuis legatis, in testamento, & per illud facta fortunæ tuæ dispositione. Confidis fidei & conscientiæ executorum testamenti, quia illi ultimam tuam exequentur voluntatem, sacrificia pro te fieri curabunt, suffragijs varijs, & eleemosynis animam tuam juvare volent. Cæterùm quod his fidere non debeas, millena quotidiana te docent & præmonent exempla. Alios, de quorum affectu securior esse possis, quære amicos. Ad cælum quàm plurimos tuâ ope adjutos transmitte, qui, cum defeceris in via, recipiant te in æterna tabernacula. Hi te non fallent, procul ab his omnis ingratitudo, procul benefactorum suorum oblivio: quando detineberis carcere, in quo exi-

 getur

getur à te, ut ſolvas quod debes, amici illi tui, cum illis bene fuerit, facient tecum miſericordiam, Regi ſæculorum & Supremo Cæli & terræ Dominatori, ſuggerent, ut educat te de carcere, ac perſolutâ, Juſtitiæ ſuæ ex Chriſti meritis & ſuffragijs viventium tibi applicatis, ſatisfactione adæquata, ad ſui conſpectum & cæleſtem te admittat Beatitudinem.

Fac propoſita convenientia. Fac item contractum cum illis ſanctis animabus, quòd velis in illas eſſe miſericors, quòd firmum fixumq; habeas, illas juvare & ex flammis, quibus expiantur, liberare per ſacrificia, eleemoſynas, jejunia, mortificationes, Indulgentiarum uſum, & animabus applicationem, per opera charitatis, miſericordiæ, aliarumq; virtutum actus, ac tandem per applicationem fructûs ſatisfactorij, quorumcunq; bonorum operum tuorum, ut illæ viciſſim, & ſuam tibi exhibeant & Divinam impetrent miſericordiam.

Contractui huic, ſi tu ex parte tua ſteteris, illas quoq; ex parte ſua impleturas, pro certò & indubitatò habe.

In Colloquio, Chriſto pro redemptione mundi ſuum ſanguinem fundenti, ſupplica humillimè, ut eodem ſanctiſſimo ſanguine ardores ignis purgatorij reſtinguat, ut ex infinito meritorum ſuorum theſauro pretium adæquatum pro animabus amicorum tuorum vitâ functorum (quos in particulari deſignabis) Juſtitiæ Divinæ, exſolvat, tuumq; cor ad miſericordiam ijſdem pro tuo poſſe exhibendam, flectat & emolliat.

Supplica item Matri miſericordiæ, ut illa quoq; ſuâ interceſſione & patrocinio eaſdem adjuvet, pijſſimam ſuam manum porrigat, maternum monſtret affectum, atq; ad DEI, ſuumq; ac Sanctorum transferat conſortium.

In fine : Anima Chriſti. Ave MARIA

Me-

Meditatio I.
De Pretiosissima DEI Parente.

Præludium 1. Imaginare quod spectes Beatissimam DEI Parentem, continentem sub suo Pallio Ecclesiam Christi militantem, omnesq; ipsius status, sed vel maximè fideles, in sua protectione & patocinio confidentes, atq; ad se devotione & affectu singulariore recurrentes.

Præludium 2. Postula gratiam, ut tenerrimo filiali affectu in sanctissimam hanc Matrem ferri possis, vicissimq; Maternum ejus experiaris affectum, atq; sub pallium & protectionem ejus recipiaris.

PUNCTUM I. Audi illa verba Proverb. 8. *Qui me invenerit, inveniet vitam & hauriet salutem à Domino.* Et considera quemamodum plura alia, quæ in sacris Scripturis de Sapientia increata dicuntur ab Ecclesia pretiossimæ Divinæ Parenti applicari & accomodari solent, ita & adducta Sapientis verba optimè de eadem Sanctissima DEI Matre intelligi posse eo sensu, quod qui invenit Mariam inveniat vitam animæ, & hauriat salutem à Domino hoc est salutem æternam consequatur. Circa quam veritatem.

Considera ulteriùs *primo.* Quid sit invenire Mariam? Invenire Mariam non est quid aliud nisi invenire gratiam, affectum, & patrocinium sanctissimæ Virginis Mariæ. si hæc lucreris, præstô tibi est Maria, adest tibi præsens per opem & præsidium suum, opitulatur & succurrit tibi, protegit te & defendit, suo filio te reconciliat, impetrat tibi gratias & beneficia Divina. Invenis & lucraris affectum Mariæ, invenis Mariam, vicissimquè ipsa te invenit, tanquam ovem perditam, in sua

manus te suscipit, illudq; habes, quod non possis perire, præ pietate Mariæ. Quàm felix es, si invenis Mariam, si te invenit Maria.

Considera 2*dò*. Quomodo inveniatur Maria! Invenitur Maria à quærentibus illam, qui quærit invenit. Quærenda verò est per recursum & refugium ad ipsam factum. In periculis, in necessitatibus, in rebus dubijs, Mariam invoca, & invenies Mariam. Quære Mariam per filialem erga ipsam affectum & amorem. si quæsieris ut Filius, Mariam Matrem invenies. Quære per exhibitam ipsi reverentiam, cultum, honorem & obsequia, sic quærendo invenies Mariam, in suos servos beneficentissimam & clementissimam Dominam. Quære per zelum, studium, & desiderium promovendi honorem ipsius, invenies Mariam boni tui studiosissimam. Quære Mariam per vitam sanctam & sanctè actam, conformem imagini Filij DEI, conformem exemplis Christi, invenies Mariam, Matrem Filij DEI & tuam, hoc est Mariam experieris Matrem. Ipsa enim est Mater Filij DEI, si proinde tu per gratiam sanctificantem fueris filius DEI, Maria mater tua erit. Ipsa est Mater Christi, si in Christum transformaberis per imitationem ejusdem, agnoscet te pro filio suo, amabit ut filium, matremq; tuam se esse monstrabit. Quære tandem Mariam per imitationem virtutum ipsius. imitare modestiā Mariæ humilitatem, castimoniam, puritatem, cæterasq; virtutes Mariæ, has omnes in te exprimere stude, ea ratione invenies Mariam, hoc illicio ipsam attrahes, affectumq; ejus conciliabis tibi.

Punctum II. Considera 3*tiò*. Ubinam inveniri possit Maria! Ubiq; illa inveniri potest. Ubiq; te exaudiet. Sed maximè inquirenda est *M*aria in templo, per orationes ante aram, ante imaginem sanctissimæ hujus Virginis, fusas, ubi illa quæsivit

sivit amabilissimum suum Filium DEUM, ibi tu quære Matrem. Inquire Mariam in Nazareth, ibi invenies gratiâ plenam. Nazareth interpretatur sanctificata, custodita, separata, si Nazaræus & sanctificatus DEO fueris, si gratiam sanctificantem custodieris, si te separaveris & abstraxeris à tumultu curarum terrenarum & sensualium, invenies Mariam. Invenies adhuc Mariam in Bethleem, hoc est in domo panis, si fueris affectus singulariter Sanctissimo Sacramento Eucharistiæ, ubi sub speciebus panis residet Panis verus, qui de cœlo descendit. Inquire Mariam in Cana Galilææ, hoc est, in desponsatione, quâ anima tua desponsetur DEO & gratiæ ejus, in transmutatione aquæ in vinum, per quam efficiaris vinum ori Divino gratum & acceptum. Quære Mariam sub cruce, quære in afflictionibus, in tribulationibus, configendo te cruci Christi & invenies Mariam, ejusq; in his omnibus singulare experieris auxilium & patrocinium.

Considera *4to*. Quâ ratione fiat, ut qui inveniat Mariã, inveniat vitã & hauriat salutẽ à Domino. Modus inveniendi vitã & salutẽ per Mariã ejusq; affectum, certissimus est, & ita secundùm præsentem providentiam necessarius, ut in hac providentia non obtineatur vita & salus absq; Maria. Maria est Mater misericordiæ, & Mater vitæ, ipsa nobis vitam genuit & semper gignit. Ad hanc misericordiæ Matrem recurre, etiamsi DEO mortuus fueris, vives, & vitam per Mariam accipies. Quòd gratiam Baptismi, per quam cæpisti DEO vivere, acceperis, Mariæ debes, quod hanc vitam in Baptismo acceptam, per peccatum deinde amissam, in Sacramento pœnitentiæ receperis, etiam id per Mariam habes, si etiam nunc vivis per gratiam, vitamq; hanc conservas & auges, affectum Mariæ agnosce, per ipsam datur vita mundo, quot

quot in anima vivunt, poſt DEUM & Chriſtum, vitam hanc Mariæ debent, ipſa enim Mater eſt viventium.

PUNCTUM III. Conſidera 5*tò*. Quid qui Mariam invenit, hoc eſt qui invenit affectum, patrocinium, & protectionem Mariæ, ille inveniat & hauriat ſalutem à Domino, quia ſecundùm præſentem ordinationem Divinam, non eſt poſſibile ſalvari quenquam, abſq; Maria, non ſolùm eo ſenſu, quia nemo poteſt ſalvari ſine Chriſto, ſine Salvatore, cujus Mater meruit eſſe Sanctiſſima Maria, ſed etiam, quia per manus Mariæ DEUS nos habere voluit omnia ſalutis media, omnes gratias, omnia opera bona & merita noſtra, dependenter à quibus ſalus obtinetur. Ipſa eſt theſauraria, quæ diſpenſat nobis theſauros cœleſtes, ipſa eſt mare gratiarum, ex quo gratias accipiendo, haurimus ſalutem à Domino, in quo feliciter piſcamur margaritam pretioſam, nimirum regnum cœlorum & noſtram in cœlo beatitudinem. Per hoc, Pater Cœleſtis ſuam Filiam, Filius Unigenitus Patris, ſuam Matrem, Spiritus Sanctus ſuam honoravit Sponſam, quod tres hæ Sanctiſſimæ Perſonæ, totum nos habere voluerint per MARIAM.

Ex his conſideratis conclude vitam animæ tuæ non poſſe te habere, nec etiam ſalutem poſſe conſequi, ſecundùm præſentem ordinationē Divinam ſine ope, patrocinio, & affectu Mariæ. Ejus proinde gratiam quærendam & promerendam eſſe, ut invenias vitam & conſequaris ſalutem. Reflecte te deinde, quid hactenus egeris, ut affectum & amorem Sanctiſſimæ Mariæ invenires! quæ tua devotio & pietas erga hanc Sanctam Matrem? quis honor? quis cultus à te illi exhibetur? recurriſne ad illam in tuis tentationibus, periculis, afflictionibus, recurriſne ut Filius ad Matrem? quis zelus, quod ſtudium promoven-

movendi cultum, defendendi honorem Mariæ? utrùm per vitam sanctam conformem exemplis DEI, & Mariæ Filij, Domini nostri JESU Christi, per imitationem virtutum Matris hujus Sanctissimæ, ipsi placere ejusq; affectum promereri studeas? an quæris Mariam in templo, in frequenti Sacramentorum & digno usu, ac etiam sub cruce Christi? vide quid te deinceps agere oporteat? fac proposita. Deprecare Matrem Sanctissimam, defle negligentias tuas in cultu ipsius & quascunq; ejus irreverentias?

In Colloquio Postula à Matre Sanctissima, ut illam, quæ invenitur etiam à non quærentibus, tu quærere velis, & quærendo invenias, inventam teneas nec unquam dimittas.

In fine: Ave MARIA.

Meditatio De Pretiosissima DEI Parente.

Præludia eadem quæ meditationis præcedentis

PUNCTUM I. Audi illa verba Psal. 115. *O Domine ego servus tuus & Filius Ancillæ tuæ.* Eaq; ipsa hoc sensu intellige: illum tantùm servum DEI esse & talem se profiteri posse, qui verè est Filius Mariæ quæ se Ancillam Domini appellat. Connexa hæc & indivisa sunt, esse servū DEI & esse Filium Mariæ. servus DEI esse non potes, si non fueris Filius Mariæ. Circa quod ipsum.

Considera ulteriùs *Imò* Quid sit esse servum Domini. Servus Domini est, qui sciens voluntatem Domini, eam facit & exequitur, semperq; paratus & prompus est ad omne imperium, & quemcunq; nutum Domini sui. Servus DEI es, si servas præcepta ejus, ab his enim servandis, servus dictus esse

esse existimatur, imò si non solùm præcepta & imperia, sed etiam quosvis nutus, hoc est consilia & inspirationes ad bonum te excitantes, exequeris.

Præterea servus Domini est, qui omnes suas actiones, omnia obsequia ac vitam ipsam Domino debet. Quidquid agit, non in suum vel cujuspiam alterius, sed in Domini sui commodum agit. Totus est Domini, ejus subjacet dispositioni, & ab hac dependet in omnibus. Et tu servus DEI es, si omnes motus, actus, & respiria tua, DEO consecras, in DEI commodum, hoc est in laudem & gloriam ejus refers. Si Divinæ voluntati & dispositioni, te tuaq, omnia, & vitam ipsam tuam cum omni indifferentia, & animi præparatione, ad id quod DEO placet, relinquis.

Servus adhuc Domini est qui Domino adhæret, Dominum suum amat, honorat, reveretur, Dominum sequitur, honorem ejus zelat, pro Domino se opponit, nullumq; vult alium Dominum agnoscere. Etiam tu servus DEI es, si DEO adhæres, si per peccatum ab eo non recedis unquam, si Dominum tuum JESUM, à quo redemptus es, sequeris, imitaris, ejus vestibus & insignibus induceris, nec te à DEO, à Christo, & ejus servitio, abstrahi permittis, si non es servus peccati, si excutis servitutem mundi, carnis & diaboli, siquidem qui his servit, servus DEI esse non potest.

Punctum II. Considera 2*dò*. Quid est esse Filium Ancillæ Domini? Filius debet ducere originem à suo Patre & Matre, debet ab illis accipere suum esse, substantiam & vitam suam, eaq; omnia, quæ spectant ad perfectionem ejus esse. Debet præterea habere similitudinem cum Patre & Matre, debetq; esse imago suorum Parentum. Ut sis Filius Ancillæ Domini, ab ea te originem ducecere oportet, ab ipsa debes habere tuum esse, tuam substantiam, tuam vitam & quidquid te perficit

ficit in tuo esse, imò quidquid boni habes, ab illa & per illam habere debes. Et hæc quidem à Materno Ancillæ Domini affectu habes, pluraq; ex his uberiùs & fructuosiùs habere potes, si in his ad Mariam reccurras. Portat te illa in suis visceribus, affectu complectitur, suaq; intercessione vitam animæ, & omnia bona tua obtinet, & tibi confert. Spiritus Sanctus ita supervenit in Mariam, ut non solùm ipso cooperante, ex purissimo suo sanguine, tanquam vera Mater carnem Filio DEI ministraverit, sed etiam ut tanquam Ancilla Domini, ministret tibi omne quidem tuum esse, sed vel maximè vitam animæ, & esse tuum supernaturale, quô Filius DEI es, ut ita sis Filius DEI per adoptionem, ut simul etiam sis Filius Ancillæ Domini.

Cæterùm ad rationem perfectam Filij Mariæ restat adhuc, & ex parte tua necessarium est, ut cum ipsa hac Matre habeas similitudinem, ut sis imago ipsius. Vide quæ in Ancilla Domini relucent dotes, virtutes, & perfectiones, atq; lineamenta, hæc enim in te inveniri debent, ut sis filius Ancillæ. Illa tota pulchra est, & macula non est in ea, & tu enitere ad eam conscientiæ puritatem, ut nullam in ipsa patiaris etiam levem maculam. Illa terribilis est ut castrorum acies ordinata, & te oportet esse terribilem inferno, hostibusq; DEI, & animæ tuæ. Illa contrivit caput serpentis antiqui, contere & tu caput serpentis infernalis, hoc est primitias suggestionum, & tentationum ipsius; illa DEI hominis seu Christi Mater extitit, efficiaris & tu Mater Christi, faciendo voluntatem Patris æterni. Has aliasq; innumeras virtutes & perfectiones Mariæ in te exprimere stude, ut sis imago & similitudo, adeoq; filius Ancillæ Domini, sed maximè imitare humilitatem Virginis. Multa sunt quæ in hac Sanctissima Matre conspiciuntur, quæ tu non vales imitari. Humili-

militatem tamen illius, potes & debes imitari. Illa cum esset futura DEI Mater, Regina mundi, Domina universorum non dubitavit se humiliter Ancillã profiteri. Tu pariter quantò major es, quò plura & majora dona de manibus Divinis accepisti, tantò magìs te humilia, vilemq; te & inutilem servum existima. Tali expressione humilitatis Sanctissimæ DEI Parentis, eris vera imago & filius Ancillæ Domini.

Filium Ancillæ Domini prodit adhuc & manifestat amor, & affectus mutuus, sive Matris erga filium, sive filij erga Matrem. Amat te Ancilla Domini, non erubescit, non dedignatur, quamvis degenerẽ, fœdum, deformem, suisq; moribus dissimilem filium, ita te amat, ut velit te facere DEO amabilem, gratum, suoq; Filio Christo & sibi quam maximè conformem. Ama & tu Ancillam Domini, non erubesce humilitatem, ancillaris servitutis ejus, siquidem illa tali humilitate placuit. Ancilla Domini est, ut non deterrearis Majestate ipsius, ut accedas fiducialiter, ut cum ipse sis naturâ servus, recurras tanquam filius ad Ancillam Domini.

Punctum III. Considera 3tiò. An & quomodo hæc se inferant, esse Filium Ancillæ Domini, & esse servum Domini? omnino ista se inferunt etiam in humanis: ex Ancilla Matre, non nascitur filius, nisi servus. Ancilla Mater in servitutem generat filios. Sed & Ancilla Domini generat in servitutem ejusdem Domini. Generat te, & statim ex utero format servum DEI, instruit & instituit, te ut DEO quàm perfectissimè servias. Impetrat gratias, quibus à DEO excitaris, ut servias illi omnibus diebus vitæ tuæ, ut servias in sanctitate & Justitia, ut præcepta ejus serves, consilia impleas, ut totum te DEO consecres, ut ad laudem ipsius omnes actiones tuas referas, majoremq; ipsius gloriam in omnibus quœras, ut DEUM re-

verea-

verearis, eiquè serviendo tandem salvus fias.

Voluit aliquando & petijt à Christo Mater Filiorum Zebedei, ut in Regno Christi sederent filij ejus, unus à dextris, alter à sinistris. Ancilla Domini pro filijs suis rogat, ut recipiantur in servos perpetuos, ut sint servi Domini, illiq; quàm perfectissimè famulentur. Quarè Sanctissima ipsa DEI Parens, vult hæc indivisa & conjuncta esse, ut filij Ancillæ sint simul servi Domini, sed & tu, & quicunq; alius, si vis esse filius Ancillæ Domini, age, ut sis servus DEI, age ut sis filius Ancillæ.

Existimabat S. Paulus Apostolus se servum DEI non esse, si hominibus placeret, tu ut sis servus DEI, placere debes Ancillæ Domini tanquam filius, & si placere volueris Ancillæ Domini, ejusq; esse filius, servum DEI te esse oportet.

Quemadmodùm verò hæc se inferunt esse servum DEI, & esse filium Ancillæ Domini, ita rursus non esse servi DEI infertur ex non esse filij Ancillæ Domini. Spectamus frequenter infelices mutationes & ruinas multorum, ut, qui DEO serviunt & servire tenentur, sint instabiles, ut ex servis DEI fiant mancipia peccati & diaboli. Si veras hujus causas investigare velimus, cur hic & ille DEUM abjecerit, jugum servitutis ejus excusserit, mundo, carni, diabolo se mancipaverit, hanc plerumq; causam inveniemus, quia in eo refrixit filialis affectus erga Beatissimam Mariam, quia refrixit devotio erga Ancillam Domini, studiū imitandi virtutes Mariæ, & promovendi honorem ejusdem. Hic & ille desiit esse filius Ancillæ Domini, proinde desiit quoq; servus esse DEI.

His consideratis, vide quo affectu ferri te oporteat erga Matrem DEI Sanctissimam, quanto studio curare debeas, ut sis filius Ancillæ Domini, si vis, ut teneris, velle servus DEI esse; siquidem servus DEI non es, si non es filius Ancillæ Domini.

F. Sch. N. Déposé

Matka Boska Ostrobramska
w Wilnie.

„Nie tyle słońce prom-
ieni swej światłości spuściło
na nas, ile nam uży-
czonych zostało łask
Ducha św. aby łacnie
dać poznanie samych
siebie i poznanie
Boga" – 30-XI-31 r.

B. Jankowicz.

Fac reflexiones convenientes, propoſita, elice affectus. Proteſtare quod velis eſſe filius imò ſervus Ancillæ Domini, ut ſis ſervus DEI; dicens: ut ſim ſervus Filij, ſervitutem appeto Genitricis.

In colloquio Poſtula à Matre Sanctiſſima, ut te in filium recipiat, atq; in DEI ſervitio & obſequio conſtantem & perſeverantem teneat.

In fine: *Ave Maris ſtella.*

Meditatio III.
De Pretioſiſſima DEI Parente.

Præludia eadem quæ duarum meditationum præcedentium.

PUNCTUM I. Audi illa verba Joan. 19. *Dicit Matri ſuæ: Mulier ecce Filius tuus, deinde diſcipulo: Ecce Mater tua. & ex illa hora accepit illam diſcipulus in ſua.* Et cogita ex cruce à Chriſto datum te eſſe in filium Matri Beatiſſimæ, Mater etiam Beatiſſima data tibi eſt in Matrem. Si tu fueris filius, Filiumq; te monſtraveris Sanctiſſimæ DEI Parentis, ipſa viciſſim erit Mater tua, & Matrem ſe eſſe monſtrabit: priùs tu nomineris filius hujus Matris, tum deinde illa nominabitur Mater tua, ut intelligas, curare & agere te debere, ut Maternum Mariæ merearis affectum, opus eſſe, ut filium te eſſe oſtendas, ſi vis experiri Mariæ patrocinium, ut illa tuam ſe eſſe monſtret Matrem. Additur ulteriùs. Et ex illa hora accepit illam diſcipulus in ſua. Circa quæ verba expende diligentiùs, quid ſit Sanctiſſimam DEI Parentem accipere in ſua.

Et inprimis accipere Sanctiſſimam Mariam in ſua, non eſt quid aliud, quàm Mariam habere pro re maximè ſua, ſibi ſingulariter appropriata. Rerum noſtrarum majorem curam habere conſve-

consvevimus majorem, circa illas adhibemus vigilantiam, ut res nostra illæsa & integra maneat, ne nobis pereat, ut illam conservemus. Res nostræ singulariter nobis charæ & amabiles sunt, sunt in majore respectu & æstimatione. Qui Sanctissimam DEI Parentem accipit in sua, debet illi singulariùs affici, illā amare, illam æstimare debet esse, solicitus tanquam de re omnino sua, tanquam de Matre sibi charissima, de Matre Pretiosissima, ne sua Mater aliquando esse desinat.

2dò. Accipere Sanctissimam Mariam in sua, non est unum aliquod particulare bonum in Maria accepisse, sed est accepisse plura bona, bona multiplicia. In Maria accipies Matrem, accipis Reginam, Dominam, Advocatam, Patronam, Protectricem tuam. Cum Maria accipis innumera quæ habiturus aliquando es bona, idq; bona maximè propria, ex quibus plura emolumenta, imò felicitatem tuam percipies, ut dicere possis: *Omnia mihi pariter bona venerunt cum ipsa.*

PUNCTUM II. *3tio.* Accipere Mariam in sua, est Mariam accipere in omne id, quidquid est homo, est accipere Mariam in id totum, quidquid homo maximè suum & proprium habet, adeoquè est illam accipere pro objecto & termino, inter objecta purè creata specialiter licèt non permodùm ultimi finis, quietativo omnis sui appetitûs, omnium potentiarum & facultatum suarum. Est accipere illam pro objecto expletivo, & satiativo imprimis omnium corporis sensuum, ut visus & oculus tuus singulariter oblectetur Mariæ in sacris suis imaginibus, aspectu, has libenter cum magno animi sensu & cordialissimo affectu intueatur, ut non oblectetur visus tuus nisi ijs quæ oblectare poterant visum Mariæ, qualia sunt Christus infans in præsepio, in materno suo gremio, disputans in templo, subditus JOSEPH & MARIæ; Christus prædicans E-

vangelium, Chriſtus patiens, cruci affixus, glorioſus in ſua reſurrectione, cœlum aſcendens &c. Ut viſus in nullum tendat objectum, nullum conſpiciat, quod diſpliceret Mariæ, quod Maria nollet à te videri.

Accipere item Mariam in ſua, eſt accipere Mariam pro objecto auditûs, hoc eſt: appetere, ut in auribus tuis quã frequentiſſimè ſonet Dulciſſimũ nomen Mariæ; ut cum ſingulari guſtu & animi tui quietatione audias laudes Mariæ; ut audire velis, quæ audiens Maria conſervabat in corde ſuo; ut obſurdeſcas ad omnia, quæ DEO & Mariæ adverſantur.

Accipere Mariam in ſua, eſt appetere, ut Maria ſit objectum guſtus tui; cujus illa erit objectum, quando cum Bernardo; hinc à Chriſti latere & vulnere, inde paſceris ab ubere Mariæ. Sapiet tibi ſacra Euchariſtia, puriſſima Chriſti caro de Virgine accepta; ſapiet guſtui tuo Maria. Illa ſint tua obſonia, quæ fuerunt obſonia Mariæ, nimirum jejunium, inedia, fames ſitis, ſumma in cibo & potu moderatio, condimenta tua ſint lacrymæ, amaritudines, aliaquè quæ fuerunt condimenta ciborum Mariæ.

Accipere Mariam in ſua, eſt præterea accipere Mariam pro objecto odoratûs. Maria eſt lilium inter ſpinas, eſt ſicut acervus tritici vallatus lilijs. Labia ejus, diſtillant lilia. Ubera ejus Sanctiſſima frangrantia unguentis optimis. Maria eſt ſicut cinamomum & balſamum aromatiſans, eſt quaſi myrrha electa, dans ſvavitatem odoris. Hoc ſvaviſſimo odore repleаris, ipſeq; efficiaris bonus odor Chriſti. Hac ſvavitate paſce odoratum tuum nec alia ei oblectamenta quære.

Tandem accipere Mariam in ſua, eſt Mariam accipere pro objecto ſenſûs tactûs. Ut ſit illa tale objectum, maternis ejus advolvere pedibus

tene illam, nec dimitte. Per corporis tui mortificationem induere Christum Filium Mariæ, in Christum te transforma, id obtinere stude, ut Mariæ palliô contegaris, sensum hunc tuum custodi, ne illum oblectet quod abhorret Maria.

4tò. Accipere Mariam in sua, est accipere illam in objectum trium animæ potentiarum: memoriæ, intellectûs, & voluntatis. Illa sit objectum memoriæ tuæ, sæpè huic obversetur. Habere studes memoriam DEI præsentis, ponis ante oculos mentis tuæ Christum Redemptorem & Salvatorem tuum, pone ante eosdem oculos & Mariam. Illam tibi memoria repræsentet tanquam Matrem, tanquam Dominam, Patronam, Auxiliatricem, & Refugium tuum.

Accipe item Mariam in objectum intellectûs tui; intellectûs tuus circa illam occupetur, de illa libenter cogitet, Mariæ excellentiam, privilegia, virtutes, gratias, & beneficia sæpè meditetur, circa cultum & honorem ipsius speculetur, qua ratione honor, & cultus Mariæ promoveri, affectus conciliari, Patrocinium obtineri possit.

Accipe deniq; Mariam in objectum voluntatis, hæc post DEUM & Christum sit præcipuum voluntatis tuæ objectum, in quod singulariter feratur, & quô contentetur affectus tuus, ut nihil velis quod sit dissonum Mariæ, quod diminuat amorem, honorem Mariæ, quod non promoveat honorem & cultum Mariæ, quod non augeat eundem, quod non referatur ad Mariam.

PUNCTUM III. *5tò.* Accipere Mariam in sua, est accipere Mariam pro objecto actuum, quorum homo potissimum censetur habere Dominium, per quos illud excercet, & per quos, res & objecta censetur possidere. Tales actus sunt præcipui affectus, quibus voluntas prosequitur bonum. horum enim homo habet Dominium ratione libertatis ipsorum,

per illos exercet Dominium, reſquè poſſidere cenſetur. Actus hujuſmodi ſunt: amor, ut poſt DEUM & Chriſtum nihil ames ante & ſupra Mariam, nihil majore affectu quàm Mariam, nihil æquè atq; Mariam; ſed Mariam ames poſt DEUM & Chriſtum ſupra omnia alia creata. Nullius puræ creaturæ tantùm exſatieris amore, atq; amore Mariæ. Tales item actus ſunt: actus appretiationis, venerationis, honoris, cultûs, & laudis Mariæ, fiduciæ & ſpei in ejus patrocinio, zeli promovendi honorem Mariæ, ſtudij in adinventione modi & mediorum, per quæ Mariam colas, venereris, ejus honorem & devotionem erga ipſam promoveas, deſiderij, quô deſideres frui in cœlis conſpectu Mariæ. Hos affectus frequentiſſimos & uſitatiſſimos habe, & poſſidebis Mariam, illamq; in tua accipies.

6tò. Accipere Mariam in ſua, eſt illam accipere in poſſeſſionem perpetuam, ut ſemper ſit tua, ut nunquam illam amittas, nunquam eam tibi eripi patiaris, ut Mariam in tua accipias, ita illam accipe, ut nunquam te deſerat, ut tua ſit in vita, tua ſit in morte, tua ſit in æterna felicitate, ut ſit tibi Mater in vita, Mater in morte æternæ felicitati te generans, dum vivis in corpore, ſit tibi Mater pulchræ dilectionis, & ſanctæ ſpei, in felicitate ſit tibi Mater plenæ & perfectæ dilectionis, & gaudij ſatiativi.

7mò. Tandem accipere Mariam in ſua, eſt ita accipere Mariam, ut in te, in corde tuo, in affectu tuo, ſua omnia inveniat Maria, ut nihil in te ſit, quod non ſit totum Mariæ, quod non ſit ejus honori dicatum & conſecratum, quod non ſit dignum Mariâ, quod ei offerri non poſſit, aut non offeratur, ut nihil neges Mariæ, ut nihil ſit terrenum, quod non contemnas amore Mariæ, nihil quantumvis durum & aſperum, quod amore Ma-

riæ

riæ non libenter suscipias, & offeras Mariæ, ac etiam ipsi DEO, per manus Mariæ.

His consideratis reflecte te supra singula. Reflecte te an sis verus filius Matris hujus Sanctissimæ, utrùm ? & qua ratione illam acceperis in tua & sua, An illam acceperis in rem tibi præ omnibus purè creatis maximè gràtam & amabilem, in Matrem, Reginam, Dominam, Patronam, & Advocatam tuam. In refugium tuum, in mediatricem inter te & suum Filium ? In consolatricem in tuis crucibus & afflictionibus ? An acceperis illam ita in sua, ut in illa, plurima imò omnia bona tua invenias, ut per ipsam habeas & habere velis omnia, an acceperis Mariam in objectum singulariter satiativum sensuum tuorum, in objectum potentiarum animæ tuæ, memoriæ, intellectùs & voluntatis ? An ipsa, sit objectum præcipuorum cordis tui affectuum, amoris, appretiationis, laudis, honoris, spei, fiduciæ, & similium ? An Mariam totis cordis tui medullis & totis præcordiorum affectibus ames, laudes, venereris? Estne Maria objectum, quod post DEUM & Christum te maximè oblectare, & exsatiare potest & solet ? Tandem vide, an Maria in te sua omnia reperiat, an non sint in te ea, quæ ipsi displiceant, quæ aversetur, quæ non ipsi sunt consecrata ?

Confundere, si non ita accipis & habes Mariam. Noveris non esse te Christi discipulum, non esse Joannem, non diligeris à Christo ùt Joannes, si Mariam non recipis in tua, si Maria non invenit in te omnia sua. Fac proposita particularia, quæ plurima ex his considerationibus erui possunt; elice varios affectus.

Colloquium ad Pretiosissimam DEI Parentē. Mater Sanctissima, ecce ego licèt indignissimus filius tuus, filius tamen, quia tibi in filium sub cruce Domini commendatus, filius doloris, ad te sup-

plex recurro, atq; coram Sanctissima Trinitate, & coram te, ac cœlesti curia universa profiteor, quòd te in Matrem, Dominam, Patronam, & Advocatam meam accipiam, pro taliq; deinceps agnoscere & habere velim, quòd te in mea accipiam, in te & per te omnia habere velim, tu abhinc eris objectum gratissimum omnium sensuum meorum, omniumq; potentiarum animæ meæ, tu post DEUM & Christum eris meta desideriorum, affectuumq; meorum. A te vicissim humillimè postulo, ut tu quoq; me in tua accipias, inter filios tuos, inter servos & mancipia tua connumeres, & me sub tuam protectionem suscipias, ut totus sim tuus, ut nihil sit in me, quod non sit tuum, quod non tibi ex integro offeratur, tuoq; honori & amori consecretur.

In fine: sub tuum præsidium.

Meditatio præliminaris Ad faciendam electionem.

Præludium I. Imaginare Paulum Apostolum, dum persequeretur Ecclesiam, luce cœlesti, quæ illum circumfulsit, & voce illa Christi: *Saule Saule quid me persequeris*, ex equo dejectum & prostratum atq; orantem. *Domine quid me vis facere.*

Præludium 2. Postula gratiam, quâ & tu illustratus cognoscas, & intelligas in electionibus & deliberationibus tuis quibusvis, sed maximè in electione statûs vitæ tuæ, qualiter te gerere debeas, & quid te facere oporteat.

Punctum I. Audi illa verba Matth. 16. *Quid prodest homini si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentũ patiatur, aut quã dabit homo commutationẽ pro anima sua.* Et considera, his

scripturæ

ſcripturæ verbis duo inſinuari, quæ præ oculis mentis haberi debent in omnibus hominis deliberationibus & electionibus, ſed vel maximè in electione ſtatûs vitæ.

1*mum*. Quòd in his omnibus præ oculis habendus ſit, & irretortâ palpebrâ ſemper inſpiciendus finis hominis, ad quem creatus eſt, qui eſt laus & gloria DEI, ac ſalus animæ, hic finis debet eſſe regula & norma, quâ omnes electiones & deliberationes regulari debent, ita, ut illa nonniſi, & illius medij ac ſtatûs vitæ electio, futura ſit recta electio, quæ huic regulæ optimè congruit, nec ab illa, ulla ratione, deflectit; quod non aliter obtinetur, niſi per attentam finis inſpectionem & conſiderationem.

2*dum*. Quod ijſdem verbis inſinuatum eſt: Illa nonniſi media, & res ſub electionem noſtram cadere & venire debere, quæ ad finem creationis noſtræ conferre, & ad illum conſequendum juvare poſſunt; quæ verò fini huic repugnant, ſalutiq; noſtræ adverſantur, illas nullatenus in deliberationem vocandas eſſe.

Et ſic mundus, ejuſq; lucrum nullatenus electionis tuæ finis eſſe poteſt & debet. Quarè in tuis deliberationibus, ad id, tanquam finem, tibi attendendum eſt, ut ſalutem animæ conſequaris, ne animæ detrimentum patiaris; non veró ad hoc, ut mundum lucreris. Hoc fine præ oculis habito, illa media eliges, quæ tali fini optimè congruunt, hoc eſt, per quæ ſalutem es conſecuturus, nec paſſurus animæ detrimentum.

Sed nec mundus ejuſq; lucrum, medium eſſe poteſt, quod per electionem tuam intendas & eligas, ſi probabiliter prævideas, mundum ejuſq; lucrum non fore tibi medium conſequendæ ſalutis; ſed potiùs impedimentum ejuſdem, hoc eſt, non aliter te lucraturum mundum, niſi patiendo animæ detrimentum.

 Poteſt

Poteſt quidem quis in ſtatu ſæculari ſalvari, & hunc ſtatum poteſt eligere, ſi Divino lumine illuſtratus viderit hunc ſtatum ſibi conducibiliorem eſſe ad ſalutem, præ quovis alio ſtatu perfectiore. cæterùm ſtatum ſæcularem, prout hic conducit ad ſalutem eligere, non eſt mundum lucrari. etiam in hoc ſtatu, ut quis ſalutem conſequatur, & mundum & animam ſuam in hoc mundo, hoc eſt, prout immerſam, rebus ad mundum ſpectantibus, odiſſe debet, ut illam in vitam æternam cuſtodiat, debet mundum abjicere, contemnere, illi renuntiare, affectum ejus exuere, illoq; ita uti, tanquam ſi non uteretur.

Mundus, quem lucrando, animæ detrimentum patimur, eſt mundus ille, qui DEO & Chriſto adverſatur, qui eſt unus ex tribus DEI & animæ hoſtibus. Eſt mundus à Chriſto reprehenſus, judicatus, & condemnatus. Eſt mundus, quatenus illi inordinato affectu & contra legem Divinam afficiuntur homines; talis mundi lucrum, ad conſequendum finem hominis, medium eſſe non poteſt, potiùs enim eſt impedimentum finis, adeòq; eligi non poteſt niſi damnoſiſſimè.

Mundum, per enumerationem ſuarum partium, ſic deſcribit S. Joannes Epiſt. 1 cap. 2. *Omne quod in mundo eſt, concupiſcentia carnis eſt, Concupiſcentia oculorum, & ſuperbia vitæ.* Hæc quatenus ſunt prohibita, quærere, vel quærere cum inordinato & immoderato affectu, vel quidpiam tale, quod aliquid ex his tribus redolet, eſt velle lucrari mundum cum detrimento animæ. Verùm quid prodeſt ita lucrari mundum, ut animam perdas? quid prodeſt ita conſequi voluptates, divitias, honores, ſi animæ detrimentum patiaris. Nihil certè prodeſt talis voluptatum, divitiarum, honorum conſecutio, nihil (inquam) prodeſt ad finem hominis, imò quàm maximè obeſt. Impedimenta

hæc

hæc sunt non media consequendæ salutis, adeòq; sub electionem vocari non debent.

Non infrequens, stulta tamen cogitatio est, hominem posse frui mundô, & his quæ ad mundum spectant, simulq; salvari. Frui mundô, mundum lucrari per immoderatum & prohibitum usum voluptatum, divitiarum, per nimium honorum ambitum, est deflectere à via salutis. Divitem fieri, & divitijs cor apponere dum affluunt, est gibbum Cameli assumere, aut camelum induere, & in eum transformari; est mammonæ servire. Quomodò ergo fieri potest, ut deflectendo à viâ, quæ ducit ad vitam, salutem, & vitam æternã consequaris, & ad felicem æternitatis terminum pervenias? Quomodo fiet, ut camelum indutus, per foramen acûs transeas, & per portam angustam cælum ingrediaris, ut simul Deo & mammonæ servias? Nunquid colligunt de spinis uvas, aut de tribulis ficus? spinæ & tribuli sunt divitiæ, voluptates, honores nimiô, & solicitô studiô, & contra legem Divinam quæsita, quando per hæc; vel cũ his speras te salutem consecuturum; expectas à spinis uvas præstantissimas, ex tribulis vis colligere ficus; verùm arbor mala non facit bonos fructus.

Sectaris nimio & inordinato affectu terrena, transitorias, ac etiam prohibitas voluptates. varietates &c, hoc ipso talia accipis in commutationem pro anima tua, pro salute tua, reipsa & ipso facto propter illa renuntias saluti tuæ. O quàm misera & quàm deflenda hæc commutatio? Et hæc quidem tu accipis in commutationem pro anima tua, sed quam dabis Deo commutationem pro eadem anima. Tua quâ vivis anima non tua est, sed res totaliter Deo debita, Divini sanguinis pretiô empta; hanc cùm perdideris, Deo eam de manibus tuis repetenti & requirenti, quam dabis commutationem pro anima tua? Vile illud pretium, pro

quo illam vendidisti & commutâsti, exosum Deo & abominabile est. Pro argento & auro malè acquisito appendis animam; verùm, ut monet Ecclesiasticus, non est hæc digna ponderatio animæ. Non corruptibilibus aurô & argentô redemptus es, non potest his æstimari incorruptibilis & immortalis tua anima.

Non igitur bene & rectè mundus in maligno positus, & à Christo judicatus atq; condemnatus, quæritur ab eo, qui salutem animæ consequi intendit, nec vult animæ suæ detrimentū pati, impedimenta finis, media ad finē esse non possunt nec possūt eligi nisi cū detrimento finis, cū detrimento animæ.

Quod quidem certum est non solùm de illis rebus, quæ universaliter & respectivè ad omnes sunt media repugnantia fini, aut potiùs impedimenta finis, sed etiam de illis, quæ comparatè ad certam aliquam & determinatam personam, & respectu ejusdem, sunt media repugnantia fini, atq; impedimenta ejusdem, idq; ratione aliquarum intervenientium circumstantiarum, licèt respectu aliorum, qui talibus circumstantijs obnoxij non sunt, possint & soleant esse media apta ad consequendum finem, quod tales res ab eo eligi non possint, respectu cujus sunt impedimenta finis. Et sic v.g. status sacerdotalis, beneficium Ecclesiasticum, respectu plurimorum possunt & solent esse media apta ad consequendam salutem, si tamen experientia infirmitatis & fragilitatis tuæ, atq; conscientia frequentiorum lapsuum te admonet, non futura hæc media opportuna tuæ salutis, sed potiùs quòd hæc futura sint laqueus, quo infeliciter illaqueaberis, media hæc non sunt tibi assumenda; quia hæc respectu tui, non media, sed impedimenta sunt tuæ salutis, aliudq; proinde opportunius medium est tibi quærendum.

Ex his consideratis, hæc eruæ practica dicta-

mina, illaq; pro in inconcusso & firmissimo fundamento, cui omnes tuæ electiones inniti & infundari debent, tene. *1mò* Finem creationis tuæ, hoc est salutem animæ, in omnibus electionibus, præ oculis te debere habere. *2dò*. ad hunc finem consequendum, illa non nisi media sub tuam electionem debere te vocare, quæ fini creationis tuæ non repugnant, sive ex seipsis & ex natura sua, sive expensis & attentis omnibus & singulis circumstantijs, tuam personam particularem concernentibus, quæ, si aliqua ratione, fini repugnant, protinus reijcienda sunt. Ad has deinde regulas & normam examina, sive quascunq; electiones tuas, sive idq; quàm maximè, electionem statûs vitæ, si fortè hoc negotium eligendi statûs aggressus, vel aggressurus es; hisq; regulis, nisi aberare velis, electionem tuam conformare stude.

Punctum II. Audi illa verba Ecclesiastici 3. *Cor ingrediens duas vias non habebit successum.* Eaq; intellige hoc sensu, quòd cor per electionem alicujus rei sive medij, duos oppositos fines intendens, non possit habere bonum successum, ut scilicet utrumq; illum finem consequatur. Exempli gratiâ, si in quapiam electione, præcipuè verò in electione statûs vitæ, intendas & finem gloriæ Divinæ, ac salutis animæ tuæ, & finem aliquem vanum, mundanum, qualis finis esset consecutio honorum, dignitatum, carnis commodorum, oblectationum sensualium, divitiarum, proventuum pinguium, & his similium. Talis electio non habebit successum, nec bene succedet in consecutione alterius finis.

Poteris quidem unum finem consequi, sed ab altero, nihilo certiùs excides, hoc est salutem animæ non consequeris. Æternæ veritatis oraculum est. *Non potestis DEO servire & Mammonæ. Nemo potest duobus Dominis servire.* Viæ hæ, ad diversos, eosq; oppositos ducunt terminos; ad quem termi-

terminum ducit una, ab eodem abducit altera; una ducit ad ſalutem, altera ad interitum. Qui tales proinde vias ingreditur, non bono progredietur, ſucceſſu, ad alterum terminum, idq; ad terminum meliorem, hoc eſt ad ſalutem non perveniet. Si vis ſucceſſum bonum & optatum habere, unam tene viam, tene viam ſalutis, obliquas devita, ſolâq; rectâ viâ incede.

In omnibus quidem deliberationibus, ſed maximè in ijs, in quibus deliberatur de eligendo vitæ ſtatu, id ſingulariori ſtudio curandum eſt, ut unicè DEUM, gloriam ipſius, & ſalutem animæ tuæ intendas, ut oculus tuus ſimplex ſit, quò ſolum DEUM reſpicias, ut intentio tua ſit depurata ab omni vano, carnali, & mundano affectu. Non bene hæc ſecum componuntur & conjunguntur: terra & Cælum, vanitas & gloria Divina, amor ſui, & amor DEI, Dagon & Ara Domini. De ara cordis eijciendus eſt Dagon, præcidendæ manus, præcidendi pedes, præcidendum caput & truncus abijciendus; ſola arca Domini, hoc eſt gloria DEI, & ſalus animæ, in corde & in intentione tua locum habere debent. Reſeca proinde omnes affectus mundanos, carnales, & vanos, Dagon hic eijciatur, nimirum amor proprius, & inordinatus. Eijce non ſolū trabem, ſed etiam feſtucā de oculo tuo, DEUMq; ſolum ſimplici oculo, mundo corde intuere. Non enim miſceri poterunt æterna caducis, ſpiritualia temporalibus, ut pariter ſapias quæ surſum ſunt, & quæ ſuper terram. Si cor tuum duas vias ingreſſum fuerit, ſcandalizabitur in eis, ut monet idem Eccleſiaſticus, & infeliciter aberrabit.

Ex his conſideratis erue hoc dictamen, quòd in omnibus tuis electionibus etiam hoc pro univerſaliſſima & fundamentali regulâ habere debeas: Quam maximam curam tibi habendam eſſe, ne

duas

duas vias ingrediaris, ne duos diversos fines nec sibi subordinatos respicias, ne simul DEUM quæras & te ipsum, at oculus tuus sit simplex, ut intentio sit pura, ut hanc tanquam, pupillam custodias, nec minimū pulvisculum terrenæ affectionis patiaris, persvasus omnino tantùm te in spiritualibus studijs profecturum, quantum ab amore tui ipsius, & commodi proprij, ac rerum terrenarum affectione animum abstraxeris.

Reflecte te supra puritatem intentionis tuæ. In electione statûs tui, unamne ingrederis viam an duplicem ? quid te moveat ad sanctiorem vitæ statum, ad statum v.g. Ecclesiasticum eligendum? si fortè ad hanc electionis partem magis te inclinari sentis ? An unicè propter JEUM venias, ad JESUM, an certè, ut etiam Lazarum videas ? DEUMne solum quæris, an te ipsum ? salutemne animæ tuæ, an certè bona aliqua temporalia, an non spes aliquas venaris ? omnino cura, ut solum DEUM, ejus gloriam, & animæ tuæ salutem quæras, unam hanc viam cor tuum ingrediatur, nec ab hac unquam deflectat. protestare, quòd DEUM solum in omnibus spectare velis. *Quid mihi est in cœlo? & à te quid volui super terram, DEUS cordis mei & pars mea DEUS in æternum.*

PUNCTUM III. Audi illa verba Lucæ 12. *Quærite primùm Regnum DEI, & Justitiam ejus, & hæc omnia adijcientur vobis.* Et ex illis disce: inter actus voluntatis, quos homo habet circa finem & media, quis ordo servari debeat, quem non sit fas pervertere, adeòq; qualiter electiones nostræ fieri & ordinari debeant ? Finis primus esse debet in intentione, hic primò intendi, expeti, & quæri debet, tum deinde cognita conducibilitate & aptitudine mediorum ad finem intentum consequendum, eligenda sunt media conducentia ad eundem finem, non è contra. Præposterè proin-

inde agit, qui primò eligit quodpiam medium, & postquam se determinavit ad tale medium, tum deinde quærit modum & rationem, quâ per tale medium finem consequi possit. Talis electio in re est constitutio medij pro fine, & finis assumptio pro medio, vel certè est finis assūptio pro re, quæ occasione alterius principaliter intenti, obtineri etiam & acquiri posse existimatur.

Cùm ergò finis hominis sit Regnum DEI, salus animæ; hæc primò quæri debent, tum deinde quærenda media ad hunc finē, quærenda Justitia & vita Justitiæ, per quam in Regnum DEI pervenias. Pervertis ordinem, si non habita ratione finis tui, eligis primùm statum determinatum, v.g. statum conjugalem, matrimonialem, aut etiam statum spiritualem, & Ecclesiasticum, ac tum deinde cogitas & inquiris, qua ratione hic status poterit te juvare ad finem tuum, hoc est ad animæ salutem consequendam, nec aliâ viâ, nisi hâc ad salutem pervenire contendis. Similis es infirmo, qui priùs eligit medicinam, ignarus, an hæc suo morbo sanando sit idonea, tum deinde vult & intendit, ut hæc ipsum sanet; & viatori, qui viam priùs eligit, tum deinde nolendo illam dimittere, inquirit, qua ratione per talem viam possit pervenire ad terminum sibi constitutum; es miles, qui plumbeum ensem petit, ac illô vult hosti suo caput præcidere. Turrim ædificas, non computato sumptu si habeas ad perficiendum; aggrederis hostem, ignorans, an habeas vires ad resistendum, eumq; debellandū.

Ut securè procedas, fine tuo præ oculis constituto, gloriâ nimirum DEI, & animæ tuæ salute, non aliter media elige, nisi præmisso examine, quæ media ad finem illum conducunt, & quæ ad consecutionem ejusdem te juvare possunt; collatisq; & comparatis secum invicem medijs, illud elige, quod conducibilius apparebit, & per quod securiùs

securiùs obtinetur finis. Ita fiet, ut in electione non aberres, ut quæras primùm Regnum DEI, tum deinde Justitiam ejus, per quam Regnum DEI obtinetur, ut intentionem finis non præcedat electio medij, nec pervertatur ordo, qui servari debet; tandem ut rectà in DEUM tendas non obliquè, nec eum perversè ad vota tua trahas.

Existimamus frequenter quærere nos Justitiam DEI, & quærimus mundum, quærimus carnem, quærimus vanitatem, quærimus corporalia atq; sensualia commoda & emolumenta. Justitiam quærimus sed non veram, at nonnisi apparentem, & quam DEUS aliquando rigidè judicabit. Existimamus, quod electione illa, quâ ex nimio & præcipiti affectu statum quempiam eligimus, non facto prævio examine, an hunc statum eligendo, Regnum DEI & salutem animæ consequemur? non facta disquisitione, quid nos impellat ad talem electionem? an non ratio aliqua humana, vana, carnalis, mundana, politica, saltem ocultè se insinuans? existimamus inquam, quòd ingrediamur viam salutis, & ecce frequenter illam tenemus, quæ nos ab hoc termino abducit, & in perditionem præcipitat. Temporalia quærimus, & non Regnum DEI, quæ simpliciter quæri non debent, & non quæsita licèt, adijcienda nobis, quantum ad vitæ sustentationem necessaria erunt, appromittuntur. aut certè moderatè, sine effusione nimia ad exteriora, sine adhæsione affectûs ad ipsa, in tantùm nonnisi quæri debent, in quantum conferunt, & juvant ad majorem Divinam gloriam & animæ salutem consequendam.

His consideratis, hoc dictamen practicum, tanquam certissimam & infallibilem bonæ electionis regulam, & firmum fundamentum, supra quod ædificare debes, præter priores regulas tene: nullum te medium priùs eligere debere, antequam

finem intendas & præcognoſcas; media autem, præ cognito fine, non aliter eligenda, niſi bene ponderatâ & examinatâ ipſorum conducibilitate ad finem.

Reflecte te deinde ſupra electiones tuas, ſive jam factas, quæ adhuc mutari poſſunt & corrigi; eaſq; ad hanc regulam, non minùs atq; ad regulas duorum præcedentium punctorum examina, an omnibus his regulis benè cohæreant, & ut cohæreant, curam & diligentiam adhibe; ſive ſupra electiones faciendas etiam rerum mutabilium, ut etiam in his, ijſdem regulis, & principijs dirigaris, ut ab illis, ne ad latum unguem diſcedas; ita enim fiet ut tuæ electiones tales ſint futuræ, propter quas ipſe in numerum electorum connumereris. Fac propoſita. Elice affectus.

Colloquium inſtituendum ad Sapientiam Incarnatam Chriſtum Dominum, cui humillimè ſupplica, ut, qui tui gratiâ factus eſt via, veritas, & vita, ducat te & dirigat in viam ſalutis, inſtruat te & imbuat principjis altiſſimis indubitatæ veritatis, & infallibilibus, quibus te in tuis electionibus regulare poſſis, & quæ ſequendo non aberres; in eoq; ſtatu vitæ te conſtituat, ut ipſi & in ipſo vivas, imò ipſe in te vivat, atq; ut, poſt mortalem vitam, vivas DEO, & ipſo fruaris in beata æternitate. *In fine: Anima Chriſti.*

Meditatio
Proponens primum modum faciendæ bonæ electionis.

Præludium 1. Imaginare te in ea circumſtantia poſitum eſſe, in qua proficiſcenti ad aliquem

quem terminum, plures viæ vel semitæ occurrunt, te interim ignorante, per quam, ad terminum præfixum, bene & securè pervenire possis.

Præludium 2. Postula à Deo gratiam, quâ illuminatus, illam viam salutis, & illum ulterioris vitæ statum eligas, quem tenendo, à termino salutis & felicitatis æternæ non aberres.

Punctum I. Audi illa verba S. Petri Apostoli, aliorumq; qui electuri in locum Judæ proditoris, duodecimum Apostolum, sic Deum orâsse referuntur. Act. I. *Tu Domine, qui nôsti corda omnium, ostende quem elegeris.* Et breviter mente recole historiam electionis, quâ S. Mathias, à congregatis Apostolis, alijsq; Christi discipulis, electus & substitutus est in locum Judæ proditoris, annumeratusq; est undecim Apostolis. In quâ historia, hoc potissimum considera, quòd illa Electio non fuerit inchoata, vel saltem non fuerit perfecta & absoluta, absq; oratione & invocatione Divini luminis. Orantes dixerunt. *Tu Domine, qui nôsti corda omnium, ostende quem elegeris.* Ex cujus actûs & orationis consideratione, illud in tuum deriva commodum, eumq; percipe fructum.

Imò In omnibus quidem electionibus, sed maximè in electione rerum majoris momenti, rerum immutabilium, qualis est electio statûs vitæ, quem ad mortem usq; tenere debes, non debere te temerè procedere, non esse hanc electionem faciendam secundùm humanam quamcunq; inclinationem, nec secundùm rationes temporales & politicas. Existimandum potiùs est, hujusmodi electionem, rem esse gravissimi momenti, maximè sanctam, opus Divinum, adeòq; consulto Deo per orationem, imò sæpiùs exorato, invocato etiam Beatissimæ & Sanctorum patrocinio, aggrediendũ esse tantæ deliberationis negotium. Electio statûs vitæ, est investigatio viæ, quâ tibi ad salutem

perveniendum eſt, quam ſi teneas, ſecurus eſſe poſſis, te non aberraturū. In qua deprehendenda, cùm tu facilè decipi poſſis, ſiquidem ut monet Sapiens. *Eſt via quæ videtur homini recta, noviſſima verò illius ducunt ad mortem.* Quærendus eſt Dux, talis viæ gnarus, qui tibi hujusmodi viam oſtendat, quæ te ad optatum perducat terminum. Talem autem ducem meliorem habere non potes, quàm ipſum DEUM. Ille eſt qui nec falli nec fallere poteſt, ipſe novit corda hominum, hoc eſt, perſpicaciſſimò intellectus ſui lumine cognoſcit, antequam ſint, omnes tuos actus, idq; non ſolùm actus liberos, qui abſolutè ſunt futuri, ſed etiam condicionatè futuros, taliq; cognitione & ſcientiâ directus, præparavit ab æterno, varia gratiæ ſuæ auxilia, fecit varias ſeries & coordinationes gratiarum, idq; non ſemper efficacium, ſed permiſtas aliquas gratijs purè ſufficientibus; aliquam ſeriem conjunctam cum pœnitentia finali, cum finali perſeverantia in gratia; alias ſeries non conjunctas tali perſeverantiæ aut pœnitentiæ. Haſq; ſeries, diverſis ſtatibus, reſpectivè ad tuam perſonam alligavit, ita nimirum ut ſi hunc ſtatum elegeris, habiturus ſis in eo talem ſeriem gratiarum, quæ terminabitur gratia finali & felici morte; ſi fortè alium ſtatum elegeris, non habiturus es ſimilem gratiarum ſeriem, ſed potiùs illam, quæ carebit finali perſeverantiâ in gratia, quæ terminabitur ſtatu peccati mortalis, impœnitentiâ finali, infelici morte, & æterna animæ damnatione. Orandus proindè DEUS eſt, & ardentiſſimis votis ac ſuſpirijs, etiam longiori tempore continuatis & repetitis poſtulandum lumen à Patre luminum, ut qui novit corda hominum, qui cor tuum intuetur, qui tibi auxilia gratiæ præparavit, variaſq; ſeries gratiarum coordinavit, diverſiſq; vitæ ſtatibus diverſas alligavit, ut eum tibi ſtatum vitæ oſtendat, in eam te viam dirigat, quâ incedendo

dendo, securè ad terminum æternæ felicitatis pervenias, tuæq; animæ salutem consequaris.

2*dò*. Hoc in tuum commodum derivare potest. Negotium electionis statûs vitæ tuæ ingressurus, quid à DEO postulare debeas? non satìs est si postules, ut DEUS electionem tuam, cùm eam perfeceris, & apud te fixum, determinatum, & constitutum habueris, in hoc vel illo statu vitam ducere, & DEO immolari, ut, inquam, talem electionem approbet, ratam & acceptam habeat, in eaq; te roboret & confirmet, ac tuis votis annuat, sed etiam, antequam quidquam eligas & statuas, orare & postulare debes, cum omni indifferentia & animi præparatione, ad id volendum & eligendum, quod Divinæ voluntati placitum fuerit, ut DEUS ostendat suāq; manifestet voluntatē, quē statū vitæ ipse pro te elegerit, & in quo te salvare decreverit.

Præposterè & minùs prudenter, ac etiam damnosè & periculosè agit, qui post factam à se proprio arbitratu electionem, cum fixa & determinata voluntate & adhæsione ad rem electam, tum primùm recurrit ad DEUM, ut ipsum ad vota sua trahat, ab eo exigens, ut electioni suæ se accōmodet, & suæ voluntatis ductum sequatur. Non vult quidem DEUS ut Ipse, in hoc electionis negotio, operetur solus, ut solus ille eligat statum nostrum, ut ad hunc, quem ipse elegerit, nos compellat & necessitet, sed vult eundem statum etiam à nobis eligi, quia vult ut nobis nostram libertatem servet integram & illæsam, ut cum majori nostro merito hac in parte procedamus. Vult nihilominus simul, ut Divina ejus electio præcedat nostram, nostræ electiones conformentur Divinæ, ab eaq; dependeant, ut voluntas creata sequatur ductum voluntatis Increatæ, non ut nos DEUM trahamus in vota & sententias nostras. Talem si indifferentiam habueris, poteris securè & cum fiducia orare:

 Domine

Domine qui nôsti corda omnium, nôsti etiam me ad omnem nutum tuum paratissimum esse, nihil statuere, nisi quod te, de me constituisse didicero, ostende igitur quem pro me elegeris statum, quam viam designaveris, quâ ad te pervenire debeam.

Huic tamen indifferentiæ, ne minimum adversatur fixa voluntas, spectans & unicé intendens gloriam DEI, tuæq; animæ salutem; imò tali voluntate regulandæ sunt quæcunq; electiones nostræ, & in fundamento talis fixæ & determinatæ voluntatis, quæ quoad hoc est conformis voluntati Divinæ, orandus est DEUS, ut per interna Lumina, & per ratiocinationes à te faciendas, tibi manifestare velit, in quo vitæ statu te gloriam DEI, & animæ tuæ salutem quærere oporteat.

Protestare hanc indifferentiam, & actum resignationis in Divinam voluntatem elice, lumenq; cœleste & intellectûs tui illustrationem implora, ut cognoscere possis Divinam circa te voluntatem, atq; ut sanam, & Divinæ electioni conformem electionem statûs ulterioris vitæ tuæ facias. *DEUS meus, & Creator meus, supreme rerum omnium Dominator, summa felicitas & omne bonum meum, compareo indignus ante conspectum Divinæ Majestatis tuæ; & cùm sim vilissima creatura tua, ad te laudandum, tibiq; serviendum, te aliquando fruendum creata, voluntatem meam à te acceptam, tibiq; omnibus titulis debitam, tibi integerrimè subijcio, ac tuæ sanctissimæ voluntati, tanquam supremæ & infallibili regulæ, conformare desidero, & hoc unicè amplecti volo, quod tuæ voluntati placitum fuerit, sed vel maximè in electione statûs vitæ meæ, ductum voluntatis tuæ sequi, fixum, determinatum, & omnino constitutum habeo. Tu Domine nôsti corda omnium, meum quoq; cor intueris, tu nôsti quid gloriæ tuæ expediat, quid futurum est cum salute ani-

mæ

mæ meæ. Tu ab æterno confideràsti omnes vias & semitas meas cognovisti, quâ via ad te sim perventurus, quibus infeliciter aberraturus. Statue igitur de me, quidquid tibi placet, cui placere non potest, nisi gloria tua & salus mea. Ex plenitudine scientiæ tuæ, elige statum, in quo tibi serviam, qui gloriæ tuæ promovendæ maximè idoneus visus fuerit, in quo me salutem consequi volueris; quem tu elegeris, is mihi acceptissimus erit. Renuntio proinde omnibus inclinationibus & affectionibus meis, omnibus respectibus vanis, sensualibus, & humanis, qui me aliò fortè abducere volent. Offero me ad omnes cruces, afflictiones, egestatem, & maximas quascunq; ærumnas. si viam crucis, quâ ad te perveniam, mihi præparâsti, paratum me ad omnia invenies, paratum cor meum DEUS, paratum cor meum. Illud à te humillimè postulo, ut hanc voluntatem tuam, notam mihi facias. Ostende Domine, quem statum vitæ pro me elegeris. Tua sancta illustratione dirige me in viam salutis, quâ ad te pervenire possim. Quod cùm ostenderis, doce me facere voluntatem tuam; doce me exequi quæ inspiraveris, doce me, viâ quam monstraveris, progredi de virtute in virtutem. Effice ut tibi serviam, juxta beneplacitum tuum, & ut tuam in omnibus quærendo gloriam, eam, ad quam me creâsti, consequar animæ meæ salutem.

PUNCTUM II. Recole memoriâ alia, quæ præterea in electione S. Mathiæ in Apostolum intervenerunt. Nimirum 1*mò* Quomodo S. Petrus Apostolorum Princeps, congregato sancto illi cœtui reliquorum Apostolorum & discipulorum Christi, proposuerit finem faciendæ electionis, qui per eam spectari debuit, illis verbis: *Oportet ex his viris, qui nobiscum sunt omni tempore, quo intravit & exivit inter nos Dominus JESUS, testem resur-*

rectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis. 2*do.* statuerunt sancti Apostoli duos ex congregatis discipulis, Joseph qui cognominatus est Justus & Mathiam, ut ex his unus eligeretur. 3*tiò* post orationem ad DEUM factam, dederunt sortes, & *Cecidit sors super Mathiam.* Hæc recolens, considera etiam in electione statûs vitæ tuæ, quàm faciendam aggrederis, ista proportionatè & accõmodatè à te observanda esse. Ac imprimis, ut in meditatione præcedenti aliàs consideràsti, & cujus meminisse maximè debes, hoc electionis negotium aggredientem, oportet te habere præ oculis finem, quem per electionem intendere debes. Finis autem hic non debet esse alius, nisi laus & gloria DEI, ejusq; obsequium & salus animæ tuæ. Ista unicè quærere, & spectare debes, nulla ratione alios fines respicere, non tua commoda sensualia, non carnem & sanguinem, non vanitates, non te ipsum, ita, ut illum statum vitæ eligas, in quo DEUM laudare, idq; perfectiùs laudare, ejus majorẽ & majorẽ gloriã quærere, & tuæ animæ salutẽ certiùs & securiùs consequi possis.

2*dò*, sub hanc electionem non posse venire nisi illos vitæ stauts, qui fuerint vel esse censebuntur media apta ad consequendum præfixum finem, sicut Sancti Apostoli, illos viros statuerunt, qui cum illis erant omni tempore, quo exivit inter illos Dominus JESUS, adeòq; qui possent esse testes resurrectionis ejus, quales nonnisi existimabant futuros idoneos ad munus Apostolatûs. Pariter & tu illos status vitæ assumas, pro objecto tuæ electionis, quos existimas fore media idonea, ad finem creationis tuæ consequendum. Illos verò status ab hac electione & deliberatione reijce, de quibus rationabiliter persvasus es, quòd te non juvabunt ad finẽ tuum, aut etiã in eo consequendo impedient.

3*tiò*. sicut Sancti Apostoli, præmissis his quæ dicta sunt, præmissâ etiam oratione, quâ orârunt, ut

ut DEUS ostenderet, quem elegerit, in his non steterunt ultimò, sed progressi sunt ulteriùs ad explorandam DEI voluntatem, per sortes quas miserunt; ita & tibi non sistendum esse in sola oratione & desiderio sciendi, in quo te DEUS vitæ statu esse velit; sed per alios etiam modos & media, explorandam esse DEI voluntatem. Incurius es circa salutem tuam, si contentus desiderio serviendi DEO, & oratione ad DEUM, ut te DEUS vocet ad suum servitium, nihil ultra agis.

4tò. Licèt Apostoli in electione Sancti Mathiæ usi sint sortibus, per quas explorabant Divinam voluntatem & electionem; tamen id factum ab illis fuit ex speciali & extraordinario instinctu, exemplo à nobis non practicando, nec imitando, sed loco sortium, utendum est intellectûs ratiocinio, inquirendas nimirum esse varias rationes inclinantes in hanc vel illam electionis partem, pro hoc vel illo statu eligendo aut reijciendo, rationumq; talium inter se collatione & comparatione, explorandam Divinam voluntatem. Pro quo enim statu, ex Divina Illustratione, habebuntur rationes fortiores & validiores, magisq; nostram voluntatem impellentes, quæ nimirùm svadebunt, quòd talis status electione, remotior sis futurus à quærendis terrenis & sensualibus commodis, vanitatibus, & quæ aliquomodo proprium amorem redolent, quòd sis futurus remotior à proximis peccandi occasionibus, periculosisq; conversationibus, & quòd plures diaboli laqueos sis evitaturus; quæ item svadebunt, in tali statu magìs à te promovendam esse gloriam DEI; animæq; tuæ salutem certiorem & securiorem reddi: existimandum est talibus rationibus, tanquam sortibus ostendi tibi, quòd hunc statum DEUS pro te elegerit, adeòq; ipsum etiam à te eligi debere, nec tali electione te aberraturum esse. Hæc ut in deliberatione de

ſtatu tuo obſerves, & ut tuis medijs Divinam voluntatem explores ſtude, & cave, ne ab his in aliquo recedas.

PUNCTUM III. Audi illa verba Eccleſ. 15. *Ab initio DEUS conſtituit hominem, & reliquit eum in manu conſilij ſui.* Quibus verbis ſignificatur DEUM ita hominem creâſſe, ut voluerit eum eſſe liberum, volueritq; eum ſuas electiones, ad quas liber eſt, facere ex prævia deliberatione, conſilio,& conſultatione, hoc eſt, cognitis in utramq; partem rationibus, ijſq; bene ponderatis, & ſecum invicem ſufficienter collatis, quodſi in omnibus ita procedendum eſt, maximè hic modus tenendus eſt in electionibus rerum immutabilium, à quibus non eſt fas recedere, qualis electio, ut alias dictum, eſt electio ſtatûs vitæ. Hoc modo tanquàm medio maximè opportuno, & ad præfixum finem plurimùm conferente, etiam tu utere, illumq; nunc re ipſa exequere.

Statue *imprimis* ob oculos mentis, duos Diverſos ſtatus, maximè &quaſi genericè à ſe differentes, quales ſunt: ſtatus matrimonialis & ſtatus Spiritualis ac Eccleſiaſticus. Et inquire rationes moventes & allicientes, ſive ad hunc, ſive ad illum ſtatum eligendum: vide, quomodo uterq; hic ſtatus juvare te poſſit ad finem tuum conſequendum, gloriam ſcilicet DEI & ſalutem animæ tuæ? quæ in uno quoq; hoc ſtatu, poſſint eſſe media & adminicula ad eundem finem? quæ, è contra, in altero ſint diſcrimina & pericula excidendi à fine ultimo? an & qui modi, quàm efficaces, declinandi talia pericula? confer deinde invicem omnes has rationes, & vide quæ magis præponderent, in quo ſtatu magis eſt per te promovenda gloria DEI? in quo es ſecurior ſalutis æternæ, per quem magis aſſimilaris Duci tuo Christo in quo propius eum comitaris, ejus veſtibus & inſignibus induEris

eris. &c. Collatis ita rationibus, advertes facilè quò tua magis à Divino ſpiritu impelletur voluntas? quid tibi ſit eligendum? quodſi ſenties impelli te interiùs ad eligendum v.g. ſtatum ſpiritualem Eccleſiaſticum & ſacerdotalem.

Progredere 2*dò*. ad deliberandum & conſultandum an ſæcularem ſacerdotem an religioſum potiùs te fieri expediat? etiam in hac deliberatione, utere ſimili ut ante ratiocinio, hoc eſt rationes ſive ad illum ſtatum impellentes, ab hoc item vel illo ſtatu retrahentes inquire, bene expende, & ſecum invicem confer. Vide nimirum utriuſq; ſtatûs commoda, non illa, quæ carnem ſapiunt, ab his enim quærendis procul eſſe debes, ſed commoda Spiritualia, & adminicula ad tuum finem conſequendum expende. Expende item in utroq; ſtatû varia ſalutis tuæ diſcrimina & pericula, & illa ad invicem inter ſe compara. Attende, in quô ſtatu ſit major commoditas obſequij Divini, & gloriæ DEI promovendæ, ſalutis item propriæ, imò & ſalutis proximorum conſequendæ, ubi frequentiores, & fortè magis periculoſæ ac etiam proximiores occaſiones peccandi, aliaq; his ſimilia. Quibus debitè expenſis, invocato cœleſti lumine tecum diſpice, quis ſtatus tibi (tibi inquam nam, & ſupra teipſum nimirum ſupra inclinationes, infirmitates animæ tuæ, alia hujuſmodi habenda eſt reflexio) ex duobus his ſtatibus congruat? in quô certior & ſecutior eſt tua ſalus, & ad quem te interiùs impelli ſentias? ſi ſenſeris te impelli ad eligendum ſtatum religioſum.

Aſſume 3*tiò*. Sacros diverſos religioſos ordines & repetito pluries ſimili ratiocinio, ibis per varias eorundem ordinum differentias ſpecificas, priùs per ſubalternas, tum deinde per differentias inferiores, donec tandem ad duos particulares ordines ſpecie quaſi infima differentes perveneris, & ex his unum certum elegeris. Et ſic deliberabis

primò an religio tibi sit eligenda, quæ solitudinem & vitam solitariam atq; contemplativam profitetur, an certè ea religio quæ occupatur non solùm circa propriam, sed etiam circa proximorum salutem curandam, & profitetur vitam mistam ex activa & contemplativa. Procedes deinde ad species alterutrius hujus religiosæ vitæ sublaternas. Si v. g. senties te inclinari, ex rationibus æternis bene expensis, ad eligendam religionem quæ profitetur vitam mistam, deliberabis an eligenda tibi sit aliqua Religio Clericorum Regularium, an certè Religio alia v. g. Fratrum mendicantium. Ulteriùs progredieris ad inferiores species, tandem ad species infimâ differentiâ à se differentes.

Has deliberationes facturus & repetiturus ratiocinio, illud quidem pro certo habe, quòd omnes sacri religiosi ordines ab Ecclesia approbati, ex speciali Divina inspiratione sint instituti, quòd mortales, ad consequendum finem suum, juvare possint non tamen omnes eodem modo. Ad illud adverte diligenter, quòd non omnes tibi æqualiter congruant; nam imprimis non omnes æqualiter fortè conducunt tuæ complexioni, tuis viribus talentis &c. Non omnes etiam religiosi ordines eodem modo & ratione tendunt ad perfectionem, DEUMq; laudare ac illi placere student; unusquisq; ipsorum proposuit sibi specialiùs aliud & aliud consilium Christi adimplendum, aliam & aliam ipsius virtutem studiosiùs imitandam. Quidam sacri ordines toti sunt in imitanda perfectissima Christi paupertate, alij in humilitate & sui abnegatione, alij in imitanda ejusdem obedientia, alij volunt excellere in charitate, quâ Christus dilexit mundum, ut mundus salvetur per ipsum, ex quâ, venit vocare peccatores, hominumq; salutem operari. Ad hæc, non in omnibus sacris ordinibus, totidem & æquè efficacia sunt media, & adminicula

tula ad perfectionem consequendam. Non omnes etiam eodem studio & æquali conatu tendunt ad perfectionem, non in omnibus æqualiter viget disciplina, & religiosi instituti observatio, non ubiq; est par Superiorum vigilantia, conveniens irrepentium defectuum correctio, & in delinquentes animadversio.

Ad has & quascunq: alias particulares Religionum diversarum differentias, proprietates, consvetudines te reflecte, & ratiocinare, quid gloriæ Divinæ, quid saluti tuæ magis conveniat, seposito omni carnis affectu, & sensualium commodorum appetitu. Et si invocato Lumine cælesti, & rationibus spiritualibus supernaturalibus, ijsq; præponderantibus, senseris te inclinari ad unum aliquem determinatum sacrum ordinem, electionem conclude, & factâ reverentissima gratiarumactione pro tali illuminatione & tanto DEI beneficio, opem Divinam implora, ad exequendum quod statuisti, quodsi te plenè determinare necdum poteris, re ulteriori deliberationi relictâ, conclude resignatione tui in DEI voluntatem, & postulatione ulterioris luminis, prout habes in primò puncto præsentis meditationis.

Meditatio Proponens secundum modum faciendæ electionis.

Præludia eadem quæ præcedentis meditationis.

PUNCTUM I. Audi illa verba Isaiæ 19. *Ubi sunt Sapientes tui? annuntient & indicent tibi, quid cogitaverit Dominus?* Et considera, siquidem modo per præcedentem meditationem proposito; & per ratiocinium tunc institutum circa varios vitæ

status,

ſtatus, non es à DEO illuminatus, & permotus efficaciter ad eligendum unum ex ipſis; aliumi adhuc modum adhibendum, & aliâ via in hoc negotio procedendum eſſe. poterit is felicior eſſe, poteritq; DEUS gratiam, quam dare diſtulit, ſi conſtantes fuerimus in ea quærenda, miſericordiſſimè elargiri. Modum hunc inſinuatum habes in adductis Iſaiæ verbis. Nimirum petes aſſequi quod intendis, conſulendo Sapientes, qui tibi indicent & annuntient quid cogitaverit Dominus. Quarè ultra conſilium proprium & domeſticum, quod habes & habere poteras, rationes varias pro utraq; electionis parte ſtudioſè adinveniendo, benè expendendo, illas invicem conferendo, & obſervando quæ & quantum præponderent. Conſule etiam & adhibe alios conſiliarios, qui & Sapientes ſint, & ſint tui amici, tibiq; benè velint, adeoq; qui & poſſint & velint tibi conſulere. Tales conſiliarij ſunt: Chriſtus Dominus, Beatiſſima Mater ejus, S. Angelus Cuſtos, tuiq; Sancti Patroni, alij etiam homines, in hac vita mortali degentes, mors ipſa, Judicium Divinum, tandem vita altera, quâ poſt mortem corporis victuri ſumus.

Et *imprimis* ipſe Chriſtus, qui eſt Sapientia æterna, qui eſt amicus tuus benevolentiſſimus, quô nemo tibi poteſt meliùs velle, ſit tibi in hoc negotio conſiliarius. Ipſum crucifixum arctè complexus, inter oſcula Sanctiſſimorum pedum, reverentiſſimè conſule, quem ſtatum vitæ eligere & tenere debeas, ſicut illum conſuluit Paulus Apoſtolus. *Domine quid me vis facere?* Et exiſtima Chriſtum tibi conſulere ſtatum illum, qui erit maximè conformis ipſius evangelicis conſilijs, in quo perfectiùs poteris imitari ejus exempla, in quo illum tanquàm regem & ducem tuum propiùs comitaberis, in quo indueris ejus veſtibus & inſignibus, quales veſtes ſunt pauperies, contemptus, ignomi-
nia,

nia, & insipientiæ titulus. In quo illi pauperi, spreto & illuso, magis assimilaberis; dicet ille tibi consilium à se exquirenti : *Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis.* Illam etiam hic repetet adhortationem, quam habes in meditatione de regno Christi. Hoc consilio ac responso accepto à Christo, vide & bene expende: Ex duplici illo vitæ statu, circa quos in ratiocinio, per præcedentem meditationem instituto, stetisti, nec ad unum te determinare poteras, cui statui expressæ in hoc Christi consilio conditiones & proprietates, perfectiùs & magis propriè conveniunt, atq; illum elige.

2*do*. Sanctissima virgo Sapientiæ incarnatæ Mater, S. Angelus Custos tuus, Sancti tui Patroni, illi maximè, quorum opem & patrocinium jam aliàs expertus es, ad quos majorem præ alijs devotionem habuisti & habes, saluberrimum consilium tibi dare poterunt, si ad ipsos, sive per interna suspiria, & invocationem ipsorum opis, ac patrocinij, sive per longiores devotiones in hunc finem institutas, recurras, vel etiam mente revolvas & tantisper recogites. Si præsentem & aspectabilem haberem Beatissimam Virginem, S. Angelum Custodem, SS. Patronos illos & illos, quibus singulariùs affectus sum, ipsósq; de statû vitæ meæ consulerem, quid illi mihi consulerent, quem vitæ statum eligendum svaderent? atq; si in mentem tibi venerit quòd hi sancti consiliarij, hunc potiùs statùm quàm illum eligendum svaderent, acquiesce tali consilio, & illud tibi sequendum esse existima.

3*tiò*. Ex hominibus viventibus potes habere consiliarios, si adhibeas viros prudentes, spirituales, non interessatos, & qui per consilium, quod tibi daturi sunt, nihil aliud quærant, nisi laudem & gloriam DEI, atq; animæ tuæ salutem. Imaginare tibi quempiam talem ex ipsis, & tecum perpende.

Si

Si hujusmodi viro prudenti & sancto exponerem, me in tali esse deliberatione, nec posse me resolvere ad unum potiùs statum eligendum, ipsiusquè consilium expeterem, quid ille mihi consuleret? huncne potiùs an illum vitæ statum svaderet? Consilium quod ab ipso te accepturum sperares, existima tale esse, quod si sequaris, & juxta illud tuam electionem facias, te non esse aberraturum. Nisi etiam quid specialiter obsit, optimum & consultissimum est, ut defacto, sub obligatione secreti, rem totam confessario tuo, vel alicui viro prudenti & timorato communices, ut omnes rationes, sive allicientes & attrahentes, sive retrahentes ab hoc vel illo vitæ statu, aperias, ejusq; petas consilium. Consilio & responso tali, quod dabitur (maximè si postquam non unum sed duos aut tres hujusmodi viros exquisieris, & consilium eorum conforme fuerit) tali inquam consilio, securè stare et acquiescere poteris, & juxta illud, tuam electionem perficere. Tu etiam ipse tibi consiliarius hac ratione esse poteris. Cogita, si amicus tuus bonus, cui velles quàm optimè, consilium tuum peteret circa materiam præsentis deliberationis, optaretq; à te consilium non qualecunq; sed saluberrimum accipere; quod illi responderes & svaderes, hoc responsum exequendum tibi esse existima, neq; enim in re tanti momenti, potes aut debes alteri meliùs velle, quàm tibi ipsi.

4tò. Mors ipsa potest esse consiliarius, qui tibi annuntiet & indicet, quid de te statuerit & cogitaverit Dominus. Hujus consiliarij sententia te non fallet, O mors quàm rectum est judicium tuum! Porro mortem tali ratione consule: cogita, si nunc tibi moriendum esset, & adhuc posses meritoriè eligere unum statum ex his, de quibus deliberas, quemnam potiùs tunc eligeres? in morte etiam interrogatus, in quonam statu, si id tunc in

optio-

optione tua esset, mori exoptares? in quo te statu vixisse & mortem oppetere gauderes? ad hanc interrogationẽ quid responderes? illa responsio sit tibi regula, juxta quã convenit electionẽ tuã te facere.

5*tò* Assume adhuc in consiliarium tuum, illud judicium, quod, constitutus ante Dei judicis tribunal, formaturus es, vel certè, quod habiturus es in alteram vitam translatus, & in æternitate felici vel infelici positus. Quod tunc erit judicium tuum, idem nunc sit in præsenti deliberatione. Judicaturus forsitan es, quod consultissimè fecisses, si hunc potiùs elegisses statum, quàm illum, quòd de tali electione facta in vita, minor tibi reddenda esset ratio; quòd tali electione consecutus fuisses salutem æternam, à qua fortassis (avertat id Devs optimus) excidisse te, serò nunquam satis dolebis. Ex tali judicio tunc habendo, inferes, quid in præsenti, facto opus sit, quem statũ eligere debeas?

Ex his consiliarijs cùm cognoveris Divinam circa te voluntatem, non est cur ultra fluctues in hanc & illam partem; vide an non durum tibi sit, contra tot stimulos calcitrare? Time illam comminationem Christi: servus qui cognovit voluntatem Domini sui, & non fecit secundùm volumtatem ejus, vapulabit multis. Resolve te ad suscipiendum illud vitæ institutum, ad quod per tales illustrationes & inspirationes Divinas vocaris. Quod cùm feceris, Deo humillimè age gratias pro tanto beneficio, quod inter maxima, quæ in vita tua optare vel sperare potes, numerari debet, & postula gratiam, ut qui dedit velle, det & perficere, quòd si aliquid adhuc te retardat, quominùs electionem perficias; ut negotio huic finem imponere possis, progredere ad

Punctum II. & audi verba illa Joan. 3. *spiritus, ubi vult, spirat, & vocem ejus audis.* Et considera post adhibitum etiam secundum electionis

modum, puncto præcedenti propositum, ut vocem Domini non audias, difficile id persuaderi posse. Timendum potiùs est, ne, dum Spiritus Sanctus ad cor tuum loquitur, ad vocem ejus obsurdescas; vocem quidem audias, sed non percipias, nec intelligere velis, quæ sunt tibi ad salutem. Talis obsurdescentiæ, duæ causæ, ex adductis S. Joannis verbis colligi possunt.

1*ma* Quod spiritus Sanctus, per suam inspirationem & vocationem, quâ te vocat, spirat ubi vult, hoc est, ea tibi inspirat, quæ ipsi placent; suo afflatu & affatu, ad eum te vitæ statum inclinat, quem ipse ex altissimo suo consilio elegit, non quo tu vocari velles. Fortassis spiritus S. taliter spirat: ut Christum sequaris pauperem, illusum, contemptū, ut eum eligas statum, eam religionem, quæ per institutum suum, his Domini sui vestibus, & insignibus præoptat vestiri. Tu verò ab his abhorres, non placent hæc appetitui sensitivo, tuæ hæc repugnant vanitati. Fortè vocat te spiritus S. ad eum statum, in quo te mundo mori omnino oportebit, in quo mortificationem Christi, continuò in corpore tuo circumferre necesse erit, in quo sæduló curandum est, ut & tu mundo, & tibi mundus, cum suis concupiscentijs sit crucifixus, per quàm abstraharis quàm maximè, à mundo à periculosis conversationibus, pluribusq; peccandi occasionibus, in quo cum hoste animæ decertandum, bellumq; ipsi inferendum est, in quo corpori nulla quies concedenda erit, nulla commoda sensualia quæri debent, in quo præclusus est honoribus aditus, in quo, diligenti cura & studio, in tuam perfectionem, & in proximorum salutem incumbendum est. Deniq; vocat te spiritus Sanctus, ut exeas de terra tua, de cognatione tua, de domo patris tui, aliamq; terram tibi monstrat, in quam te vult venire. Ab his è contra retrahit te fortissimè amor proprius, spes

vana crescendi honores, Prælaturas assequendi, nominis celebritatē & famam comparandi; retrahit te appetitus commodorum sensualium, divitiarum, libertatis, soli nativi amor. Omnia hæc magis placent, adeoq; vocans spiritus S. & svadens his omnibus contraria, spirat ubi vult, non eô modô, quô tu velles. Et hæc est, vel esse potest una causa obsurdescentiæ ad vocem Spiritûs S.

2da Causa ejusdem obsurdescentiæ, esse solet. Quia Spiritus S. spirat, vox ejus non est valida, sed tenuis & placida spiratio, in sibilo tenuis auræ, Spiritus S. ad cor tuum loquitur, svaviter invitat non violenter, vox ejus dulcis, & non illa adhuc, ad quam ambæ aures tinniant. Cùm interim totus fremat infernus, tumultuentur cupiditates tuæ, buccinatores inordinatorum affectuum, totis buccis clament, clament item voce valida nugæ illæ antiquæ, prout illas clamantes aliquando audivit S. Augustinus. *Itanè nos deseris Augustine? ergonè tibi ampliùs illud & illud non licebit usq; in æternum?* Inter hos inconditos carnalium cupiditatum clamores, facilè obsurdescitur ad vocem Spiritus Sancti tenuiter spirantis. Vox hæc svavis aut non auditur, aut audita non percipitur, non intelligitur.

Reflecte te, an ad vocem Domini non obsurdescas? an non aliqua ex his, vel non utraq; hæc sit causa obsurdescentiæ tuæ? Excita te ad audiendam vocem Spiritûs Sancti, dicendo cum Psalmista: hodie si vocem ejus audieris ô anima mea noli obdurare cor tuum, magno & forti animo vince te ipsam, frange voluntatem tuam, quantumvis rebellem, compelle sub svave jugum, ad quod te vocat DEI tui beneplacitum. Vince omnes tuas pravas inclinationes, impone silentium tumultuantibus cupiditatibus tuis. Eijce tibicines & buccinatores pravorum habituum, & affectuum validè reclamantium.

Protestare coram Domino, quòd ipsum solum, ejusq; vocem audire velis, idq; ita audire, ut intelligas, & corde percipias. *Loquere Domine quia audit servus tuus*, non loquatur mihi caro, mundus, non loquatur infernus, tu Domine loquere, verba enim vitæ æternæ habes. Perfice Domine aurem cordis mei, ut quæ mihi loqueris ad salutem, audiam & intelligam. Fac Domine, ut te loquente, omnes clamores obstrepentium cupiditatum mearum, & sibili serpentis antiqui conticescant, sola deinceps vox tua sonet in auribus meis.

PUNCTUM III. Audi eadem verba S. Joannis, cum addito, quod ulteriùs sequitur *Spiritus ubi vult spirat, & vocem ejus audis, & nescis, unde veniat.* Et cogita obsurdescentiæ, ad vocem Spiritûs Sancti, posse adhuc & hanc causam esse. Quòd audias vocem, sed nescias unde veniat, hoc est, quia tibi certò non constat, an hæc vox, quam interiore aure animæ tuæ audis, sit Divina, sit vox Spiritus S. & non potiùs vox alicujus alterius Spiritus, an non vox hostis animæ tuæ, qui subinde se transfigurat in Angelũ lucis. Nec mirùm, si tali suborta dubitatione, aliquantùm hæreas, nec ad vocem, quam interiùs audis, statim te proripias, cũ S. Paulus Apostolus velit, ut probemus Spiritus, an ex DEO sint.

Loquitur quidem DEUS aliquando, ita clarè, & ejus virtus Divina sic impellit voluntatem, ut omnis dubitatio & dubitandi facultas sublata sit, quominus sequatur ipsam illam impulsionem. Sicut legimus SS. Paulo, & Matthæo Apostolis, alijsq; nonnullis accidisse. Quem vocationis Divinæ modum, S. pater JGNATIUS tempus primùm ad electiones faciendas magis opportunum appellat. quia tamen hic modus loquendi est valde extraordinariùs, & non communis, exspectari, aut exigi, & à DEO postulari non debet. Alij modi locutionis & vocationis Divinæ, magis usitati & ordinarij

narij sunt : Vel cùm animus inspirationibus & motionibus internis agitur, ijsq; tam efficacibus, ut sine ullo intellectûs discursu, aut cum modico, voluntas feratur ad DEI servitium & perfectionem; qui modus vocatur secundum electionis tempus, vel tandem, cùm intellectus, ratiocinando (qui modus tertium tempus electionis appellatur) & rationes ponderando pro una & altera parte, veritatem clariùs aspicit, & veluti Lumen voluntati præfert, ut id demum eligat, quod, omnibus perpensis, meliùs fuerit Judicatum. Per duplicem hunc posteriorem locutionis Divinæ modum, quia non tollitur dubitandi facultas, fit, vel fieri potest, ut dum auditur locutio Divina, per alterutrum hunc modum facta, dubitetur, unde vox talis & impulsio veniat. Siquidem fieri potest, ut etiam hostis animæ, transfigurans se in Angelum lucis, voluntatem impellat ad id, quod aliquam obsequij Divini & perfectionis speciem & apparentiam habere videtur ; rationes etiam fallaces, & argumenta sophistica obtrudat, ut hoc potiùs voluntas eligat, quàm illud ; subinde etiam & rem bonam svadet, & pias cogitationes fovet. Est tamen virus quod latet, & quod detegi debet.

Ad discernendam locutionem & vocationem Divinam à Dæmonis versutijs & suggestionibus, has regulas, ex Doctrina S. Patris mei JGNATII, tene. 1*ma*, sedulò & accuratè excutiantur & examinentur sive motiones ipsæ & impulsiones secundi temporis, sive cogitationes & rationes pro utraq; electionis parte occurrentes, examinentur inquam circa principium, medium, & finem, hoc est circa rem ipsam & objectum ad quod tales motiones impellunt, sitne illud in se & verè bonum, an fucatam tantùm boni speciem præferat. Examinentur etiam circa finem ? Ex quo fine illis motionibus & impulsionibus res svadetur.

fine ille finis bonus, depuratus à finibus quibuscunq; vitiosis, an certè finis pravus, aut fini alicui non bono conjunctus ? Circa medium deniq; examinentur, inquirendo, an objectum, quod svadetur, per aliquas circumstantias non vitietur ? an comparatè ad illud bonum, ad quod voluntas antea impellebatur, non sit minus bonum ? an res quæ svadetur, alioqui secundum se bona, non debeat per media mala & illicita obtineri ? Si omnia hæc rectè se habeant, principium, medium, & finis, atq; rectè se habere deprehendantur per accuratum examen, in quo metienda sunt omnia, majore Divinâ gloriâ & salute ac perfectione animæ, nullo respectu habito ad proprias commoditates temporales, sensuales, & vanas ; argumentum & indicium erit, motiones & impulsiones, quas voluntas sentit, cogitationes etiam & rationes ad quidpiam impellentes, à bono & Divino spiritu esse. Quòdsi res mala, vel bona quidem, sed non bene, quia ob finem malum, aut in circumstantijs, & per media quæ rem vitiant, svadeatur, deprèhendaturq; sive in principio, sive in fine, aliquod vitium, quod certè diu latere non potest, hostis enim noster nocendi studiosissimus, diu se tegere & occultare nequit, quin fine malo tanquam caudâ serpentinâ se prodat, vel ex capite agnoscatur, vel venenum ejus non sentiatur ; ex his deprehendes motiones & impulsiones hujusmodi, à spiritu malo immissas esse.

2da. Regula est ad discernendam locutionem & vocationem Divinam, à suggestionibus spiritûs mali. Attendendum est ad modum locutionis. Diversissimus enim est locutionis & vocationis Divinæ modus, à modo locutionis diabolicæ. Spiritus Divinus, dum movet & inclinat animam, quæ DEO se conjungere studet & desiderat, ejusq; exquirit circa id ipsum voluntatem, leniter, placidè ac svaviter, sicut aquæ stilla in spongiam, illabitur.

Spiritus verò malus duriter, implacidè, violenter, atq; cum quodam strepitu, sicut imber decidens in petram. Seu, expressiùs loquendo, spiritus Divinus movet voluntatem animæ, quæ DEUM & suam salutem quærit, movet inquam svavi consolationum illapsu, hoc est, inflammat affectum ad amorem Creatoris, ad quærendam salutem & perfectionem propriam, ad exercendos, cum omni facilitate, heroicos virtutum solidarum actus, cor conterit & solvit in lacrymas pœnitentiæ, compassionis Christo patienti, in lacrymas pietatis, devotionis, teneritudinis, affectûs erga DEUM; facit animæ desipere res terrenas, oblectationes sensuales, vanitates, & similia, è contra facit sentire gustum & delectationem in meditatione rerum cœlestium, in asperitate statûs pœnitentiæ, viæ crucis, mortificationis, facit sentire desiderium maxima quæq; agendi, & patiendi pro gloria DEI. E contra diabolus dum loquitur, desolatione perturbat animam, hoc est, ad res viles & terrenas inclinat, affligit timore subtractionis oblectationũ, cõmodorum sensualium, vanitatum &c. Aufert internã animi pacẽ & tranquilitatem, tristitiã, teporẽ ac torporẽ inducit, & propè in desperationẽ agit.

Juxta has regulas, discerne & tu Spiritus, ipsorumq; impulsiones, quas sentis in deliberatione de statu tuo, aut certè ad directorem tuum pro consilio recurre. His expeditis, electionem statûs vitæ tuæ, in exercitijs S. Patris IGNATII perficere, & difficultates in exequenda Divina vocatione profligare stude. Certè hoc tempus huic operi maximè est opportunũ, dum DEI motio recens est, spiritusq; fervore per tot meditationes excitato, incaluit.

Colloquium ad pretiosissimam DEI Parentem, cui supplica, ut suo patrocinio te ab hoste protegat, & defendat, fraudesq; ejus detegat, ac Divinam vocationem te agnoscere, illamq; exequi faciat. *In fine : Ave MARIA.*

Meditatio I.
De reformanda vita hominis in ſtatu ſæculari, ac etiam matrimoniali conſtituti.

Prælūdium I. Imaginare converſionem Cornelij centurionis ad Chriſti fidem, de qua habetur Act. 10. Et exiſtima audire te illa S. Petri Apoſtoli verba, occaſione talis converſionis dicta: *In veritate comperi, quia non eſt perſonarum acceptor DEUS, ſed in omni gente, qui timet DEUM, & operatur Juſtitiam, acceptus eſt illi.*

Prælūdium 2. Poſtula gratiam à DEO, quâ illuminatus cognoſcas, qua ratione in ſtatu ſæculari, in quo es conſtitutus, eidem placere, & acceptus eſſe, tuamq; ſalutem conſequi poſſis.

PUNCTUM I. Audi illa verba 1. Ad Corinth. 7. *Reliquum eſt, ut qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur. Præterit enim figura hujus mundi.* Et conſidera, adhorationem hujus S. Apoſtoli ad eos dirigi, qui in ſtatu matrimoniali, vel in ſtatu ſæculari conſtituti vivunt; ut hi finem ſuum, ad quem creati ſunt, hoc eſt, ſalutem animæ conſequantur, neceſſarium omnino eſt, ut utantur hôc mundô tanquam non utentes.

Illi, ratione ſui ſtatûs, utuntur hoc mundo, vivunt alligati uxori, ſecundùm Apoſtolum, ſunt ſoliciti quomodo eidem placeant. Filios & familias ſecundùm ſuam conditionem alunt & alere tenentur; habent terrenas poſſeſſiones. Bona temporalia, & œconomias adminiſtrant, proventus percipiunt, ſubſtantiam terrenam augere & conſervare ſtudent. Filijs eandem exdividunt, parant

&

& colligunt dotem filiabus, honores, dignitates, in republica, in cōmunitatibus admittunt, ac etiam quærunt & procurant. Magistratus gerunt, tractant publica negotia in comitijs, comitiolis, de integritate Patriæ & bono communi consultant, non sequuntur præcipua & maximè difficilia Christi consilia, non imitantur ejusdem exempla saltem ita perfectè, atq; vi suæ professionis hæc imitantur, vel imitari tenentur, qui ad statum Ecclesiasticum, maximè verò ad statum religiosum vocati sunt. Ex quibus omnibus clarè patet, quòd homines in statu sæculari constituti, utantur hoc mundo. Ne verò illi ipsi animas suas perdant, & ut salutem consequantur, hoc reliquum ac necessarium est, ut utantur hoc mundo tanquam non utentes.

Porro tunc homines utuntur mundo tanquā non utentes, *imò* quando usus mundi & creaturarum ipsis permissus, ac per statum ipsorum cohonestatus, non est illis occasio progrediendi ad illicita, & prolabendi in ea, ad quæ ipsos mundus, caro, & diabolus incitat, & invitat, contra legem & voluntatem Divinam prohibentem, & contra rectæ rationis dictamen. Facilis siquidem in hoc statu est occasio prolabendi in illicita, ut quotidiana docent exempla. Non omnes sunt continentes intra limites conjugalis castitatis; ex nimio & inordinato affectu ad res temporales, & auctionem fortunæ, multæ committuntur injustitiæ, multæ fraudes, & damnificationes aliorum, ex ambitu & studio assequendorum honorum, promotionum, respectuum. O quæ & quanta non fiunt legi Divinæ, charitati Dei & proximi adversantia! Ut igitur quis utatur hoc mundo tanquam si non uteretur, ita illi vivendum, ita sibi ipsi invigilandum est, ne vita sua sæcularis sit sibi occasio criminum, in quæ multi in hoc statu prolabuntur; ne eorum appetitus sensualis, permisso usu quarundam sensu-

alium oblectationum, irritetur ad appetenda illicita, impellatq; voluntatem ut hæc quærat, & in ea consentiat, quæ sunt prohibita. Magna cautela & vigilantia adhibenda est, ut continentia conjugalis sit prorsus illibata, ut sensus corporis, & affectus custodiantur ad exemplum sancti Jobi, qui cum oculis suis fædus pepigerat, ut ne cogitaret quidem de virgine, ut bona fortunæ non augeantur modis indebitis & illicitis, per oppressionem pauperum, per injurias & damna proximorum, ut nihil alienum manibus adhærere contingat. Ne honores, dignitates, & alia hujusmodi quærantur per assentationes, per obsequia conscientiæ læsiva, per consilia præjudiciosa Reipublicæ, vel bono sive cõmuni, sive cujuspiã privato, per depressionẽ aliorum, famæ alienæ denigrationes, & his similia.

2dò Utantur mundo tanquam non utentes, qui in concursu vel mundi amittendi, & eorum quæ mundi sunt, vel committendæ offensæ Divinæ, sive mortalis, sive venialis, parati sunt potiùs jacturam opum, commoditatum, voluptatum, honorum, & totius mundi subire, quam DEUM etiã leviter offendere.

PUNCTUM II Utuntur *tertiò* mundo tanquã non utentes. Quos usus rerũ mundanarum & temporalium, non impedit in cura & studio propriæ salutis, rerumq; illarum, quæ ad salutem pertinent; imò ex tali suo statu occasionem & adjumentum habent exercendorum operum misericordiæ & charitatis, promovendæ etiam Divinæ gloriæ, & cumulandorum meritorum. Qui ita utuntur mundo, ut illud sæpiùs mente versent, quòd præterеat figura hujus mundi, quòd hæc, quibus utuntur, sint finem acceptura, sint nonnisi figura & umbra aliorum bonorum, quòd sint alia bona longè sublimiora & excellentiora, quæ ab ipsis quæri debent, bona nimirum spiritualia, supernaturalia, perenna-

tura,

tura, bona non ad corpus ſed ad animam pertinentia, quæ ipſos beatos & felices in æternum reddant. Qui præterea illa bona præſtantiora ad animam ſpectantia ſtudioſe quærunt, ad illa aſpirant, mediaq; conducentia adhibent, ut illa conſequantur, totoq; conatu allaborant, ut ſic tranſeant per bona temporalia, ut non amittant æterna.

4tò. Utuntur mundo tanquam non utentes, qui mundo utuntur abſq; nimia adhæſione, & affectu minùs ordinato ad mundum. Qui, dum affluunt divitiæ, cor non apponunt; Carnis voluptatibus licitis non ita immerguntur, ut non magis delectentur in domino, in rebuſq; Divinis & ſpiritualibus guſtum quærant, totoq; mentis affectu in DEUM ferantur, qui in honoribus conſtituti meminerunt ſe homines eſſe alijs ſimiles, mente, non elevantur, nec deſpiciunt alios, ſed potiùs humiliantur ſub potenti manu DEI.

5tò. Utuntur mundo tanquam non utentes, qui circa ea, quæ mundi ſunt ſtudent conformitati cum Divina voluntate; ſi, DEUS hæc auferat, puta, ſi auferat amicum, filios, bona fortunæ, honores &c. jacturam hanc ferunt cum æquanimitate, & cum omni ſubordinatione ſanctiſſimæ Divinæ voluntati, animaſq; tunc ſuas poſſident in patientia, & DEUM in omnibus benedicunt cum Sancto Job: *Dominus dedit, Dominus abſtulit, ſicut Domino placuit ita factum eſt ſit nomen Domini benedictum.*

Punctum III. Sextò demum utuntur mundô, tanquam non utentes Qui rebus, quæ mundi ſunt ſibi licitis & permiſſis abſtinent cùm poſſunt, eaq; amore DEI, & ex fine aliquid pro DEO & ſalute animæ ſuæ agendi, ſibi ipſis ſubtrahunt; qui à multis abſtinent, quibus ſine DEI offenſa uti poſſent, qui ſub pretioſis veſtibus cilicia, catenas ferreas, aliaquè mortificationum inſtrumenta de-

ferunt & contegunt. Qui in præcipuis constituti honoribus, DEO se humiliant, humilitatem Christianam non erubescunt, ad vilia etiam obsequia, DEO, Christo, pauperibus exhibenda se dimittunt, libenterq; ea suscipiunt. Qui, dum ipsis divitiæ affluunt, cor non apponunt, sed paupertatem spiritûs amant & sectantur, suis opibus, fortunis, bene comparatis utuntur, non tam ad propria commoda & minùs convenientes jactantias, atq; apparentias, quàm potiùs ad ferendum subsidium pauperibus & levandam egenorum inopiam, aliaq; bona & pia opera, totum id agendo ex amore DEI, & ad majorem mundi contemptum, quo uti putantur.

His consideratis, reflecte te supra tuum mundi usum, quomodo hactenus mundo usus sis, quomodo deinceps uti debeas? quid te pro salute animæ agere conveniat? reliquum vitæ tuæ quâ ratione transiges? fac proposita, eaq; deinceps constanter & immutabiliter exequi stude.

In colloquio Supplica humiliter Christo Cruci affixo, ut amara sua morte, & passione, omnem in te mortificet & exstinguat mundi affectum, ne mundi usus, sit tibi occasio amittendæ salutis & felicitatis æternæ, & ut non sit tibi impedimentum, sed potiùs medium & adminiculum ad DEUM amandum, laudandum, ipsiq; impensiùs serviendum, ut ita utaris mundo, ut & tibi mundus, & tu mundo sis crucifixus.

In fine: Anima Christi.

Meditatio II.

De reformanda vita hominis in statu sæculari, ac etiam matrimoniali, constituti.

Præludia eadem, quæ meditationis præcedentis.

Pu-

Punctum I. Audi illa verba 2*dæ* Petri 1. *satagite ut per bona opera, certam vestram vocationem & electionem faciatis.* Quæ ipsa applicata & directa esse ad homines vitam sæcularem agentes, existima. Ut verò hæc fructiosiùs penetres.

Considera 1*mò* Per vocationem, non incongruè posse hoc loco intelligi inspirationem, & voluntatis tuæ motionem, ex vi cujus, tot alijs vijs ad salutem totq; diversis vitæ statibus omissis, assumpsisti & elegisti statum vitæ sæcularis, statum matrimonialem. Per electionem verò intelligi debere Divinam tui electionem ad gloriam, per quam DEUS te inter beatos & salvandos connumerat, tuumq; nomen libro vitæ, libro prædestinatorum inscribit. Differunt electio & vocatio per hoc, quòd vocatio versetur immediatè circa media salutis, habeatq; pro objecto & termino immediato, medium salutis, hoc est certum, vitæ statum. electio verò versetur circa ipsum finem, hoc est, circa ipsam hominis salutem, & hanc habeat pro objecto & termino immediato, circa quem versatur. Vocatio ostendet viam, quâ ambulando, pervenias ad terminum æternæ felicitatis; electio præstat, ut æterna felicitate potiaris. Vocationem Divinam habere, multis est commune; electio verò est donum rarissimis obveniens, juxta illud: *Multi vocati, pauci electi.* Potest enim quis vocari ad certum vitæ statum, & vocationi Divinæ vel non obedire, vel obedire quidem, sed postquam ingressus est eam salutis viam, in quam ipsum deduxit vocatio Divina, ab hac deinde via deflectere, aut non dignè suâ vocatione ambulare, & sic infeliciter aberrare.

Considera 2*dò*: An quis vocatione Divina vocatus sit ad statum vitæ sæcularem, an verò ex alicujus alterius spiritûs motione & impulsu, statum hunc elegerit, rem esse valde dubiã & incertã. De vocatione ad asttum perfectiorem, v. g. ad statum religiosum,

sum si non certitudo, fortis tamem præsumptio haberi potest, quòd hæc fuerit vocatio Divina. Ad hunc enim statum amplectendum, potuit quis moveri unicè gloriæ Divinæ & salutis consequendæ studio, idq; ex desiderio & proposito imitationis virtutum, & exemplorum Christi, ac impletionis Consiliorum ejus, absq; ulla admistione affectûs carnalis & mundani. Potuit insuper adhibere media convenientia, sive pro cognoscenda, & pro exploranda Divina voluntate, & vocatione, sive pro discernendis ac probandis spiritibus, adeoq; vocatione suâ ad statum religiosum examinatâ per modos bonæ electionis, & per regulas discernendorum spirituum, potuit, potestq; advertere, vocationem suam esse & fuisse rectam, puram, omnino sanctam, adeòq; Divinam. De vocatione verò ad statum sæcularem, conjugalem, frequenter in contrarium est præsumptio; quotus enim est, qui hunc statum eligat unicè studio placendi DEO, Deumq; laudandi, & glorificandi; ex fine item consequendæ salutis, sine admistione inordinatæ affectionis ad carnis voluptates, ad res terrenas, sensuales, vanas, mundanas, ad commoditates, aliaq; his similia? quotus est, qui hunc statum eligat ex intentione, quâ conjugium contrahi debere docuit Angelus Raphàël, Tobiam juniorem? Porro vocatio, admistum habens inordinatum affectum, cum sit obliqua, malo fine vitiata vocatio Divina esse non potest, ut docet S. Pater IGNATIUS, Punct. 3*tiò*. introductionis ad rerum eligendarum notitiam. & ipsa recta ratio ostendit.

Quantùm verò attinet ad Divinam electionem hominis ad gloriam, de hac, in nullo vitæ statu, independenter à speciali revelatione Divina, certitudo omnimoda & absoluta haberi potest. Cùm enim homo in vita sua nesciat, an amore an odio dignus sit; cùm nemo dicere possit, mundum est

est cor meum, purus sum à peccato; cùm ignoret an sit perseveraturus in DEI gratia, an in gratia finali moriturus. Nemo consequenter dicere potest ego de electis sum, ego prædestinatus ad vitā, ego de numero filiorum. Quamvis verò talem certitudinem in nullo vitæ statu habeamus, spes tamen & fiducia plerosq; consolatur, suntq; insuper signa & indicia manifesta è sensu D. Bernardi. *Serm.* 1. *in septuag* : ut indubitabile sit aliquem esse in numero electorum, in quo ea signa permanserint. & talia quidem signa reperiri possunt in aliquibus viris sanctis & perfectis; in hominibus tamen vitam sæcularem agentibus hæc non solent ordinariè & communiter inveniri.

Punctum II. Considera 3*tiò* in hac incertitudine sive circa vocationem, sive circa electionem suam constitutus homo sæcularis, ne dubitationis hujus anxietate omnino consternetur, modum & remedium insinuat S. Petrus Apostolus illis suis verbis: *Satagite, ut per bona opera, certam vestram vocationem & electionem faciatis.*

Modus itaq;, quo in statu sæculari, cujuspiam, certa ad eundem statum vocatio & electio fieri possit est. Faciendi sunt fructus pœnitentiæ, deplorata vitæ antecedentis peccata eleemosynis redimenda, usu indulgentiarum & frequentatione Sacramentorum Eucharistiæ & pœnitentiæ expianda, opera etiam bona & salutaria, opera Justitiæ, misericordiæ, Charitatis exercenda, sanctè & Christianè vivendum. servanda DEI præcepta, Consilia Christi, quæ impleri possunt, adimplenda, orationi & obsecrationibus, cum Cornelio, insistendum. In rebus cœlestibus & Divinis gustus excitandus & fovendus, Curandum, ut juxta monitum S. Pauli Apostoli, exhibeamus nosmetipsos, sicut DEI ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in angustijs, in laboribus, in vigilijs, in jejunijs, ut co-

ram DEO humiliemus animas noſtras, ut abundemus in omne opus bonum. Hac ratione vivendo, homo Chriſtianus, in ſtatu ſæculari & matrimoniali conſtitutus, certam faciet vocationem & electionem ſuam.

Faciet imprimis certam vocationem. Etiamſi enim dubitare poſſit, an vocatio illa, quâ primò elegit ſtatum ſæcularem & conjugalem, fuerit vocatio Divina, tamen poſtquam hunc ſtatum eligit, nec ampliùs mutare poteſt, ſecurus & certus eſſe debet, quòd illum DEUS vocet ad vitam in hoc ſtatu ſanctè & Chriſtianè inſtituendam, quòd illa vocatio, quâ excitatur ut in tali ſtatu, in timore & tremore operetur ſalutem, & in ſanctitate ac Juſtitia, DEO famuletur omnibus diebus vitæ ſuæ, ſit vocatio Divina. Talem verò vocationem & Divinam, & magis adhuc certam faciet, ſi DEO vocanti ſe ad meliorem vitam obſecutus fuerit, & hoc vitæ ſtatu, tanquam medio ad ſuum finem conſequendum, abundando in omne opus bonum, bene uſus fuerit.

Faciet etiam certam electionem ſuam. Etiamſi enim de hac non poſſit habere certitudinem abſolutam, & ex omni parte infallibilem, atq; talem, quæ excludat ulteriorem ſolicitudinem circa ſalutem animæ ſuæ; nihilominùs per bona opera certam faciet electionem ſuam, certitudine ſpei, & magnæ fiduciæ, fundatæ & innixæ ſufficientibus indicijs & argumentis, ex quibus colliget ſe eſſe in numero electorum, & quæ illum reddet diligentem & conſtantem in DEI ſervitio, & quærenda ejus gloria, atq; curanda animæ ſalute.

Hanc certitudinem faciet ipſi & conſcientia rectèfactorum ac bonorum operum, in quibus ſe conſtanter exercet, & inſuper ipſa promiſſio Divina, de retribuenda, pro meritis & bonis operibus, gloria. Quæ cùm conditionata ſit, & per modum con-

contractûs onerosi, sub conditione ponendorum ab homine meritorum vitæ æternæ; impletâ hac conditione, per positionẽ talium bonorum operum, homo securus est, & in magnam spem erigitur, quòd DEUS stabit promissioni suæ, adeoq; quòd sit collaturus illi gloriam & felicitatem æternam. Si operarius, absolutô opere, ad quod conductus est, certus est de danda sibi condicta mercede, si miles, post strenuâ cum hoste pugnâ & victoriam, securus est de reddendo sibi stipendio, & dividendis etiam inter se spolijs; si mercator, persolutô adæquatô mercis pretiô, certus est juris sui ad emptam mercedem; pariter & homo Christianus certus est accipiendæ coronæ & felicitatis æternæ, post vitam Christianè & sanctè transactam, & sancta morte terminatam. Illa enim cœlestis beatitudo, est laborum vitæ hujus, pro DEO susceptorum, merces, est præmium & stipendium strenui, cum hostibus animæ, certaminis, ac de ipsis obtentæ victoriæ, est illa pretiosa margarita, quam eleemosynis, operibus misericordiæ, & sanctis laboribus emimus & comparamus.

Punctum III. Considera 4*tò*. unumquemq; electionis suæ ad vitam æternam certum & securum esse posse, si horum trium certus sit. 1*mò* quòd sua peccata sibi dimissa sint. 2*dò* quòd sua bona opera sint à DEO acceptanda in meritum vitæ æternæ. 3*tiò* quòd in bonis & sanctis operibus atq; in gratiâ finali perseveraturus sit ad mortem. Cùm enim per hæc tria, seu dependenter ab his tribus, habeatur electio hominis ad gloriam; habita certitudine de tribus illis, habetur consequenter certitudo electionis. Porro qui Christianè, sanctè, & laudabiliter vivit, per sua bona opera & sanctam vitam facit & comparat certitudinem de illis tribus, non quidem, ut dixi, omnimodam & absolutam, sed certitudinem spei, & magnæ fiduciæ in-

nixæ promiſſionibus Divinis.

Nam imprimis faciendo dignos fructus pœnitentiæ, confitendo etiam ſacramentaliter peccata, aut cordis contritione & humilitate ſæpiùs ea deflendo, & pro ijs Juſtitiæ Divinæ ſatisfaciendo, eaq; eleemoſynis redimendo; habet, & habere poteſt ſpem magnam, adeòq; aliquam certitudinem, de remiſſis ſibi peccatis, juxta illam promiſſionem Divinam 1. Joan. 1. *Si confiteamur peccata noſtra, fidelis eſt & juſtus, ut remittat nobis peccata noſtra, & emundet nos ab omni iniquitate.*

Deinde opera Juſtitiæ, miſericordiæ, charitatis, & quarumcunq; aliarum virtutum exercendo & accumulando, homo Chriſtianus, confiſus Divinæ bonitati & miſericordiæ, quæ homini facienti quòd ex ſe eſt, non denegat gratiam; ſperat, quod hæc ſua bona opera, dum illa quàm perfectiſſimè peragere ſtudet, ſint acceptanda in meritum vitæ æternæ, & pro his ſit retribuenda ſibi merces magna nimis, perſvadetq; ſibi firmiter, in die judicij; auditurum ſe illam Chriſti ſententiam: *Venite benedicti Patris mei, poſſidete regnum paratum vobis ab origine mundi; Eſurivi enim & dediſtis mihi manducare, ſitivi & dediſtis mihi bibere, hoſpes eram & collegiſtis me, nudus eram & cooperuiſtis me, infirmus, & viſitaſtis me. In carcere, & veniſtis ad me. Quãdiu enim ex fratribus meis minimis uni feciſtis, mihi feciſtis.* Sententiæ tam exoptatæ, in ipſũ pronuntiandæ facit, illi ſpem & aliquã certitudinẽ, enumeratorum miſericordiæ operum executio & frequentatio.

Tandem homo Chriſtianus perſiſtendo conſtanter in bonis operibus, rigidamq; pænitentiam de peccatis totâ vitâ agendo, ac cum magna ſolicitudine operando ſalutem, ſperat in morte, muniendum ſe victrici & efficaci gratiâ Divinâ, contra omnes tentationes, quibus tunc inpugnabitur; ſpe-

rat

rat se etiam in morte triumphaturum de hostibus animæ, de quibus in vita solitus fuerat triumphare; sperat se in gratia finaliter perseveraturum, quam tanta solicitudine in vita conservare & augere studebat. Fidit assecurationi S. Augustini asserentis: *Neminem vidi malè mortuum, qui bene vixerit.* Si igitur bona opera faciunt nobis certitudinem, seu magnam spem, & in DEI bonitate fiduciam, de remissione peccatorum nostrorum, de comparando meritorum thesauro, ac etiam de conferendo nobis dono perseverantiæ in bonis operibus, & in gratia Divina; hæc ipsa certos nos facient electionis nostræ ad gloriam, certudine spei, & magnæ fiduciæ.

Hæc considerans accendere ad vitam sanctè & Christianè agendam, ad exercenda opera misericordiæ, ad cumulanda merita; quæcunq; potest facere manus tua, instanter operare. Manè semina, vespere non cesset manus tua. seriò cogita de vita rectè instituenda, age, ut opera tua novissima, sint plura & perfectiora prioribus, ut per hæc, certam facias vocationem & electionem tuam. Fac particularia proposita, elice affectus.

In colloquio Supplica humillimè bonitati Divinæ, ut te ad vitam piè & Christianè instituendam vocare, & accendere dignetur, suâq; potenti & efficaci gratia adjuvet, quâ adjutus, constantem de peccatis tuis pœnitentiam agas, bona opera & merita accumules, in ijsq; ac gratia sanctificante, finaliter, ad ultimum vitæ tuæ terminum perseveres, & per bona opera, certam facias vocationem & electionem tuam, ad æternam cum DEO felicitatem.

In fine: Suscipe Domine &c.

Meditatio III.
De vita Chriſtianè inſtituenda, ſæculari & conjugali.

Præludia eadem, quæ meditationis primæ.

PUNCTUM I. Audi illa verba S. Pauli Apoſtoli 1. ad Timot. 5. de viduis dicta. *Si qua vidua filios aut nepotes habet, diſcat primùm domum ſuam regere.* Et inferiùs ad omnes Patres-familias ſpectantia: *Qui ſuorum, & maximè domeſticorum curam non habet, fidem negavit, & eſt infideli deterior.* Et conſidera doctrinam hanc Apoſtoli ad omnes extendi, qui in ſæculo degunt, omnibuſq; tuis ad vitam rectè & Chriſtianè inſtituendam ac reformandam, neceſſariam eſſe, ut ſciant domum ſuam regere, & ut ſuorum, maximè verò domeſticorum, curam habeant; quod ut meliùs præſtari poſſit.

Conſidera ulteriùs 1*mò*. Ad hoc, ut aliquis cenſeatur domum ſuam bene & Chriſtianè regere, requiri imprimis, ut præ oculis conſtituto fine hominis, qui non alius eſt, niſi gloria Divina & ſalus æterna animæ, ita domum & rem œconomicam adminiſtret, ut adminiſtratio hæc ſit ipſi medium promovendæ magìs ac magìs gloriæ Divinæ, ac conſequendæ ſalutis non ſolùm animæ propriæ, ſed etiam ad eundem finem perducendi omnes, quotquot ad ſuam curam quâquâ ratione pertinent; et ut omnes ſuæ ac ſuorum actiones in hunc finem colliment, nec ab illo deflectere ullatenus permittantur. adeóq; requiritur, ut homo in tali ſtatu conſtitutus, quærat regnum DEI & Juſtitiam ejus, non ſolùm ſibi ipſi invigilando, rebus ſpiritualibus & Divinis vacando, Sacramenta frequentando, orationi, jejunijs, operibus bonis, maximè operibus miſericordiæ inſiſtendo, ſed etiam, ut

ut ipsam temporalium administrationem, in finem hunc ordinet & dirigat.

Quod ipsum ut assequatur, necesse est, ut quisq; secum rationem ineat, quàm amplam Domum & familiam habere illum æquum sit, attentis: status proprij conditione, redituum ac proventuum amplitudine, alijsq; similibus circumstantijs, ita, ut non deflectatur in alterutrum extremum vitiosum, ne nimirum, aut luxu, prodigalitate, & excessu, aut parsimoniâ, angustiâ animi, & defectu peccetur. Ut item recogitet, ac secum dispiciat, quis sit modus tenendus in colligendis proventibus, coacervandis opibus, augendis & conservandis bonis fortunæ, ut hæc non procurentur studiô immoderatô, nimia solicitudine, & ex inordinato ad hæc affectu; ut per curam talium, ne in minimo quidem lædatur conscientia, Justitia, DEI & proximi charitas. Opus insuper est, ut diligenter expendat, quis ibidem servandus sit modus in erogandis pecunijs, qualiterq; sit disponendum de possessis facultatibus, quæ expensæ & qui sumptus faciendi in usus, sive proprios, sive domesticos, pro domestica familia; quantum sit distribuendum in pauperes? quid expendendum in pia opera misericordiæ & charitatis? An maturè & tempestivè non sit deliberandum de ultimis dispositionibus faciendis, de condendo testamento? an hoc non sit sine dilatione conficiendum & qua ratione? ne res hæc, in ipsa infirmitate & morte faciat tibi difficultates, ac te impediat in facienda conveniente ad mortem vicinam præparatione, reconciliando cum DEO, per seriam pœnitentiam, animo tuo, in eliciendis actibus, qui tunc maximè necessarij erunt, ne curæ & cogitationes circa res temporales, sint tibi inpedimento.

Punctum II. Considera 2*dò* Quæ & qualis cura & circa quos haberi & excerceri debeat ab his, qui in statu sæculari vivunt, remq; temporalem œconomi-

conomicam administrant. Si filios, nepotes, habeant, horum primam & principalem curam habere debent, eamq; duplicem, unam in spiritualibus, alteram in temporalibus.

In spiritualibus, circa filios & nepotes, cura taliter excercenda est, ut detur illis bona & Christiana educatio, ac institutio, ut timorem DEI doceantur, instruantur in rebus ad fidem & salutem pertinentibus, ut horrorem peccati quàm maximum concipiant, ut in pietate Christiana, & virtutibus se exercere ac proficere studeant. Studijs etiam literarum, atq; artibus liberalibus & scientijs excolendi sunt, nòn solùm, quia hæc plurimùm conferunt ad faciliorem & meliorem DEI, ac eorum quæ fidei sunt, cognitionem, timoremq; DEI, & virtutis amorem; sed etiam, quia cum literis plerumq; instillantur ea, quæ ad animam & salutem pertinent.

Circa temporalia curandum est, ut subsidia vitæ honestè ducendæ convenientia habeant, ut substantia & fortuna, ipsis relinquenda, sit bene acquisita, bonisq; modis & medijs aucta & conservata, nec oneribus, præcipuè majoribus, & ære alieno gravata, ut pro filiabus dos, conformiter ad præscriptum legum regni, assignetur, vel etiam, si fieri potest, in parata pecunia reliquatur, ut electio Statûs vitæ, libertati filiorum & filiarum relinquatur, nec ad ullum determinatum statum, contra suam voluntatem & inclinationem, compellantur, ut, cùm ad ætatem convenientem pervenerint, in adeundo illo vitæ statu, quem elegerint, juventur data & exdivisa substantiæ portione quæ ipsos concernit. Tandemq; ut filiæ nuptæ exdotentur, nec dos conveniens diutiùs detineatur.

Post filios & filias ac nepotes, debetur cura domesticæ familiæ, seu famulitio. Iterumq; hæc tam in spiritualibus, quàm in temporalibus.

In spiritualibus, ut Domino terreno & creato

ita præstent obsequia, ut simul Domino cælesti & Increato famulentur, nec obsequia exhibita vel exhibenda creaturæ, sint impedimento, sed potiùs ut sint adjumentum ad serviendum Creatori, eiq; laudem & cultum reddendum. Præstandum illud est terreno Domino, ut quà verbo, quà exemplo famulos suos instruat, & hortetur ad convenientem salutis suæ curam, ut DEI & Ecclesiæ servent præcepta, pœnitentiæ & Eucharistiæ sacramenta frequentent, bona opera exerceant & accumulent, vitamq; inculpatam & christianam agant.

In temporalibus providendum ipsis est, ut vitæ sustentationem habeant ex conventione vel consuetudine debitam, ut condicta stipendia integrè & in tempore recipiant. Consulendum pariter ipsorum bono & commodo, ut pecunias in stipendium acceptas, in usus honestos & necessarios convertant, & bene expendant, non in compotationes, aleas, & his similia, dissipent.

Postremò circa subditos cura hæc est habenda. In ijs quæ ad animam spectant, pro posse juvandi sunt, ut animæ salutem consequantur. Invigilandũ est, ut non blasphemetur per ipsos nomen Domini, ut festa colant & observent, proindeq; diebus festis, laboribus, itineribus, alijsq; occupationibus distrahendi non sunt. Avertenda sunt scandala, & offensionum occasiones, vitia corrigenda, præcavendæ Divinæ offensæ, bonorum operum exercitium promovendum. Idonei circa ipsorum salutem operarij & vigiles providendi, qui eos in fide instruant, viam salutis doceant, sacramenta promptè & fructuosè ministrent, officia Divina, secundùm ritus & præscriptum Ecclesiæ, celebrent, suoq; munere & sciant & velint accuratè fungi.

In ijs, quæ ad corpus & bona temporalia pertinent, hæc subditis à Domino præstari debent. Protectione & defensione illis assistendum est, sublevandi in

suis necessitatibus, inopiæ eorum succurendum, quà consilio, quà etiam datô ipsis subsidiô, maturè juvandi, ne ad egestatem deveniant, laboribus insolitis, novis censibus, pensionibus, alijsq; oneribus non gravandi.

Punctum III Considera 3*tiò* quòd ad hanc filiorum, familiæ, & subditorum curam, quisquis hæc Dei beneficio nactus est, obligetur obligatione specialis charitatis seu pietatis, fundatâ in ipsa natura & inclinatione naturali, atq; in maxima convenientia. De obligatione ad curam filiorum, & cujusq; prolis, ita constat, ut hanc continuò inculcet omnium animalium solicitudo circa suam prolem educandam & conservandam. Quòd vero ad curam etiam suæ familiæ & subditorum unusquisq; obligetur, obligatione illâ, quæ ad obligationem pietatis reducitur, hinc est, quia vel ipsum nomen, quô Dominus familiæ appellari consuevit, hanc loquitur obligationem; appellatur ille: *Pater familias*; quô nomine admonetur, ut suam familiam amet, tanquam Pater filios, adeòq; ut tanquam filiorum curam habeat.

Hanc curam ita ab ipsis exigit Apostolus, ut illum, qui eam non habet, & negligit, fidem negare asserat, & censeat infideli deteriorem esse. Certè fidem negat, qui suorum curam non habet, fidem inquam, ad quam suis domesticis & subditis obligatur: propter hanc negatam, nemo ipsi ampliùs fidere, & in ejus circa suos cura conquiescere potest. Fidem etiam Divinam, non verbis, sed factis negat, dum non imitatur, ut debet, Divinam circa creaturas Charitatem & pietatem. Deus noster optimus, ita est universorum Dominus, supremusq; rerum omnium gubernator & rector, ut simul sit omnium nostrûm pijssimus & providentissimus Pater, volens omnes salvos fieri, salutis media conferens, & ad hunc finem unumquemq; nostrûm perducere desiderans.

derans. Ille insuper vitam nostram corporalem sustentat & conservat, omnesq; creaturas visibiles nostris usibus concedit & subijcit. Hoc ipso facto negat, qui suorum curam non habet. Re ipsa enim & imitatione non confitetur Divinam hanc, circa suas creaturas, providentiam & pietatem, licèt eam imitari & exercere teneatur. Insuper negat fidem factis, quatenùs omnium offensarum Divinarum, quæ à suis domesticis & subditis committuntur, per quas DEUS blasphematur & negatur, reus ipse efficitur.

Est præterea is, qui suorum curam non habet, infideli deterior; quandoquidem multos infideles videmus, quantam curam illi, sive subditorum, sive familiæ, sive filiorum habeant, ut multos catholicos hac in parte superare videantur. Ad talem curam omnes Patres-familias hortatur S. Augustinus. Ubi dicit: *Unusquisq; Pater-familias hoc nomine agnoscit paternum se affectum suæ familiæ debere. Pro Christo & vita æternâ suos omnes admoneat, hortetur, corripiat, impendat benevolentiam, exerceat disciplinam, ita in domo sua Ecclesiasticum, & quodammodo Episcopale implebit officium, ministrans Christo, ut in æternum sit cum Christo.*

Hæc considerans, illud conclude: ut sis in æternum cum Christo, ut Christo ministres, necessarium esse, ut episcopale domi tuæ impleas officium, & curam domesticorum habeas. Confundere si in aliquo huic obligationi defuisti, tecum ipse dispice, quomodo deinceps te gerere debeas, firmisq; & convenientibus propositis id statue.

Colloquium ad Sanctissimum JOSEPHUM, cui humillimè supplica, ut is desponsatus pretiosissimæ DEI Parenti, putaticius Pater effectus incarnati Filij DEI, atq; constitutus super illam sacram familiam, quā Trias illa Sanctissima: JESUS, MARIA, & JOSEPH efficiebat, præstet sua intercessione, ut in-

 tegerri-

tegerrimæ suæ conversationis exempla, Verbo incarnato præstita obsequia, & solicitam curam circa illius Sanctissimæ Familiæ commoda, imitari & æmulari possis, per inculpatam tuam conversationem, per bona & sancta opera, & Christianæ virtutis exempla, tandem per convenientem & Christianam familiæ tibi commissæ administrationem, & ut, talia imitando, præmia fidelis ministerij consequi merearis in cælis.

In Fine: oratio de S. IOSEPH. Sanctissimæ Genitricis tuæ, Sponsi &c.

Meditatio De fine hominis Religiosi & medijs ad talem finem

Præludium 1. Imaginare Christum ordinantem Ecclesiam, & in ea certam statuum diversitatem constituentem. juxta illud Apostoli ad Eph. 4. *Ipse dedit, quosdam quidem Apostolos, quosdam verò Prophetas, alios vero Evangelistas, alios autem Pastores & Doctores.*

Præludium 2. Postula gratiam, ut cognoscas finem & obligationem hominis Religiosi, ejusq; ad hunc finem media & adjumenta, utq; his convenienter uti velis.

Punctum I. Audi sapientem Proverb. 4. dicentem : *Justorum semita quasi lux splendens, procedit & crescit usq; ad perfectam diem.* Et considera verbis his exprimi finem hominis Religiosi, ejusquè obligationem.

Finis Religiosi est, continua ad perfectionem tendentia, & continuus in virtute progressus. Religiosi ad religionem hac intentione veniunt, ut re-

licta viâ latâ & spatiosa, quæ ducit ad interitum, relictis semitis sæculorum, quas calcârunt viri iniqui, relictis vijs difficilibus & incertis, scilicet relictô sæculô & vita sæculari, incedant semitâ justorum, serviantq; DEO in sanctitate & justitia omnibus diebus vitæ.

Religiosi veniunt ex sæculo, non ut subsistant in via, quam ingrediuntur, aut secus viam sedeant, contenti eo Justitiæ & virtutis gradu, quem in primò religionis ingressu adepti sunt, sed ut semper progrediantur, hâc semitâ eundo de virtute in virtutem, de uno perfectionis gradu in alium, ut procedant sicut lux splendens, ubiq; splendorem virtutis, sanctitatis, & bonæ conversationis diffundendo, optimisq; exemplis, alijs prælucendo. Ut procedant sicut lux, crescendo usq; ad perfectum diem, hoc est, enitendo, ut virtus eorum sit aliquando in auge, sit in meridie, diemq; perfectum faciat.

Hæc considerans, fac reflexionem supra te ipsum, quem finem intenderis dum ires ad religionem. Hicné tuus finis, an alius fuerit? an etiam nunc, dum vivis in religione, eundem spectes & intendas? an ad hunc finem omnes tuæ collimant actiones? Vita tua religiosa estne semita justorum? estne semita quasi lux splendens? splendetne virtutibus & exemplis bonis? proceditne & crescit usq; ad perfectum diem? an non potiùs in dies magìs decrescit? an in vesperam & tenebrosam noctem, hoc est ad vitam, vitâ sæculari deteriorem, non declinat? quodsi inveneris, alio te fine ad religionem venisse, aut etiam nunc vivendo in religione alium te finem intendere; Item non vivere te, juxta vocationem & obligationem statûs tui religiosi, adeòq; non incedere semitâ justitiæ, non progredi de virtute in virtutem, non crescere quasi lucem splendentem; confundere coram DEO, corrige intentiones tuas, dirige gressus tuos, ut semitâ justorum deinceps pro-

cedas, & quasi lux splendens crescas usq; ad perfectum diem, per perfectam instituti tui religiosi observationem.

Fac proposita non universalia tantùm, sed particularia, factâ priùs reflexione, & per illam deprehensô, quinam maximè defectus, lucem tuam obscurant & impediunt, ne crescas usq; ad perfectum diem. Postula à Christo qui est via, veritas, & vita, ut ipsius sequendo vestigia, juxta consilia ejus vivendo, posthàc semper semita justorum procedas, neq; ab hac unquam declines, ut tua vita & conversatio sit quasi lux splendens, & crescens usq; ad perfectum diem, hoc est, quousq; tibi non illuxerit perfectus æternæ felicitatis dies.

Punctum II. Audi verba illa Isaiæ 5. *Vinea Domini exercituum, domus Israël est, & viri Juda, germen ejus delectabile.* Audi item eundem Prophetam paulò superiùs dicentem : *Vinea facta est dilecto meo & sepivit eam.* Et Considera : vineam hanc, quâ olim figurabatur domus Israël typum esse Religionũ, Ecclesiæ Christi, & statûs religiosi. De his, coram sponso suo Christo, gloriatur Ecclesia, dum aliquam Religionem institui, vel antiquam propagari, vel primævum ejus spiritum instaurari videt, dicitq; cum lætitia : *Vinea facta est dilecto meo.*

Homines Religiosi sunt talium vinearum germen delectabile; hi enim, ratione suæ constantiæ, fortitudinis, & imitationis Christi, qui est leo de tribu Juda, rectè appellantur viri Juda, germen delectabile. Ab hac vinea & germinibus, dominus vineæ expectat fructus virtutum multiplices, uvas ori suo gratas, vinum illud præstans, quod se bibiturum in Regno Patris sui Christus appromisit. Porrò ut vinea hæc, Domino exercituum, fructificet, hoc primum medium ille ipse adhibuit, quòd sepiverit eam, ne esset in direptionem & conculcationem, ne Aper de silva vastet eam. Sepes verò ulteriùs, qui-

quibus ordines & homines religiosi septi sunt.

Sunt 1*mò*. singularis Divina providentia, quâ Dominus exercituum protegit & munit suas vineas, & homines religiosos, impediendo graviores eorum tentationes, nec permittendo graviùs tentari, avertendo graviorum peccatorum occasiones, quibus obnoxij sunt homines sæculares.

2*dò* Sepes religionum sunt: præcepta, consilia, & exempla Christi, quæ hominem religiosum continent intra virtutis terminos: hostes animæ & prædones arcent, eorumq; tela retundunt.

3*tiò* Sepes hujus vineæ sunt Vota religiosa, quæ nulla ratione transgredi fas est, quæ quamdiu integra & inviolata sunt, vineæ non veniunt in direptionem & conculcationem, & fructum desideratum afferunt. Votum Paupertatis, murum appellat S. Pater meus IGNATIUS, quô tanquam sepe, cincta vinea Domini, à vastatore est tutissima; votum etiam Castitatis, est seps muniens vineam, seps est custodia sensuum, sine qua castitas difficilè servari potest, hæc seps si corruat, aper de silva vastat vineam Domini. Votum pariter Obedientiæ, aut seps est, aut cùm sit velut baculus senis, sepem vineæ religiosæ fulcit, quò firmior esse possit.

4*tò* Seps harum vinearum, scilicet sacrarum religionum, sunt constitutiones, regulæ, instituta earum, & quævis ordinationes sive instructiones; horum enim observatione, religiones in sua integritate continentur & conservantur. Hæ arcent feras, apros, latrones, ne vineæ Domini veniant in conculcationem & direptionem. Collapsâ hâc sepe, hoc est, collapsâ disciplinâ religiosâ & regulari, instituti observantiâ, vastantur vineæ, silvescunt labruscas germinant, nec ferunt fructum desideratum.

5*tò* Sepes religionum sunt, gratiæ Divinæ, quas DEUS abundè & copiosè confert hominibus reli-

religiosis, ad superandas tentationes & hostes animæ fugandos.

6to tandem sepis loco est vigilantia Superiorum, avertentium à suis subditis ea omnia, ex quibus virtus & perfectio ipsorum, aliquod detrimentum pateretur, & per quæ accessum aliquem aut mundus, aut caro, aut dæmon haberet ad vineam hanc electam.

His consideratis, æstima gratiam vocationis tuæ ad statum religiosum; et reflecte te, an talibus sepibus munitus, in virtute & perfectione crescas, & fructum feras, quem à te expectat Dominus vineæ, an non facias labruscas, & uvas acerbas? an divinâ Providentiâ arcente à te occasiones graviorum lapsuum, ipse te in eas non ingeras? an extra occasiones constitutus, non sis aliquando graviter lapsus?

Reflecte te iterum, quomodò imiteris exempla Christi? quomodo observes præcepta, & an sequaris consilia evangelica? sepes etiam votorum religiosorum suntne integræ? an non sint aliquâ saltem sui parte collapsæ? estne paupertas tua murus inconcussus? puritas tua & castitas estne Angelica, munita sensuum custodiâ, quæ ab anima tua hostes & prædones arceat? an certè ipsi tui sensus, non benè custoditi, non sint tales prædones? an oculus tuus non est deprædatus animam tuam? Obedientia tua an non sit fragilis arundo?

Institutum etiam religiosum, disciplina regularis, an per tuas transgressiones, licentiosas libertates, & laxitates, non collabatur.

Reflecte te ulteriùs, usus ne sis gratijs, tibi copiosè collatis, ad superandas tentationes? an non ultroneè, abjectis ijsdem & contemptis, hostem in animam tuam non immiseris?

Reflecte te tandem, quomodo in te profecerit vigilantia superiorum tuorum? an furtivè locum

cum in te non dederis, sive concupiscentiæ carnis, sive concupiscentiæ oculorum, sive superbiæ vitæ.

Elice affectus confusionis, gratitudinis DEO, pro tot ad finem tuum consequendum tibi provisis medijs, fac proposita. Pete suppliciter à DEO, ne has, quas tibi providit sepes, à te aliquando auferat, ne eas dirui permittat, ut non permittat vineas suas venire in direptionem & conculcationem.

PUNCTUM III. Audi verba ejusdem Prophetæ, capite citato, de hac ipsa vinea dicentis : *Et lapides collegit ex illa, & plantavit eam electam, & torcular extruxit in ea.* Atq; his verbis alia media expressa esse existima, ut vineæ religiosæ fructum afferant, & finem suum consequantur.

Ex insinuatis hic medijs *1mum* est. Quod Dominus vineæ lapides ex ea colligat. Tales lapides sunt : defectus aliqui irrepentes, prava aliorum exempla, & aliqui religiosi, per incorrigibilitatem, obdurati in malo. Lapides hi plurimùm nocent vineæ Domini, hoc est, congregationibus & ordinibus religiosis, impediuntq; vineæ fertilitatem, colligit hos lapides Pater-familias & Dominus vineæ, non tolerando imprimis defectus irrepentes, sed per tot media illos corrigendo. Qualia media sunt : delationes defectuum, monitiones privatæ delinquentium à superioribus, publicæ reprehensiones, correctiones, & pœnitentiæ, frequens Sacramentorum, meditationum, examinum usus, exercitia Spiritualia, & hujusmodi alia. Tollit iterum lapides Dominus vineæ, avertendo mala exempla, sive externa, sive domestica, & si quid contingat, remedium conveniens, per superiores afferendo. Tandem colligit tertij generis lapides, nimirum religiosos, per incorrigibilitatem obduratos in malo, eos emolliendo, vel etiam, si omnino corrigi nolint, extra vineas eijciendo, illosq: sæculo reddendo.

2dum Medium verbis adductis insinuatum

est

est: Quòd Dominus exercituum, unamquamq; vineam plantaverit electam, non solùm per hoc, quòd omnes religiones ab Ecclesia approbatæ, ex Spiritûs Sancti inspiratione sunt institutæ, quòd Sanctissimas leges habent, quód sint in certa & secura salutis viâ. Sed etiam, quia DEUS ad religiones, seu sacros ordines, vocat homines præcipuos, electos ex millibus, quibus mundus non erat dignus. Dominus vineæ plantat vineam suam electam, dum unumquemq; accomodatè ad ipsius complexionem, inclinationes, vires, & talenta, vocat ad eam religionem, quam scit illi maximè congruere, ad religionem, quam ab æterno prævidit, respectu illius, futuram medium maximè opportunum perfectionis & salutis æternæ consequendæ. Plantat vineas electas in sacris religionibus, plantando non vites aliquas steriles, labruscarũ & uvarum acerbissimarum productione, hoc est, multorum criminum in sæculo perpetratione, effætas, sed plantando germen delectabile, & ex mundo plantationes novellas, hoc est, homines in tenera adhuc ætate, in prima innocentia constitutos transferendo, & in vineis religiosis transplantando, & non tam deserentes, quàm ignorantes sæculum, ad religionem perducendo. Plantat postremò Dominus exercituum vineas electas, dum in unius cujusq; religiosi animâ, per suas sanctas illustrationes, inserit præstantissima virtutum germina. Germina delectabilia, quæ inserit, sunt: paupertas, castitas, obedientia, humilitas, orationis studium, amor DEI & proximi, conformitas cũ Divina voluntate, aliæq; hujusmodi virtutes. Has plantando in anima cujusq; religiosi, Pater cælestis plantat vineam electam.

3*tium* Medium ad hoc conducens, ut religiosæ vineæ fructum præstantem & uberem faciant, est, quòd Dominus vineæ, in unâquâq; religione, tanquam suâ vineâ, extruxerit torcular, quo exprimitur vinum, ori Domini vineæ gratissimum. Talia

Talia torcularia sunt: mortificationes & pænitentiæ in religionibus usitatæ, castigatio corporis, abnegatio sui ipsius, humiliationes ultroneè susceptæ & quæsitæ, contumeliæ, confusiones voluntariæ, labores usq; ad defatigationem, ad sudoris, imò quandoq; ad sanguinis effusionem suscepti, compunctio cordis educens ex oculis fontes lacrymarum &c. Hæc torcularia exstruxit in vineis religiosis Dominus earundem, dum religiones sacras voluit esse statum pœnitentiæ, gymnasia patientiæ, officinam crucifixorum, in qua in unoquoq; religioso formatur Christus isq; cruxifixus; dum Christus ad has vineas non aliter vocat, nisi ut post eum crucem ferant, ut cruce tanquam torculari premantur, ut suam carnem cum concupiscentijs crucifigant, ut lacrymis suas & alienas culpas defleant, ut in ijs, tanquam strenui operarij, laborent usq; ad sanguinis profusionem.

His consideratis, humillimas DEO age gratias pro solicita ipsius cura circa vineas suas, sive in colligendis offensionum lapidibus, sive in plantatione harum vinearum, ut sint vineæ electæ, sive in exstruendo torculari ad exprimendum vinum. Age pariter gratias, quòd te in una harum vinearum plantaverit. Admirare Divinam & circa vineas ipsas, circa germina in ipsis plantata, & circa te ipsum, magnam providentiam. Agnosce verè illud à D. Bernardo dictum. *In religione homo vivit puriùs, cadit rariùs, surgit velociùs, incedit cautiùs, irroratur frequentiùs, quiescit securiùs, moritur fiduciùs, purgatur citiùs, præmiatur copiosiùs.*

Fac deinde reflexiones supra te ipsum, & imprimis, ad te referendo verba illa: *Collegit ex ea lapides*: cogita, quòd plures lapides, hoc est, plures defectus colligendi reperiantur in vinea animæ tuæ. ô quantum laborem causas cultoribus vineæ hujus in ijs colligendis! An ipse eosdem colligere consve-

veris per meditationes, examina conſcientiæ, variaſq; ſanctas reflexiones ? Tecum ipſe diſpice, an pravo tuo exemplo, non impediveris fructus ſpirituales in conſodalibus tuis ? an non tuo exemplo ſit imputandum, quòd aliquæ vites, quæ aliquando fuerunt germina delectabilia, nunc labruſcas producant ? An non ſis lapis per incorrigibilitatem obduratus, aliquando extra tuam vineam, hoc eſt extra religionem eijciendus ?

Reflecte iterum te ſupra illa verba : *Et plantavit eam electam*, hæc etiam ad te referendo. Et cogita, in quali vinea Dei beneficio plantatusſis ? an non in vinea electa ? an non in vinea illa, in quâ uberrimos fructus, & uvas ori Divino gratiſſimas proferre potes ? quomodo religio hæc, ad quam vocatus es, ex omnibus maximè ſit accomodata tuæ complexioni, viribus, talentis, inclinationibus, quot in ea habere poſſis media, ſulcos inutiles, hoc eſt imperfectiones præcidendi. Cogita plantatum te eſſe inter germina, quæ ſibi DEUS elegit ex millibus, quæ ferunt fructus uberrimos, uvas acceptiſſimas. Cogita etiam te plantatum eſſe, cùm per ætatem tuam & indolem ad omne bonum flexibilem, eſſes germen delectabile, & quomodo factum eſt, ut nunc ſis vitis ſterilis, vitis effœta, vel certè labruſcas producens. Tme, ne ſis plantatio aliquando eradicanda ! Vide etiam, an anima tua ſit vinea Domini exercituum, varijs ab eo virtutibus plantata ? eſne ager, inſpirationes Divinas, & ſancta lumina, aliarumq; gratiarum Divinarum imbrem ſuſcipiens? an ſuccreſcant in te virtutum germina per continuum ſtudium, & frequens earum exercitium ? an non potiùs hæc germina ſuffocaverunt vepres & ſpinæ , ex maledicta terra , hoc eſt ex prava tua voluntate aſcendentes?

Reflecte te tandem, ſupra illa verba : *Torcular exſtruxit in ea*, hæc ipſa ad te referendo, & cogita,

an non exhorrescas torcular mortificationum, pœnitentiarum, afflictionum, crucis Christi? an vivis in religione tua tanquam in statu pœnitentiæ, tanquam in schola patientiæ? an formes in te Christum crucifixum? an mortificationem ejus feras in corpore tuo? an carnem tuam crucifigas & Christo configi studeas? an labores in religione usq; ad defatigationem; an peccata tua defleas? an cum lacrymis contriti cordis vinum exprimas gratum ori Divino.

Confundere de defectibus quos advertes. Ad bonum usum propositorũ mediorum, & ad ferendũ fructum te excita, timore comminationis illius apud eundem Prophetam: *Auferam sepem ejus, & erit in direptionem; diruam maceriam ejus, & erit in conculcationem, ponam eam desertam, & non putabitur, & non fodietur, ascendent super eam vepres & spinæ, & nubibus mandabo, ne pluant super eam imbrem.* Fac proposita reflexionibus accõmodata.

In colloquio Postula à Domino vineæ, ut mittat operarios, qui in ejus vinea colligant scandala, defectus eliminent, obduratos lapides vel emolliant, vel extra septa eijciant. Pete deinde, ut vineas suas plantet electas, nec cesset ad eas transferre germina delectabilia, & vites fertiles ac fructuosas. Tandem conclude verbis & affectu Psalmistæ: Psalm. 79. *DEUS virtutum convertere, respice de cœlo & vide, & visita vineam istam, & perfice eam, quam plantavit dextera tua, & super filium hominis, quem confirmâsti tibi.*

In fine: Anima Christi.

Meditatio
De vocatione ad statum sacerdotalem.

Præludium 1. Imaginare ordinationem SS. Apostolorum, quâ à Christo Domino, in ultima cæna, ordinati sunt in Sacerdotes.

Præludium 2. Postula à DEO, ut agnoscas dignitatem vocationis tuæ, ejusq; obligationem.

PUNCTUM I. Audi illa verba S. Pauli Apostoli ad Ephes. 4. *Obsecro vos, ut dignè abuletis vocatione vestrâ, quâ vocati estis.* Et cogita observationem hanc Apostoli, licèt intelligi possit de vocatione ad quemcunq; vitæ statum in Christiana religione & Ecclesia Catholica, præcipuè tamen intelligi & applicari posse, atq; in hac meditatione applicandam esse, vocationi ad statum sacerdotalem. Circa quam in puncto præsenti considera ulteriùs, Sacerodtum, in Christi Ecclesia, plura esse munia, seu officia & functiones. Nimirum:

1mò Ut incruentum sacrificium DEO immolent & offerant, quemadmodum pro populo, ita & pro semetipsis. Pro vivis item atq; defunctis: & ut sacrificando conficiant Consecratione Corpus & Sanguinem Christi sub panis & vini speciebus.

2dò ut ministrent sacramenta Christi fidelibus, & ministrando Sacramentum Pœnitentiæ, exerceant Judiciariam potestatem, remittendo peccata, vel etiam retinendo & ligando, juxta pœnitentis dispositionem, & intra potestatis suæ terminos.

3tiò Ut sint dispensatores mysteriorum DEI.

4tò Ut sint medici morbos animæ curantes.

5tò Ut sint Magistri & Doctores erudientes multos ad Justitiam, veram Christi fidem docentes, & viam salutis fidelibus demonstrantes.

6tò tandem muneris Sacerdotum est, ut DEUM orent, iratum placent hominbus, & legationis ad DEUM munere fungantur.

Hæc considerans, vide quæ & quanta munia & officia, ex vi ordinis sacerdotalis, cõmissa habeas. Reflecte te, an & quomodo singula obeas, & quam

curam & diligentiam adhibeas, ut dignè ea obire possis.

PUNCTUM II. Considera vocationis ad statum sacerdotalem, ipsiusq; hujus statûs magnam dignitatem. Etiam in veteri lege, sacerdotalis dignitas præcipua & una ex maximis erat. Regali hæc æquabatur. Unde etiam duæ tribus, una tribus sacerdotalis Levi, altera tribus regia Judæ, conjunctæ & sibi permistæ erant. In lege Christi, sacerdotalis dignitas tantò excellentior est, quantò ipsum sacerdotium hujus legis, præeminet sacerdotio veteri. Hoc figura fuit, illud res figurata. Sacerdotiū legis veteris originem habuit ab Aaron, & ab hoc in filios successio descendebat; sacerdotium novæ legis originem habet à Christo, & ab ipso descendit per specialem vocationem, & à legitimis Episcopis factam ordinationem. Munia Sacerdotum veteris legis fuerunt: ignem altaris custodire, sacrificia pecorum immolare, incensum adolere, panes propositionis recentes apponere, cerimonias legales observare & custodire &c. Quæ sint munera sacerdotum novæ legis, considerâsti puncto præcecedenti, eorumq; dignitatem deinceps considerabis ampliùs. Ex utriusq; sacerdotij veteris & novæ legis comparatione, sacerdotij tui dignitatem facilè intelliges. Independenter ab hac comparatione, magna præterea sacerdotij novæ legis dignitas est. Quia.

Imprimis dignitas sacerdotij novæ legis, est dignitas regalis. Hoc enim sacerdotium est secundùm ordinem Melchisedech, qui rex simul & sacerdos fuit. Sacerdotes Christi sunt principes super omnem terram constituti, sunt gens sancta, populus electus, coronata capita, sunt tales reges, qualis *Rex*, ipse Christus fuit, dum in corpore mortali, mortalis inter homines viveret, hoc est, sunt reges, non ad exigenda tributa, non ad exercitus ferro armandos, hostesq; visibiliter debellandos, sed quòd men-

tes regant, quòd in æternum consulant, quòd credentes, sperantes, amantes in regnum cælorum perducant. Quarè cùm dignitas regalis Christi longè excellentior fuerit, Regum & Principum terræ potestate & dignitate, etiam dignitas Sacerdotum præeminet dignitati terrenorum Regum & Principum.

Imò sacerdotij dignitas major est dignitate summi Pontificatûs, si hic præcisè spectetur quoad supremã & universalẽ Jurisdictionẽ supra totã Christi Ecclesiã. Nam Papæ, ex vi summi Pontificatûs præcisè à sacerdotio accepti, convenit Potestas in Corpus Christi mysticum, hoc est, in omnes fideles & Ecclesiam. Sacerdotij verò potestas, est potestas in Corpus Christi verum & reale, ita, ut vel in ipso Papa nihil sit admirabilius, nihil potentius, ipsô ejusdem sacerdotiô.

2dò Sacerdotij dignitas major est dignitate Angelicâ. Quod enim non est concessum Angelis, concessum est homini Sacerdoti. Quod Sacerdotes conficimus, adorant Angeli, nec conficere possunt, satìsq; honoris se habere existimant, quòd Sacerdoti celebranti tanquam famuli assistant.

3tò Sacerdotij dignitas est aliquatenus similis dignitati Maternitatis Christi, quæ tota in hoc stat, quòd Beatissima DEI Parens genuerit mundo Salvatorem & Redemptorem Christum JESUM, DEUM verum & hominem. Hunc ipsum Sacerdos, in suo sacrificio, generat & producit per consecrationem, realemq; Christi præsentiam ponit sub speciebus panis & vini, idq; non semel hoc duntaxat facit, sed toties, quoties sacrificat; generat autem Christum non parvulum, non mortalem & passibilem, qualem genuit Mater Sanctissima, sed generat Christum in mensura ætatis & plenitudinis suæ, immortalem, impassibilem, gloriosum & glorificatum; generat Christum Redemptorem & Salvatorem; ita enim conficit Corpus, & Sanguinẽ Christi, ut statim im-

immolet eundem Christum, tanquam Agnum immaculatum, in redemptionem & salutem Fidelium.

4tò Sacerdotij dignitas est eadem moraliter cum dignitate Christi. Sacerdos enim conficiens Sacramenta, est eadem moraliter persona cum Christo, conficit Sacramenta repræsentando personam & in nomine ipsius, in potestate etiam & virtute sibi à Christo collata. Insuper conficit illa sermonibus & verbis Christi, vel certè verbis à Christo ad id institutis.

5tò Sacerdotij dignitas est dignitas propè Divina. Sacerdos enim ea operatur, quæ solius sunt virtutis & potestatis Divinæ. Quis potest dimittere peccata, nonne solus DEUS? hanc potestatem Christus contulit Sacerdotibus. *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis.* Judicium mundi & hominum, est res ad DEUM propriè spectans. Judicium hoc Pater æternus commisit Unigenito suo Filio, juxta illud Ioan. 10. *Pater omne Judicium dedit Filio.* Filius autē hoc ipsum Judicium & potestatē judiciariā dedit Sacerdotibus, ipsosq; constituit Judices, ut judicent 12 tribus Israel, hoc est, ōnes Christi fideles: ita ut terrestre Sacerdotis Judiciū (prout ait S. Leo) *Sit præjudicata authoritas in cælo, ut quæ in terris aut ligata sunt aut soluta, statuti ejusdē conditionē obtineant & in cælo.* Divinum opus est disponere de Regno Cælorum. Post hoc, morte Filij DEI reseratum, penes Sacerdotes est potestas clavium. Sacerdos cœlum aperit, & nemo claudit; claudit & nēo aperit. Virtus etiam patrativa miraculorum, est virtus soli DEO propria, DEUS enim est, qui facit mirabilia magna solus. Hanc virtutem contulit DEUS sacerdotio. Sacerdos sacrificando facit miraculum miraculorum, & mysteriorum maximum. Sacerdos voce suâ (DEO obediente homini) è sinu Patris æterni, Filium ejus incarnatum ad terras deducit, speciebus panis & vini alligat, facit cum hominibus permanere, pane hôc cœlesti, sub

modicis speciebus, non solùm septem millia hominum, sed totum mundum potens est reficere. Ad vocem Sacerdotis, sacrosancto altaris mysterio, Angelorum chori adesse festinant, sociantur summa imis, ima & terrena junguntur cœlestibus, ex visibilibus, atq; invisibilibus unum quid efficitur.

6tò Ad dignitatem Sacerdotij accedunt & hæc, quòd Sacerdos sit Minister & Dispensator mysteriorum Dei, sitqvè Thesaurarius Verbi Incarnati; ipse in sua dispositione & manibus habet infinitum meritorum Christi thesaurum, immensas cœlestium gratiarum & donorum opes, illasq; liberaliter elargiri possit, pro una lacrymula, pro pectoris tunsione, pro pœnitentis cordis suspirio, pro humili peccatorum confessione.

Quòd Sacerdos sit medicus spiritualis, quòd animas sanet, quòd non solùm vitam spiritualem protrahere possit, sed etiam mortuos in anima resuscitare, & ad vitam revocare valeat. Quòd tanta virtute medendi polleat, ut nullus morbus sit insanabilis, nullum vulnus, respectu illius, incurabile. Quòd non aliâ medicinâ utatur ad curandos animi morbos, nisi pretiosissimo, sanguinis ex Christi vulneribus profluentis, balsamô. Quòd efficacissima remedia in promptu habeat, quæ ex præscriptione hujus medici applicata, vim magnam habent, non solùm ad sanandos, sed etiam ad præcavendos ulteriores morbos & mortem animæ.

Accedit adhuc & illud ad dignitatem Sacerdotis, quòd ratione potestatis prædicandi verbi Divini, fungatur charactere & officio Legati à Deo missi. Sacerdotes sunt præcursores adventûs Domini, sunt Apostoli, orbis magistri, Doctores gentium, sunt Evangelistæ, Christi Evangelium annuntiantes, sunt Prophetæ prædicentes futura; præmia scilicet bonorum & supplicia impiorum. Mittuntur illi & legatione funguntur, non solùm ad Reges terræ &

Prin-

Principes, ac divites hujus sæculi, sed etiam ad pauperes, rudes, & simplices. mittuntur tam ad justos, quàm ad peccatores; ad hos, ut convertantur à vijs suis pessimis, & pœnitentiam agant; ad illos, ut in virtute proficiant, serviantq; Domino in sanctitate & Justitia; ut, qui justus est, justificetur adhuc, nec viam Justitiæ deserant unquam. Mittuntur ad Jnfideles & ad fideles, ut illi per ipsos lumen fidei accipiant, hi ut in lumine fidei ambulent, nec illud vitijs obscurent. mittuntur ad omnes, ut omnes ad Christum adducant, & omnibus viam salutis demonstrent. Puncta legationis sunt, ut homines agnoscant unum DEUM, & quem Pater misit JESUM Christum Filium ejus unigenitum, ut prædicent Regnum DEI & Justitiam ejus, ut prædicent pœnitentiam, ut prædicent non semetipsos, sed JESUM Christum & hunc Crucifixum, suaq; prædicatione efficiant, ut in fidelibus formetur JESUS Christus.

Tandem & hoc auget dignitatem sacerdotis, quòd non solùm sit legatus DEI ad homines, sed etiam, quòd sit orator & legatus ad DEUM & Christum, à sponsa ejus, militante Ecclesiâ constitutus. Magna hinc Sacerdotis est dignitas. Cùm Christus Sponsam suam amet, libenter hos legatos audit, libenter habet proponi sibi per ipsos negotia & necessitates Ecclesiæ, vota & desideria populorum. Oratores hi, sunt primæ admissionis; non solùm illis semper patet accessus ad Christum, sed etiam tenentur sæpiùs cum eo transigere, conferre, & commissa sibi tractare. Ipsis licet ingredi sancta Sanctorum, ipsi latus Regis sæculorum & thronum stipant, in quo residet Christus Eucharisticus. Sacerdos, dum alij silent, in templo tanquam dignior & ex officio loquitur cum DEO, habetq; publicam audientiam, sæpè etiam secretò loquitur tanquam amicus cum amico.

PUNCTUM III. Circa verba superiùs adducta

puncto 1. hoc considera. Si tanta est dignitas status sacerdotalis & vocationis ad eundem statum, sequi hinc legitimè, Sacerdotem oportere tali vocatione dignè ambulare. Certè sancta sanctè tractanda sunt, & tantæ Personæ dignitas, cum dignitate sustinenda. Non modicè enim derogatur dignitati non solùm Sacerdotis, sed etiam Dei & Christi, cujus personam sacerdos agit, si mores non respondeant professioni, & tanti muneris sanctitati.

Porrò, ut quis dignè ambulet vocatione ad talem statum.

Requiritur *1mò* Ut in Sacerdote sit puritas plusquàm Angelica, puritas conscientiæ, quàm maxima, summa innocentia, & integritas vitæ. Dum sacra peragis mysteria ô Sacerdos, Rex Angelorum est, quem consecratione in Eucharistiam deducis, & in ea adoras; Angeli ipsi assistunt; Angelorum panem & tu ipse manducas, & tali pane alios reficis. Quidni igitur & ipse Angelus eris? oportet te purissimos Spiritus, Angelica puritate, æmulari. Dum sacrificas, Agnum immaculatum immolas, quarè curandum tibi est, ut & ipse sis agnus sine macula; cavendum, ne propter lupinos mores, sis lupus agnum comedens. Dum ad altare accedis, procedis, Albâ & splendidum apparatum indutus, quô sacerdotalium vestium nitore admoneris, ut tua conscientia, primâ stolâ, hoc est, gratiâ sanctificante fulgeat in oculis DEI, ut anima tua, tanquam sponsa coram suo Sponso Christo, compareat in vestitu per Charitatem deaurato, circumdata sanctarum virtutum & meritorum varietatibus atq; ornamentis. Nullius tunc labis, præcipuè mortalis, conscius esse debes, vult Christus ut sis mundus totus. Licèt verò talis fueris, hoc est à gravioribus peccatis, per gratiam DEI liber, exigit à te tanti mysterij sanctitas, ut & pedes laves, hoc est, dum adest copia confessarij, ut etiam venialia, & pulvisculos pedibus ad-

hæ

hærentes, per Sacramentum pœnitentiæ, vel etiam lacrymis ex contrito corde profusis abluas. Christi Personam agis, imitare Christi sanctitatem, Christum induere, eumq; ita moribus & sanctitate exprime, ut jam non tu vivas, sed Christus in te vivat. Es quodammodo Mater Christi, ipsum in Sacramento producens & generans, magna, proinde in te puritas inveniri debet. In Matre Sanctissima, tanta fuit puritas, ut nec actuali nec originali labe fuerit unquam contaminata; tu ad eam saltèm puritatem enitaris, ut nullô unquam, non solum mortali peccatô, sed etiam veniali, maximè verô deliberato, maculeris. Christum manibus tractas, in ulnas tuas sicut alter Simeon suscipis; ita illum porta, ut post quodvis Sacrificium, & Sacramentalē Christi susceptionē, securè & cū certa spe salutis, immediatè mori possis, illudq; cū Simeone occinere: *Nunc dimittis servum tuum &c:*

Requiritur 2*dò* in sacerdote, ut dignè ambulet vocatione sua, magna in Deum & proximum charitas. Quævis Sacramenta, quæ Sacerdos ministrat, sunt Sacramenta pietatis, sunt signa unitatis, & charitatis vincula, debent igitur & in suscipientibus & in ipso ministrante accendere magnam charitatem. Sacerdotio veteris legis demandata fuit cura custodiendi & fovendi ignis in altari. Ignis qui in altari custodiri debet à Sacerdotibus novæ legis, est Christus Eucharisticus: sed & ipsa anima atq; cor Sacerdotis, altare esse debet, in quo Sacerdos custodire & fovere debet ignem charitatis in DEUM & proximum. Duæ candelæ in altari accensæ, dum Divina celebrantur, quid aliud significant, nisi quòd cor Sacerdotis Divina celebrantis, gemino hoc duplicis charitatis igne ardere debeat. Debet tali igne ardere cor Sacerdotis, dum circa salutem animarum laborat, sive prædicando, catechizando, instituendo; sive Sacramentum pœnitentiæ aliaq; Sacramenta ministrando. Si enim non arserit igne amoris Divi-

ni, non poterit ignem accendere in cordibus peccatorum. Debet etiã ardere igne charitatis erga proximum, quia debet condolere ijs, qui ignorant & errant, memor illius : *quoniam & ipse circumdatus est infirmitate.*

Requiritur 3*tiò* Fidelitas in dispensandis mysterijs. Ut Sacerdos censeatur dignè ambulare vacatione suã, fidelitatẽ in ipso requirit S. Paulus 1. ad cor. 4. *sic nos existimet hõo, ut ministros Christ*, *& dispensatores Mysteriorũ DEI. Hic jã quæritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur.* Rara quidẽ hæc virtus est, cæterùm cuivis Sacerdoti perquàm necessaria. Porro fidelitas in hoc consistit, ut Sacramenta & mysteria Divina, indigentibus, petentibus, & debitè dispositis, promptè ministremus, ut minùs dispositos disponamus, & instruamus, denegemus verò indignis, nec ad ea dispositis, imò nec disponere se volentibus, ut non demus sancta canibus, nec projiciamus margaritas ante porcos. Ad hanc fidelitatem, & fortitudinem, quæ fidelitati conjuncta esse debet, hortatur Sacerdotes S. Chrisostomus : *Ut cum multo studio hæc dona distribuatis* (loquitur de sanctissima Eucharistia) *Non parva vobis imminet ultio, si quem culpæ ullius conscium, hujus mensæ participem esse concedatis. Sanguis ejus de manibus vestris exigetur.* Quod ita inteligi debet, ut publicè indigni, quales potissimùm sunt excommunicati, palàm & publicè arceantur à mensa Eucharistica, imò ab alijs etiam officijs Divinis. Qui privatâ notitiâ sciuntur indigni, si non possint ad saniorem mentem reduci, privatâ monitione prohibeantur à Sacramenti Sanctissimi susceptione. Similis fidelitas tantò magis servanda est in administratione Sacrãenti pœnitentiæ, ne aliena peccata palpemus, ne excusemus, quæ excusari non possunt, nec debent, ne simus canes muti & non latrantes dum latrandum est, dum est monendus peccator de periculo animæ, de facienda restitutio-

restitutione sive bonorum fortunæ, sive famæ, & honoris, de dimittenda & amovenda proxima peccandi occasione, de vita seriò emendanda. Ne indebitis resolutionibus laxemus fidelium conscientias, ne ob vanos respectus, pravis consilijs, simus alijs duces in præceps, & quos in cælum ducere tenemur, ne præcipitemus in infernum.

Requiritur *4tò* in Sacerdote orandi assiduitas,& frequens per orationem cum Deo communicatio, ut verè, de eo dici possit, *hic est sacerdos qui multùm orat pro populo.* Sicut Christus semper vivit ad interpellandum pro nobis, & rogat pro nobis Patrem, ita & Sacerdoti cuivis orandus est Pater cælestis deprecatione assidua. Sacerdos est orator & legatus Ecclesiæ, necessitates ejusdem in oratione Deo exponens. Cùm ergò hæ multæ sint & novæ ac novæ semper, non breviter nec perfunctoriè exponi debent. Ut oratio sit efficax, constans esse debet, nec satìs est, in ipsa cum Christo unâ horâ vigilare, sed totis noctibus orandum, sæpiùsq; in oratione pernoctandum est. Hanc orandi assiduitatem requirit in Sacerdotibus Ecclesia, multa in hunc finem ijsdem præscribendo.

Requiritur *5tò* In rebus Divinìs tractandis summa reverentia. Minima irreverentia & denegatio exigui quantumvis honoris, offendit terrestres Principes. Præscribi consveverunt multæ adorationes, genuflexiones, cerimoniæ, cum summa gravitate, modestiâ, demissione exhibendæ ab ijs, qui in conspectum Principum, ad transigenda cum ipsis negotia, admittuntur. Quantò magis offendit DEUM irreverentia, quæ à Sacerdotibus committitur, dum hi ministrant in conspectu Domini, & celebrant Divina. Levem irreverentiam Ozæ Sacerdotis, quam commisit sua temeritate in contingenda Arca veteris testamenti, morte ejusdem punivit DEUS. Quæ pœnæ manebunt irreverentias in

tra-

tractando corpore & sanguine Christi, alijsq; Sacramentis administrandis, à pluribus Sacerdotibus committi solitas ? ritus & cerimoniæ ab Ecclesia præscriptæ, vide qua gravitate, modestiâ, animi demissione & corporis compositione fieri debeant ? absit ut hæc fiant more histrionico & mimico, ut genuflexiones Sacerdotis sint similes genuflexionibus militum Christo illudentium. DEUS non irridetur.

Requiritur 6*tò* ad dignè ambulandum vocatione sacerdotali, sufficiens in Sacerdote scientia, eruditio, & prudentia. Hæc enim requiritur in orbis Magistris & Doctoribus, in his, qui viam veritatis docere, & Evangelium Christi prædicare, ex vi sui muneris, tenentur. Sine hac, nec Sacramenta fructuosè ministrari, nec Verbum DEI salutariter prædicari, nec conscientiarum difficultates convenienter resolvi possunt. Sine scientia & doctrinâ, sacerdotium suscipi non debet; post susceptum verò, doctrina Sacerdotis frequenti & fere continuâ librorum lectione, meditatione rerum Divinarum & spiritualium, similibusq; medijs conservari, ac etiam augeri debet. Curandum est, ne Ecclesiasticus ita se immergat rebus tẽporalibus, ut obliviscatur spiritualium, vel studium eorum negligat, sine quorum sufficienti notitia, officio suo convenienter & fructuosè fungi non potest.

7*mò* tandem requiritur, ut conversatio Sacerdotis sit sancta & exemplaris, ut Sacerdos sit sal, quod aspersum condiat populos, ut ejus actiones sint ad gustum Divinum, & fideles, videntes opera bona ipsius, glorificent Patrem qui in cœlis est, habeantq; unde ædificentur, nec cogantur delinquere, si eum imitari velint. Sacerdotes non solùm incensum offerre debent, sed ipsi ubiq; & in omni loco debent esse bonus odor Christi, debentq; in praxi ostendere, & demonstrare exemplô, quod prædicatione docent.

His consideratis, æstima vocationis tuæ, ad statum sacerdotalem, dignitatem, simulque reflecte te supra tuam, propter peccata à te cōmissa, maximā indignitatē, & indignum te reputa eô, quô fungeris ministerio. Reflecte te, quàm indignè hactenus ambulaveris vocatione tua? Recogita; quæ & quanta in te puritas conscientiæ? an talis, qualem exigit & personæ quam agis, & mysteriorum ac Sacramentorum quæ administras, excellentia & dignitas? quæ in DEUM & proximum charitas? quis animarum zelus? quàm fidelis sis dispensator mysteriorum DEI? quod in te orationis studium? quis ad res Divinas meditandas, & cum DEO agendum affectus? quantam DEO præsenti exhibeas reverentiam, & cum quali, Divina peragis mysteria? quàm accuratus es in sacris cerimonijs & ritibus observandis? An sis solicitus de habenda sufficienti scientiâ & doctrinâ, ad munus sacerdotale ritè obeundum. Quam curam habes, de bono nomine & de dando alijs bono exemplo.

Confundere, si hæc in te aut non inveneris, aut defectuosa adverteris; fac proposita, curaturum te deinceps ea omnia & singula, sine quibus non potes dignè ambulare vocatione tuâ.

In colloquio Supplica Christo, ut te dignum efficiat suum Ministrum, ac te in se transformet, ut non quomodocunq; geras personā ejus, ac sacerdotali munere & functione repræsentes, sed ut imitatione virtutum & exemplorum ejus, Christum in te quàm perfectissimè exprimas, hacq; expressione efficias, ut deinceps non tu vivas, sed vivat in te Christus. *In fine*: *Anima Christi*

Me-

Meditatio
De vocatione ad beneficium ecclesiasticum habens anexam curam animarum.

Præludium 1. Imaginare actum institutionis, per quam institutus es in Pastorem & Rectorem Ecclesiæ tibi commissæ, vel etiam illum actum, quô S. Petrus institutus est à Christo in universalem totius Ecclesiæ Pastorem, illis verbis: *Pasce oves meas, pasce agnos meos.*

Præludium 2. Postula à DEO gratiam, quâ illuminatus agnoscas obligationem annexam beneficio Pastorali seu curato, & ut huic obligationi satisfacias.

PUNCTUM I. Audi illa verba S. Pauli Apostoli ad Hebræos 13. *Obedite præpositis vestris & subjacete illis, ipsi enim pervigilant quasi rationē reddituri pro animabus vestris.* Et ex his verbis disce in munere Pastorali Præpositorum & Rectorū Ecclesiæ tria hæc inveniri. 1*mò* Honorē & jurisdictionē ipsorum spiritualē in Oves suæ curæ cōmissas. 2*dò*. laborem & vigilias circa easdem oves, ac obligationem laborandi & vigilandi super gregem suum. 3*tiò* obligationem ad reddendam rationem pro animabus.

Convenit *imprimis* Ecclesiæ DEI Rectoribus honor & Jurisdictio. Ipsos siquidem Apostolus vocat Præpositos, vult ut illis obediatur, mandat ut hi subjaceant illis, qui ipsorum curæ committuntur. Illi habent potestatem nomine DEI, & nomine Christi summi Pastoris, præcipiendi legem Evangelicam, & leges Ecclesiæ promulgandi, ac etiam exigendi, ut hæ leges à fidelibus serventur; quia Pastores sunt, & vocem eorum oves audire & sequi tenentur.

Ultrò

Ultra honorem & Jurisdictionem in munere Pastorali contentam, ex vi Pastoralis muneris, debetur à Pastore (quod *secundum* est) labor & vigilantia supra oves. *ipsi enim* (ut ait Apostolus) *pervigilant*. Vigilantia Pastoris qualis esse debeat, commodè describitur à S. Basilio. Dicit ille : *Pastorem esse, est esse nihil habentē, nisi quod ad victum quotidianum attinet, clavam & peram, remissè tamen, tanquam subsidia diurna gestantem, nullam crastini curam habentem, bestijs hostem, mansvetorum animalium contubernalem, forum ac tribunalia fugientem, sycophantarum ac mercaturæ ignorantem, divitias nescientem, proprium tectum non habentem, sed sub eo, quod mundo commune est, agentem, noctu ad cœlum suspicientem, & per astra, conditoris admirabilem potestatem considerantem.* Discutiantur singula. Vigilantis Pastoris proprium est : proprium nihil habere, nisi quod ad victum quotidianum attinet, non habere curam crastini, Divitias nescire, hoc est, non inhiare congregandis pecuniis, augendis Ecclesiasticis proventibus, sed contentum esse eo, quod ad congruā Pastoris sustentationē est necessarium; si verò reditus sint majores; quod est supra congruā sustentationem, id convertere in Ecclesiæ ornamentum, in Pauperum eleemosynas, in ovium suarum indigentium necessitates. Nimia enim cura & solicitudo circa auctionem proventuum, Divitiarum coacervationem, non solùm dedecet Pastorem, & turpem redolet avaritiam, sed etiam impedit eundem in debita vigilantia supra gregem Dominicum; quantum enim his augendis Pastores impendunt curæ, tantum detrahunt de vigilantia circa oves.

Convenit deinde Pastori, ut peram & clavam remissè gestet, tanquam diurna subsidia ; nimirum, ut moderata sustentatione & provisione temporalium, quam pera significat, sit contentus. Clavam verò teneat, tanquam subsidium & arma, ad arcendos

dos & abigendos lupos, fures, latrones, aliosq; ovili hostes, ad corrigendas inobedientes & aberrantes oves. Per clavā hanc intelligi debet Pastoralis folicitudo, quæ nullis adversis cedat, nullis vincatur difficultatibus, omnesq; respectus superet. Vel etiam per clavam inteligenda est virga correptionis, quæ remissè gestari debet, quia in spiritu benignitatis & mansvetudinis Christi, corripiendæ & corrigendæ sunt oves, si deflectant & aberrent.

Ulteriùs, Pastor vigilans, debet esse bestiis hostis, qui pro grege suo, adversùs lupos infernales, adversùs Leones rugientes, qui circum eunt, quærentes quem devorent, aliasq; bestias, adversùs etiam fures & latrones, nimirum adversùs hæreticos, & malos Catholicos, pravo exemplo corrumpentes alios, strenuè & fortiter decertare debet, ne oves discerpant & lacerent, ne furentur & mactent.

Pastoris etiam vigilantis officium exigit, ut sit mansvetorum animalium contubernalis, quia inter suas oves continuò versari debet, nec ab illis, ad tempus præcipuè longius, recedere fas ipsi est, ut totus sit in quærendis animarum lucris, in providendis ovium suarum spiritualibus, commodis in avertendis damnis & & detrimentis.

Vigilantis præterea Pastoris hæc laus & commendatio esse debet, quòd forum & tribunalia fugiat, ac sycophantas & mercaturas ignoret, quòd lites, quantùm fieri potest, declinet & aversetur, nec se negotijs sæcularibus & negotiationibus immisceat. Per hoc enim maximè avertuntur fidelium animi à Pastore, si litigiosus sit, si nimius in exigendis decimis, proventibusq; augendis, si lucra & pecunias, per modos indebitos & artes insolitas, quærat. Hæc dedecent statum Pastoralem, & Pastorem distrahunt, quominùs convenienter ovibus invigilare possit.

Ad-

Additur insuper, quòd Pastor vigilans proprium tectum non habeat. Pastor pastorum Christus Dominus de seipso dicit : *Vulpes foveas habent, volucres cœli nidos. Filius autem hominis, non habet, ubi caput reclinet.* Etiam alios minores Pastores convenit æmulari, & imitari Pastorem optimum Christum, non ut defacto tecta & domos non habeant, sed ut nulla privata ipsorum commoda, in proprijs domibus, eos detineant, quin promptè, quocunq; tempore, subveniant animabus, accurrant ad juvandos morientes, administranda sacramenta Fidelibus, ad conferendum Baptismum infantibus, maximè si periclitentur, ad solandos infirmos, aliaq; sui muneris exercenda ministeria, sæpiùsq; sub eo, quod mundo commune est, tecto, hoc est, sub cœlo agant, quàm domi suæ inveniantur.

Tandem de Pastoribus dicitur & illud, quòd noctu ad cœlū suspiciant, & per astra, Conditoris admirabilem potestatem considerent; quia vigilantia Pastoralis etiam hoc à Pastoribus exigit, ut sæpius, non tam corporis, quàm mentis oculos in cœlum levent, ut sæpiùs postulent à DEO, se in cura & vigilantia circa animas adjuvari, ut è somno ad orationem se pro proripiant, illud mente revolventes: *Nisi Dominus custodierit* Suum & ipsorum gregem, frustra illos vigilare, qui ex vi muneris Pastoralis custodiunt eum; ut Divina & cœlestia libenter meditentur, & per creaturas & ipsi veniant in cognitionem DEI & alios adducere studeant.

3.*tium* Quod ex verbis Apostoli discitur, est: ad vigilantiam supra oves ipsis commissas, ita teneri Pastores, ut sint rationem reddituri pro animabus. Hujus rationis DEO aliquando reddendæ, meminisse eos oportet. Hæc illos debet excitare, & accendere ad solicitam curam & vigilantiam quàm maximam. circa animas ipsis demandatas. Quia DEUS, in die sui Judicij, sanguinem de manibus ipso-

psorum requiret, si qui culpâ & negligentiâ ipsorum perierint. Quia Judicium durissimum est ijs qui præsunt, ob negligentias, & defectus vigilantiæ convenientis circa ipsorum oviculas.

Sacerdotes non beneficiati, quidquid ministerij spiritualis circa animas præstant, si exerceant munia & ministeria sacerdotalia, cùm hæc ex Charitate faciant, idq; frequenter absq; obligatione etiam ipsius charitatis, non reddent rationem pro animabus, ob omissa & non præstita aliqua spiritualia obsequia. Beneficiati tamen, qui possident beneficia annexam curam animarum habentia, graviter obligantur ad præstanda hujusmodi obsequia; quia obligantur ex Justitia commutativa, in stipendium enim, interveniente contractu saltem implicito, pro talibus obsequijs, percipiunt Ecclesiasticos proventus, & reditus beneficij. Quarè, si huic obligationi contraveniunt, si quid ex grege Domini, culpâ illorum pereat, si lupus infernalis aliquam oviculam rapiat & discerpat, sciant pro perditis animabus rationem se reddituros, manet illos Judicium durissimum.

Exhorresce Judicij Divini severitatem, & recogita, an, & quantam rationem redditurus es pro animabus, quas tuâ culpâ perijsse opinari potes. Recogita, an aliquæ & quot animæ per tuam negligentiam perierint? reflecte te, an tua vigilantia supra oves tibi commissas talis fuerit, qualem describit S. Basilius? et cùm plures adverteris defectus, eos per seriam pœnitentiam defle, ac firmiter propone omni deinceps diligentia te invigilaturum gregi tuo: Protestare paratum te etiam animam ponere, ne aliquando ovis quæpiam tibi commissa pereat.

Punctum II. Audi illa verba Principis Apostolorum 1*ma* S. Petri 5. *Pascite, qui in vobis est, gregem DEI.* Et considera: à quovis Pastore ovium Christi

Christi, eā curā circa oves cōmissas haberi debere, ut pascat gregem DEI, ut cibum & pascua ovibus provideat, eas alat, reficiat, & impinguet. Porro cibus duplex est. unus spiritualis, quo reficiuntur animæ, alter corporalis, quo sustentantur corpora. Cibum spiritualem, quis & qualis esse debeat, sæpiùs nobis descripsit incarnata Sapientia Christus. Nam *primò* cibum spiritualem dicit esse omne verbum quod procedit de Ore DEI. 2*dò* talem cibum dicit esse voluntatem DEI, aut potiùs voluntatis Divinæ executionem. 3*tiò* Carnem suam appellat cibum datum pro mundi vita. 4*tò*. Cibus animæ sunt Justitia & omnes virtutes. Unde beati dicuntur, qui hunc cibum esuriunt, & sitiunt Justitiā. 5*tò* tandem cibus animæ sunt quævis sacramenta novæ legis, sunt gratiæ Divinæ, tam habituales quàm actuales, illis enim sustentatur vita animæ nostræ.

Cibum hujusmodi, ex vi sui officij, Pastor gregis Christi, tenetur ovibus sibi commissis apponere. Et imprimis tenetur illas reficere verbo DEI, quia tenetur illis Doctrinam Christi & Evangelij continuò instillare, in catechismis, docendo mysteria & rudimenta fidei, instruendo quæ Christianum nôsse oportet, explicando quæ sunt præcepta legis naturæ, quæ præcepta legis scriptæ, quæ præcepta legis gratiæ seu Evangelica, quæ item præcepta Ecclesiæ, quæ sit obligatio servandi hujusmodi leges, quæ pœnæ in transgressores statutæ, quæ præmia observantibus legem appromissa. In concionibus, ostendendo ea, quæ ad mores spectant & vitam sanctè ac Chrstianè instituendam, deterrendo à peccatis, exempla Christi & sanctorum ad imitandum proponendo, exhortando ad præstandum DEO obsequium, reverentiam, & amorem, ad vitandas noxias conversationes, fugiendas occasiones peccati. In privatis colloquijs, varia salutis media, remedia contra

peccata, motiva & incitāenta ad virtutē ſuggerendo.

Tenetur inſuper Paſtor gregis Chriſti, cibum illum, quo Chriſtus ipſe veſcebatur, ſuis oviculis apponere, nimirum, debet illis exponere & explicare voluntatem Patris cœleſtis, ad eamq; faciendam adhortari, debet illis explicare, quòd voluntas DEI ſit ſanctificatio & ſalus æterna ipſarum ; quod DEUS ſua voluntate exigat, ut non ſolùm præcepta ſerventur, ſed etiam, ut in virtutibus Chriſtianis proficiant. Debet ſuis oviculis perſvadere Paſtor, ut opera Juſtititiæ, Charitatis, miſericordiæ, aliaq; exerceant, & per talia opera, ſalutem & cœlum promereantur; ut in perferendis dverſis & tribulationibus conforment ſe voluntati Divinæ, in ea conquieſcant, hanc in ſe impleri appetant, ac per ipſam, appetitum & famem ſuam exſatient.

Tenetur præterea Paſtor ovibus, ſuæ curæ commiſſis, Panem cœleſtem, panem Euchariſticum præbere & miniſtrare, non ſolùm quando illæ præcepto obligantur ad hunc panem manducandum, ſed quotieſcunq; volent & petent. Imò famem hujus cibi debet in illis excitare, uſum quàm frequentiſſimum commendare, utq; illum fructuosè, & ad vitam, non verò ad Judicium manducent, inſtruere & admonere.

Ulteriùs Paſtor, vi ſuì muneris, tenetur ovibus Chriſti alia etiam Sacramenta miniſtrare, & ad hæc, tanquam ad paſcua quibus impinguari poſſunt, adducere. Juſtitiam quoq; & quarumvis virtutum ſtudium quàm maximè cōmendare, ut hæc eſuriant & ſitiant, famemq; horum & ſitim, in ipſis ut accendat, tenetur procurare.

Tandem Paſtor gregis Dominici debet laborare, ut oves ipſius in gratia DEI proficiant, eamq; augere ſtudeant, ut gratias actuales & inſpirationes Divinas promptè & toto corde ſuſcipiant, illiſq; obediant, bene iiſdem utantur, & efficaces reddant.

Ita

Ita pascendo oves suas Pastores Ecclesiarum, impinguabunt sibi commissum pecus, impinguatas oves summo Pastori Christo reddent, & in Judicio DEI universali, cum alijs ovibus, etiam suas oves ad dexteram constitutas, magno suo spectabunt solatio.

Verùm & cibo corporali, oves tali refectione indigentes, nimirum pauperes, pascendæ subinde sunt à Pastoribus. Væ illis, si se ipsos pascant, si ex vellere ovium, ex pauperum substantijs, eorumquè labore, lucra sua & emolumenta temporalia quærant, si comedant domos viduarum, si ut escam panis devorent plebem Christi. si à pauperibus, pro sepulturis mortuorum, pro Sacramentorum ministratione, & suis obsequijs, nimium exigant, & pecuniam cum sanguine emungant. Bonus Pastor non est rigidus exactor, metens ibi, ubi non seminavit. Pauperes, exhaustas, vellere spoliatas oviculas etiam temporali cibo reficit, eleemomosynis sublevat, & corporalibus adjuvat subsidijs. Bonus Pastor dat, vel paratus est dare animam & vitam suam pro ovibus; quantò magìs, in ovium commodum & subsidium, dabit perlibenter bona suæ fortunæ & substantiam. Hanc qui tenaciter retinet, nec pauperem sublevat, quomodo sperari poterit ut pro ovibus ponat animam? quemadmodum sentit S. Gregorius ubi dicit : *Qui non dat pro ovibus substantiam suam, quando pro his daturus est animam suam?*

Ad veba illa: *Pascite gregem DEI*, addit Petrus: *qui in uobis est.* Quo addito videtur commendare, ut omnes quidem oves, sed maximè illas, inter quas sæpiùs aut etiam continuò versantur, pascant Ecclesiarum Pastores & Præpositi; ut oviculis domesticis majora impendant, & incipiant à Domo sua, ut timorem Domini, & ea quæ ad salutem spectant, doceant suos domesticos & familiam, ut quisq; domum Pastoris considerans, advertat facilè, domum illam esse ovile Domini, omnes illic esse mites, man-

ſvetas, innocentes oviculas, Chriſto Paſtori gratas, nullum reperiri fætentem hædum.

Videtur & alterum commendare, ut, qui Paſtoris munere fungitur, ſuas omnes oviculas non ſolùm in & præ oculis habeat, ſed etiam memoriâ & intellectu ſæpiùs verſet, de ſpiritualibus eorum neceſſitatibus cogitet, charitate & affectu complectatur, in corde & pectore ferat; hac enim ratione ſperari poteſt, ut gregem, qui ita eſt intra cor & viſcera Paſtoris, paſcat diligentiùs & cum majore gregis ipſius commodo, ac utilitate.

His conſideratis, mentem ad teipſum converte, & percurrendo ſingula, vide, in quo defueris Paſtorali tuo muneri? an ſingula hæc obſervaveris? ut deinceps obſerves, & tuo ſatisfacias officio, curam & ſtudiū adhibe, propoſitiſq; teipſum obfirma.

Punctum III. Audi ulteriora verba ejuſdem ſcripturæ: *Paſcite, qui in vobis eſt, gregem DEI, facti forma gregis ex animo*: Et conſidera: à Paſtoribus gregis Chriſti, hoc inſuper exigi ut ſint forma gregis ex animo, hoc eſt, ut in ſeipſis, vitâq; & moribus ſuis oſtendant oves ipſis cõmiſſæ, quales ex eorū inſtitutione, eſſe debeant? ut in ſeipſis ideā ipſis exhibeant & efforment, cui ſe conformare debeant; ut, quod ore & prædicatione docent, id exemplo oſtendant, doctrinæq; veritatem exemplo proprio declarent. Imitari debent primum & univerſaliſſimum Paſtorem Chriſtum, qui non contentus, quòd ſuâ doctrinâ oves paſceret, etiam exemplo illas pavit. Hæc, inter alias, boni Paſtoris proprietas, imò obligatio eſt, ut ante ſuas oves vadat, hoc eſt, bono exemplo illis præeat & præluceat. Nunquam efficaciùs perſvadebit Paſtor ſuis ovibus, ut viâ mandatorum DEI incedant, ut non declinent à ſemita Juſtitiæ, ut de virtute in virtutem proficiant, ut ſalutem animæ conſequi ſtudeant; quàm, ſi ipſe primus, tanquam Dux ſuarum ovium, hâc viâ præiverit, &

ſuo exēplo viā hanc ipſis oſtenderit. Unde non immeritò quærit S. Gregorius. *Quomodo nos vitam corrigere valemus alienam, qui neglimus noſtram?*

Doctrina quævis, quantumcunq; difficilis, non poteſt meliùs facilitari, quàm exemplis; in his maximè elucet veritas. Doctrina Evangelica, Doctrina ſalutis, eſt doctrina difficilis; difficilè ab hominibus intelligi, & percipi poteſt, niſi oſtendatur in exemplis; habet quidem Paſtor gregis dominici, & habere poteſt in promptu, ſive ipſius Chriſti, ſive tot Sanctorum exempla, quæ ſuis ovibus proponat, quibus doctrinam Evangelij & ſuæ prædicationis declaret & oſtendat; cæterùm exempla, quæ audiuntur vel leguntur, non ſunt ita efficacia ad perſvadendum. Efficaciora longè ſunt exempla, quæ conſpiciuntur; idq; maximè efficacia ſunt, quæ in ipſo Paſtore & propoſitæ veritatis magiſtro inveniuntur, quando, qui prædicat, opere ea complet, & exequitur, quæ prædicatione docet. Ex vita & moribus magiſtri, doctrina ejuſdem de moribus, magnum pretium & æſtimationem habet; de veritate illius minimè dubitatur, ſi ipſe magiſter ſuæ doctrinæ multùm fidat & tribuat, & reipſa ac factis doceat: ſuam Doctrinam, à ſe, pro vera & infallibili haberi.

Hinc non immeritò dicit D. Bernardus: *Boni ſolicitiq; Paſtores impinguare pecus non ceſſant bonis lætiſq; exemplis, & ſuis magìs quàm alienis; nam ſi alienis & non ſuis, ignōinia eſt illis, & pecus ita non proficit, ſi enim, verbi cauſâ, ego, qui videor inter vos Paſtoris officium gerere, vobis expoſuero Moyſi manſvetudinem, miſericordiam Samuelis, Davidis ſanctitatem, immitis ipſe, & impatiens, atquè immiſericors, & minimè ſanctus; ſermo minùs ſapidè eveniet, & vos minùs avidè capietis.*

Ex his concludes: Paſtorem bonum debere eſſe formam gregis ex animo. Ex animo inquam

ut

ut, quæ in ipso virtutum & sanctimoniæ exempla foris elucent, non ficto animo fiant, non simulatè, non ad oculum, sed ex interno vero & sincero virtutis amore, ut non exteriùs solùm & in cute pateant, sed in ipso animo, in charitate interna erga DEUM & proximum, in corde fundamentum suamq; radicem habeant.

His consideratis, ad teipsum te converte, & vide, an sis forma gregis tui ex animo? an merearis titulum boni Pastoris, tuæq; obligationi satisfacias? an virtutum tuarum exemplis doctrinam, quam ovibus proponis, confirmes? an non dicetur tibi aliquando! ô Pastor! ô Idolum! constitue firmiter, quòd deinceps futurus sis forma gregis tui ex animo, quòd sis accuratissimè impleturus boni Pastoris munus & officium.

Colloquium. Supplica humillimè Pastori optimo Christo, ut, qui te ad Pastoralis muneris sortem vocavit, bonum te Pastorem efficiat, Pastorem vigilantem, pascentem gregem Domini cum fructu & utilitate ipsius gregis, bono exemplo, & sanctâ vitâ tuâ, ad omne bonum prælucentem ita, ut sis forma gregis ex animo, ut te potenti suâ gratiâ sibi conformem efficiat, quatenus per imitationem exemplorum & virtutum ipsius, bonum pastorem induas, ita enim fiet, ut sis forma gregis ex animo.

In fine: anima Christi.

ERRATA CORRIGE

In intentione Authoris pag. 3. fac. 1. V. 4. cetiduo excitiorum *Lege* octiduo exercitiorum

Ibidem pag. eadem & fac. V. 19. ipſorum *Lege* ipſarum

Ibidem pag. 6. fac. 1. V. 15. ſuccinite *Lege* ſuccincte

Ibidem eàdem pag. & facie V. 16. crrca quas *Lege* circa quas

Ibidem pag. 6. facie 2. V. 13. alium vero *Lege* alia vero.

Parte 1mâ.

Pag. 9. V. 17. *felicitatatis* L. felicitatis
Pag. 11. V. ultimo *clari* L. dari
Pag. 12. V. 15. *betus* L. beatus
Eadem pag. V. 28 *liberate* L. libertate
Pag. 20 V. 19. *tempertan a* L. temperantia
Pag. 21. V. 1. *onitas* L. bonitas
Pag. 24. V. 29. *reveretatur* L. revereatur
Pag. 28. V. 8. *totâ hac pœna gravior eſt maliti peccati mortalis* L. totâ hac pœna gravior eſt malitia peccati
Pag. ead. V. 12. *mulplientur* L. multiplicentur
Pag. 32. V. 32. *divininis* L. divinis
Pag. 33. V. 33. *ſe abuſus* L. es abuſus
Pag. 49. V. 4. *deficiens* L. defectuoſum. Eadem pag. V. 5. *particip tonem* L. particellam
Pag. 58. V. 4. *conſuggam* L. conſurgam
Pag 62. V. 31. *Spritum* L. Spiritum
Pag. 64. V. 18. pœnitecham L. pœnitentiam
Pag. 90. V. 18. *præcipituri* L. præcipitari
Pag. 95. V. ultimo *pſſinarum* L. pœnarum
Vitio typi locò ſigni paginæ 100. poſitum ſignum pag. 90. & tota decas numeri iterum repetitur
Itaq; pagina 95. 2do notatâ V. 9. *llcet* L. licet
Pag. 128. V. *habebiſi* L. habebis
Pag. 131. V. 10. *ilia* L. illa
Pag. 133. V, 16. *apprvriando* L. appropriando

Pag

Pag. 152.	V. 20.	*flagellis*	L.	flagellis
Pag. 154.	V. 4.	*secuudum*	L.	secundum
Pag. 157.		*confromi*	L.	conformi
Pag. 158.	V. ultimo	*ambusa*	L.	ambula
Pag. 175.		*profectus*	L.	perfectus
Pag. 184.	V.	*pacis*	L.	pazzis
Pag. 188.	V. 17.	*invivat*	L.	invitat
Pag. 229.	V. 32.	*xardescit*	L.	exardescit
Pag. 243.	V. 32.	*genieus*	L.	gente
Pag. 246.	V. 35.	*filium*	L.	filum
Pag. 277.	V. 34.	*habueonit*	L.	habuerinr
Pag. 254.	V. 6.	*multa me multa*	L.	multa me mala
Pag. 309.	V. 18.	*ara*	L.	arca
Pag. 311.	V. 12.	*vita*	L.	via
Pag. 319.	V. 24.	*stauts*	L	status
Pag, 320.	V. 30.	*va*	L.	quæ
Pag. 339.	V. 4.	*dimiltunt*	L.	dimittunt
Pag. 340.		*astum*	L.	statum

Biblioteka Jagiellońska
stdr0031232

medita
ones